ADMITEREA
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

MIHAELA GHEORGHE

TESTE de LIMBA ROMÂNĂ

(ediția a III-a, revăzută și adăugită)

- Litere
- Drept
- Jurnalistică
- Teologie - Litere
- Comunicare și Relații Publice
- Biblioteconomie
- Birotică - Secretariat
- Educație Fizică
- Academia de Poliție
- Limbi Moderne Aplicate
- Institutori

Magister

Scanned with OKEN Scanner

Colecția "CHEIA SUCCESULUI"

MIHAELA GHEORGHE

TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ PENTRU ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Scanned with OKEN Scanner

Coperta: **Mircea Lucian Pop**

Editor: **Alexandru Muşina**

©1998 Editura MAGISTER
Calea Bucureşti nr. 97, Sc. C, Ap. 27, Braşov 2200
Telefon: 068/12.68.56; 068/12.24.58

Tehnoredactare computerizată: **Aura Costin**
Mircea Lucian Pop

I.S.B.N. 973-98063-0-9

Tiparul executat sub comanda nr. 427/1997,
la Imprimeria de Vest R.A., Oradea,
str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105.
România

Scanned with OKEN Scanner

Mihaela GHEORGHE

TESTE
de
LIMBA ROMÂNĂ

pentru admiterea în învățământul superior
(rezolvări, comentarii şi punctaj de autoevaluare)

Editura MAGISTER
1998

Scanned with OKEN Scanner

LIMBA ROMÂNĂ

este probă obligatorie de examen la următoarele facultăți și secții:

- LITERE
  - Limba și literatura română
  - Limbi și literaturi străine
  - Traducători (engleză, franceză, germană, spaniolă etc.)
- DREPT
  - Drept juridic
  - Drept economic și administrativ
- COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE
- BIBLIOTECONOMIE
- TEOLOGIE - LITERE
  - Teologie ortodoxă
  - Teologie baptistă
- JURNALISTICĂ
- EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
- ACADEMIA DE POLIȚIE
- INSTITUTORI
- COLEGII
  - Birotică și secretariat
  - Biblioteconomie

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Cuvânt înainte 7
TEST 1A 9
TEST 2A 10
TEST 3A 12
TEST 4A 14
TEST 5A 15
TEST 6A 17
TEST 7A 19
TEST 8A 20
TEST 9A 22
TEST 10A 23
TEST 1B 25
TEST 2B 27
TEST 3B 28
TEST 4B 29
TEST 5B 31
TEST 6B 32
TEST 7B 33
TEST 8B 34
TEST 9B 35
TEST 10B 36
TEST 1C 38
TEST 2C 38
TEST 3C 39
TEST 4C 39
TEST 5C 40
TESTE-GRILĂ 40
TEST 1D 40
TEST 2D 42
TEST 3D 45
TEST 4D 47
TEST 5D 49
REZOLVAREA TESTULUI 1A 52
REZOLVAREA TESTULUI 2A 55
REZOLVAREA TESTULUI 3A 59
REZOLVAREA TESTULUI 4A 65
REZOLVAREA TESTULUI 5A 69

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 6A 73
REZOLVAREA TESTULUI 7A 76
REZOLVAREA TESTULUI 8A 79
REZOLVAREA TESTULUI 9A 83
REZOLVAREA TESTULUI 10A 87
REZOLVAREA TESTULUI 1B 90
REZOLVAREA TESTULUI 2B 93
REZOLVAREA TESTULUI 3B 95
REZOLVAREA TESTULUI 4B 97
REZOLVAREA TESTULUI 5B 99
REZOLVAREA TESTULUI 6B 101
REZOLVAREA TESTULUI 7B 104
REZOLVAREA TESTULUI 8B 106
REZOLVAREA TESTULUI 9B 108
REZOLVAREA TESTULUI 10B 111
REZOLVAREA TESTULUI 1C 114
REZOLVAREA TESTULUI 2C 115
REZOLVAREA TESTULUI 3C 117
REZOLVAREA TESTULUI 4C 118
REZOLVAREA TESTULUI 5C 120
REZOLVAREA TESTELOR-GRILĂ 121
TESTE PROPUSE PENTRU REZOLVARE 122
TESTUL 11A 122
TESTUL 12A 123
TESTUL 13A 124
TESTUL 14A 125
TESTUL 15A 126
TESTUL 11B 127
TESTUL 12B 128
TESTUL 13B 129
TESTUL 14B 130
TESTUL 15B 130
TEST 6C 131
TEST 7C 132
TEST 8C 132
TEST 9C 132
TEST 10C 132
ANEXĂ (subiectele la examenul de admitere 1997) 134
Lista abrevierilor 174
Bibliografie selectivă 175

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt înainte

Rezultatele obținute la examenele de admitere de către cei ce au utilizat această carte, precum şi aprecierilor profesorilor şi ale specialiştilor - cărora le suntem recunoscători - ne-au convins de necesitatea unei noi ediții a **Testelor de limba română**.

Succesul cărții şi al celor care au folosit-o în pregătirea examenului de admitere se datorează, credem, în primul rând faptului că s-a ținut seama, în alcătuirea testelor, de câțiva factori obiectivi.

Pe de o parte, deşi teoretic programa de limba română pentru admiterea în învățământul superior este identică cu programa admiterii în liceu (cu excepția capitolelor de *cultivarea limbii*), practic exigențele sunt mult mai mari, cunoştințele de limba română obținute până în clasa a VIII-a sunt absolut insuficiente pentru rezolvarea subiectelor elaborate în diferite centre universitare.

Pe de altă parte, limba română nu figurează printre probele examenului de bacalaureat, iar în cei patru ani de liceu multe dintre cunoştințele de bază sunt pur şi simplu uitate.

În al treilea rând, gradul de dificultate a probelor de limba română diferă mult de la o facultate la alta, de la o secție la alta. Mai mult, diferă însuşi modul de concepere a subiectelor. În linii mari, subiectele de limba română pentru admiterea în învățământul superior pot fi clasificate astfel:

a) subiecte tip *chestionar* (preluate în ultimii ani de tot mai multe centre universitare), care propun spre analiză un mare număr de structuri de limbă, de o înaltă dificultate şi care uneori solicită creativitatea candidatului alături de competența sa lingvistică;
b) subiecte tip *chestionar* (cu accente pe problemele de vocabular, ortografie, ortoepie sau pe aspecte de gramatică normativă) care se regăsesc în subiectele propuse de facultățile de drept sau jurnalistică;
c) subiecte *clasice* (care propun analize ale unor texte literare, atât din punct de vedere morfologic şi sintactic, cât şi din punct de vedere stilistic; acest tip de subiecte poate conține şi probleme cu caracter teoretic);
d) subiecte tip *grilă*, în care candidatului i se oferă un set de răspunsuri posibile la fiecare întrebare a chestionarului.

De aceea, testele noastre au fost grupate în patru categorii, notate A, B, C şi D. Pentru orientarea candidaților, recomandăm consultarea *ANEXEI* de la pag. 135, în care sunt inserate subiectele din 1997 de la diferite facultăți şi secții unde proba de limba română este obligatorie.

Scanned with OKEN Scanner

Din cele 45 de teste care alcătuiesc acest volum, 30 (10 teste A, 10 teste B, 5 teste C şi 5 teste D) sunt rezolvate şi comentate, cu trimiteri clare la autoritățile în materie; alte 15 teste (5 teste A, 5 teste B, 5 teste C) sunt propuse spre rezolvare în faza finală a pregătirii candidaților. Pentru a fi siguri de reuşită, vă recomandăm rezolvarea tuturor testelor, inclusiv a subiectelor din *ANEXĂ*, indiferent de specializarea la care intenționați să candidați (tipurile de subiecte se pot schimba de la un an la altul).

Toate testele pe care vi le propunem aici sunt echivalentul câte unui subiect de examen, iar baremul care însoțește rezolvarea fiecărui test vă permite să vă calculați singur nota pe care a-ți putea-o obține la examen şi să sesizați, totodată, acele capitole la care ați fost depunctați, pentru a remedia din timp eventualele lacune în pregătire.

Pentru a fi utile nu doar la verificarea cunoştințelor, ci şi la recapitularea materiei parcurse, testele au fost concepute în aşa fel încât să poată fi utilizate atât pe *verticală*, cât şi pe *orizontală* (adică urmărind, pe etape de învățare, problemele de vocabular, de morfologie, de sintaxă sau de stilistică din fiecare test).

Punctajele pot fi şi ele adaptate acestui mod de lucru: totalul indicat la rezolvări se va considera echivalent cu 100%, iar punctajul obținut de candidat se va raporta la total (de exemplu, dacă punctajul maxim prevăzut de punctul 1 de la testul 1A şi 2A este de 78 de puncte în total, punctajul pe care l-ați obținut se împarte la 7,8 şi se obține nota la acest *etaj*).

Notele şi comentariile cu care am însoțit soluțiile au drept scop acoperirea diferenței de nivel între cerințele examenului de admitere în liceu şi cele ale examenului de admitere în învățământul superior; de asemenea, au drept scop lămurirea unor probleme de gramatică pe care manualele le tratează superficial sau chiar le ignoră. În chestiunile *controversate*, pe care nu le-am ocolit, am propus soluții clare, pornind de la autoritățile în materie.

Nu ne rămâne decât să sperăm că această carte va contribui la succesul dumneavoastră la examen.

Mihaela GHEORGHE

Scanned with OKEN Scanner

TEST 1A

I. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. Ce-ţi pofteşte ţie inima?
2. De supărată ce era, nici nu putea vorbi.
3. Nu e nevoie să vii şi tu.
4. Am rezolvat problema din mers.
5. Se face o bifurcaţie şi o luăm apoi la sânga.
6. Vârsta omului rămâne, totuşi, incertă.
7. Ograda era plină de copaci înalţi.
8. Scrisul părea al aceleiaşi persoane.
9. Trimiterea lui în tabără a fost un lucru bun.
10. Casa avea un singur etaj ale cărui geamuri dădeau spre stradă.
11. Ajungând în faţa uşii, sună.
12. Faţa îi era roşie şi pătată.
13. Noi ne-am bizuit mereu pe propriile noastre forte.
14. În ciuda tinereţii ei, părea mereu obosită şi plictisită.
15. S-au arătat întotdeauna a fi împotriva noastră.
16. Alerga într-una, căutând un refugiu.
17. Care eşti ăla? strigă Vasile.
18. L-au făcut harcea-parcea.

II. Să se identifice subordonatele din enunţurile de mai jos:

1. Bucurându-vă că s-a amânat examenul, vă minţiţi pe voi înşivă.
2. Fie ce-o fi, de-acum!
3. Să fi aflat mai devreme despre concurs, mă prezentam şi eu.
4. Încă nu s-a pregătit să-i primească.
5. Unde n-a înţeles ce i-ai spus, nici n-a reacţionat.
6. Nu l-a lăsat să se odihnească nici o clipă.
7. Vorbea mult prea repede ca voi s-o puteţi urmări.
8. Orice ar face pentru voi, tot nerecunoscători sunteţi.
9. Păcat că nu v-a plăcut filmul.

III. Construiţi câte un enunţ pentru fiecare din cerinţele de mai jos:

1. atribut - verb la infinitiv perfect, d. pasivă.
2. complement indirect - pronume negativ în G prepoziţional.
3. complement indirect - adjectiv.
4. c. circ. condiţional - verb la gerunziu, d. pasivă.
5. atribut pronominal - pron. demonstrativ în D neprepoziţional.
6. complement instrumental - numeral colectiv în D prepoziţional.
7. c. circumstanţial consecutiv - verb la supin.
8. complement direct - pronume relativ compus.
9. c. circ. de timp - substantiv în Ac, fără prepoziţie.

IV. Răspundeţi cerinţelor de mai jos:

1. Indicaţi câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte:

purtare, a micşora, fioros, neatent, a înăbuşi, întunecos, a mări, a pricinui, sărăcie, a sili.

Scanned with OKEN Scanner

2. Indicați câte trei antonime pentru cuvintele:
a ajunge, ascuțit, blond, real, sinceritate.
3. Alcătuiți familia lexicală a cuvintelor:
față și fapt.
4. Indicați câte patru expresii și locuțiuni care să conțină cuvintele:
buză și carne;
Alcătuiți propoziții cu aceste expresii.
5. Arătați, în contexte, ce valori morfologice poate avea cuvântul: un.
6. Alcătuiți sintagme sau propoziții cu perechile paronimice:

capsator - captator;	glaciar - glacial;
dental - dentar;	compliment - complement.
minut - minută;	

7. Subliniați forma corectă din perechile:

aciua - aciuia;	contingent - contigent;
adaus - adaos;	desconspira - deconspira;
agreere - agreare;	elocvență - elocință;
balonzaid - balonzaider;	gris - griș;
coliniar - colinear;	lefi - lefuri.

8. Indicați accentul corect al cuvintelor:
academie, bariton, ciment, cumul, despot, deunăzi, domino, gingaș, haltere, intim.
9. Folosiți în propoziții cuvintele omonime:
calcul, capital, carieră, breton, monitor.
10. Adăugați semnele de punctuație care lipsesc din text; motivați folosirea lor.
O frații mei iubiți ia uitați-vă în oglinda asta gândiți-vă la părinții noștri și să vedeți ce grozăvie Doamne Doamne ce să facem. (I.L. Caragiale, Opere, I, p. 121)

TEST 2A

I. Să se analizeze morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Lui nu-i ajunge niciodată această singură oră de odihnă.
2. Ei își duceau viața de pe o zi pe alta.
3. Se zăreau umbre fuginde, rătăcite.
4. Va fi știind ei, oare, unde să vină?
5. Nu s-ar fi cuvenit a fi acceptat una ca asta.
6. Pe ce stradă locuiește amicul tău?
7. Mi-e tare milă de fata asta!
8. Văzând el că nu mai are timp de pierdut, o strigă.
9. Noi am terminat temele înainte de a fi venit el.
10. Numai casele de dincolo erau mai arătoase.
11. Neîndrăznind a-l contrazice, a ieșit din cameră.
12. Numai asta nu-mi trecea prin minte în clipa aceea.
13. Ați plecat toți?
14. N-am înțeles cum trebuie rezolvat exercițiul.
15. Se usca de dorul cui știu eu.
16. Nu se putea descrie bucuria lui.
17. În pofida oricăror insistențe, ea n-a venit.
18. Copilul era bucuros de a fi scăpat de pedeapsă.

Scanned with OKEN Scanner

II. Identificați subordonatele din frazele următoare:

1. Mă tem că astăzi n-am să pot veni pe la tine.
2. Ea, înaltă cum era, se descurca foarte bine în teren.
3. Dacă nu m-ai lăsat în pace, am greşit.
4. Acolo nu părea a fi ce mi-ai spus tu.
5. Aş vrea să revăd locul unde ne-am întâlnit.
6. Atunci când eu te voi chema, să vii!
7. Se făcea că ne plimbam cu o barcă, pe un lac.
8. Fără tine n-ar fi putut deveni niciodată ceea ce este astăzi.
9. Te-am învățat să fii respectuos cu cei din jur.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. O propoziție SB, introdusă prin relativul *ce* - complement circumstanțial de mod, în Ac.
2. Atribut numeral - numeral cardinal (cu valoare substantivală), în G prepozițional.
3. Complement circumstanțial de timp - adjectiv.
4. Complement indirect - pronume reflexiv în Ac.
5. Complement direct - verb la infinitiv prezent, diateza pasivă.
6. Subiect - verb la gerunziu.
7. Verbul *a fi* - predicativ impersonal - predicat verbal.
8. Complement circumstanțial de mod - substantiv în D.
9. O propoziție CD, introdusă prin relativul *cine* - complement indirect în D.

IV. Răspundeți cerințelor de mai jos:

1. Subliniați forma corectă din perechile:

abstracție - abstracțiune;	corigent - corijent;
adecvat - adecuat;	cremvuşti - crenvurşti;
adopțiune - adopție;	container - conteiner;
boutique - butic - butică;	detaliat - detailat;
bungalou - bungalow;	darwinism - darvinism.

2. Alcătuiți enunțuri pentru fiecare din formele de mai jos:

de altfel - de alt fel;
decât - de cât;
defel - de fel;
demult - de mult;
deseară - de seară.

Arătați deosebirile de natură morfologică dintre aceste forme.

3. Indicați antonimele cuvintelor:

benefic, autentic, nocturn, dinamic, revers, altruist, a detesta, relativ, a îngădui, erudit.

4. Dați exemple de locuțiuni şi expresii în care să se actualizeze următoarele sensuri ale cuvântului *cap*:

a. extremitate a corpului uman animal.
b. individ, ins.
c. minte, judecată, memorie.
d. viață.
e. extremitate a unui obiect.

5. Indicați un sinonim neologic pentru cuvintele:

gălbejit, îngâmfat, stricat, mărginire, cârteală, uscăciune, țeapăn, găunos, neînțelegere, ceresc.

6. Construiți propoziții cu perechile paronimice:

arbitrar - arbitral;	biografie - bibliografie;

Scanned with OKEN Scanner

atlas - atlaz; caro - carou;
eluda - elucida; investi - învesti;
insolubil - insolvabil; solitar - solidar.

7. Despărțiți în silabe cuvintele:
coeziune, deunăzi, coafa, vacuum, șifonier, vitraliu, reînființare, abject, recordman, excrescență.

8. Dați cinci exemple de omografe.

9. Construiți exemple în care cuvântul *val* să intre în componența:
a) unei metafore;
b) unei hiperbole;
c) unei comparații.

TEST 3A

I. Să se analizeze morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Ne-a speriat cu fel de fel de povești.
2. Începură să facă toate nedreptățile pe față, fără să le pese de aparențe.
3. Pe alocuri amenajările păreau a fi neisprăvite.
4. Am aflat că proiectul nu mai este de mult al lui.
5. Ne-am dat seama cât se simte de rușinat.
6. Nu ești din partea locului?
7. Fugeau care încotro vedeau cu ochii.
8. Stătea îngenuncheată dinaintea icoanei.
9. Rămăsese o clipă țintuit locului, neștiind ce să mai facă.
10. Îmi venea să-i trag o sfântă de bataie...
11. Ar trebui găsită o formulă mai bună.
12. Exercițiul e dificil de rezolvat.
13. De câte ori vine la noi, aduce flori.
14. Cu toată sperietura, avu totuși puterea să răspundă la întrebări.
15. Dinspre mine, să se uite până i s-or umfla ochii...
16. Niciodată n-a răbdat de foame.
17. La ce să mai fi rămas acolo?
18. Nimic nu-ți mai convine, de la o vreme!

II. Identificați subordonatele și arătați felul predicatelor:

1. Nu-mi face nici o plăcere să-ți spun asta tocmai ție.
2. În clipele când se gândea la ce făcuse, avea remușcări.
3. Astăzi nu pare că e dispus să ne asculte.
4. Se grăbea să termine treaba cât mai repede.
5. Cum stătea el și aștepta emoționat rezultatele, apare Ion.
6. Se cade să le mulțumim, de vreme ce ne-au trimis daruri.
7. Zgârcit și rău cum era, nu i-a ajutat cu nimic pe copiii lui.
8. Au plecat la plimbare numai ca ea să poată lucra în liniște.
9. Îi era teamă că nu va fi înțeles.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. nume predicativ - pronume posesiv în G (fără prepoziție);
2. atribut verbal - verb la supin;
3. atribut pronominal - pronume relativ în G;

Scanned with OKEN Scanner

4. complement indirect - verb la gerunziu;
5. atribut substantival în dativ fără prepoziție;
6. complement circumstanțial de loc - pronume personal în G prepozițional;
7. complement circumstanțial de cauză - adjectiv;
8. complement circumstanțial de scop - verb la supin;
9. subiect - verb la infinitiv prezent, diateza activă.

IV. Răspundeți cerințelor de mai jos:

1. Subliniați varianta accentuală recomandată de normele ortoepice în vigoare:

ádică - adícă;
ánost - anóst;
bléstem - blestém;
cabános - cabanós;
cólaps - coláps;
crestomație - crestomáție;
spléndid - splendíd;
stáfie - stafie;
tómbolă -tombólă;
vátman - vatmán.

2. Despărțiți în silabe cuvintele:

afectuos, albastru, atlet, codru, examen, maică, monstru, pehlivan, transcrie, vârstnic.

3. Subliniați forma grafică corectă:

aconto - acont;
amândurora - amăndoura;
asbest - azbest;
blacheu - placheu;
boabab - baobab;
cangrenă - gangrenă;
conclusiv - concluziv;
dumiri - dumeri;
prezumție -prezumpție;
undrea - andrea.

4. Subliniați cuvintele care nu fac parte din familia lexicală a cuvântului *„față”*:

fețișoară, fățui, fățuire, fățarnic, fățos, înfăța, înfățișa, înfățișare, fațadă, fațetă, fațetat, fatidic, fățiș, fățărnicie, fițuică.

5. Alegeți cuvântul potrivit în sintagmele de mai jos:

- medicament adjutant/ adjuvant;
- accesuri/ accese de tuse;
- cofraj/ gofraj de ouă;
- eruptie/ irupție a torentului;
- computer friabil/ fiabil;
- monument impozant/ impozabil;
- vegetație luxurioasă/ luxuriantă;
- reşedința monarhului/ monahului;
- suveranul/ suzeranul pontif;
- reflexia/ reflecția luminii.

6. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:

amestec, bubă, a îngropa, prăpăstios, prefăcut, secat, subsuoară, teamă, trebuincios, a zâmbi.

7. Indicați antonimele cuvintelor:

bravură, involuntar, meschinărie, sincronic, vag.

8. Alcătuiți enunțuri în care să ilustrați omonimia cuvintelor:

a achita, act, adresă, arc, basc, boboc, canon, cadru, debit, pol.

9. Ilustrați polisemia termenului „cuvânt”.

10. Identificați figurile de stil din fragmentul:

Oglindă călătoare, cer mobil,
Te-ai încadrat într-o ușoară spumă
și-ți porți acum cristalul tău steril
Spre-a mărilor îndepărtată brumă.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 4A

I. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. Departe mai e şi casa asta a ta!
2. Şi unde mi ţi-l ia Făt-Frumos pe zmeu...
3. Iar să mă duc?
4. Aceasta e o hotărâre anterioară demiterii lui.
5. A tras o spaimă vecină cu moartea.
6. „Negustorul are trei mâini: una de dat, două de luat." (prov.)
7. S-a găsit el ac de cojocul lui!
8. De subliniat că această atitudine nu-i face cinste.
9. Acum vor să aducă pe nu ştiu cine la conducerea instituţiei.
10. Era un du-te-vino de nedescris.
11. În aceea ce priveşte hărnicia, n-o întrece nimeni.
12. La plăcinte înainte, la război înapoi!
13. Mânca-te-ar mama să te mănânce!
14. Mă plictiseşte cu laudele lui.
15. Se cutremură la gândul că ar putea fi şi el chemat.
16. Nu şedea, că-ţi şede norocul!
17. Credeau că-i bun de făcut fluiere.
18. Nesăratele lui giumbuşlucuri îi aduseseră faimă.

II. Identificaţi subordonatele şi arătaţi felul predicatelor:

1. Ei au adus dovada zdrobitoare că sunt nevinovaţi.
2. Fără tine n-ar fi avut nici un haz să mergem.
3. Dacă te caută mereu e ca să nu-l uiţi.
4. Ce-l chinuia mai mult e că nu-i dăduse nimeni dreptate.
5. Vai de cel care ajunge să nu mai aibă prieteni.
6. Îi ajungea doar să-l privească, ca să fie fericită.
7. S-au descurcat cum au putut ei mai bine.
8. L-au anunţat şi pe el că sosesc astăzi.

III. Construiţi exemple pentru cerinţele de mai jos:

1. nume predicativ - pronume personal în Ac.
2. atribut pronominal - pronume posesiv în G.
3. c.c. consecutiv - verb la gerunziu.
4. atribut adverbial - locuţiune adverbială de loc.
5. subiect - verb la supin.
6. nume predicativ - adverb.
7. complement direct - numeral fracţionar.
8. complement de agent - locuţiune pronominală.
9. interjecţie - complement direct

IV. Răspundeţi cerinţelor de mai jos:

1. Subliniaţi formele corecte din perechile:

adineaori - adineauri;	echinox - echinocţiu;
abac - abacă;	disident - dizident;
distructiv - destructiv;	încrimina - incrimina;

Scanned with OKEN Scanner

curăți - curăța; hilaritate - ilaritate;
impiegat - impegat; juvaier - giuvaier.

2. Subliniați varianta accentuală recomandată de normele ortoepice:

condór - cóndor; repórter - reportér;
buldóg - búldog; spátulă - spatúlă;
bébe - bebé; uníc - únic;
áripă - arípă; protéctor - protectór.

3. Alcătuiți serii sinonimice (minimum 5 elemente) pentru cuvintele:
necruțător, margine, a îndemna, grav, autoritar.

4. Arătați, prin exemple, deosebirile de sens dintre formele duble de plural ale cuvintelor:
calcul, colț, cilindru, corp, centru.

5. Despărțiți în silabe cuvintele:
inefabil, deștelenit, promptitudine, panglicar, deictic.

6. Indicați minimum trei antonime ale cuvintelor:
a afirma, a aduna, abil, congruență, slab.

7. Alcătuiți propoziții sau fraze în care să folosiți cinci expresii ce conțin cuvântul *dinte*.

8. Subliniați paronimul potrivit în contextele:
Expozitia/ expozeul savantului a stârnit vii comentarii.
Clădirea avea dimensiuni impresionabile/ impresionante.
Deputatul a interpolat/ interpelat pe unul din membrii guvernului.
Încearcă în zadar să îndoaie/ îndoiască bara de oțel.
Acțiunile lor iresponsabile pot declanșa un război civil/ civic.

9. Selectați neologismele din seria de cuvinte de mai jos și alcătuiți scurte enunțuri cu acestea:
alfabetic, abandon, cină, fire, graniță, greșeală, incredibil, a înlesni, lexic, profunzime, șal, viciu.

10. Alcătuiți familia de cuvinte de la *a purta*.

TEST 5A

I. Să se analizeze morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Nu-și dădea încă seama de ce se întâmpla cu el.
2. Am să vin, poate, și eu să-i văd pe cei ce vă sunt oaspeți.
3. I-a întrebat pe fiecare din cei trei despre întâmplare.
4. Îi întreba pe toți dacă e bine ceea ce face.
5. Ajunseseră a se întreba dacă merită să încerce.
6. O cunoșteau de mică pe Ana.
7. De mai bine de un an de zile nu ne-am văzut.
8. El pleacă abia săptămâna viitoare.
9. În lipsa mamei s-au jucat prin casă cu bicicleta.
10. Nu i-am întrebat pe ai lui despre asta.
11. Pentru că bate vântul, de aceea e frig.
12. Ce ți-am spus eu și ce-ai înțeles tu!
13. Cred că n-ai înțeles bine, altfel nu m-ai mai întreba.
14. Asta se întâmplă de când e lumea.
15. Acolo s-a clădit un monument în amintirea eroilor.
16. Câte stele sunt pe cer?
17. Pe sora mea, adică pe Maria, o iubea mai mult.

Scanned with OKEN Scanner

II. Identificați subordonatele:

1. Vestea adusă de cine intră primul îi şocă pe toți.
2. Habar n-avea dacă i se potriveşte această meserie.
3. Plecarea ei grăbită de unde o lăsase, l-a supărat.
4. La urcarea în tren era să cadă.
5. Fericită că nu mai trebuie operată, s-a împiedicat pe trepte.
6. Atunci când îți este teamă, gândeşte-te la noi.
7. Cunoscut fiind faptul că ei întârziau, nici nu i-am mai aşteptat.
8. Numai ce i-am deschis uşa, că a şi sunat telefonul.
9. Încercând să repare el aparatul, mai tare l-a stricat.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. atribut numeral - numeral cardinal (cu valoare substantivală) în cazul D, fără prepoziție.
2. nume predicativ - interjecție.
3. complement direct - pronume reflexiv în Ac.
4. complement indirect - pronume nehotarât în Ac.
5. complement circ. de timp - substantiv în G prepozițional.
6. complement circ. de scop - verb la infinitiv.
7. complement circ. de loc - pron. pers. în Ac, să determine o interjecție.
8. atribut verbal - verb la gerunziu.
9. complement de agent - pronume interogativ.

IV. Corectați greşelile de orice natură din textul de mai jos:

Nu ştiu cum un dosar s-a putut deprecia la modul negativ de o asemenea manieră, şi, cu tot respectul care îl am vizavi de unii membrii ai comisiei, ca unul care am cunoscut multe amănunte, desaprob aceste hotărâri.

V. Alcătuiți scurte propoziții cu cuvintele de mai jos, arătând valoarea lor morfologică în fiecare context:

bineînțeles, deoparte, deloc.
bine înțeles, de o parte, de loc.

VI. Despărțiți în silabe cuvintele:

altundeva, ireversibil, obştnic, subretă, substrat.

VII. Subliniați variantele accentuale recomandate de normele ortoepice în vigoare:

ántic - antíc;
simból - símbol;
picníc - pícnic;
ianuárie - iánuarie;
furíe - fúrie;
potéră - póteră;
prematur - prematúr;
míros - mirós;
vápori - vapóri;
término - termín.

VIII. Alcătuiți scurte enunțuri folosind paronimele:

resorturi - resoarte;
publicistic - publicitar;
consort - consorțiu;
lacună - lagună.

IX. Subliniați varianta grafică corectă:

agheasmă - aghiasmă;
cosciug - coşciug;

Scanned with OKEN Scanner

alviță - halviță;
cirilic - chirilic;
cercevea - giurgiuvea;
confete - confeti;
descoperta - decoperta;
dogorî - dogori;
helicopter- elicopter;
golgeter - golgheter.

X. Formați pluralul substantivelor:

aerodrom, album, caro, cârjă, dineu, flagel, hidrant, moschee, scul, vertij.

XI. Indicați sinonimele neologice ale cuvintelor:

stih, tavan, veşnicie, oacheş, uimit, a strica, duşmănos, gras, însufleţit, felurit.

XII. Folosiți în contexte omonimele:

volan, sol, ton.

XIII. Ilustrati polisemia cuvintelor:

negru, a bâzâi, casă, cot.

TEST 6A

I. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. De venit vom mai veni, nu te teme!
2. Lucrarea fusese redactată astfel de întreaga noastră adunare.
3. Mi se pare tare dificil exercițiul.
4. În fiecare din noi trăieşte un mic tiran.
5. N-am putut rezista ispitei de a-i telefona.
6. În fața sa se deschidea un peisaj încântător.
7. Înainte de a ieşi trenul din tunel, el şi-a pregătit bagajul.
8. Şi aşa ajunsese ea a ne fi verişoară.
9. S-a plictisit urmărind mereu aceleaşi filme proaste.
10. Merita şi această ultimă încercare.
11. A rămas pe drumuri pentru că n-a vrut să ne asculte.
12. Aveam şi noi simptome asemănătoare cu ale lor.
13. El rămăsese cu amândouă acasă.
14. Scrisese despre romanul lui recent apărut.
15. Îmi pare bine că ne-am întâlnit.
16. Din palid cum era, se făcu ca focul de mânie.
17. Nu mi-a fost deloc uşor să te găsesc.
18. L-a trecut podul în brațe.

II. Identificați subordonatele:

1. Când te miri ce nu-i venea la socoteală, îşi lua lucrurile şi pleca.
2. Cum era atâta lume acolo, el nu putu ajunge la timp.
3. Numai prin eforturile lui ajunsese unde era acum.
4. Cu toată supărarea pe care i-o pricinuise, îl iubea încă.
5. Simțind că nu mai are nici o şansă de scăpare, s-a predat.
6. Din cele spuse de el reieşea clar că nu se mai întoarce.
7. E prea puternic încât să-l poți doborî dintr-o lovitură.
8. Bazându-se pe ce i-am spus noi, a uitat de celelalte reguli.

Scanned with OKEN Scanner

9. Dacă n-a venit încă, înseamnă că nu găseşte adresa.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. complement de agent - pronume nehotărât.
2. complement circumstanțial de cauză - substantiv în Ac.
3. complement circumstanțial de loc - pronume posesiv în Ac.
4. relativul *cine* să introducă o CD şi să fie atribut pronominal în G.
5. complement indirect - substantiv în D să determine un adjectiv.
6. atribut pronominal - pronume personal în D prepoziținal.
7. subiect - substantiv provenit din adverb.
8. complement indirect - verb la supin.
9. complement circumstanțial de scop - substantiv în Ac.

IV. Indicați sinonimele neologice ale următoarelor cuvinte:

prescurtare, nesigur, mânios, rânjet, întrecere, arvună, temei, soartă, sătesc, veşnic.

V. Alcătuiți propoziții în care să folosiți cele două forme de plural ale substantivelor:

arc, ciubuc, elan, ghiveci.

VI. Indicați antonimele cuvintelor:

angelic, aiurea, convex, natalitate, răzvrătit.

VII. Subliniați varianta accentuală admisă:

revizór - revízor;	podgórie - podgoríe;
rádar - radár;	legitím - legítim;
oníx - ónix;	leşín - léşin;
pépit - pepít;	butelíe - butélie.

VIII. Subliniați forma corectă:

cogeamite - gogeamite;	lănțic - lănțug;
glonte - glonț;	maron - maro;
glazvand - glasvand;	petic - petec;
eleşteu - heleşteu;	plăsele - prăsele;
igienă - higienă;	safe - seif.

IX. Despărțiți în silabe:

email, coeziune, punctualitate, voltmetru, astmatic.

X. Construiți enunțuri în care să folosiți formele de mai jos, aratând valoarea lor morfologică în contextul ales:

fiind că;	întrucât;	încât;
fiindcă;	întru cât;	în cât.

XI. Ilustrați polisemia cuvintelor:

cer şi drum.

XII. Creați o hiperbolă şi o comparație în care să folosiți cuvântul:

şarpe.

Scanned with OKEN Scanner

XIII. Explicați rolul semnelor de punctuație din textul:

– Pe mine, fata lui Hagi Cănuță, să-ndrăznești tu să mă bați, păcătosule, janghinosule și râiosule?!... (I. L. Caragiale, *Opere II*, p. 228)

TEST 7A

I. Să se analizeze morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Oricât ai vrea de mult, nu te pot ajuta.
2. Ți-ai ales modelul de rochie?
3. Era și el interesat de această incitantă propunere.
4. Pe cine crezi că e bine să chemăm?
5. Această problemă, aparent atât de simplă, i-a dat multă bătaie de cap.
6. Dat fiind că nu ne-ați chemat, nu vă vor ajuta.
7. Face care ce poftește.
8. Ce s-a mai mirat când ne-a văzut!
9. Știam că în privința lui nu mă puteam înșela.
10. Se simțea copilul nimănui.
11. Va răspunde că și cutare și cutărică pot fi trimiși.
12. Clipele de atunci îi rămăseseră vii în amintire.
13. Se smiorcăia mereu, enervându-i pe toți.
14. A trecut ceva vreme de atunci, nu-i așa?
15. Când a terminat de scris lecțiile, era deja târziu.
16. "Urmează să declarați la cercetări de ce; fapt e că l-ați omorât..." (M. Preda)
17. Lupta lor e de trei ori sfântă.
18. Desigur că au pătimit multe de pe urma reclamației.

II. Identificați subordonatele:

1. Nefiind organizarea cum ne-am fi așteptat, am părăsit clădirea.
2. Camera era plină de ce construiseră ei din bucățele de lemn.
3. „Ne prindem noi vro câțiva băieți din sat să ne ducem cu plugul." (I. Creangă)
4. „Dar fost-a scris părintelui Duhu să nu asculte în totul sfaturile cuviosului stariț." (I. Creangă)
5. Îmi pare bine că ai răspuns invitației noastre.
6. Să nu vadă picior de pisică aici, că se supără foc.
7. Cine m-o fi pus să te ascult pe tine?
8. De bună seamă că și noi vom aștepta alături de voi sosirea candidaților.
9. „Nu mi-ar fi ciudă, încaltea când ai fi și tu ceva și de te miri unde." (I. Creangă)

III. Construiți câte un exemplu pentru fiecare din cerințele de mai jos:

1. nume predicativ - numeral fracționar în G.
2. relativul *ce* să introducă o CI și să fie atribut adjectival.
3. complement direct - substantiv (infinitiv lung).
4. atribut pronominal - pronume nehotărât în G.
5. Complement circumstanțial de mod - verb la infinitiv perfect, diateza activă.
6. Complement circumstanțial de cauză - numeral colectiv în D prepozițional.
7. Complement circumstanțial de scop - substantiv în G prepozițional.
8. Complement circumstanțial de timp - substantiv în Ac prepozițional.
9. Complement circumstanțial de loc - substantiv în Ac fără prepoziție.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Răspundeți cerințelor de mai jos:

1. După modelul – *carne de tun*, *carne vie*, găsiți determinanți pentru corp, apă și cap (minimum cinci).

2. Indicați minimum trei sinonime ale cuvintelor:
laconic, moarte, mofturos, percepe, rudimentar.

3. Indicați antonimele cuvintelor:
inocență, efemer, identitate, prematur, sprinten.

4. Folosiți ca omonime cuvintele:
ban, aspirație, blană, bun, caz, vie.

5. Rescrieți formele corecte din perechile:

peregrin - pelegrin;	sacrosanct - sacrosant;
perină - pernă;	saltar - sertar;
paisprezece - patrusprezece;	sarmală - sarma;
parodontoză - paradontoză;	sandală - sanda;
pasteurizare - pasterizare;	talaj - talaş.

6. Subliniați forma accentuată corect din perechile:

bomfăier-bómfaier;	héring-heríng;
antráx-ántrax;	hrísov-hrisóv;
torpédo-torpedó;	impúber-impubér;
véctor-vectór;	indústrie-industríe.
invérs-ínvers;	

7. Formați pluralul substantivelor:
anacolut, arendă, chiştoc, duzină, guturai, lăstar, leafă, monedă, nucleu, recif.

8. Despărțiți în silabe:
detailist, expresionism, ianuarie, anorganic, sublimare.

9. Identificați procedeele artistice din textul:
Suflet: cer întins pe-o seară
Tristă ca un zvon de-argint,
Prin ce magic labirint
Păsările-n tine zboară? (I. Pillat)

10. Indicați câte un sinonim frazeologic pentru verbele de mai jos:
a intenționa, a enerva, a se aşeza, a admonesta, a se strădui.

TEST 8A

I. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. „Lângă lacul care-n tremur somnoros şi lin se bate,
Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prealuminate..." (M. Eminescu)
2. A ajuns cu un minut după plecarea trenului din gară.
3. N-a putut să-i spună una ca asta.
4. El s-a ocupat cu trimiterea de invitații participanților.
5. Trebuie să ne întâlnim aici la ora cinci.
6. După cinci ore am pornit să-i căutăm.
7. N-a primit încă nimic pe marfa livrată.
8. Ne-a întrebat câte ceva pe fiecare.
9. Plaja al cărei nisip e curat atrage mulți turişti.
10. V-ați şi întors?

Scanned with OKEN Scanner

11. Ne vom aminti mereu unul de altul.
12. Le-am spus iubiților tăi colegi că n-ai să-i mai aștepți.
13. Numai datorită acestei impresionante manifestări am putut înțelege sentimentele ei.
14. Fiind deja inițiat în această disciplină, s-a descurcat destul de bine.
15. Ea locuia foarte aproape de parc.
16. Am plecat foarte târziu de la ai tăi, aseară.
17. Fiica mea învață numai noaptea.
18. Va fi știind el ce va fi știind.

II. Identificați subordonatele din enunțurile de mai jos:

1. Așa de tare m-a jignit, că nu vreau să-l mai văd în viața mea.
2. Dacă n-ai învățat teoremele, acum degeaba îți bați capul cu exercițiile.
3. Dulapul rămâne unde l-ai așezat tu prima dată.
4. Rămâne acum doar să mai insistăm asupra detaliilor.
5. Când l-a văzut că n-are simțul umorului, a încetat să-l mai tachineze.
6. Ținea foarte mult să vă felicite pentru premiu.
7. Trebuie să-l iei așa cum este.
8. Au fost, cu siguranță și ei interesați ca aceste probe să dispară.
9. Cuprins de sentimentul că nu face bine trimițând-o, rupse scrisoarea.
10. Uite, și Ana, că e mică, și tot își face ordine în cameră.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. subiect - interjecție.
2. nume predicativ - verb la infinitiv perfect, diateza pasivă.
3. atribut adjectival - adj. nehotărât în D.
4. complement direct - verb la G.
5. complement indirect - numeral aproximativ în Ac prepozițional.
6. complement de agent - pronume posesiv în Ac.
7. complement circumstanțial de loc - pronume personal în Ac, să determine o interjecție.
8. complement direct - verb la supin.
9. complement circumstanțial consecutiv - substantiv în Ac cu prepoziție.

IV. Răspundeți cerințelor de mai jos:

1. Indicați antonimele cuvintelor:
perceptibil, plictisitor, smerenie, moale, canicular.

2. Folosiți ca omonime cuvintele:
cec, coardă, cod, doc, jur.

3. Ilustrați polisemia cuvintelor: *aripă* și *a bate*.

4. Din lista de cuvinte de mai jos extrageți termenii familiei lexicale a cuvântului *negru*:
negreală, negreață, negresă, înnegri, înnegrire, negricios, negroid, negură, neguros, negureală.

5. Indicați un singur sinonim neologic pentru cuvintele din fondul vechi al limbii:
cenușiu, nesățios, obosit, a scrânti, vremelnic.

6. Rescrieți forma corectă din perechile:

escavator - excavator;	maiou - maieu;
hieroglifă - ieroglifă;	mărfar - marfar;
încrustație - incrustație;	picup - pick-up;
erbivor - ierbivor;	șotron - șodron.

7. Plasați în contexte potrivite formele de mai jos, arătând valorile lor morfologice:

Scanned with OKEN Scanner

nicicând;	niciunde;	nicidecât;	odată.
nici când;	nici unde;	nici de cât;	o dată.

8. Formați pluralul substantivelor:

atlas, căpșună, cătun, copertă, diascop, filtru.

9. Folosiți în enunțuri următoarele paronime și cuvinte cu aspect paronimic:

a elida - a eluda;	minute - minuturi;
a exalta - a exulta;	a prescrie - a proscrie;
famat - fanat;	pensie - pensiune;

10. Identificați figurile de stil din fragmentul:

În grădina-n care scriu,
Cerne aur argintiu
O tipsie ca de jar;
Spânzurată-ntr-un arțar. (T. Arghezi „*Creion*")

TEST 9A

I. Să se analizeze morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Va fi știind el unde să vină?
2. Fără tine n-am să vin.
3. În ciuda frigului, am să fac o plimbare.
4. Ce tare miroase a pește!
5. Nu mă aștepta nimeni la sosire.
6. Au așezat totul de-a valma.
7. Fizionomia lui pare a trăda totuși înțelegerea situației.
8. „Am să-mi arăt puterile (...) în ciuda spânului, ca să-i punem venin la inimă." (I. Creangă)
9. Au vorbit ce-au vorbit, apoi le-a cuprins piroteala.
10. Ale noastre sunt fleacuri pe lângă cele ce scrie în cărți.
11. Nu mai putea de bucurie că o să-l cheme și pe el.
12. Și-au amintit clipele petrecute la mare.
13. „Ai mei pierduți sunt, pașă, toți!" (G. Coșbuc)
14. „Am văzut multă lume cu duh să-l socotească." (Gr. Alexandrescu)
15. Toată lumea era de acord că nu e un nimeni.
16. Nu voia decât puțină înțelegere.
17. S-a adunat la lume!
18. Te-aș ruga, totuși, să mă ții la curent cu evenimentele.
19. Din capul locului am afirmat că ai dreptate.
20. Imaginea ei reflectată în oglindă a speriat-o.

II. Identificați subordonatele din textele de mai jos:

1. I s-a urât să tot aștepte vești de la voi.
2. Părea că nu s-a schimbat nimic în viața ei.
3. și dacă îl conduci până la ușă, tot nu intră.
4. Dacă nu te-am chemat, am făcut-o pentru a te menaja.
5. Întrebarea asta e obligatoriu să i-o pui și lui.
6. Nu e el atât de rău să-l ocolească lumea.
7. El se simte mereu dator să explice fiecare decizie luată.
8. Cum întârziem puțin, cum telefonează.

Scanned with OKEN Scanner

9. Ce-l chinuia mai mult era că nu va putea termina la timp lucrarea.
10. Chiar aşa să fie, cum spui tu, nu cred.

III. Construiţi câte un exemplu pentru cerinţele de mai jos:

1. complement indirect - adjectiv posesiv cu prepoziţie cu regim de G.
2. atribut - interjecţie.
3. complement indirect - pronume personal, să determine o interjecţie.
4. complement circumstanţial de loc - substantiv să determine un adjectiv.
5. complement circumstanţial consecutiv - verb la infinitiv.
6. complement circumstanţial de cauză - verb la G.
7. complement circumstanţial concesiv - substantiv în Ac prepoziţional.
8. complement indirect - verb la infinitiv.
9. complement circumstanţial concesiv - verb la G.

IV. Răspundeţi cerinţelor de mai jos:

1. Alcătuiţi serii sinonimice pentru cuvintele:
clar, corectare, diluat, severitate, drept.
2. Găsiţi antonime pentru doi din termenii fiecărei serii sinonimice de mai sus.
3. Alcătuiţi familia lexicală a cuvintelor: *orb* şi *vorbă*.
4. Despărţiţi în silabe cuvintele:
cupru, punctaj, astfel, feldmareşal, european, mausoleu, maistru, eroziune, glaucom, delicios.
5. Găsiţi minimum trei determinanţi cu care cuvintele "*sare*" (subst) şi "*cal*" să formeze unităţi frazeologice.
6. Subliniaţi forma corectă din perechile:

adălmaş - aldămaş;	fâşie - fâşie;
plebiscit - plebicist;	guerilă - gherilă;
visterie - vistierie;	flanelă - flanea;
filigram - filigran;	ingurgita - îngurgita;
vodcă - votcă;	ziler - zilier.

7. Subliniaţi termenii care fac parte din fondul principal lexical:
antenă, calapod, casă, cocoş, copil, colaborator, cireaşă, albastru, cozoroc, a lua, a salvgarda, maşină, chiuvetă, os, nepot, cinematograf, a vedea, a zugrăvi.
8. Indicaţi forma de prezent indicativ, pers. a III-a sg. a verbelor:
a bănui, a birui, a bombăni, a minţi, a stărui, a se strădui, a (se) târgui, a copia, a zvânta, a triumfa.
9. Daţi cinci exemple de locuţiuni conjuncţionale.
10. Corectaţi greşelile de ortografie din enunţurile:
a) Sau adunat sau nu sau adunat fondurile?
b) Mâncai-ar mama de copiii harnici!
c) Dute deţi caută caetele de teme!
d) A lăsat ţigarea şi sa ascuns dupe uşă.
e) Odata cel ve-i găsii, să mă anunţa-ti!

TEST 10A

I. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. Avea ea o anume eleganţă în mişcări, dar era timidă.
2. Să nu vă fie cu supărare că v-am deranjat!

Scanned with OKEN Scanner

3. Prezentarea lui la acel salon cu o nouă carte a fost un succes.
4. Avea obrajii brăzdați de câteva cute mari.
5. Cred că ați ales o soluție favorabilă doar vouă.
6. „Și venea, măre, venea,/ Manea slutul și urâtul..."
7. Nu poate fi decât benefică întâlnirea cu ei, așa că nu ai de ce te teme.
8. Se aprindeau luminile la castel și parcul era luminat și el.
9. Data la care trebuie să ne prezentăm acolo ne-a comunicat-o telefonic.
10. Iată o idee bună!
11. El a răspuns uluitor de frumos la întrebarea profesorului.
12. Deși mic de statură, era destul de bun la joc.
13. Vorba ei e dulce ca mierea.
14. Persoana deținătoare a titlului olimpic are datoria de-a-și îmbunătăți performanța.
15. Nu știe nimeni cu cine a plecat de la școală.
16. Trăiește numai din bani de căpătat.
17. Nu pot fi de acord, Doamne păzește!
18. Nu știe nimeni ce-i e scris să ajungă.

II. Identificați subordonatele din enunțurile:

1. I-am atras atenția asupra faptului că va greși și el cândva.
2. Nu-i chip să mă înțeleg cu voi.
3. Își închipuise mereu că va fi ușor să reușească.
4. Știi ce mult l-a durut că nu l-ai felicitat de ziua lui!
5. Deodată, îl văd că se ridică de pe scaun cu o privire amenințătoare.
6. De vreme ce ea se pare că nu are altă treabă, o luăm cu noi.
7. Mare lucru ar fi fost dacă ne-ar fi primit atunci!
8. Eu, nu-i vorba, măcar că-i așa întuneric, văd destul de bine.
9. Te întristezi când le vezi așa: nici curate, nici împodobite.
10. Altă treabă n-a avut decât să se ducă să-i cheme.
11. „Poți să ai talent cu carul, că dacă n-ai un pic de protecție, e tot degeaba." (C. Petrescu)
12. „Dacă nu e cine nu e, cine e să nu mai fie." (Prov.)

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. nume predicativ - pronume substantivizat.
2. subiect - numeral colectiv.
3. atribut genitival - numeral fracționar.
4. relativul *care* să introducă o CD - complement indirect în Ac.
5. relativul *cum* să introducă o CI - nume predicativ.
6. complement circumstanțial de timp - locuțiune adverbială.
7. complement circumstanțial de mod - verb la G.
8. complement circumstanțial consecutiv - substantiv.
9. complement circumstanțial condițional - adverb.

IV. Răspundeți cerințelor de mai jos:

1. Indicați un singur sinonim neologic pentru cuvintele:
a opri, mlădios, a scoate, a șovăi, ușor, a tăia, a preveni, bătrânețe, a însoți, tainic.
2. Construiți propoziții sau fraze în care să folosiți formele duble de plural ale cuvintelor:
tranzistor, bandă, element, coadă, nivel.

Scanned with OKEN Scanner

3. Scrieți forma de gerunziu a verbelor:
a agreea, a crea, a purcede, a rămâne, a veghea.
4. Despărțiți în silabe cuvintele:
auspicii, august, coafeză, transdanubian, deocamdată.
5. Indicați cinci cuvinte formate cu prefixele *contra-* și *anti-*.
6. Folosiți în contexte paronimele:

înserare - inserare;	libret - livret;
maestru - maistru;	releva - revela.
termal - termic;	

7. Introduceți în contexte potrivite formele de mai jos, arătând și valoarea morfologică în fiecare context:

bunăstare - bună stare;	câteodată - câte o dată;
totodată - tot o dată;	totuna - tot una.

8. Subliniați forma grafică corectă:

eschimos - eschimoș;	lumbago - lombago;
foraș - făraș;	mucigai - mucegai;
garderobă - garderopă;	iredentism - iridentism;
gheto - ghetou;	lehuză - lăuză;
gips - ghips;	linoleu - linoleum;
ghiudem - ghiuden;	lingerie - lenjerie;
hanger - hamger;	lunatic - lunatec.

9. Pentru fiecare din adjectivele de mai jos găsiți corespondentul substantival:
asiduu, privativ, abject, atroce, prezumtiv.

TEST 1B

I. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate:

1. Corb la corb nu-și scoate ochii.
2. Frate, frate, dar brânza-i pe bani.
3. Cine se face oaie îl mănâncă lupul.
4. Cu puținul se face multul.
5. Ochii care nu se văd se uită.
6. De ce ți-e dat să păștești nu scapi.
7. Nu e grâu fără neghină.
8. Nu vede pădurea de copaci.
9. Când ar fi după corbi, toți caii ar fi morți.
10. Mai bine este uneori dușmanul binelui.
11. Ce-i în gușă, și-n căpușă.
12. Ce mi-e Tanda, ce mi-e Manda.

II. Identificați subordonatele din textele de la punctul I.

III. Construiți scurte fraze în care să aveți următoarele subordonate introduse prin conjuncția *că*:

SB, PR, AT, CD, CI, CZ, CNS, CV, PS.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Alcătuiți o frază după schema:

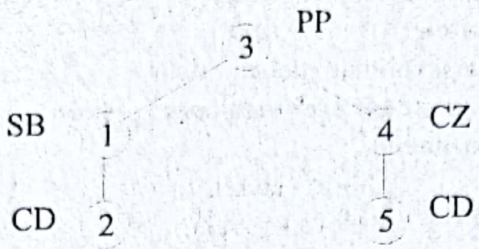

V. Corectați greşelile de orice natură din textul:

Procurorul general - prin recursul extraordinar scris - critică hotărârile pronunțate, arătând că sunt înveterat netemeinice şi esențialmente nelegale, întru cât nu sa stabilit pe bază de probe quantumul exact a cheltuielilor pentru lucrările ce incubau propietarilor, numai aşa putânduse cunoaşte suma datorită lor de reclamanți.

VI. Subliniați forma corectă din perechile:

loaial - loial;	pedigree - pedigriu;
magaziner - magazioner;	pauperitate - paupertate;
mânăstire - mănăstire;	(a) pietrifica - petrifica;
mintal - mental;	satin - saten;
onorar - onorariu;	relache - relaş;
pălăvrăgeală - palavrageală;	tirbişon - tirbuşon.

VII. Subliniați varianta accentuală corectă:

recviém - récviem	scárnav - scârnáv;
revolvér - revólver;	scrupúl - scrúpul;
rosbíf - rósbif;	supórter - suportér;
sacerdót - sácerdot;	prevédere - prevedére;
sárcom - sarcóm;	zápis - zapís.

VIII. Despărțiți în silabe cuvintele:

noaten, ortoepie, peremptoriu, perpetuum, pinion, proporțional, regresiune, reflexie, vioiciune, zgârietură.

IX. Indicați un sinonim neologic pentru cuvintele:

aramă, a ațâța, a bănui, călătorie, chemare, chezăşie, cuviincios, a drege, a făgădui, mănos.

X.

a) Subliniați cuvintele potrivite în contextele de mai jos, alegând din perechile de paronime sau cuvinte cu aspect paronimic:

- sunete <u>disimulate</u>/ <u>disimilate;</u>
- populație <u>alogenă</u>/ <u>halogenă;</u>
- persoană <u>stilizată</u>/ <u>stilată;</u>
- osul <u>sacru</u>/ <u>sacrum;</u>
- apă <u>reziduală</u>/ <u>reziduară;</u>
- acțiune <u>restitutorie</u>/ <u>restituibilă;</u>
- fracție <u>ordinară</u>/ <u>ordinală;</u>
- metode <u>inoperante</u>/ <u>inoperabile.</u>

Scanned with OKEN Scanner

b) Construiți exemple proprii pentru cuvintele excluse din contextele de mai sus.

XI. Folosind prefixul *des-* (cu variantele fonetice potrivite), formați antonimele cuvintelor:

a bobina, a colora, a conecta, a compune, a face, a îngheța, a învelí, a încuraja, a informa, a mobiliza.

XII. Identificați trei figuri de stil diferite în textul de mai jos și comentați stilistic fragmentul:

Dându-și trestia-ntr-o parte,
Stă copila lin plecată.
Trandafiri aruncă roșii
Peste unda fermecată. (M. Eminescu)

TEST 2B

I.

1. Să se analizeze fraza (felul subordonatelor și schema relațională):

Sunt momente când se pare că ficțiunea obosește, devine irespirabilă și atunci a evada în lumea documentului, într-o mapă cu acte de arhivă e o binecuvântare. Dar și actul de arhivă poate osteni spiritul pentru că sicitatea lui stimulează enorm fantezia să recompună din cojile oferite forma întreagă de pe care au fost desprinse și ale cărei contururi esențiale le sugerează irezistibil. (Radu Petrescu, *„A treia dimensiune"*)

2. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

3. Rescrieți neologismele din text.

II. Arătați ce valori morfologice au cuvintele subliniate în enunțurile:

1. Se aude din când în când un zgomot ciudat.
2. Nu se duce niciodată la teatru.
3. Fetița mea se piaptănă și se admiră în oglindă.
4. Cei doi s-au salutat cu răceală.
5. Se mănâncă bine în acest restaurant.

III. Marcați accentul corect al cuvintelor:

crater, rolfilm, satir, triton, gheișă, godin, feudă, facsimil, epocă, dihor, dușman, ponei, jilav, troiță.

IV. Despărțiți în silabe cuvintele:

obiecție, necuviincios, șifonier, repaus, aripioară.

V. Subliniați forma corectă din perechile:

briliantină - briantină;
basorelief - basoreliev;
chiftea - piftea;
chiței - chițcăi;
complimentar - complementar;
cuadratură - cvadratură;
dicție - dicțiune;
întravertit - introvertit;
galanton - galantom;
lăcaș - locaș.

VI. Corectați greșelile de orice natură din textul:

Tuturor angajaților li s-a făcut cunoscut încă de la prima oră, schimbarea noilor strategii de dezvoltare ale instituției, care presupune că un mare numar de amploaiați să fie disponibilizat. Aceștia s-au simțit profund neîndreptățiți de decizia conduceri și au protestat vehemenți. Se

Scanned with OKEN Scanner

pare că această reacție va culmina până la declanșarea unei greve întru cât toți salariații sprijină grupul protestatar, lista revindecărilor lor fiind destul de bogată.

VII. Indicați un sinonim neologic pentru cuvintele:
binevoitor, biruitor, citeț, coroiat, timpuriu, țeastă, urmare, zgârcenie, a dărâma, a înapoia.

VIII. Subliniați paronimul potrivit în contextele:
- regim cauzal/ cazual al prepozițiilor;
- răspuns inteligibil/ ineligibil;
- apartament cu dependințe/ dependențe;
- mijloace de comunicație/ comunicare în masa;
- fragrant/ flagrant delict;
- a compara/ a compărea în fața instantei;
- emisiune/ omisiune monetară;
- armonii imitative/ imitabile.

IX. Folosiți ca omonime cuvintele:
licență, lună, morgă, nod.

X. Identificați figurile de stil din fragmentul:
și ca o taină călătoare
Un nor cu munțele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
și n-avea aripi să mai zboare. (G. Coșbuc)

TEST 3B

I. Analizați sintactic fraza, arătând felul subordonatelor și raporturile dintre ele (în schemă relațională):
Dacă dialogul care va începe între cultura europeană și celelalte culturi e menit să fie fecund, trebuie să se țină seama de universurile spirituale ale noneuropenilor și nu e deloc lipsit de semnificație faptul că, în ultimul timp, gândirea europeană a făcut extraordinare eforturi ca să înțeleagă simbolismul și să revalorizeze miturile și arhetipurile. (M. Eliade)

II. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

III. Identificați subordonatele introduse prin conjuncția *de*:
1. „M-a adus tușa Profira, a de-i bucătăreasa boierului ăl bătrân." (L. Rebreanu)
2. „Ne pune dracul de urnim o stâncă din locul ei." (I. Creangă)
3. Plângea, de ți se rupea inima auzind-o.
4. „Mergi de-mi adu dosarul." (I. L. Caragiale)
5. A ajuns de ți-e mai mare mila.
6. De mă-nțelegi ori nu, mi-e totuna.
7. De văzu el așa, renunță.
8. Să încercăm de-i bun vinul.
9. Să încercăm vinul de-i bun.
10. Și de-aș mai putea, nu m-aș duce pe munte.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Arătați ce valori are *ce* în enunțurile:

1. Ce îți dorești tu cel mai mult?
2. Ce film ai vrea să vezi?
3. Cei ce n-au curaj nu vor reuși.
4. Fata asta are un ce care-mi scapă.
5. Au mers ei ce-au mers, când au văzut deodată pădurea.
6. E din ce în ce mai frumoasă.

V. Identificați figurile de stil din fragmentul:

Sură-i sara cea de toamnă; de pe lacuri apa sură
Înfunda mișcarea-i creață între stuf la iezătură;
Iar pădurea lin suspină și prin frunzele uscate,
Rânduri-rânduri trece-un freamăt, ce le scutură pe toate. (M. Eminescu)

VI. Subliniați forma corectă din perechile:

posesiune-posesie;	strimt-strâmt;
reazim-reazem;	stohastic-stocastic;
a seconda-a secunda;	ștecher-ștecăr;
citronadă-sitronadă;	taxonomie-taxinomie;
stanțare-ștanțare;	urcior-ulcior.

VII. Indicați antonimele cuvintelor:

a succeda, autohton, durabil, hipertrofiere, pedeapsă, mut, ilustru, nocturn, himeră, postum.

VIII. Ilustrați omonimia cuvintelor:

cală, lac, port, război, nouă.

IX. Subliniați paronimul potrivit în contextele:

- campanie/ companie de presă;
- cruditatea/ cruzimea agresorului;
- contor/ contoar de apă;
- aparat purtabil/ portabil;
- eforturi sistematice/ sistemice.

Folosiți în exemplele voastre cuvintele excluse din contextele de mai sus.

X. Corectați greșelile de ortografie și puneți semnele de punctuație necesare în textul:

No să aluneci cu el mă a întrebat jupânul
De jupâne știu eu
Haide sa răstit jupânul Leneșule (I. L. Caragiale)

TEST 4B

I. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate:

1. „La calul cel bun, numai o lovitură îi este de ajuns." (prov.)
2. „Nu-ți băga ace în călcâie." (prov.)
3. „Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala." (prov.)

Scanned with OKEN Scanner

4. „şi trecut fiind în vârsta nu vei greşi ascultând." (prov.)
5. „Unde dai şi unde crapă." (prov.)
6. „Rău faci, rău găseşti." (prov.)
7. „Zgârcitul numai stânga are, dreapta îi e uscată." (prov.)

II. Arătați ce valori sintactice au cuvintele pe care le precedă prepoziția „*la*":

1. „La multe cine gândeşte nici una nu ispraveşte." (prov.)
2. „La chip frumos, la inimă găunos." (prov.)
3. „Prietenul la nevoie se cunoaşte." (prov.)
4. „La masa nebunilor se-adună cei cu minte." (prov.)
5. A pus peştele la prăjit.
6. Au adunat la cireşe!

III.

1. Analizați sintactic fraza, arătând și relațiile dintre propoziții prin schemă relațională:
Indiscutabil că tot ce ai spus tu are desigur o raţiune întemeiată pe ceea ce s-a petrecut, dar rămâne de văzut dacă în afară de tine mai sunt şi alţii care să gândească cum gândeşti tu, pentru că numai într-un consens se poate hotărî ceea ce s-ar cuveni să se întreprindă în viitor, ca să nu te trezeşti cu unii care să-ţi reproşeze că ei n-au fost de acord cu ce s-a hotărât. (I. Diaconescu)

2. De la substantivele din text formați câte un adjectiv.

3. Indicați minimum trei sinonime pentru verbele din text.

IV. Subliniați forma corectă din perechile:

ades - adesea;
advocatură - avocatură;
apropou - apropo;
cazinou - cazino;
capot - capod;
ricoşet - ricoşeu;
receptacol - receptacul;
redundant - redondant;
repercusiune - repercursiune;
surescitant - surexcitant.

V. Corectați greşelile din textul:

Ivinduse indicile unei infracţiuni, al cărui bilanţ ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra hotărîri ce urmează să se dea într-o cauză civilă, instanţa poate a suspenda judecata, potrivit dispoziţiilor care le stipulează articolul X.

VI. Formați indicativul prezent, (persoana I şi a III-a) şi gerunziul de la verbele:

a anticipa, a agrea, a cheltui, a ciocăni, a contracta, a dilata, a enumera, a investiga, a învia, a ticlui, a vicia, a voi.

VII. Subliniați cuvântul potrivit în contextele de mai jos:

- alternanță/ alternare vocalică;
- babeta/ baveta copilului;
- a-şi pierde cunoştinţa/ conştiinţa;
- activitate celebrală/ cerebrală;
- negaţia/ negarea vinovăției;
- misiune oficială/ oficioasă.

VIII. Subliniați adjectivele variabile din seria:

atroce, bleumarin, crem, eficace, ferice, feroce, ferm, laş, lila, locvace, precoce, propice, rapace, sagace, tenace, verde, vernil, vivace.

Scanned with OKEN Scanner

IX. Formați câte cinci cuvinte cu sufixele:
-is, -gin, -ar, -tor, -bil.

TEST 5B

I. Analizați sintactic fraza și alcătuiți schema relațională:
Hotărât cum era, ne-a declarat că orice s-ar întreprinde împotriva lui, el serios cum se consideră că este nu va renunța la ce și-a pus în gând, cu atât mai mult cu cât ce vrea el să facă este o dorință și a altor colegi, dorință peste care nu poate să treacă chiar dacă unele dificultăți nu-i exclus să mai apară. (I. Diaconescu)

II. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

III. Arătați ce tip de coordonare se stabilește între propozițiile:
1. Prinde orbul, scoate-i ochii.
2. Nu scrie proză, scrie versuri.
3. M-am gândit: să mă duc, să nu mă duc...
4. Gândesc, deci exist.
5. Aci te bucură, aci te scutură.

IV. Comentați stilistic textul:
Luna... luna iese-ntregă, se-nalță-așa bălaie
și din țărm în țărm durează o cărare de văpaie,
Ce pe-o repede-nmiire de mici unde o așterne,
Ea, copila cea de aur, visul negurii eterne. (M. Eminescu, „*Scrisoarea IV*")

V. Folosind unul din prefixele *con-*, *com-*, *co-*, scrieți derivatele următoarelor cuvinte de bază:
bate, beligerant, cetățean, frate, lateral, locatar, masă, operație, proprietar, participare, patimă, raportor, referat, strânge, ști, topire.

VI. Despărțiți în silabe cuvintele:
lostriță, buiestru, bacterie, onctuos, punctaj.

VII. Subliniați forma corectă din cuvintele:

servici-serviciu;	văratec-văratic;
șurub-șurup;	veșmânt-veștmânt;
străs-ștrăs;	viajeră-viageră;
tumoare-tumoră;	zahana-zalhana;
urticare-urticarie;	zepelin-zeppelin.

VIII. Corectați greșelile din textul de mai jos:
Ori, în raport de cele arătate, instanța trebuieşte să considere cererea de renunțare la judecată ca ne-avenită și să continuie soluționarea acțiuni prin administrarea probelor admise.

IX. Grupați cuvintele de mai jos în trei coloane: într-o coloană neologismele, în alta cuvintele din fondul vechi al limbii și în a treia coloană arhaismele:
abstract, artificiu, avarie, barbă, bogăție, condicari, concert, dor, embolie, femeie, furie, frecvență, hătmănie, ifose, jalbă, labirint, maldăr, mediu, mană, necaz, orgoliu, permanent, petic, pictoriță, radios, raid, răzor, scutier, scutelnic, sudor, talon, tapet, temei, vitreg, vițel, zinc, zălog.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 6B

I.

1. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul, arătând raporturile dintre propoziții prin schema relațională:

Se vede lucru că așa e făcut omul, să nu fie singur. De multe ori i-a venit flăcăului în cap să se însoare, dar când își aducea aminte uneori de câte i-au spus că au pătimit unii și alții de la femeile lor, se lua pe gânduri și amâna, din zi în zi și de joi până mai de-apoi, această poznașă trebușoară și gingașă în multe privinți, după cum o numea el, gândindu-se mereu la multe de toate... (I. Creangă, P.A.P., p. 63)

2. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate în text.

3. Identificați derivatele din text și explicați cum s-au format.

II. Indicați valorile morfologice ale cuvântului *"a"* din enunțurile:

1. Slaba pregătire a elevilor l-a mâhnit.
2. Pentru a nu repeta erorile colegilor săi, s-a informat mai bine.
3. Cea de-a treia n-a apărut încă.
4. A! Cât mă bucur să vă văd!
5. A învățat deja să-l scrie pe „a".
6. Echipa clasei lor e pe locul I, iar a clasei noastre e pe locul al II-lea.
7. Ce tare miroase a amoniac!
8. Se jucau de-a baba-oarba.
9. Eliminarea a trei dintre ei a dezechilibrat jocul.

III. Subliniați varianta accentuală recomandată de normele ortoepice:

néon - neón;
néutru - neútru;
núbil - nubíl;
retór - rétor;
scorbút - scórbut;
símbol - simból.

IV. Subliniați forma corectă din perechile:

cerşetor - cerşitor;
chisea - chesea;
cnezi - cneji;
colonei - coloneli;
convoaie - convoiuri;
cvartal - cuartal;
cvarț - cuarț
cvantum - cuantum;
foarfecă - foarfece;
hilar - ilar.

V. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:

crăpătură, cutremur, a folosi, a începe, a încolți, a lingûși, leat, leș, mâncăcios, urâcios.

VI. Folosiți ca omonime cuvintele de mai jos; evidențiați prin contexte (unde este cazul) și polisemia unora dintre ele:

acord, acru, cămin, cheie, golf.

VII. Găsiți pentru cuvintele de mai jos sinonime frazeologice (expresii și locuțiuni):

a se teme, bogat, a se rostogoli, a pleca, a lenevi.

VIII. Corectați greșelile din textul:

O consecință a faptului că și acestor categorii de acțiuni le sunt aplicabile prevedirile art. X, sunt aceia legat de obligativitatea instanții de-a invoca din oficiu pre-scripția.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 7B

I.

1. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul de mai jos, arătând raporturile dintre propoziții prin schema relațională:

și dacă mă vezi că sunt cum nu ți-ai închipuit niciodată că aș putea să fiu este că n-a avut cine să-mi dea îngrijirea de care am avut nevoie când am fost mic, iar dacă m-ai fi văzut altfel, ar fi însemnat că a avut cine să mă facă să fiu cum sunt acum, cu atât mai mult cu cât și mie mi-ar fi plăcut să fiu cum sunt și ceilalți. (Ion Diaconescu)

2. Contrageți ultimele două subordonate.

3. Analizați predicatele din text.

4. Analizați pronumele din text.

II. Construiți o propoziție după schema:

$$\frac{\text{subiect}}{\text{subst. în N}} + \frac{\text{atr.adj.}}{\text{adj.posesiv}} + \frac{\text{atr.vb.}}{\text{vb. la inf. prezent, d. pas.}} + \frac{\text{c.c.l.}}{\text{subst. în Ac}} +$$

$$+ \frac{\text{c.c.t}}{\text{pron. nehot. în G prep.}} + \frac{\text{Pv.}}{\text{vb. pred. d.pasivă}} + \frac{\text{Cag.}}{\text{subst. în Ac}} + \frac{\text{Asg.}}{\text{subst. în G}}$$

III. Arătați ce valori morfologice are cuvântul *"o"* în enunțurile:

1. O! Iat-o și pe Ana!
2. Ana e o fată cuminte.
3. O pagină era imprimată, alta nu.
4. Las-o mai încet cu fumatul!
5. Doar o studentă a trecut examenul, ceilalți cinci, nu.
6. Vocala „o" se rostește labializat, adică „rotunjit".

IV. Indicați minimum trei sinonime pentru cuvintele:

întins, a lungi, mănunchi, nepoftit, a ocoli, prielnic.

V. Indicați antonimele cuvintelor:

acut, occidental, simetric, temerar, vulgar.

VI. Corectați greșelile din textul de mai jos:

Era foarte tristă. Pierduse pe singurul dintre băieții care avea manierele cele mai alese. Ar fi preferat mai bine să nu-l întâlnească, decât să fie acum în starea aceasta înebunitoare. Bine înțeles că viața ei va continua mai departe, dar acum era greu. Își recapitula din nou momentele în care fuseseră împreună, ziua de ieri, mai cu seamă, când îi spusese demnă că nu-l putea împiedica să nu plece.

VII. Subliniați forma corectă din perechile:

coridor - colidor;	firimitură - firmitură;
colinzi - colinde;	heghemonie - hegemonie;
crâcni - cârcni;	incaș - incas;
damnație - damnațiune;	încorpora - incorpora;
demarcație - demarcațiune;	îngurgita - ingurgita.

Scanned with OKEN Scanner

VIII. Subliniați varianta accentuală corectă:

ciubár - ciúbăr;
congenér - congéner;
doctoríță - dóctoriță;
gláspapir - glaspapír;
isón - íson;
zeró - zéro;
motríce - mótrice;
mizér - mízer;
oftícă - óftică;
perceptór - percéptor;
pubér - púber;
trufáș - trúfaș.

TEST 8B

I.

1. Analizați sintactic fraza, arătând raporturile dintre propoziții:

Dacă vreodată ți-a părut rău că nu ai fost ceea ce ai fi vrut să fii, chiar dacă de multe ori ai fost pe punctul de a ajunge ceea ce ți-ai dorit, nu înseamnă că de-acum trebuie să renunți la ceea ce năzuiești, ci, perseverent cum te știu că ești și optimist, e bine să nu-ți abandonezi gândul care, mai devreme sau mai târziu, nu este exclus să se îndeplinească precum ți-e voia. (Ion Diaconescu)

2. Extrageți toate verbele predicative din text și găsiți corespondentul lor nominal (substantiv), explicând mecanismul de formare.

3. Analizați morfologic toate complementele din text.

II. Identificați trei figuri de stil din textul:

Focul e-nvelit pe vatră,
Iar opaițele-au murit,
și prin satul adormit
Doar vreun câine-n somn mai latră
Răguşit.
Ca un glas domol de clopot
Sună codrii mari de brad;
Ritmic valurile cad,
Cum se zbate-n dulce ropot
Apa-n vad.

(G. Coşbuc)

III. Corectați greșelile (de orice natură) din textul de mai jos:

Într-o dimineață, Victor și alți patru colegi de-ai săi s-au gândit că nu se merită să mai aștepte până ce echipa lor de football va lua o decizie în legătură cu participarea la Campionat, căci în ceea ce privesc rezultatele, erau destui de bine situați și sau gândit să acționeze singuri contactându pe organizatori ei înșuși, personal.

IV. Subliniați forma corectă din perechile:

irumpe-irupe;
jugăr-iugăr;
împieliţat-împeliţat;
însăila-înseila;
încunoștința-încunoștiința;
mingie-minge;
muchie-muche;
mutește-mutește;
ozene-ozeneu;
gheto-ghetou.

V. Formați pluralul substantivelor:

aerolit, baldachin, barem, brici, buhai, ceaun, cenaclu, coală, chibrit, cornet, cozoroc, crustaceu, dihanie, fetiș, fior, hamac, joben, menuet, nodul, otravă, parbriz, pardesiu, preaviz, rapel, refren, rubin, simptom, sindrom, sudalmă, tarif, temniță, văgăună, vlăstar.

Scanned with OKEN Scanner

VI. Subliniați varianta accentuală corectă:

acrópolă - acropólă;
adío - ádio;
adultér - adúlter;
ásterisc - asterísc;
amnístie - amnistíe;
chépeng - chepéng;
colíbri - colibrí;
cobái - cóbai;
gárgăriță - gărgaríță;
veveríță - véveriță.

VII. Despărțiți în silabe cuvintele:

abscisă, bisexuat, batalion, fumoar, maestru, versatil.

VIII. Găsiți un singur sinonim neologic pentru cuvintele:

a înșela, măreție, mirodenii, nesimțitor, a păsui, pricină, a (se) slei, slugarnic, a stârni, a sui.

IX. Ilustrați prin contexte polisemia și omonimia cuvintelor:

bombă, gravitate, a încinge.

X. Subliniați paronimul potrivit în contextele:

- proferează/ proliferează înjurii;
- nivelele/ nivelurile imobilului;
- a induce în oroare/ eroare.

Construiți contexte adecvate pentru perechea cuvântului subliniat.

TEST 9B

I.

1. Analizați sintactic fraza, arătând și raporturile dintre propoziții:

(...)Cred că niciodată n-ar trebui să folosească, vorbind, persoana a treia, pentru că sentimentele pe care le încearcă sunt incomunicabile, vorbele cu care sunt etichetate nu corespund aceluiași conținut și chiar dacă e vorba de același conținut, intensitatea și durata sentimentului pot fi nesfârșit de felurite, căci omul poate suferi atroce că nevasta lui prinde pe sub masă mâna vecinului, pe când altul ia asta drept o nuanță fără importanță, încât oricine iubește e ca un călător, singur în speța lui pe lume, și nu are drept decât doar să bănuiască aceleași sentimente și la alții, câtă vreme nu corespunde cu ei decât prin mijloace atât de imperfecte de comunicare cum e cuvântul. (Camil Petrescu)

2. Extrageți toate substantivele din text și grupați-le în două coloane: neologisme și cuvinte din fondul vechi al limbii.

3. Găsiți scurte contexte care să evidențieze polisemia a trei substantive din lista de la punctul 2.

4. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

II. Subliniați paronimul potrivit în contextele:

- a pune pe cineva la poprire/ popreală;
- tanc petrolifer/ petrolier;
- cristale/ cristaluri de Boemia;
- șasiul/ şasiul vehiculului;
- câmpiile alizee/ elizee.

III. Subliniați forma corectă:

duminecă - duminică;
extravertit - extrovertit;
piedecă - piedică;
presbiteră - prezbiteră;

Scanned with OKEN Scanner

îndemnizație - indemnizație;	pulovăr - plover;
mosafir - musafir;	stand - ştand;
muşuroi - muşunoi;	ultragiu - ultraj.

IV. Găsiți sinonime frazeologice pentru verbele de mai jos:
a regreta, a secunda, a exagera, a dispărea, a procura, a se compromite, a muri, a se căsători, a obliga, a dormi.

V. Marcați accentul cuvintelor:
morbid, lectică, preambul, rucsac, suntem, suburbie, tranzistor, papilă, penurie, pecete.

VI. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
a se căi, a coti, a curma, greşeală, greutate, a năzui, a oglindi, pământesc, a rugini, soi, uşor, zeflemea, zor.

VII. Despărțiți în silabe cuvintele:
arctic, înnobilat, expatria, fixitate, sandviş.

VIII. Indicați câte două antonime pentru sensuri diferite ale cuvintelor:
brusc, dezgheţat, credință, gol, deştept, a pierde.

IX. Corectați greşelile de orice natură din textul:
Mai mult ca niciodată m-am convins că dacă actionez mutual, fără să mă ştie nimeni, am să mă descurc de minune şi nu mai mă bazez pe alții, căci nu-şi are rostul. Oricum, colegii mei sunt toți nişte temerari, niciodată n-au avut curajul să acționeze decât fortuit, când şeful le-o impunea.

TEST 10B

I.

1. Analizați din punct de vedere al sintaxei frazei textul:
Acum guvernul trebuie să spuie lămurit ce este şi ce nu este adevărat. Căci dacă zgomotele răspândite sunt lipsite de temei, este interesul țării ca nedumeririle zadarnice să se curme numaidecât; iară dacă în adevăr ne aflăm față cu eventualitatea retrocedării Basarabiei, trebuie să o ştim cu toții, pentru ca cel puțin acum să ne gândim, să ne sfătuim şi să hotărâm ce este de făcut. (M. Eminescu)

2. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

3. Contrageți subordonata introdusă prin conjuncția compusă *ca... să*.

4. Alcătuiți enunțuri în care cuvintele: *lămurit*, *ce*, *adevărat*, *trebuie* şi *dacă* să funcționeze cu alte valori morfologice decât cele din text (prin conversiune).

II. Identificați subordonatele introduse prin conjuncția compusă *ca... să/ ca să*.

1. Nu e destul ca ea să-ți spună că vine.
2. Prea v-ați purtat urât ca ea să vă mai ierte.
3. A promis că şi mâine să mai încerce să te ajute.
4. Te temeai ca nu cumva să uit?
5. Singura lui dorință era ca sâmbătă să plece mai repede.
6. Primise ferme instrucțiuni ca ei să nu fie primiți.

Scanned with OKEN Scanner

7. Ieri a pierdut vremea ca astăzi să fie copleşit de treburi.
8. Şi-au dat silința să termine treaba ca mâine să nu mai aiba mult de lucru.

III. Identificați figurile de stil din versurile:

În nopțile căzute la fereastră
Citesc şi-apoi adorm şi mă-nfior
şi-un vis frumos, ca pasărea măiastră
Cu zboru-i alb mă poartă-n viitor. (A. E. Baconsky)

IV. Despărțiți în silabe cuvintele:

portavion, întrajutorare, cooptare, tungsten, transgresa, transhumanță, sancțiune, împrospătat, scafandrier, conştiincios.

V. Subliniați varianta grafică corectă:

bestseller = best-seller = best-seler;
new-yorkez = newyorkez;
kitsch = kitch;
caniş = caniche = Caniş;
bull-dog = bulldog = buldog;
bunăvoință = bună-voință;
Evul-mediu = evul mediu;
Sud-Est = sud est = sud-est;
posttraumatic = postraumatic;
vasodilatator = vazodilatator;
extra-fin = extrafin.

VI. Subliniați forma corectă din perechile:

întrerupător - întreruptor;	plapumă - plapomă;
marochinărie - marochinerie;	pioneză - piuneză;
matricolă - matriculă;	start - ştart;
măcieş - măceş;	vinietă - vignetă;
misoghin - misogin;	viscozitate - vîscozitate.

VII. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:

încăpățânat, a împleti, leac, necuviință, primejdios, răzleț, sărat, sfânt, a stărui, usturător.

VIII. Precizați prin subliniere care este varianta accentuală admisă de normele ortoepice:

acvílă - ácvilă;	búget - bugét;
agóră - agorá;	conectór - conéctor;
ágrişă - agríşă;	críchet - crichét;
áisberg - aisbérg;	íbidem - ibídem;
bánjo - banjó;	fluór - flúor.

IX. Ilustrați polisemia cuvintelor:

ac, alb, apă, a arunca, aur.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 1C

I.

1. Analizați sintactic fraza, arătând raporturile dintre propoziții; precizați prin ce elemente de relație se realizează aceste raporturi.

Evident, mă întreb uneori dacă eu nu-mi fac singur această suferință, dacă nu cumva, prin excepție, oricine vorbește despre dragoste n-ar trebui să se îndoiască și să evite să vorbească în numele celorlalți - ba cred că niciodată n-ar trebui să folosească, vorbind, persoana a treia... (Camil Petrescu)

2. Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate.

II. Indicați sinonimele cuvintelor de mai jos și construiți enunțuri cu acestea:

copie, a descrie, a difuza, a evalua.

III. Alcătuiți familia lexicală a cuvintelor: *cal* și *călare* și arătați pentru fiecare termen modul de formare

IV. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul *căldură* să îndeplinească următoarele funcții sintactice:

1. subiect;
2. nume predicativ;
3. complement direct;
4. complement indirect;
5. complement de cauză;
6. complement de agent.

TEST 2C

I.

1. Analizați fraza arătând felul propozițiilor și raporturile dintre ele în schema relațională:

Am păşit mândru în sala luminată de torțe fumegoase, hotărât să mă apăr, să-i înfrunt pe bădăranii aceia și să sfârșesc, dacă e să sfârșesc aici, cu fruntea sus, ca un ardelean ce nu suferă umilința... Ardelenii, precum știi, sunt pregătiți în orice clipă să răspundă limpede și demn oricărei încercări de a-i îngenunchea, ei văd în orice contact cu necunoscuții un fericit prilej de-a-și afirma legitimitatea română și tăria de neînfrânt, de origine dacă. (M. H. Simionescu, „*Toxicologia*")

2. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

3. Extrageți din text toate cuvintele derivate.

II. Indicați sinonimele cuvintelor:

imagine, jignire, protecție.

Alcătuiți enunțuri cu câte trei din sinonimele propuse.

III. Folosiți ca omonime cuvintele:

divan, negativ, relație.

IV. Construiți scurte fraze în care conjuncția *"că"* să introducă:

SB, PR, AT, CD, CI, CZ, CNS.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 3C

I.

1. Analizați fraza arătând felul propozițiilor și relatorul fiecărei subordonate:

Bănuiala că tinerii de la care încercase să afle ce-l frământa nu-i spuseseră adevărul l-a fulgerat în clipa când ea i-a atras atenția că îi mai văzuse undeva, dar nu-și putea aminti unde.

2. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

II. Alcătuiți o frază după schema:

P1 = SB; P2 = P.P.; P3 = PR; P4 = AT de ordin; P5 = PP; P6 = CI.

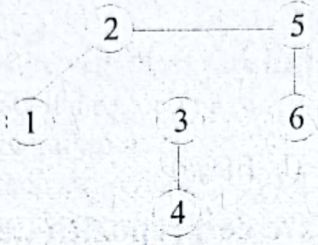

III. Subliniați paronimul potrivit în contextele:

- o sumară evoluare/ evaluare a situației;
- conferință ezoterică/ exoterică;
- perceptorul/ preceptorul copiilor;
- razii/ raze ultraviolete;
- atitudine revoltată/ revolută.

IV. Despărțiți în silabe cuvintele:

prigoană, științific, posttraumatic, talion, teoretician.

V. Indicați sinonimele cuvintelor:

a cârmui, a întrece, neam.

TEST 4C

I.

1. Analizați sintactic fraza, arătând felul propozițiilor și raporturile dintre ele:

Acum când chiar nici Pintea nu se afla a-i spune că-l bănuiește, el se simțea mai bun decât îl credeau alții, prea bun pentru oamenii în mijlocul cărora se afla, și dacă mai înainte îl apăsa gândul că nu mai poate umbla prin lume decât sub scutul cinstei altora și că în curând va trebui poate să cază la închisoare, acum iar își ridica fruntea, deoarece simțea că toți aceia care îl osândeau, aflându-se la strâmtoarea în care se aflase el, s-ar fi dovedit mai slabi, mai nesocotiți ori mai răi decât dânsul. (I. Slavici, „*Moara cu noroc*")

2. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.

II. Arătați prin scurte exemple ce funcții sintactice poate avea adjectivul în limba română.

III. Alcătuiți fraze în care verbele *a rămâne*, *a însemna*, *a părea*, *a fi*, *a ajunge* să fie, pe rând, termen regent pentru o SB și pentru o PR. Arătați și valorile acestor verbe în fiecare exemplu propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 5C

I.

1. Analizați sintactic fraza, arătând felul propozițiilor și raporturile dintre ele:
Auzisem eu din oameni, că dacă vrei să nu te muște câinii și să te lese în pace, cum îi vezi că sar la tine, să te tupilezi jos la pământ și să-i lași să te latre cât le place fără să te urnești din loc, căci ei bat cât bat, și de la o vreme te părăsesc și se duc. (Ion Creanga)

2. Analizați pronumele din text.

II. Corectați greșelile din textul:

De ce tăceți, v-oi tineri cântăreți?
Uitară-ți cântecul cel cere firea?
S-au așteptați
Ca inima, ce are dreptu la odihna,
Să cânte-n locul vostru și iubirea? (L. Blaga)

III. Arătați în scurte contexte ce prepoziții „cer" verbele, adjectivele și adverbele de mai jos:

- a abuza, a apela, a culmina, a depinde, a milita, a opta, a se sinchisi;
- capabil, compatibil, diferit, egal, sigur, stăpân;
- alături, concomitent, conform, indiferent, asemănător.

TESTE-GRILĂ

TEST 1D

Indicați funcția subordonatelor de mai jos:

1. Dacă vine e pentru a te cunoaște.
a) PR; b) CT; c) SB.
2. E prea bună ca să greșească.
a) F; b) CNS; c) CZ.
3. Mi-a fost scris s-o întâlnesc.
a) CD; b) CI; c) SB.
4. A ajuns să se teamă de noi.
a) CL; b) CI; c) PR.
5. Vin, cu condiția să-mi arăți drumul.
a) AT; c) CT; c) CM.

Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:

6. Opinia lui nu e <u>conformă</u> realității.
a) prepoziție cu regim de D; b) adjectiv; c) prepoziție cu regim de G.
7. Nu-i <u>rușinos</u> să întrebi.
a) adjectiv; b) adverb; c) verb la participiu.
8. <u>Cum</u> n-am mai primit nici un răspuns, am plecat.

Scanned with OKEN Scanner

a) prepoziție; b) adverb relativ; c) conjuncție subordonatoare.
9. Ana a fost măritată fără voia ei.
a) adjectiv; b) adjectiv participial; c) participiul verbului la diateza pasivă.
10. Unul se strecoară înăuntru, în timp ce alții ies.
a) articol nehotărât; b) pronume nehotărât; c) numeral cu valoare adjectivală.

Indicați cazul cuvintelor subliniate:

11. Mi-era teamă că n-ai să accepți.
a) N; b) Ac; c) nu are caz, intră în componența locuțiunii.
12. Au acționat contra voastră.
a) G; b) D; c) Ac.

Indicați funcția sintactică a cuvintelor subliniate:

13. Deşi era bun şi respectat de toată lumea, el nu a mai dorit să rămână.
a) verb copulativ + nume predicativ multiplu;
b) două verbe la diateza pasivă, predicate verbale;
c) verb copulativ + nume predicativ şi participiu pasiv.
14. Mă gândesc mereu la ce s-a întâmplat atunci.
a) c. indirect; b) subiect; c) c. direct.
15. De aceea se teme mai mult decât de aceasta.
a) c.c. cauză; b) c. indirect; c) c.c. mod.
16. Cui cere, i se dă.
a) subiect; b) c. indirect; c) c. direct.
17. S-au mai văzut din aceştia cu pretenții mari.
a) subiect; b) c. direct; c) atribut pronominal.
18. Caietele acestea nu sunt ale noastre.
a) nume predicativ, pronume în G;
b) nume predicativ, adjectiv în N;
c) nume predicativ, pronume în N.
19. Deferența datorită vârstnicilor ne va bucura şi pe noi, cândva.
a) substantiv în D, c. indirect;
b) substantiv în D, atribut;
c) substantiv în D, c.c. cauză.

Marcați sensul corect al cuvintelor:

20. persian
a) de origine persană; b) oblon.
21. dependență
a) anexă a unei locuințe; subordonare.

Marcați grupa care conține sinonime:

22. a) a compensa, a răzleți, a risipi;
b) a detaşa, a izola, a separa;
c) hățiş, crâng, vale.

Marcați grupa care conține omonime:

23. a) toacă, simplu, cal;
b) tort, cap, țol;
c) soare, zori, zodiac.

Scanned with OKEN Scanner

Marcați grupa care conține cuvinte polisemantice:

24. a) hangiță, a izbuti, matur;
b) maxilar, neclar, pastișă;
c) arsenal, pastă, pendul.

Marcați grupa care conține paronime:

25. a) obol, obor, odor;
b) odorant, adorat, adorare;
c) oficial, oficinal, oficialitate.

Marcați grupa cu toate cuvintele accentuate corect:

26. a) acuzátori, abagíu, abație;
b) abitír, béton, bitúm;
c) fiéf, crenél, creáre.

Marcați cuvintele despărțite corect:

27. a) sim-bri-aș, o-ce-a-no-gra-fie;
b) simb-ri-aș, o-ca-zi-o-nal;
c) o-cea-no-gra-fi-e, o-ca-zio-nal.

Marcați cuvintele greșit despărțite:

28. a) gla-u-com, ju-sti-ți-a-bil;
b) glau-com, me-te-o-rit;
c) jus-ti-ți-a-bil, me-teo-rit.

Marcați grupa de cuvinte scrise corect:

29. a) bine-mirositor, rău-făcător, cuminte;
b) binemeritat, bine mirositor, răufăcător;
c) preafericit, pur-sânge, cu-minte.

30. a) nou-născuți, clujean, suspus;
b) nou-născuți, clujan, sus-pus;
c) noi-născuți, clujean, sus-pus.

TEST 2D

Indicați funcția subordonatelor de mai jos:

1. Nu-i nevoie să-l chemi.
a) AT; b) CI; c) SB.
2. Nu-i vorbă că se va putea descurca.
a) SB; b) AT; c) CI.
3. Era vorba să ne întâlnim în fața școlii.
a) SB; b) CI; c) CD.
4. S-a hotărât de către întreg consiliul că va fi exmatriculat.
a) CD; b) SB; c) C.Rel.
5. Nu mă interesează faptul că n-a avut timp de pregătire.
a) AT; b) CD; c) SB.

Scanned with OKEN Scanner

Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:

6. Nu înțeleg de ce nu-mi spui adevărul.
a) pronume relativ cu prepoziție; b) locuțiune adverbială; c) adverb relativ.
7. S-au adunat cu toții în jurul meu.
a) adjectiv posesiv; b) pronume personal; c) pronume posesiv.
8. Contrar a ceea ce se spune, eu am încredere în tine.
a) prepoziție; b) articol genitival; c) articol hotărât proclitic.
9. Trebuie să-ți vezi de treabă.
a) pronume reflexiv în D; b) pronume personal în D; c) pronume reflexiv în Ac.
10. Rezolvă lucrurile din mers.
a) verb la supin; b) substantiv cu prepoziție; c) locuțiune adverbială.

Indicați cazul cuvintelor subliniate:

11. Avea în juru-i numai prieteni.
a) G; b) D; c) Ac.
12. Dragile mele, vă mai aştept şi altădată.
a) N; b) G; c) V.

Indicați funcția sintactică a cuvintelor subliniate:

13. Deferența datorată vârstnicilor ne va bucura şi pe noi cândva.
a) adjectiv provenit din prepoziție - fără funcție sintactică;
b) prepoziție - fără funcție sintactică;
c) adjectiv participial - atribut adjectival.
14. Eşecul a fost datorat nepriceperii voastre.
a) substantiv în D, c.c. cauză; b) nume predicativ; c) c. indirect.
15. Cel ce se teme de muncă va muri de foame.
a) pronume relativ;
b) pronume demonstrativ - subiect + pronume relativ - subiect;
c) loc. pronominală - subiect.
16. La dus a călătorit cu trenul.
a) c.c.t. - verb la supin;
b) c.c.l. - aubstantiv + prepoziție;
c) c.c.t. - participiu + prepoziție.
17. Ne-au sosit deja musafirii.
a) pronume personal în D, morfem al diatezei;
b) pronume reflexiv în D, c. indirect;
c) pronume personal în D, atribut pronominal.
18. Nu i-a făcut nici un bine că i-a amintit de asta.
a) pronume negativ + adverb;
b) adjectiv negativ + adverb substantival;
c) adverb + articol nehotărât + adverb.
19. Nu te poți bizui pe el.
a) c. indirect; b) c. direct; c) c.c. loc.
20. Până a veni el, noi nici nu ştiam să aprindem focul.
a) subiect al infinitivului;
b) c.c. timp (împreună cu infinitivul);
c) subiect al subordonatei temporale.

Scanned with OKEN Scanner

Marcați sensul corect al cuvintelor:

21. efluent

a) lichid care iese dintr-o instalație;

b) curs de apă care se varsă în altă apă mai mare.

22. caro

a) pătrățel imprimat; b) culoare roşie la cărți.

Marcați grupa care conține sinonime:

23. a) progresist, avansat, înaintat;

b) surd, înfundat, mut;

c) derizoriu, modic, mărunt.

Marcați grupa care conține omonime:

24. a) urcior, vatră, vedetă;

b) viespar, detectiv, autoritate;

c) om, căldură, chimie.

Marcați grupa care conține numai cuvinte polisemantice:

25. a) picior, a zugrăvi, plasă;

b) rădaşcă, toc, salcie;

c) a sparge, hidrogen, axilă.

Marcați grupa cu toate cuvintele accentuate corect:

26. a) vectór, butélie, óblic;

b) diafoníe, ipingeá, butelíe;

c) actoríe, véctor, morún.

Marcați grupa care conține toate cuvintele corect despărțite:

27. a) jav-ră, frau-du-los;

b) ja-vră, frat-ri-cid;

c) fra-tri-cid, fra-u-du-los.

Marcați grupa în care se află cel puțin un cuvânt despărțit greşit:

28. a) ce-dru, ca-lei-do-scop, di-a-tă;

b) ced-ru, ca-lei-do-scop;

c) ca-le-i-do-scop, dia-tă.

Marcați grupa de cuvinte scrise corect:

29. a) Anul Nou, Moş Crăciun, interetnic;

b) Anul-Nou, moş Crăciun, interetnic;

c) anul-nou, Moş Crăciun, inter-etnic.

Marcați grupa care conține paronime:

30. a) brici, brec, brac;

b) brutal, brutar;

c) treaz, trezie, trezire.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 3D

Indicați funcția subordonatelor de mai jos:

1. L-au învățat ce să facă.
a) C.Rel.; b) CI; c) CD.
2. Şi-au adus aminte că întârziaseră şi data trecută.
a) CD; b) CI; c) CT.
3. Problema lor era să fie anunțați la timp.
a) SB; b) PR; c) CM.
4. Cum n-a avut timp de învățat, a ratat examenul.
a) CT; b) CM; c) CZ.
5. Are să întârzie la spectacol din pricina lipsei de organizare.
a) CD; b) SB; c) CZ.

Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:

6. Ne-am tot întâlnit pe aceste culoare.
a) pronume nehotărât; b) adjectiv nehotărât; c) adverb.
7. Pe ai lui nu i-a întrebat.
a) pronume posesiv în G;
b) pronume personal în Ac;
c) pronume semiindependent + pronume personal în G.
8. Am plecat la cules de struguri.
a) substantiv + prepoziție; b) verb la supin; c) verb la participiu + prepoziție.
9. S-a dus acasă.
a) substantiv; b) adverb; c) adverb provenit din substantiv.
10. Poate n-a avut timp să te anunțe.
a) adverb modalizator; b) adverb predicativ; c) cuvânt incident.

Indicați cazul cuvintelor subliniate:

11. Dragilor noştri prieteni le-am adresat salutări.
a) N; b) Ac; c) G.
12. Şi înainte mai glumeam cu ei.
a) N; b) Ac; c) -.

Indicați funcția sintactică a cuvintelor subliniate:

13. Pentru a se anunța competiția e nevoie de sponsori.
a) complement direct; b) c.c. scop; c) subiect.
14. Stătea acolo de trei ore povestindu-şi viața.
a) atribut pronominal;
b) complement indirect;
c) morfem al diatezei reflexive - fără funcție sintactică.
15. Unde l-am trimis eu şi unde s-a dus el.
a) c.c. loc; b) c.c. loc - adverb de loc; c) conjuncție - fără funcție sintactică.
16. A reuşit, contrar previziunilor.
a) c. indirect - substantiv în D; b) c.c. mod; c) c.c. concesiv - substantiv în D prep.
17. A găsit strada pe care o căuta fără a fi întrebat pe cineva.
a) c.c. mod; b) c.c. concesiv; c) c.c. consecutiv.

Scanned with OKEN Scanner

18. Umbla căutând comori.
a) c.c. scop; b) c.c. cauză; c) c. indirect.
19. Încă nu s-a plictisit de privit la televizor.
a) c.c. cauză; b) c. indirect; c) c.c. timp.
20. Fiind întrebat despre articol, a dat din umeri.
a) c.c. cauză; b) c. condițional; c) c.c. timp.

Marcați sensul corect al cuvintelor:

21. agată
a) piatră semiprețioasă; b) ospăț cu caracter intim.
22. carotă
a) morcovi timpurii;
b) boltă a cărei suprafață interioară are forma unui semiarc;
c) probă cilindrică de material luat din fundul găurii unei sonde.

Marcați grupa care conține sinonime:

23. a) modest, simplu, rarefiat;
b) neserios, tangibil, concret;
c) sălbatic, sihastru, rudimentar.

Marcați grupa care conține cuvinte omonime:

24. a) pas, prezență, elev;
b) pană, pas, ort;
c) lin, lac, joc.

Marcați grupa care conține numai cuvinte polisemantice:

25. a) sutană, a sustrage, țar;
b) substanță, ramură, aripă;
c) frunte, frate, ireproşabil.

Marcați grupa cu toate cuvintele accentuate corect:

26. a) rosbíf, rólfilm, agríșă;
b) rolfílm, rósbif, ágrișă;
c) véveriță, doctoríță, spaliér.

Marcați grupa care conține paronime:

27. a) impasibil, nepăsător, indiferent;
b) impasabil, pasabil, impasibilitate;
c) impasibil, impasabil, imposibil.

Marcați grupa care conține toate cuvintele corect despărțite:

28. a) fra-zeo-lo-gi-e, e-mul-sio-nat;
b) fra-ze-o-lo-gi-e, cvasi-u-na-nim;
c) e-mul-si-o-nat, cva-si-u-na-nim.

Marcați grupa în care se află cel puțin un cuvânt despărțit greșit:

29. a) men-ți-o-na, re-me-di-u;
b) re-me-diu, re-pa-u-zat;
c) re- pau-zat, men-țio-na.

Scanned with OKEN Scanner

Marcați grupa de cuvinte scrise corect:

30. a) cowboy, splin, bestseller;
b) best-seller, cauboi, offside;
c) best-seller, spleen, ofsaid.

TEST 4D

Indicați funcția subordonatelor de mai jos:

1. Du-te de-mi adu cele necesare reparației.
a) F; b) CNS; c) PP.
2. Încântată că a reușit, a telefonat tuturor cunoștințelor.
a) CZ; b) CI; c) CNS.
3. Emoționată de ce i-au spus, zâmbea.
a) C de agent; b) CZ; c) CI.
4. L-am făcut să spună adevărul.
a) CD; b) CI; c) F.
5. N-ar fi interesant să mergem și noi acolo?
a) PR; b) SB; c) CD.

Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:

6. Mi-era tare <u>frig</u>.
a) adverb; b) substantiv; c) substantiv în componența unei locuțiuni verbale.
7. La pagina <u>douăzeci</u> sunt ilustrații.
a) numeral cardinal cu valoare substantivală;
b) numeral cardinal cu valoare adjectivală;
c) numeral ordinal cu valoare adjectivală.
8. <u>Plecarea</u> lor la București ne-a întristat pe toți.
a) substantiv; b) verb la infinitiv; c) verb la supin.
9. <u>Dat fiind faptul</u> că ați răspuns corect veți primi încă un punct.
a) locuțiune conjuncțională;
b) verb la gerunziu pasiv;
c) verb la gerunziu pasiv + substantiv în N.
10. Ei se ceartă <u>mereu</u>.
a) verb la diateza reflexivă;
b) verb la diateza activă;
c) verb la diateza activă - pronominală.
11. Înainte <u>de a fi trimis</u> scrisoarea ar fi trebuit să se mai gândească.
a) verb la infinitiv prezent, diateza pasivă;
b) verb la infinitiv perfect, diateza activă;
c) verb la infinitiv prezent, diateza activă.
12. <u>Fără a fi fost sărac</u>, tot nu se descurca.
a) verb la infinitiv prezent, diateza activă + adjectiv;
b) verb la infinitiv perfect, diateza pasivă;
c) verb la infinitiv perfect, diateza activă + adjectiv.

Indicați funcția sintactică a cuvintelor subliniate:

13. Era <u>cu chef</u> când a venit aici.

Scanned with OKEN Scanner

a) c.c. mod (subst. + prep.);
b) nume predicativ (loc. adjectivală);
c) nume predicativ (loc. adverbială).

14. Când e să vină, mă anunți.
a) predicat verbal (verb predicativ personal);
b) predicat verbal (verb predicativ impersonal);
c) predicat nominal incomplet (verb copulativ impersonal).

15. Rămâne stabilit să ne întâlnim în ianuarie.
a) c.c.m.; b) nume predicativ; c) subiect.

16. Cei de aici au simțul umorului.
a) atribut adverbial; b) subiect; c) atribut adjectival.

17. Copiii ai căror părinți lucrează nu sunt mereu supravegheați.
a) atribut adjectival (adjectiv în N);
b) atribut pronominal (pronume în G;
c) atribut adjectival (adjectiv în G).

18. Era roşie la față de mânie.
a) c.c. de relație; b) c. indirect; c) c.c. loc.

19. Îmi pare bine că te văd.
a) nume predicativ; b) c.c. mod; c) fără funcție sintactică.

20. Din alb s-a făcut roşu.
a) c.c. mod; b) c. indirect; c) c.c. cauză.

Marcați sensul corect al cuvintelor:

21. aluzie
a) aparență înşelătoare;
b) speranță, amăgire;
c) cuvânt, frază care evocă o idee.

22. blazon
a) haină sport;
b) stemă;
c) ansamblu de piese care constituie armoariile unui oraş.

Marcați grupa care conține sinonime:

23. a) absorbi, adsorbi, resorbi;
b) refuza, recuza, respinge;
c) fertil, productiv, săpat.

Marcați grupa care conține cuvinte omonime:

24. a) imobil, sol, breton;
b) funcție, solar, ceai;
c) apropiere, parte, ac.

Marcați grupa care conține numai cuvinte polisemantice:

25. a) înălțime, casă, a reclama;
b) autoritate, nume, pai;
c) a încărunți, polinom, recesiune.

Scanned with OKEN Scanner

Marcați grupa care conține paronime:

26. a) maestru, maistru, măiestrie;
b) machetă, mochetă;
c) machetă, machetat, machetare.

Marcați grupa cu toate cuvintele accentuate corect:

27. a) trófic, dincoló, troiță;
b) díncolo, cálcar, émersiune;
c) calcár, emersiúne, tróiță.

Marcați grupa care conține toate cuvintele corect despărțite:

28. a) pent-at-lon, vo-ca-ți-e;
b) vo-ca-ți-e, vo-a-le-tă;
c) pent-a-tlon, voa-le-tă.

Marcați grupa în care se află cel puțin un cuvânt despărțit greșit:

29. a) te-le-or-mă-nean, ex-pre-si-o-nism;
b) te-leor-nă-nean, i-deal;
c) ex-pre-sio-nism, i-deal.

Marcați grupa de cuvinte scrise corect:

30. a) don Juan, dizel, arpagon;
b) donjuan, harpagon, zeppelin;
c) țepelin, donjuan, diesel.

TEST 5D

Indicați funcția subordonatelor de mai jos:

1. Câte minciuni ai să-i mai spui?
a) CM; b) CD; c) -.
2. De fericiți ce erau nici n-au salutat la plecare.
a) CZ; b) PR; c) CM.
3. Începe iar să-mi placă gramatica.
a) SB; b) CD; c) CT.
4. Unde l-ai trimite, e tot degeaba.
a) SB; b) CI; c) CV.
5. Asta a fost pentru că tu n-ai avut grijă de ei.
a) PR; b) CZ; c) F.

Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:

6. Se zvonește că vor fi închise aceste fabrici.
a) verb personal, d. activă pronominală;
b) verb impersonal, d. reflexivă;
c) verb impersonal, d. reflexiv-pasivă.
7. S-au speriat ca și cum aș fi vrut să le fac vreun rău.
a) conjuncție coordonatoare;
b) locuțiune conjuncțională;
c) adverb relativ + conjuncție.

Scanned with OKEN Scanner

8. Nu ştiu dacă poate veni şi el.
a) adverb predicativ; b) adverb fără funcţie sintactică; c) verb predicativ.
9. Ai noştri camarazi ne-au abandonat.
a) pronume posesiv; b) adjectiv posesiv; c) pronume personal.
10. Am cumpărat de acolo o mulţime de cărţi.
a) adverb + prepoziţie; b) locuţiune adverbială; c) locuţiune prepoziţională.
11. El era hotărât să reuşească.
a) verb predicativ personal, diateza pasivă;
b) verb copulativ impersonal + adjectiv;
c) verb copulativ personal + adjectiv.
12. Făcea mereu pe deşteptul.
a) adjectiv; b) locuţiune adverbială; c) substantiv + prepoziţie.

Indicaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate:

13. La ce crezi că i-ar folosi asta?
a) c.c. scop; b) c.c. cauză; c) c. indirect.
14. Nu pune mare preţ pe părerile voastre.
a) c.c. loc; b) c. direct; c) c. indirect.
15. Unii dintre noi n-au fost prea mulţumiţi.
a) atr. ajd.; b) atr. pronominal; c) c. indirect.
16. Câţi vor veni la voi?
a) c.c. mod; b) subiect; c) atribut adjectival.
17. Plecarea lui de acolo i-a nemulţumit.
a) c.c. loc; b) c. indirect; c) atribut adverbial.
18. Îl doare tare capul.
a) subiect; b) c. direct; c) c.c. loc.
19. Dacă n-a intervenit, a făcut-o din respect.
a) c. direct; b) fără funcţie sintactică; c) reluare a propoziţiei CD.
20. Poate nu mai e nici o scăpare.
a) subiect;
b) nume predicativ;
c) fără funcţie sintactică, intră în componenţa locuţiunii verbale.

Marcaţi sensul corect al cuvintelor:

21. birou
a) corp al avocaţilor organizat pe lângă un tribunal;
b) masă de scris;
c) local, parte dintr-un local sau încăpere în care lucrează o persoană sau un serviciu.
22. brahial
a) referitor la bronhii; b) referitor la braţ.

Marcaţi grupa care conţine sinonime:

23. a) stricat, cariat, alterat;
b) zdrobit, turtit, stricat;
c) despotic, dictatorial, tiranic.

Marcaţi grupa care conţine numai cuvinte polisemantice:

24. a) a merge, subiect, a sufla;

Scanned with OKEN Scanner

b) calcul, lecție, a apăsa;
c) a arde, a atinge, parfum.

Marcați grupa care conține cuvinte omonime:

25. a) aer, magneziu, altoi;
b) poștă, aspirație, act;
c) asprime, ban, oxigen.

Marcați grupa care conține paronime:

26. a) opis, opus, ori, or;
b) ori, sau, or;
c) opus, opusă, opuși.

Marcați grupa în care se află cel puțin un cuvânt despărțit greșit:

27. a) cre-zet, cri-te-ri-u;
b) cri-te-riu, cri-o-lit;
c) cre-u-zet, cri-blu-ră.

Marcați grupa care conține toate cuvintele corect despărțite:

28. a) re-u-ma-to-log, re-vo-lu-ți-o-nar;
b) reu-ma-to-log, per-su-a-siv;
c) re-vo-lu-țio-nar, per-su-a-siv.

Marcați grupa cu toate cuvintele accentuate corect:

29. a) trafic, olán, ántic;
b) ólan, tráfic, piuré;
c) olán, trafíc, antíc.

Marcați grupa în care nu există nici un diftong:

30. a) a veghea, carte, sinuos;
b) troiță, amar, locuință;
c) reacționar, înșelătoare, îngenunchea.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 1A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. inima = subst. com., simplu, sg., fem., art. hot. *a*, N, subiect

2. de supărată = adj. pr. zis., 4 forme flexionare, poz., fem., sg., Ac + prep., cc. de cauză.

3. nevoie = subst. com., simplu, sg., fem., neart., N, Sb.

4. din mers = vb. pred, personal, conj. a III-a, intranz., mod supin (+prep. *din*), c.c.m.

5. o bifurcație = subst., com., fem., sg., art. nehot. „*o*", N, subiect.

6. incertă = adj. pr.zis., 4 forme flexionare., pozitiv, fem., sg., N, nume predicativ.

7. de copaci = subst. com., simplu, masc., pl., neart., Ac + prep., c.i.

Obs: Termen regent: adjectivul *plină*.

8. al... persoane = subst. com., simplu, fem., pl., G + art.gen., Np.

9. în tabără = subst. com., sg., fem., Ac + *în*, A.s.p.

Obs: Termen regent - substantivul provenit din verb *trimiterea* - inf. lung.

10. ale cărui = pron. relativ, sg., masc., G (+art.gen.), A.p.g.

Obs: Substituie, în prop. AT, substantivul *etaj*; (neutru sg.)
art. genitival se acordă cu subst. *geamuri*; (fem., pl.) acord încrucișat.

11. ajungând = vb. pred., intr., conj. a III-a, gerunziu, c.cc de timp.

Obs: Se poate expansiona într-o CT: *Când ajunse,*[1] *sună.*[2]

12. îi = pron. pers., pers. a III-a, sg., masc., D posesiv, atribut pron. f.neacc.(atonă).

Obs: Pronumele este în relație cu numele și nu cu verbul; este imposibilă dublarea pronumelui printr-o formă accentuată de pronume personal: *Fața îi era lui roșie...*

13. pe... forțe = subst. com., pl., fem., neart., Ac + prep. *pe*, c.i. prep.

Obs: Nu se va confunda cu c.d., datorită regimului vb. regent: *a se bizui (pe)*... este un verb reflexiv (de bază), care nu admite c.d. Să se compare:
El se bizuie pe sine. - El îl bizuie pe băiat.
Ea se piaptănă pe sine. - Ea o piaptănă pe fată.
Imposibilitatea dublării constituentului cu prepoziția *pe* printr-un pron. neaccentuat dovedește intranzitivitatea verbului.
- În *El se bizuie pe...*, se este morfem al diatezei, marcă a reflexivității, iar în structurile:
Ea se piaptănă, ei se sărută, el se spală etc., *se* are statut de pronume, substitut al persoanei asupra căreia se răsfrânge acțiunea verbului; are funcție sintactică de complement direct.

14. în ciuda tinereții = subst. com., sg., fem., G prepozițional cu loc. prep. *în ciuda*, c.c. concesiv.

15. împotriva noastră = adj. posesiv, Ac + prep. *împotriva*, sg., Np. (față de vb. cop. *a fi)*.
- posesivul îți justifică calitatea adjectivală prin aspectul acordat:
împotriva noastră, împotriva mea. (fem.)
în jurul nostru, în jurul meu. (masc.)
- este imposibil, dacă n-ar fi acord, de reperat forma: *împotriva nostru*;
- cazul acuzativ se justifică prin faptul că prepozițiile care cer G nu mai au „*puterea*" de a impune genitiv posesivelor; se vor comporta, așadar, ca orice prepoziție cu regim de acuzativ. (G.G. Neamțu, 1988 p. 103)

16. căutând = vb. pred., conj. I, d activă, tranzitiv, mod gerunziu, c.c. scop.
Funcția sintactică se poate verifica prin expansionarea gerunziului: *ca să caute un refugiu*.

17. ăla = pron. dem. de depărtare, masc., sg., f. populară, N, apoziție.
Baza acestei apoziții o constituie subiectul inclus al propoziției: *tu*; în limbajul familiar sunt destul de frecvente astfel de construcții.
Ăla nu poate fi interpretat ca subiect al propoziției pentru că nu satisface acordul în persoană cu vb. cop. *ești*.

care = pron. relativ, N, nume predicativ.

Scanned with OKEN Scanner

18. harcea-parcea = locuțiune adverbială, element predicativ suplimentar.
- nu e c.d., pentru că verbul *a face* este monotranzitiv, având locul de acuzativ ocupat prin pron. *l-*, complement direct.
- adverbul nu poate fi c.c.m. pentru că nu aduce informații asupra modului în care se desfășoară acțiunea verbului, ci aduce informații asupra stării în care se află persoana substituită prin *l-*.
- construcția reprezintă contopirea a două structuri:
El e harcea-parcea - și Ei l-au făcut, sau:
Ei l-au făcut (să fie) harcea-parcea.

..... 19 p. (1 p. x 19 cuv.)

II.

1. Bucurându-vă/2 *că* s-a amânat examenul,/1 vă mințiți pe voi înșivă./2
1. CI; 2. PP.
2. Fie/1 *ce*-o fi,/2 de-acum!/1
1. PP; 2. SB.
3. *Să* fi aflat mai devreme despre concurs,/1 mă prezentam și eu./2
1. CT; 2. PP.
4. Încă nu s-a pregătit/1 *să*-i primească./2
1. PP; 2. CI/F.
5. *Unde* n-a înțeles/1 ce i-ai spus,/2 nici n-a reacționat./3
1. CZ; 2. CD; 3. PP.
6. Nu l-a lăsat/1 *să* se odihnească nici o clipă./2
1. PP; 2. PS.
7. Vorbea mult prea repede/1 *ca* voi *s*-o puteți urmări./2
1. PP; 2. CNS.
8. *Orice* ar face pentru voi,/1 tot nerecunoscători sunteți./2
1. CV; 2. PP.
9. Păcat/1 *că* nu v-a plăcut filmul./2
1. PP; 2. SB.

..... 10 p. (1 p. x 10 subord.)

III. Modele de construcții:

1. Dorința lui de a fi fost premiat se împlinește.
2. Nu luptase încă împotriva nimănui.
3. Din palidă s-a făcut deodată roșie.
4. Numai fiind obligat să te descurci ai să prețuiești efortul lor.
5. Atribuirea de premii și distincții acelora l-a umplut de mânie.
6. Grație (datorită) amândurora am reușit să duc la bun sfârșit lucrul.
7. E talentat de neimaginat (de nespus).
8. M-am gândit la ceea ce mi-ai spus.
9. Te-am căutat săptămâni la rând.

..... 9 p. (1 p. x 9 construcții)

IV.

1. purtare - conduită, comportament.
a micșora - a reduce, a limita.
fioros - atroce.

Scanned with OKEN Scanner

neatent - distrat.
a înăbuşi - a sufoca, asfixia.
întunecos - obscur.
a mări - a amplifica.
a pricinui - a provoca.
sărăcie - paupertate (pauperism).
a sili - a constrânge.
..... 5 p. (0,5 x 10 sinonime)

2. a ajuta - a împiedica, a încurca, a stânjeni.
ascuţit - tocit, grav (despre sunete), turtit, plat.
blond - brun, oacheş, negru, închis, negricios.
real - aparent, imaginar, iluzoriu, ireal, fantastic, ideal, utopic;
- fictiv, închipuit, plăsmuit, fals, scornit;
- inexistent, nereal.
sinceritate - ipocrizie, minciună, nesinceritate, perfidie, fățărnicie, duplicitate.
..... 5 p. (1 p. fiecare serie de 3 antonime)

3.

fată	fapt
fetiță	făptuit
fetişoară	făptaş
fetică	făptuitor
fătucă	înfăptuit
fătuță	înfăptuire, făptuitor
fătălău	neînfăptuire
fătoi	neînfăptuit

(pentru modul de formare a cuvintelor v. DEX)
..... 5 p. (0,5 p. x 10 derivate)

4. buză — carne

a-i crăpa buza după ceva;	*a tăia în carne vie;*
a-l frige buza;	*carne de tun;*
a da mărunt din buze;	*a fi rău/ bun de carne;*
a rămâne cu buzele umflate;	*în carne şi oase;*
a se linge pe buze;	*carne din carnea cuiva;*
a pune/ lăsa buza.	*a tremura carnea pe cineva.*

..... 8 p. (1p. x 8 expresii)

5. un 1) articol nehotărât: *Citise şi el cândva un studiu despre această temă.*
2) numeral cardinal cu valoare adjectivală: *Un băiat şi trei fete au avut bunicii mei.*
3) adjectiv nehotărât: *Un băiat intră, altul iese.* (în alternanță cu *altul*)
..... 3 p. (1p. x 3 valori)

6. *capsator* pentru hârtie;
captator de curent;
privire *glacială*;
calotă *glaciară*;
eră *glaciară*;
consoană *dentală*;
cabinet *dentar*;
compliment adresat cuiva;

Scanned with OKEN Scanner

complement circumstanțial.
minut = „interval de timp": Am așteptat doar un *minut*.
minută = „document": Au întocmit o *minută*.
..... 5 p. (0,5p. x 10 contexte)

7. Forma corectă
aciua, adaos, agreare, balonzaid, deconspira, contingent, coliniar, elocvență, griș, lefuri.
..... 5 p. (0,5p. x 10 forme corecte)

8. academíe, baritón, ciment, cúmul, despót (și déspot), deúnăzi, dómino (dominó), gingaș, haltére, întim.
..... 5 p. (0,5p. x 10 accente corecte)

9.
calcul
- (pl. calcule)
calcul matematic.
- (pl. calculi)
calcul renal.
capital
- (subst.)
capital investit în afaceri; capital de cunoștințe.
- (adj.)
reparație capitală; pedeapsă capitală.
carieră
a face carieră într-un anumit domeniu; - carieră de piatră.
breton
frizură cu breton; - locuitor al peninsulei Bretagne.
monitor
monitor de schi; - navă de război; - monitor de calculator.
..... 5 p. (0,5 p. x 10 exemple)

10. – *O,*$_1$ *frații mei iubiți,*$_2$ *ia uitați-vă în oglinda asta,*$_3$ *gândiți-vă la părinții noștri și să vedeți ce grozăvie!*$_1$ *Doamne!*$_2$ *Doamne!*$_3$ *ce să facem?*
– (linia de dialog) - vorbire directă;
,$_{1,2}$ încadrează vocativul;
,$_3$ marchează coordonarea între propoziții imperative;
!$_1$ intonația frazei imperative;
!$_{2,3}$ după vocativ;
? interogație.
..... 6 p. (3 p. corectură; 3 p. explicații)
..... Total 100p.

REZOLVAREA TESTULUI 2A

I. Analiza morfologică și sintactică a cuvintelor subliniate:

1. oră = subst. com., fem., sg., neart., N, subiect.
2. își = pron. refl., f. neacc., D posesiv, atribut pronominal.
3. fuginde = adj. provenit din vb. la gerunziu, fem., pl., N, atribut adjectival.
4. va fi știind = vb. pred., conj. a IV-a, tranz., d. activă, mod prezumtiv, prezent, pers. a III-

Scanned with OKEN Scanner

a, sg., predicat verbal.
5. a fi acceptat = vb. pred., conj. I, tranz., d. activă, mod infinitiv, perfect, subiect.
6. ce = adj. interogativ, Ac, atribut adjectival.
7. milă = subst. com., simplu, fem., defectiv de pl., N, subiect.
8. de pierdut = vb. pred., tranz., conj. a III-a, supin, atr. verbal.
9. înainte de a fi venit = vb. pred., conj. a IV-a, intr., d. activă, inf., perfect, + loc. prep. *înainte de* - complement circumstanțial de timp.
10. de dincolo = adv. de loc + prep. *de* - atr. adverbial.
11. neîndrăznind = vb. pred., tranz., conj. a IV-a, activ, mod gerunziu, f. neg., complement circumstanțial de cauză.
a... contrazice = vb. pred., tr., conj. a III-a, activ, infinitiv, prezent, complement direct.
12. asta = pron. dem. de apropiere, fem., sg., N, subiect.
13. toți = pron. nehot., masc., pl., N, apoziție simplă; (bază - S_{inclus} *voi*).
14. cum = adv. relativ, c.c.m. (regent. vb. *a rezolva*) relator al prop. CD.
15. cui = pron. relativ, formal în cazul genitiv impus de substantivul *dorul* din prop. regentă, complement direct.
- pronumele e dublu substitut: al unui subst. din regentă și al unui subst. din subordonată.
„... de dorul persoanei; persoana (o) știu eu".
16. descrie = vb. pred., tranz., conj. III, infinitiv, prezent, subiect.
„- *Nu se poate a se descrie bucuria*": verb reflexiv impersonal obținut prin pasivizare, deci complementul direct din structura activă-
Cineva poate descrie (bucuria) - devine subiect: *A se descrie bucuria nu se poate.*
bucuria = subst. com., sg., fem., N, subiect.
Pentru morfologia verbului *a putea,* v. G.G. Neamțu, 1989, p. 227.
17. oricăror = adj. nehot., fem., G, atr. adj.
18. de a fi scăpat = vb. pred., tr., conj. I, d. activă, infinitiv, perfect, complement indirect.

II.
1. Mă tem/1 *că* astăzi n-am să pot veni pe la tine./2
1. PP, 2. CI.
2. Ea, înaltă/2 *cum* era,/1 se descurca foarte bine în teren./2
1. CM de identificare - (regent adj. *înaltă*);
2. PP.
3. *Dacă* nu m-ai lăsat în pace,/1 am greșit./2
1. CZ; 2. PP.
4. Acolo nu părea a fi/1 *ce* mi-ai spus tu./2
1. PP;
(*a fi* e predicativ impersonal, cu sensul de *a se întâmpla, a avea loc*).
2. SB.
5. Aș vrea/1 *să* revăd locul/2 unde ne-am întâlnit./3
1. PP; 2. CD; 3. AT.
6. Atunci/2 *când* eu te voi chema,/1 să vii!/2
1. CT; 2. PP.
Obs: Adv. *atunci* funcționează ca un corelativ pentru prop. temporală, deci nu este termen regent al prop. subordonate.
7. Se făcea/1 *că* ne plimbam cu o barcă, pe un lac./2
1. PP; 2. SB.

Scanned with OKEN Scanner

8. Fără tine n-ar fi putut deveni niciodată/1 *ceea ce* este astăzi./2
1. PP; 2. PR.
9. Te-am învățat/1 *să* fii respectuos cu cei din jur./2
1. PP; 2. C.D.
Obs: Verbul *a învăța* este dublu tranzitiv: *a învăța pe cineva ceva*; prop. 2 este expansionarea obiectului secundar *ceva*.
..... 10p. (1p. x 10 subord.)

III. Model de construcții:

1. Nu se știe/1 a ce miroase./2
„a" - prepoziție cu regim de Ac. (omonim cu „a" - art. genitival)
2. Casa din fața celor două este foarte veche.
3. O știam de tânără.
4. Se bizuie numai pe sine.
5. Nu pot fi convins de nimeni că asta e soluția.
6. Se auzea tunând.
7. Dacă e să vii, vino! (sens: *a trebui*)
8. Nu stă locului o clipă!
9. Nu știu/1 cui i-ai spus./2
..... 9 p. (1p. x 9 construcții)

IV.

1. abstracție, adecvat, adopție, butic, bungalou, corigent, crenvurşti, conteiner, detaliat, darwinism.
..... 5 p. (0,5 p. x 10)
2. De altfel, nici nu aveam prea multe de spus. – (loc. adv.)
Am vrut o stofă de alt fel decât aceasta. – (de... fel = subst. + prep; alt = adj. pron. nehot.)
Decât aşa, mai bine nu vin. – (adverb)
De cât ai nevoie? – (prep. + pron.)
De cât timp ai nevoie? – (prep. + adj.)
Nu întârzie defel. – (adverb)
Este de fel din Maramureş. – (prep. + subst.)
Demult, pe când tu nu erai încă, oraşul era mai frumos. – (adverb - *odinioară*)
De mult n-ai mai fost pe la noi. – (prep. + adverb)
Deseară mergem la teatru. – (adverb)
Să-ți pui ținuta de seară. – (subst. + prep.)
..... 5 p. (0,5 p. x 10)

3.

benefic # malefic, nefast;	autentic # fals;
nocturn # diurn;	dinamic # static;
revers # avers;	altruist # egoist;
a detesta # a simpatiza;	relativ # absolut;
a îngădui # a interzice;	erudit # ignorant.

..... 5 p. (0,5 p. x 10)

4. cap
a) *căzut în cap*; *a se da peste cap*; *cu capul plecat*.
b) *câte 5 tone de zahăr pe cap de locuitor*; *câte capete, atâtea păreri*.
c) *cu cap*; *a-i ieşit din cap*; *a fi greu de cap*.
d) *a plăti cu capul*.

Scanned with OKEN Scanner

e) *a pune cap la cap*; *cap de pod*; *un cap de țară*.

..... 2,5 p. (0,5 p. x 5)

5.

gălbejit = palid;	țeapăn = rigid;
îngâmfat = infatuat;	găunos = cariat;
stricat = alterat;	neînțelegere = conflict;
mărginire = limitare;	ceresc = divin;
cârteală = protest;	uscăciune = ariditate.

..... 5 p. (0,5 p. x 10)

6. faptă/ situație arbitrară
comitet arbitral
sentință arbitrală
atlas geografic
atlaz pentru căptușeli
as de caro
carourile țesăturii
a investi într-o afacere
a învesti într-o funcție
substanță insolubilă în apă
firmă insolvabilă (falită)
biografie a unei personalități
bibliografie școlară
solidar cu cineva
solitar - singur
a eluda un amănunt (a omite)
a elucida o crimă

..... 8 p. (0,5 p. x 16)

7. co-e-zi-u-ne, vi-tra-liu, de-u-năzi, re-în-fi-in-ța-re, co-a-fa, ab-ject, va-cu-um, re-cord-man, și-fo-ni-er, ex-cres-cen-ță.

..... 5 p. (0,5 p. x 10)

8.

ácele - acéle;	cîntá - cíntă;
cópii - copíi;	háină - haínă;
modéle - módele;	veselă - véselă.
vestíbul - vestibúl;	

..... 2,5 p. (0,5 p. x 5)

9. val
- metaforă: *Vin la geamul meu închis(...)*
Valuri, ploi, ninsori de fluturi...

(T. Arghezi „*Parada*")

- hiperbolă: *Ploaia cade în valuri. (Lacrimile îi curg în valuri)*
- comparație: *Masa (compactă) de oameni se mișcă aidoma valurilor.*

..... 3 p. (1 p. x 3 ex.)

..... Total: 80 p.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 3A

I. Analiza morfologică şi sintactică a cuvintelor subliniate:

1. „fel de fel" = locuţiune adjectivală, acuzativ, atribut adjectival; ..... 2p.

Obs: Locuţiunea cuprinde şi prepoziţia *de*, care îşi pierde statutul de cuvânt cu regim, deci nu mai impune cazul acuzativ substantivului pe care îl precedă. Substantivul *poveşti* este precedat „*la distanţă*" de prepoziţia *cu*.

Deşi construcţia este rezultatul unei inversiuni sintactice, analiza va urma criteriul semantic: *fel de fel* = *felurite*, deci substantivul *fel* va fi interpretat drept component al unei grupări fixe.

2. pe faţă = locuţiune adverbială de mod, complement circumstanţial de mod ..... 1p.

Obs: Nu numai substituţia cu un cuvânt - adverbul *făţiş*, în exemplul nostru - poate decide asupra calităţii de locuţiune a unui grup de cuvinte. Este necesar să se verifice statutul tuturor componentelor grupului; substantivul *faţă* precedat de prepoziţia *pe* va fi grup analizabil doar în contexte de tipul: *S-a spălat pe faţă*, *Lucrează toate ochiurile pe faţă* etc. Un alt mod de a verifica statutul grupului este modificarea formei flexionare a componentului de bază:

- *Face totul pe feţe.*

sau intercalarea altor elemente în grup:

- *Face totul pe aceeaşi faţă*. Deci, în acest context, „*pe faţă*" este o locuţiune.

3. neisprăvite = adjectiv participial (forma negativă), cu patru forme flexionare, feminin, plural, nominativ, nume predicativ. ..... 5p.

Obs 1: Termenul regent al adjectivului este verbul copulativ *a fi*, la rândul lui nume predicativ al verbului copulativ *păreau*.

Obs 2: Destul de frecvent, participiul funcţionează adjectival, pierzându-şi aproape complet posibilităţile combinatorii specifice verbului; în exemplul de mai sus am optat pentru interpretarea ca adjectiv, pentru că în context este vorba despre *starea* decorărilor şi nu despre faptul de a fi isprăvite (neisprăvite) de către cineva. Absenţa agentului înclină balanţa în favoarea naturii nominale a participiului, deci, având de-a face cu o conversiune, adjectivul participial va avea categoriile gramaticale specifice casei lexico-gramaticale a adjectivului, fără a mai fi necesară menţionarea conjugării şi a diatezei verbului din care provine. În contexte ambigue (cum poate fi considerat şi cel de sub I-3), se poate lua în discuţie şi valoarea de verb a participiului, dar în acest caz se va considera *a fi neisprăvite* ca infinitiv prezent, diateza pasivă, unde *a fi* este auxiliar al diatezei pasive.

4. al lui = pronume personal, pers. a III-a, sg., masc., genitiv, nume predicativ. ..... 1 p.

5. ruşinat = adj. participial, cu patru forme flexionare, masc., sg., nominativ, element predicativ suplimentar. ..... 1,5 p.

Obs 1: Deşi nu figurează în programa şcolară, elementul predicativ suplimentar apare foarte frecvent în textele propuse pentru analiză, chiar şi în manualele şcolare; este o funcţie sintactică caracterizată printr-o dublă dependenţă - faţă de verb şi faţă de nume (substantiv, pronume, numeral) - în această poziţie sintactică fiind posibilă ocurenţa unui substantiv, a unui adjectiv, a unui adverb, a unui participiu sau gerunziu. E.p.s. este de regulă atribuit de un verb copulativ, suprimat ulterior:

- El se simte (că e) ruşinat/ a fi ruşinat.
- Ei l-au ales (a fi) preşedinte.

Obs 2: Pentru o mai bună înţelegere a elementului predicativ suplimentar este necesar să se aibă în vedere similitudinile şi deosebirile între E.p.s. şi alte funcţii sintactice:

a) cu numele predicativ – N.p. apare în vecinătatea unui verb copulativ (a fi, a deveni, a se face, a ieşi, a părea, a rămâne, a însemna, a ajunge, a se numi, a se naşte), E.p.s. este exclus ca determinant al verbelor copulative.

ex.:

Scanned with OKEN Scanner

Ea este profesoară. (N.p.)
Ea vine profesoară. (E.p.s.)
Ea vine. („*profesoară*" poate fi suprimată)
Ea este profesoară. (constituent obligatoriu)

b) cu complementul direct – se va verifica regimul verbului regent, care în cazul în care este tranzitiv va impune prezența complementului direct:

L-au găsit acasă.

Verbul este monotranzitiv, deci un alt nume în acuzativ prezent într-o asemenea construcție va avea o funcție sintactică diferită de c.d.: *L-au găsit sănătos* = *L-au găsit.* și *Era sănătos.*

Se va ține seama de verbele dublu tranzitive, care pe lângă complementul direct pot atribui și altui nominal funcția de complement direct-2 (obiect secundar): *A rugat-o pe mama lui ceva*, unde *pe mama* este complement direct, iar *asta* este obiect secundar, deci nu element predicativ suplimentar.

c) cu complementul circumstanțial de mod – confuzie foarte frecventă, datorată în bună măsură automatismului întrebarilor dobândit în școală. *Ei aleargă râzând; citesc mâncând; veneau bucuroși* etc. sunt exemple în care întrebarea *cum* poate conduce la soluții eronate în analiza gerunziului, respectiv a adjectivului. Rareori se are în vedere faptul că c.c.m. arată modul în care are loc acțiunea verbului, astfel în *Ei aleargă râzând*, verbul a alerga admite prezența unui c.c.m. exprimat prin adverb: *repede*, sau substantiv: *cu grijă*, sau gerunziu: *poticnindu-se*, dar nu gerunziul *râzând*, care exprimă o acțiune simultană cu acțiunea verbului. În ceea ce privește adjectivele cu funcție de element predicativ suplimentar interpretate eronat drept c.c.m., confuzia pleacă din ignorarea faptului că adjectivul apare într-o singură situație în poziție de c.c.m. (de comparație): *Era mai mult lungă decât largă.*

6. din partea locului = locuțiune substantivală, nominativ, nume predicativ. ..... 1 p.

Obs: Optăm pentru interpretarea ca grup locuțional, neanalizabil, având în vedere caracterul stabil al grupării; secvențele de mai jos:
- *din părțile locului*
- *din partea locurilor*
- *din această parte a locurilor*

nu pot fi reperate în acest context, deci avem de-a face cu o locuțiune substantivală echivalentă cu substantivul *localnic*. În consecință, verbul *a fi* este copulativ-personal; dacă propoziția ar fi fost: *Ești din partea Gorjului?*, verbul *a fi* ar fi fost predicativ personal, cu sensul de *a proveni*, iar substantivele ar fi reclamat o interpretare morfo-sintactică diferită.

7. care = pronume nehotărât, nominativ, subiect ..... 0,5 p.

Obs: În acest exemplu, pronumele are valoare nehotărâtă, deci nu este justificată interpretarea acestuia ca relativ.

încotro = adverb de loc, complement circumstanțial de loc ..... 0,5 p.

8. dinaintea icoanei = substantiv comun, fem., sg., genitiv prepozițional (cu prep. *dinaintea*), complement circumstanțial de loc ..... 1 p.

9. locului = substantiv comun, neutru, sg., dativ (locativ), complement circumstanțial de loc ..... 1 p.

10. o sfântă = substantiv comun, sg., fem., acuzativ, art. nehot. proclitic, complement direct ..... 1 p.

de bătaie = substantiv comun, sg., fem., acuzativ, cu prep. „de", atribut substantival prepozițional ..... 1 p.

Obs: Sintagma *o sfântă de bătaie* este rezultatul unei inversiuni sintactice: *o bataie sfântă* > *o sfântă de bătaie*. Analiza sintactică se face *la suprafață*, adică la nivelul structurii transformate: *sfântă* este un adjectiv convertit la clasa substantivului, iar *de bătaie* este determinant al adjectivului substantivat. (v. I. Diaconescu, 1989, p. 116, unde se recomandă analiza după criteriul structural, în situațiile în care apar astfel de neconcordanțe între planul semantic și cel sintactic. Spre deosebire

Scanned with OKEN Scanner

de construcția de sub I-1 *fel de fel de poveşti*, în sintagma de față prepoziția *de* se va grupa cu substantivul *bătaie*; cele două sintagme se reduc la structurile:

a) *fel de fel de poveşti* (loc. adj. + subst.) **b)** *o sfântă de bătaie* (subst. + prep. + subst.)

11. găsită = adjectiv participial, element predicativ suplimentar. ..... 1,5p.

Obs 1: Şi în acest caz, E.p.s. e obținut prin contragerea unei structuri bipropoziționale: *Ar trebui să fie găsită...*

Prin suprimarea auxiliarului pasiv, participiul ajunge în vecinătatea verbului impersonal *a trebui*. (pentru detalii şi istoria derivativă a construcțiilor cu E.p.s., v. G. Pană-Dindelegan, 1993, p. 51 şi p. 132 ş.u.)

Obs 2: În ceea ce priveşte valoarea morfologică a E.p.s. din acest exemplu, trebuie să remarcăm că valoarea avută în construcția suprimată îl recomandă ca participiu pasiv, spre deosebire de exemplul de sub 5), unde ruşinat a fost interpretat ca adjectiv datorită poziției de nume predicativ în structura de bază. În limba actuală, verbul *a ruşina* nu se mai foloseşte decât reflexiv, deci este exclusă valoarea de participiu pasiv a formei *ruşinat*.

12. exercițiul = substantiv comun, neutru, singular, Ac., c. direct al supinului/N, subiect al supinului.

de rezolvat = verb predicativ, personal, tranzitiv, conj. I, mod supin, diateza activă/ d. pas. impers., subiect..... 3p.

Obs: Am propus două soluții de analiză, dată fiind ambiguitatea exemplului din test. Nu se poate contesta funcția de subiect pe care expresia verbală impersonală *este dificil* o atribuie supinului. Rămâne doar de stabilit dacă supinul reprezintă contragerea unei construcții active sau a unei construcții pasive impersonale.

a) Este dificil[/1] să rezolvăm exercițiul.[/2] (SB)

b) Este dificil[/1] să se rezolve exercițiul de către cineva.[/2] (SB)

În consecință, substantivul *exercițiul* se va afla în relație de dependență față de verbul la supin şi nu față de predicatul propoziției, în ciuda topicii. Mecanismul prin care substantivul *exercițiul* a ajuns în vecinătatea predicatului, în poziția specifică subiectului în limba română, se numeste *topicalizare* sau *tematizare*.

Soluțiile propuse aici pot contraria pe mulți dintre cititori, având în vedere că Th. Hristea (1984, p. 315) propune o interpretare diferită de a noastră pentru o construcție similară:

Condeiul este greu de cârmuit, unde:

condeiul = subiectul propoziției

este = verb copulativ

de cârmuit = nume predicativ

greu = adverb de mod, complement de mod, determinant al supinului.

Argumentul prof. Th. Hristea în favoarea supinului - nume predicativ este posibilitatea conversiunii la clasa adjectivului a verbului la supin: *Condeiul este greu cârmuibil*.

Am adăuga, totuşi, că nu în toate situațiile supinul se poate substitui printr-un adjectiv, iar relația dintre acestea nu este întotdeauna o relație de sinonimie; să se compare:

Planul e greu de discutat acum.

Planul e greu discutabil acum.

Rezultatul e greu de văzut.

Rezultatul e greu vizibil.

Proba cea mai sigură, în situațiile în care e dificil de stabilit funcția unui constituent, rămâne expansionarea lui la nivel frastic:

Planul e greu să fie discutat acum. sau

E greu să fie discutat acum planul.

Este evident că în ambele situații subordonatele sunt subiective şi nu predicative, iar în ceea ce priveşte *topicalizarea* substantivului, a se vedea sinonimia construcțiilor:

„*Planul e greu să fie discutat acum.*" şi

Scanned with OKEN Scanner

„*Cât despre plan, e greu să fie discutat acum.*"
(complement de relație)
Poziția flotantă a constituentului *planul* este pusă în evidență și prin intonație; un enunț de acest tip se rostește, de regulă, cu o ușoară pauză: *Planul-e greu...*
Recomandăm viitorilor candidați la admiterea în învățământul superior să discute toate aceste trei soluții, în ipoteza în care s-ar întâlni cu o structură de tipul celor discutate aici.
(În sprijinul opiniei noastre, vezi Mioara Avram, 1986, p. 170 și Maria Manoliu-Manea, 1993, p. 107)

13. de câte ori = locuțiune adverbială de timp, complement circumstanțial de timp. ..... 1 p.

14. cu... sperietura = substantiv comun, feminin, singular, acuzativ, art. cu articol hotărât, enclitic *a*, precedat de prepoziția simplă *cu*, complement circumstanțial concesiv.
toată = adjectiv nehotărât, feminin, singular, acuzativ, atribut adjectival.
..... 2 p.

15. dinspre mine = pronume personal, persoana I, singular, acuzativ, precedat de prepoziția *dinspre*, complement circumstanțial de relație. ..... 1 p.

16. de foame = substantiv comun, feminin, defectiv de plural, acuzativ, cu prepoziția *de*, complement circumstanțial de cauză. ..... 1 p.

17. la ce = locuțiune adverbială interogativă, complement circumstanțial de cauză/ scop. ..... 1 p.

18. nimic = pronume negativ, nominativ, subiect. ..... 1 p.

Obs: De remarcat că în astfel de situații întrebarea *ce?* conduce către soluții eronate. Verbul predicat este impersonal, construit cu un nume în dativ, complement indirect, de tipul verbelor *a-i plăcea, a-i tihni, a-i prii* etc. Subiectul este de regulă postpus, fapt ce sporește riscul de a fi confundat cu un complement direct: *Îmi prieşte vacanța., Îmi convine ziua.*

II.

1. Nu-mi face nici o plăcere/1 *să*-ți spun asta tocmai ție./2
P. 1 = PP, P. 2 = SB ..... 0,5 p.

2. În clipele/3 *când* se gândea/1 *la ce* făcuse,/2 avea remuşcări./3
P. 1 = AT, P. 2 = CI, P. 3 = PP. ..... 1 p. (0,5 x 2)

3. Astăzi nu pare/1 *că* e dispus/2 *să* ne asculte./3
P. 1 = PP, P. 2 = PR, P. 3 = CI. ..... 1 p. (0,5 x 2)

4. Se grăbea/1 *să* termine treaba cât mai repede./2
P. 1 = PP, P. 2 = Ci/F ..... 0,5 p.

5. *Cum* stătea el/1 *şi* aştepta emoționat rezultatele, /2 apare Ion./3
P. 1 = CT, P. 2 = CT, P3 = PP. ..... 0,5 p. (0,25 x 2)

6. Se cade/1 *să* le mulțumim,/2 *de vreme ce* ne-au trimis daruri./3
P. 1 = PP, P. 2 = SB, P. 3 = CZ. ..... 1 p. (0,5 x 2)

7. Zgârcit şi rău/2 *cum* era,/1 nu i-a ajutat cu nimic pe copiii lui/2.
P. 1 = CM de identificare, P. 2 = PP ..... 0,5 p.

8. Au plecat la plimbare numai/1 *ca* ea *să* poată lucra în liniște/2.
P. 1 = PP, P. 2 = F. ..... 0,5 p.

9. Îi era teamă/1 *că* nu va fi înțeles/2.
P. 1 = PP, P. 2 = CI ..... 0,5 p.

Predicatele: Pred. verbale ..... 19 x 0,10 p. = 1,90 p.
Pred. nominale ..... 3 x 0,20 p. = 0,60 p.
..... Total punctul II 2,50 p.+
..... 6,00 p.
..... 8,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Modele de construcții:

1. Casa e a alor mei. ..... 1 p.

Obs: Pronumele posesiv în genitiv sau în dativ are ca marcă obligatorie articolul *alor*; în absența acestei mărci, pronumele posesiv va fi în N sau Ac, sau va fi adjectiv.
Articolul *a* care precedă forma *alor mei* este o marcă suplimentară a genitivului.
Comparați construcțiile:
Dorința cea mai mare a alor mei este să intru la facultate.
Dorința alor mei este să intru la facultate.
Nu confundați pronumele posesiv în N, Ac cu formele pronominale de G, D:
Casa este a mea. (Nume predicativ în N)
Casa este a alor mei. (Nume predicativ în G)
a - substitut al subst. *casa*; *alor* - substituie un nume (ex. *părinții*)

2. Nu are timp de pierdut. ..... 1 p.

3. Copiii ai căror părinți n-au venit la ședință vor fi certați de învățătoare.
..... 1 p.

4. S-a plictisit ascultându-i poveștile. ..... 1 p.

5. Acordarea de titluri olimpice sportivilor noștri ne-a făcut să ne simțim mândri.
1 p.

Obs: Atributul substantival (sau pronominal) în D fără prepoziție este posibil doar în construcții în care termen regent este un substantiv postverbal, un infinitiv lung al unui verb tranzitiv: *acordare, atribuire, conferire, trimitere, expediere* etc., urmat obligatoriu de un determinant atributiv prepozițional; tot atribut substantival în D este și substantivul din construcțiile arhaice: *poetul deșteptării noastre, văr mamei mele* sau *domn Tării Moldovei*.

6. Toți se aflau înaintea lui cu un pas. ..... 1 p.

7. De răsfățată ce e, nu mai ascultă pe nimeni. ..... 1 p.

8. și-a întins rufele la uscat. ..... 1 p.

9. A învăța pe alții înseamnă a învăța tu însuți. ..... 1 p.

IV.

1. adícă, anóst, blestém, cabanós, coláps, crestomație, spléndid, stafíe, tómbolă, vatmán. ..... 3 p.

2. a-fec-tu-os, mai-că, al-bas-tru, mon-stru, a-tlet, peh-li-van, co-dru, tran-scri-e, e-xa-men, vârst-nic. ..... 5 p.

3. acont, amândurora, azbest, blacheu, baobab, cangrenă, conclusiv, dumeri, andrea, prezumție. ..... 5 p.

4. fațetă, fațetat, fațadă (reconstruire după cuvinte frantuzești), fatidic, fițuică.
..... 2 p.

5.

medicament adjuvant;	reflexia luminii;
accese de tuse;	monument impozant;
cofraj de ouă;	vegetație luxuriantă;
irupție a torentului;	reședința monarhului;
computer fiabil;	suveranul pontif.

Obs: Căutați în dicționar sensurile paronimelor și, pentru o mai bună fixare, alcătuiți scurte enunțuri cu acestea.
..... 5 p.

6. prăpăstios = abrupt (fig. pesimist)
bubă = abces
amestec = aliaj, mixtură, melanj
teamă = anxietate

Scanned with OKEN Scanner

subsuoară = axilă
prefăcut = ipocrit
a seca = a asana
a zâmbi = a surâde
trebuincios = necesar
a îngropa = a înhuma ..... 10 p.

7. bravură # laşitate
involuntar # intenţionat, voit
sincronic # diacronic
meschinărie # generozitate
vag # clar, precis ..... 5 p.

8. a achita ~ o sumă
~ un inculpat
act = document
.....
= acţiune, faptă
= diviziune a unei opere dramatice
adresă = indicaţie privind domiciliul
= comunicare oficială făcută în scris
arc = armă cu săgeţi
= resort
= porţiune a unei circumferinţe a cercului
basc = beretă
= locuitor al Ţării Bascilor
= parte a unei rochii (din talie până peste şold)
boboc = inflorescenţă
= pui de raţă
= (fig.) începător, student în anul I

Obs: Deşi menţionat de Dicţionarul de omonime, considerăm acest sens (fig.) ca ţinând de polisemia cuvântului şi nu de omonimie.

canon = dogmă bisericească
= compoziţie muzicală pe mai multe voci
= (fig.) chin, suferinţă
cadru = ramă; mediu; ambianţă
= membru al unui colectiv
debit = flux
= tutungerie
= evidenţă contabilă
pol = Polul Nord
= (arh.) monedă de 20 de lei
..... 10 p.

9. Expresii şi locuţiuni:
joc de cuvinte
cuvânt cheie, cuvinte grele
purtător de cuvânt
om de cuvânt
a cere/ a lua cuvântul

Scanned with OKEN Scanner

schimb de cuvinte
a avea cuvânt
a se ţine de cuvânt ..... 8 p.
10. Metafore:
oglindă călătoare
cer mobil
cristalul (tău) steril
a mărilor îndepărtată brumă
epitet personificator: *oglindă călătoare* ..... 5 p.
..... TOTAL 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 4A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. departe = adv. de loc, pozitiv, c.c.l.
2. unde = adv. (relativ), cu valoare interjecţională, exclamativă, fără funcţie sintactică.
mi = pron. pers. I, sg., D etic, fără funcţie sintactică.
ţi = pron. pers., a II-a, sg., D etic, fără funcţie sintactică.
3. iar = adverb de timp (modalizator), fără funcţie sintactică (sau c.c.t., conform manualelor şcolare).
4. demiterii = substantiv comun, feminin, singular, D, c.i. - (determină adjectivul *anterior*).
Obs: Alte adjective care impun cazul D determinantului (c.i.): util, propice, superior, favorabil...
5. vecină cu moartea = locuţiune adjectivală, Ac, atribut adjectival, (are sensul de „groaznică", „teribilă").
Obs: În contexte libere, vecin cuiva (cu ceva) - este un adjectiv cu dublu regim (D şi Ac).
6. de luat = verb la supin, (determinant atributiv al numeralului *două*), atr. verbal.
una = numeral cardinal, N, apoziţie.
Obs: *una de dat, două de luat*. este o apoziţie dezvoltată.
7. el = pronume personal, pers. a III-a, sing., masculin, N, anticiparea subiectului.
ac = substantiv comun, sing., neutru, nearticulat, N, subiect.
8. de subliniat = verb la supin, nume predicativ.
Obs: Supinul este N.p. pe lângă verbul copulativ impersonal (eliptic) *a fi*.
Supinul e acceptat ca predicat doar în enunţuri aparţinând stilului administrativ, când are valoarea unui imperativ: *De rezolvat cererea!*
9. pe nu ştiu cine = locuţiune pronominală, Ac + prepoziţia *pe*, complement direct.
Obs: Alte locuţiuni pronominale: *cine ştie cine, cine ştie ce, nu ştiu ce, te miri cine/ ce.*
Deşi locuţiunea are în componenţă un verb, acesta şi-a pierdut capacitatea de a constitui predicaţia; există enunţuri în care grupul nu este sudat, neavând, deci, caracter locuţional:
Cine ştie[1] cine vine la petrecere?[2]
Cine ştie[1] ce avem la cină?[2]
Nu ştiu[1] ce temă am pentru mâine[2]; dar *Avem nu ştiu ce temă pentru mâine.*
• În exemplul de sub 9, în favoarea interpretării ca grup locuţional pledează şi ocurenţa prepoziţiei *pe*, marcă a poziţiei sintactice complement direct.
10. un du-te-vino = locuţiune substantivală, masculin, defectiv de pl., N, subiect.
de nedescris = verb, conjugarea a III-a, tranzitiv, modul supin, forma negativă, atribut verbal.
11. în ceea ce priveşte hărnicia = substantiv comun, sing., feminin, Ac + locuţiunea prepoziţională *în ceea ce priveşte*, complement de relaţie.
Obs 1: În ceea ce priveşte = locuţiune prepoziţională în componenţa căreia se află un verb; verbul şi-a pierdut, şi în acest caz, capacitatea de a constitui un predicat.

Scanned with OKEN Scanner

Loc. prep. e sinonimă cu *în privința*; se deosebesc prin regimul cazual: acuzativ, respectiv genitiv.

Obs 2: Grupul de cuvinte *în ceea ce privește* este stabil, invariabil, deci nu este necesar **acordul** cu substantivul care îl urmează: **în ceea ce privesc criticile*. Corect: *în ceea ce privește criticile*.

12. înapoi = adverb de loc, complement circumstanțial de loc;

Obs: Regentul acestui adverb este verbul presupus ca predicat al construcției: *La plăcinte (mergi) înainte, la război...*

Proverbele au în general o structură eliptică, deci predicația este reprezentată aici de indici de predicație: complement circumstanțial de loc.

13. mânca-(te)-ar = verb predicativ, conjugarea I, tranzitiv, d. activă, mod condițional-optativ, prezent, forma inversă (cu auxiliarul postpus), persoana a III-a, singular, predicat verbal.

te = pronume personal, persoana a II-a, singular, Ac, c.d.

14. cu laudele = substantiv comun, feminin, plural, Ac + prepoziție, articol hotărât *le*, c.i.

Obs: Nu am optat pentru soluția c. instrumental pentru că substantivul nu reprezintă instrumentul cu care se execută în mod conștient acțiunea verbului; verbul e non-agentiv.

15. la gândul = substantiv comun, singular, neutru, articulat hotărât, Ac + prepoziția *la*, c. indirect;

Obs 1: V. posibilitățile de expansionare într-o prepoziție temporală: *când se gândește* sau *pentru că se gândește*.

Obs 2: Optăm pentru c.i. prepozițional, considerând că prepoziția e impusă de verb.

(a) fi chemat = verb predicativ, tranzitiv, conjugarea I, d. pasivă, infinitiv prezent, subiect.

Obs: Verbul *ar putea* este intranzitiv impersonal; din cele două construcții de bază:

Ar putea[1] *să fie și el chemat*[2]. *(SB)*

S-ar putea[1] *să fie și el chemat*[2]. *(SB)*

prin contragere rezultă una singură:

Ar putea fi și el chemat, și niciodată

S-ar putea fi și el chemat.

16. -ți = pronume personal, persoana a II-a, singular, D posesiv, atribut pronominal.

17. de făcut = verb predicativ, tranzitiv, conjugarea a III-a, d. activă, mod supin, complement circumstanțial de scop.

18. nesăratele = adjectiv propriu-zis, 2 term., feminin, plural, N, atribut adjectival, articol hotărât *le* (adjectiv antepus).

lui = pronume personal, persoana a III-a, singular, masculin, G, atribut pronominal.

II.

1. Ei au adus dovada zdrobitoare/1 *că* sunt nevinovați./2

1. PP; 2. AT.

2. Fără tine n-ar fi avut nici un haz/1 *să* mergem./2

1 PP; 2. SB.

3. *Dacă* te caută mereu/1 e/2 *ca să* nu-l uiți./3

1. SB; 2. PP (verbul *a fi* - predicativ impersonal *se întâmplă*); 3. F.

4. *Ce*-l chinuia mai mult/1 e/2 *că* nu-i dăduse nimeni dreptate./3

1. PR; 2. PP; 3. SB.

Obs: Topica frazei poate da naștere unei confuzii între funcțiile celor două subordonate; contragerea poate dezambiguiza această frază:

***Chinul** lui **era dezaprobarea** celorlalți.*

Tema enunțului este *dezaprobarea celorlalți*, faptul că ceilalți nu-i dau dreptate, fapt calificat drept un *chin*, deci avem de-a face cu un fenomen numit *topicalizare*; elementul nou (*comment*) este proiectat în față, pentru accentuare, iar tema este plasată la sfârșitul enunțului. (pentru detalii v. G. Pană Dindelegan, 1992, p. 75 ș.u.)

Se poate admite și soluția SB/PP/PR, având în vedere topica din frază.

5. Vai de cel/1 *care* ajunge/2 *să* nu mai aibă prieteni./3

Scanned with OKEN Scanner

1. PP; 2. AT; 3. CI (verbul *a ajunge* - personal intranzitiv cere CI (țintă abstractă) (v. Dindelegan, 1993, p. 55)

6. Îi ajungea/1 doar *să*-l privească,/2 *ca să* fie fericită./3

1. PP; 2. SB; 3. F.

7. S-au descurcat/1 *cum* au putut ei mai bine./2

1. PP; 2. CM.

8. L-au anunțat și pe el/1 *că* sosesc astăzi./2

1. PP; 2. CD sau CI.

Obs: A anunța pe cineva/ ceva/ despre ceva - verbul poate selecta trei determinanți diferiți, dar la nivelul frazei se opacizează tipul complementului selectat. Ambele complemente (direct și indirect) se pot expansiona printr-o propoziție conjuncțională.

III. Modele de construcții:

1. Scrisorile sunt pentru tine.

2. Cuvintele alor mei îmi dau curaj întotdeauna.

3. S-au îndepărtat atât de tare unul de altul, ajungând chiar să nu-și mai vorbească.

4. Drumurile de colo-colo îl oboseau.

5. Rămâne de discutat detaliile.

Obs: Supinul va fi subiect al unui verb impersonal și se va verifica posibilitatea expansionării lui într-o subordonată subiectivă:
Rămâne să discutăm/ să se discute detaliile.
Atragem atenția asupra confuziilor ce pot apărea în legătură cu funcția sintactică a substantivului *detaliile*, care este subiect al supinului, sau complement direct (impus tot de supin), decizia pentru una din funcțiile respective urmând a se lua în funcție de regimul verbului, activ sau pasiv:
Rămâne de discutat detaliile (Sb) de către toată lumea. (ag.) < să se discute detaliile de către toată lumea. (SB)
Rămâne de discutat detaliile (cd). < să discutăm <noi> detaliile.

6. E dificil a-ți găsi o slujbă.

7. Am citit deja o treime din volum.

8. Vor fi aduși de te miri cine și vom fi obligați să-i primim.

9. Am auzit bum! și m-am grăbit spre ușă.

IV.

1. adineauri, abac, distructiv, curăța, impiegat, echinocțiu, disident, incrimina, ilaritate, giuvaier. 5 p. (0,5 fiecare cuvânt)

2. condór, buldóg, bebé, áripă (arípă), repórter, spatúlă, únic, protectór (substantiv)/ protectór (adjectiv).

..... 4 p. (0,5 fiecare cuvânt)

3. necruțător - intransigent, neiertător, neînduplecat, nemilos;
- crud, aspru, implacabil, inexorabil, vitreg, inuman;
- înverșunat, aprig, crâncen, acerb, crud, îndârjit, nepotolit.

..... 2 p.

margine - extremitate, limită, latură, graniță, barieră;
- bordură, muchie, chenar, buză, flanc.

..... 2 p.

a îndemna - a îmboldi, a îmbia, a pofti, a sfătui, a împinge;
- a anima, a însufleți, a înviora, a încuraja, a stimula, a susține.

..... 2 p.

Scanned with OKEN Scanner

grav - greu, malign, periculos, primejdios, sever, urât, serios;
- serios, marțial, solemn;
- critic, primejdios, tulbure zbuciumat, agitat.

..... 2 p.

autoritate - organ, for, putere, stăpânitor;
- dominație, hegemonie, supremație;
- ascendent, considerație, influență;
- prestigiu, respect, trecere, vază, credit;
- somitate.

..... 2 p.

Obs: Se vor acorda 2 p. pentru minimum 2 serii a câte trei sinonime.

4. Exemple:
calcule matematice - calculi biliari;
cilindri de carton - cilindre negre (pălării);
colțurile mesei - colții animalului;
corpuri de iluminat - corpi străini;
centri nervoşi - centre culturale.

..... 5 p.

5.
i-ne-fa-bil; des-țe-le-nit;
promp-ti-tu-di-ne; pan-gli-car;
de-ic-tic.

..... 1 p. (0,2 x 5 cuv.)

6. a afirma # a nega, a contesta, a tăgădui;
a aduna # a risipi, a răsfira, a împrăştia, a despărți;
abil # stângaci, inabil, neîndemânatic, nepriceput;
congruență # incongruență, discordanță, nepotrivire;
slab # bun, gras, intens, puternic, solid.

7. dinte:
dinte de lapte, a-şi arăta dinții, soare cu dinți, a spune ceva printre dinți, înarmat până în dinți, a avea un dinte împotriva cuiva.

..... 5 p.

8. *expozeul* savantului.
dimensiuni *impresionante*.
a interpela un membru.
să îndoaie bara.
război *civil*.

..... 5 p.

9. abandon, indicibil, lexic, profunzime, viciu.

..... 1 p. (0,2 x 5)

10. a purta - purtător, purtare, port (derivat regersiv), purtat, nepurtat, a (se) reporta (după fr. *reporter*), purtăreț, purtabil (după fr. *portable*).
Obs: Împrumutul neologic este *portabil*.

..... 4 p. (0,5 x 8)
..... Total: 100 p.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 5A

I.

1. de ce = pronume relativ, acuzativ cu prep. *de*, subiect în propoziția subordonată; cazul Ac prepozițional este impus de verbul din regentă; relator al prop. completive indirecte.
2. pe cei = pronume demonstrativ de depărtare, pl., masc., Ac, complement direct.
ce = pronume relativ, nominativ, subiect; relator al prop. atributive.
3. din cei trei = numeral cardinal cu valoare substantivală, Ac cu prep. *din*, + art. demonstrativ *cei*, atribut numeral.
4. pe toți = pronume nehotarât, masc., pl., Ac, complement direct.
ceea ce = pronume relativ compus, Ac, complement direct; relator al propoziției subiective.
5. a se întreba = verb predicativ, personal, intranzitiv, conj. I, infinitiv, prezent, diateza reflexivă, complement indirect.
6. de mică = adjectiv pr. zis, trei forme flexionare, fem., sg., Ac + prep., complement circumstanțial de timp.
7. de mai bine = adverb de mod, comparativ de superioritate, precedat de prepoziția *de*, complement circumstanțial de timp.
de ... an = substantiv comun, masc., sg., precedat de prepoziția *de*, Ac, complement circumstanțial de mod de comparație.
un = numeral cardinal, Ac, atribut adjectival.
8. săptămâna = substantiv comun, feminin, singular, acuzativ, complement circumstanțial de timp.
9. în lipsa mamei = substantiv comun, feminin, singular, genitiv prepozițional, cu loc. prep. *în lipsa*, complement circ. de timp.
Obs: Am preferat interpretarea grupului *în lipsa* ca locuțiune prepozițională (și nu substantiv cu prepoziție), având în vedere faptul că are un corespondent adverbial: *în lipsa* = loc. adv., deci analogic cu grupările fixe: *în fața - în față*, *în spatele - în spate* etc. Un alt argument ar fi imposibilitatea disocierii grupului, imposibilitatea flexionării substantivului: *în lipsele*.
10. pe ai = pronume semiindependent, masc., pl., Ac cu prepoziție, complement direct.
lui = pronume personal, sg., masc., genitiv, atribut pronominal.
Obs: Pronumele semiindependent (v. Valeria Guțu-Romalo, 1973 și 1985 [în] L.R.C. I) este substitut al unui nume, are valoare *anaforică* (Ion Coteanu), se referă la un nume enunțat anterior sau cunoscut de protagoniștii actului de comunicare. În exemplul nostru este absolut necesar să recurgem la pron. semiindependent, pentru că forma de genitiv a pronumelui personal nu permite atașarea prepoziției *pe*. A nu se confunda grupul *pe ai lui* cu *pe ai săi* (pron. pos. în Ac).
11. de aceea = locuțiune adverbială, fără funcție sintactică, corelativ al subordonatei cauzale antepuse.
12. ce = pronume nehotărât, Ac, complement direct.
Obs: În acest enunț *ce* nu are valoare de relativ, mărturie în acest sens stând absența subordonării. Propozițiile sunt principale, exclamative, coordonate adversativ, cu sensul:
Una ți-am spus eu, iar alta ai înțeles tu.
13. altfel = adverb de mod, complement circumstanțial condițional. (A se vedea posibilitatea de expansionare într-o subordonată condițională: *Dacă ai fi înțeles, nu m-ai mai întreba.*)
14. de când = adverb relativ de timp, c.c.t., relator al subordonatei temporale.
lumea = subst. comun, fem., sg., nominativ, subiect.
15. în amintirea = subst. comun, feminin, sg., Ac, cu prep. *în*, complement circumstanțial de scop.
16. câte = adjectiv interogativ, fem., pl., nominativ, atr. adjectival.
17. pe Maria = substantiv propriu, feminin, Ac, cu prep. simplă *pe*, apoziție (acordată).
adică = adverb, fără funcție sintactică; *apozem* (marcă semantică a apoziției).
..... total 23 p. (1 p./ cuv.)

Scanned with OKEN Scanner

II.

1. Vestea adusă/2 *de cine* intrase primul/1 îi şocase pe toţi./2

P1 = CAG; P2 = PP.

2. Habar n-avea/1 *dacă* i se potriveşte această meserie./2

P1 = PP; P2 = CI.

3. Plecarea ei grăbită/2 *de unde* o lăsase,/1 l-a supărat./2

P1 = AT; P2 = PP.

4. La urcarea în tren, era/1 *să* cadă./2

P1 = PP; P2 = SB.

5. Fericită/2 *că* nu mai trebuie operată,/1 s-a împiedecat pe trepte./2

P1 = CI cu nuanţă cauzală;

P2 = PP.

6. Atunci/2 *când* îţi este teamă,/1 gândeşte-te la noi./2

P1 = PP; P2 = CT.

7. Cunoscut fiind faptul/2 *că* ei întârziau,/1 nici nu l-au mai aşteptat./2

P1 = PP; P2 = SB.

8. Numai ce am deschis uşa,/1 *că* a şi sunat telefonul/2.

P1 = PP; P2 = CT.

9. Încercând/2 *să* repare aparatul,/1 mai tare l-a stricat./2

P1 = CD; P2 = PP.

..... total 9 p. (1 p./ subord.)

III Modele de construcţii:

1. Trimiterea de invitaţii <u>celor cinci</u> n-a fost o idee prea bună. ... 1p.

2. E <u>vai</u> de cei ce nu-şi ascultă părinţii. ..... 1p.

3. <u>S</u>-au îmbrăţişat cu căldură. ..... 1p.

Obs: Verbele reciproce nu sunt verbe reflexive de bază, deci pronumele are funcţie sintactică (c.d. sau c.i.).

4. A vorbit <u>despre fiecare</u> cu răbdare şi cu bunăvoinţă. ..... 1p.

5. <u>Înaintea sosirii</u> tale i-am telefonat şi Mariei. ..... 1p.

6. Învaţa cu multă perseverenţă <u>pentru a trece</u> examenul. ..... 1p.

7. Hai <u>la mine</u>! ..... 1p.

8. Auzeam <u>plângând</u> un copil. ..... 1p.

9. <u>De cine</u> a fost chemat instalatorul? ..... 1p.

IV.

Nu ştiu cum un dosar s-a putut deprecia de o asemenea manieră şi, cu tot respectul pe care îl am faţă de unii membri ai comisiei, ca unul care a cunoscut multe amănunte, dezaprob aceste hotărâri.

a se deprecia la modul negativ - pleonasm ..... 1p.

respectul care îl am - pe care ..... 1p.

vizavi de... (nerecomandabil) - faţă de ..... 1p.

unii membrii - unii membri ..... 0,5p.

ca unul care am... - ca unul care a... (se foloseşte pers. a III-a) ... 1p.

desaprob - dezaprob ..... 0,5p.

V.

<u>Bineînţeles</u> că am să vin. (adverb)

Scanned with OKEN Scanner

Nu e bine înțeles mesajul. (îmbinare liberă de cuvinte: adverb + participiu)
A stat deoparte. (adverb)
De o parte și de cealaltă a râului erau sate. (prep. + articol + substantiv); (sau în tempo rapid: *de-o parte...*)
N-a protestat deloc. (adverb)
El e de loc din Botoșani. (prep. + substantiv)
..... total 3p. (0,5 x 6)

VI.

alt-un-de-va, i-re-ver-si-bil, obșt-nic, su-bre-tă, sub-strat.
..... total 2p. (0,4 x 5)

VII.

antíc, simból, pícnic, ianuárie, fúrie, póteră, prematúr, mirós, vapóri, término.
..... 4p. (0,4 x 10)

VIII.

resort - resoarte "autoritate de resort";
În toate resoartele se acționează cu competență.
resort - resorturi
Mecanismul e pus în mișcare de un resort. (arc)
publicistic - „stil publicistic";
publicitar - „anunț publicitar";
consort - „prinț consort";
consorțiu - „consorțiu bancar";
lacună - „lacune în cunoștințe";
lagună = porțiune de mare izolată printr-o fâșie de pământ.
..... Total 4p.

IX.

aghiasmă, alviță, chirilic, cercevea, confeti, coșciug, decoperta, dogori, elicopter, golgheter.
5p. (0,5 x 10)

X.

aerodromuri, albume, carale, cârje, dineuri, flageluri, hidrante, moschee, sculuri, vertijuri.
5p. (0,5 x 10)

XI.

stih = vers; tavan = plafon;
veșnicie = eternitate; oacheș = brunet;
uimit = stupefiat; a strica = a deteriora/ a altera;
dușmănos = ostil; gras = obez;
însuflețit = animat; felurit = variat.
..... 10p. (1p./cuv.)

XII.

sol - pământ;
- notă muzicală;
- purtător al unei solii.

Scanned with OKEN Scanner

volan - al autoturismului;
- al rochiei.

ton - peşte;
~ muzical;
- nuanţă cromatică.

..... 6p. (2p./cuv.)

XIII.

cot

sensuri:
- articulaţie;
- colţ, unghi, ungher;
- curbă - *cotul drumului*; *cotul râului*;
- veche unitate de măsură.

expresii:
- *a da din coate*;
- *cot la cot*;
- *a-şi da coate*;
- *a scoate limba de-un cot*.

a bâzâi

sensuri:
- a zumzăi (despre insecte);
- a scânci (despre copii);
- a sâcâi;
- a bârfi.

casă

sensuri:
- clădire;
- odaie;
- gospodărie;
- dinastie, neam;
- căsnicie.

expresii şi unităţi frazeologice:
- *casă de veci*;
- *casa scării*;
- *casa ascensorului*;
- *specialitatea casei*;
- *a face casă bună cu cineva*;
- *casa de economii şi consemnaţiuni/ de ajutor reciproc/ de naşteri...*;
- *casa Popescu*;
- *prăjitură de casă* etc.

Obs: „*Casă de bani*" şi „*ghişeu*" sunt sensuri omonime cu sensurile de mai sus.

negru

unităţi frazeologice:
- *ochi negri*;
- *pâine neagră*;
- *vin negru*;
- *rasă neagră*;
- *post negru*;
- *piaţă neagră*;
- *inimă neagră*;
- *zile negre*;
- *aur negru* etc.

..... Total 100 p.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 6A

I.

1. de venit = verb predicativ, personal, intranzitiv, conj. a IV-a, mod supin, complement circumstanţial de relaţie.
2. de... adunare = substantiv comun, feminin, sg., acuzativ, precedat de prepoziţia *de*, complement de agent.
3. dificil = adjectiv pr. zis, cu patru forme flexionare, masculin, sg., nominativ, nume predicativ.
tare = adverb de mod, realizează superlativul absolut al adj. *dificil*, c.c.m.
4. din noi = pronume personal, pers. I, pl., acuzativ, precedat de prepoziţia *din*, atribut pronominal.
5. de a (-i) telefona = verb predicativ, intranzitiv, conj. I, infinitiv prezent, conj. activă, atribut verbal.
-i = pron. pers., pers. a III-a, sg., dativ, f. neacc., c.i.
6. în faţa sa = adjectiv posesiv, un posesor, pers. I, un ob. posedat, feminin, acuzativ, precedat de loc. prep. *în faţa*, c.c.l.
7. trenul = substantiv comun, neutru, sg., art. cu articol hotărât, nominativ, subiect al infinitivului.
8. ne = pron. pers., pers. I, pl., dativ, complement indirect.
Obs: Este posibilă şi interpretarea pronumelui ca atribut pronominal în D posesiv, dacă enunţul se va interpreta în sensul raportării pronumelui la numele *verişoară*.
verişoară = subst. comun, fem., sg., neart., N, nume predicativ.
9. urmărind = verb pred., pers., tranz., conj. a IV-a, d. activă, gerunziu, complement indirect.
10. încercare = substantiv comun, feminin, sg., nominativ, subiect.
11. pe drumuri = locuţiune adjectivală, N, nume predicativ.
12. cu ale = pronume semiindependent, Ac, c.i.
lor = pron. pers., pers. III, pl., G, atribut pronominal.
13. cu amândouă = numeral colectiv, cu val. substantivală, acuzativ, precedat de prep. *cu*, compl. sociativ.
acasă = adverb de loc, complement circumstanţial de loc.
14. recent = adverb de timp, c.c.t.
15. îmi = pron. pers., pers. I, sg., f. neacc., D, c.i.
16. din palid = adjectiv, masc., sg., Ac, c.i.
de mânie = subst. com., fem., sg., Ac, cu prep. simplă *de*, c. circ. de cauză.
17. deloc = adverb de mod de negaţie, c. circ. de mod.
uşor = adverb de mod, pozitiv, nume predicativ.
18. l- = pron. pers., pers. III, sg., masc., complement direct.
podul = subst. comun, sg., neutru, acuzativ, complement direct.
Obs: Verbul „a trece" este dublu tranzitiv.
..... 26p. (1p./cuvânt)

II.

1. *Când* te miri ce nu-i venea la socoteală,/1 îşi lua lucrurile/2 şi pleca./3
P1 = CT; P2 = PP; P3 = PP.
Obs: *Te miri ce* este loc. pronominală.
2. *Cum* era atâta lume acolo,/1 el nu putu ajunge./2
P1 = CZ; P2 = PP.
3. Numai prin eforturile lui ajunsese/1 *unde* era acum./2

Scanned with OKEN Scanner

P1 = PP; P2 = PR (dacă se presupune că s-a ajuns la o calitate) = CL (dacă se înțelege un loc drept *"țintă"*).

4. Cu toată supărarea/2 *pe care* i-o pricinuise,/1 îl iubea încă./2

P1 = AT; P2 = PP.

5. Simțind/2 *că* nu mai are nici o șansă de scăpare/1 s-a predat/2.

P1 = CD; P2 = PP.

6. Din cele spuse de el reieșea clar/1 *că* nu se mai întoarce./2

P1 = PP; P2 = SB.

7. E prea puternic/1 *încât* să-l poți doborî dintr-o lovitură./2

P1 = PP; P2 = CNS.

8. Bazându-se/2 *pe ce* i-am spus noi,/1 a uitat de celelalte reguli./2

P1 = CI; P2 = PP.

9. *Dacă* n-a venit încă,/1 înseamnă/2 *că* nu găsește adresa./3

P1 = SB; P2 = PP; P3 = PR.

..... 10 p. (1p. fiecare subordonată)

III.

1. Exercițiul acesta poate fi rezolvat <u>de oricine</u>. ..... 1p.
2. Nu putea dormi <u>de frică</u>. ..... 1p.
3. Mă duceam <u>către ai mei</u> când l-am întâlnit ..... 1p.
4. Nu știu <u>a cui</u> soție n-a venit. ..... 1p.
5. Erau vremuri favorabile <u>explorărilor</u>. ..... 1p.
6. Întârzierea <u>datorită lui</u> aveam s-o plătim noi. ..... 1p.
7. <u>Binele</u> făcut se răsplătește. ..... 1p.
8. Încă nu s-a plictisit <u>de privit</u> la televizor. ..... 1p.
9. Se muncește mult <u>pentru obținerea</u> unei medalii. ..... 1p.

IV.

prescurtare = abreviere;
nesigur = incert;
mânios = nervos;
rânjet = grimasă;
sătesc = rural;
întrecere = competiție;
arvună = acont;
temei = fundament;
soartă = destin;
veșnic = etern.

..... 5p. (0,5p.x10)

V.

a) arc - arce (de cerc);
- arcuri: resort;
c) elan - elani (animal);
- elanuri: avânt;
b) ciubuc - ciubuce: pipă;
- ciubucuri: bacșiș;
d) ghiveci - ghivece (de flori);
- ghiveciuri (fel de mâncare).

..... 4p. (1p.x4)

VI.

angelic # diabolic;
aiurea # aici;
convex # concav;
natalitate # mortalitate;
răzvrătit # docil, obedient.

..... 2,5p. (0,50x5)

Scanned with OKEN Scanner

VII.

revizór, radár, onix, pepít, podgórie, legítim, leşín, butélie.

..... 4p. (0,50x8)

VIII.

cogeamite, glonţ, glasvand, heleşteu, igienă, lănţug, maro, petic, plăsele, seif.

2,5p. (0,25x10)

IX.

e-mail, co-e-zi-u-ne, punc-tu-a-li-ta-te, volt-me-tru, ast-ma-tic.

..... 1p. (0,2x5)

X.

Fiindcă n-ai venit, am plecat. (cj.)

Dat fiind că nu ai ştiut, vom mai încerca. (verb + cj.) ..... 2p.

Întrucât ai fost anunţat, nu-ţi vom accepta scuzele. (cj.)

Nu văd întru cât e părerea ta mai bună. (prep. + adv.) ..... 2p.

S-a descurcat atât de bine, încât a fost felicitat. (cj.)

În cât timp poţi veni? (prep. + adj. interog.)

În cât suntem astăzi? (prep. + pron. interog.)

Nu ştiu în cât suntem astăzi. (prep. + pron. relativ) ..... 2p.

XI.

cer

- *boltă*

expresii: - *sub cerul liber;*
- *ca de la cer la pământ;*

- *divinitate* - *cerul ştie...*
- *cerul să ne-ajute;*

- *rai* - *va ajunge în cer;*

- *aer, văzduh* - *a răscoli cerul şi pământul;*
- *a pica din cer;*

- *atmosferă* - *cer senin/ înnorat;*

alte expresii: - *a fi în al nouălea cer;*
- *păsările cerului;*
- *a pica cerul pe cineva;*

unităţi frazeologice:
- *cerul gurii.*

..... 5p.

drum

- *cale, şosea, uliţă*

expresii: - *la drumul mare;*
- *drum de fier;*
- *pe toate drumurile;*
- *peste drum;*

- *călătorie* - *a pleca la drum;*

- *carieră* - *a-şi face un drum în viaţă;*

- *osteneală* - *a pune pe cineva pe drumuri;*

Scanned with OKEN Scanner

- ***alte expresii***:
  - *a sta în drum*;
  - *a da drumul*;
  - *a rămâne pe drumuri*.
- ***unități frazeologice***:
  - *ultimul drum*, *drum maritim* etc.

..... 5p.

XII.

<u>șarpe</u>

- hiperbolă:

Înșiră șerpi uriași pe coala albă de hârtie. ..... 3p.

- comparație:

Mașinile se mișcau ca un leneș șarpe multicolor. ..... 3p.

XIII.

<u>ghilimele</u> = semnele citării;

<u>linia de dialog</u> - indică vorbirea directă;

<u>virgulele</u> - izolează apoziția, -despart vocativele coordonate;

<u>?!</u> - (semnul întrebării și al exclamării) = comunicare exclamativă și interogativă în același timp;

<u>...</u> - (punctele de suspensie) - întreruperea vorbirii.

..... 4p.

..... Total - 90p.

..... se adaugă 10 p. din oficiu. - 100p.

REZOLVAREA TESTULUI 7A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. <u>oricât de</u> = adverb cu prepoziție - determinant de evaluare graduală pentru adverbul *mult*; relator al propoziției concesive, c.c.m.

<u>mult</u> = adverb de mod de cantitate, complement circumstanțial de mod.

2. <u>ți-</u> = pronume personal, pers. II, sg., D posesiv, atribut pronominal.

3. <u>de... propunere</u> = subst. com., sg., fem., Ac, precedat de prepoziția *de*, complement indirect.

4. <u>pe cine</u> = pronume interogativ, Ac, precedat de prep., complement direct.

Obs: Funcția de c.d. se actualizează în relație cu verbul "*să chemăm*" (a se vedea posibilitatea dublării prin forma neacc. a pron. personal: „*Pe cine crezi că e bine să-<u>l</u> chemăm?*"
sau
„*E bine să (-l) chemăm pe cine crezi tu.*"

5. <u>aparent</u> = adverb de mod, complement circumstanțial de mod.

<u>bătaie de cap</u> = locuțiune substantivală, feminin, singular, acuzativ, complement direct.

Obs: Nu am tratat întreaga sintagmă „*a dat... bătaie de cap*" ca locuțiune, pentru că grupul „*bătaie de cap*" poate apărea și în vecinătatea altor verbe: „*a avea*", „*a provoca*" etc.

6. <u>dat fiind</u> (că) = locuțiune conjuncțională cauzală.

Obs: *Dat fiind* este o structură invariabilă, provenind din gerunziul pasiv în formulă inversă (participiu + auxiliar). A nu se confunda cu construcțiile gerunziale absolute *Date fiind noile condiții...*, unde participiul se acordă în mod obligatoriu cu subiectul construcției. (v. G. Gruiță, 1994, p. 44).

7. <u>care</u> = pronume nehotărât (*fiecare*), N, subiect.

8. <u>ce</u> = adverb de mod, c.c.m.

9. <u>a (mă) înșela</u> = verb predicativ, conj. I, intr., d. reflexivă, infinitiv, prezent, complement direct.

Scanned with OKEN Scanner

10. nimănui = pronume negativ, G, atribut pronominal.
11. şi = adverb, fără funcţie sintactică.
cutare = pronume nehotărât, N, subiect.
12. de atunci = adverb de timp, precedat de prep. *de*, atribut adverbial.
în amintire = subst. com., sg., fem., Ac cu prep. *în*, complement indirect.
13. se = pronume reflexiv, pers. a III-a, sg., Ac, morfem al diatezei reflexive (fără funcţie sintactică).
pe toţi = pronume nehotărât, masculin, pl., Ac, cu prep. *pe*, complement direct.
14. ceva = adjectiv nehotărât, N, atribut adjectival.
15. lecţiile = substantiv comun, feminin, pl., Ac, complement direct (determinant al supinului *de scris*).
deja = adverb (modalizator), c.c.t.
16. de ce = pronume relativ, Ac, cu prep. *de*, complement circ. de cauză.
Obs 1: Subordonata elidată (*de ce l-aţi omorât*) al cărei relator este *de ce* este CD. Pronumele relativ nu poate fi considerat el însuşi c.d. impus de verbul *să declaraţi*, pentru că prezenţa unui relativ reclamă o propoziţie subordonată şi pentru că prepoziţia *de* care însoţeşte relativul nu e specifică poziţiei sintactice c.d.
Obs 2: Am putea admite şi soluţia *de ce* = locuţiune pronominală, Ac, c.d., evitând astfel reconstruirea subordonatei CD şi explicând prezenţa prepoziţiei *de* într-un grup c.d. prin faptul că aparţine unei locuţiuni. Optăm, totuşi, pentru prima soluţie, având în vedere că vorbitorul substituie interogativa indirectă prin relatorul ei pentru a evita repetiţia supărătoare: „*... de ce l-aţi omorât; fapt e că l-aţi omorât*."
fapt = subst. comun, sg., neutru, neart., N, nume predicativ.
Obs: De remarcat că subst. *fapt* se apropie aici de adverb prin aspectul invariabil, prin topica fixă a construcţiei *fapt e* (care poate fi considerată chiar locuţiune verbală - expresie verbală impersonală) şi prin sinonimia cu adverbele „cert", „sigur", „indiscutabil". Verbul „a fi" este aici copulativ impersonal.
17. de trei ori = numeral adverbial, c.c.m.
18. de pe urma reclamaţiei = subst. com., fem., sg., G, precedat de locuţiunea prepoziţională *de pe urma*, complement circ. de cauză.
.....: 23p. (1p./cuv.)

II.
1. Nefiind organizarea/2 *cum* ne-am fi aşteptat,/1 am părăsit clădirea./2
P1 = PR; P2 = PP.
2. Camera era plină/1 *de ce* construiseră ei din bucăţele de lemn./2
P1 = PP; P2 = CI.
3. Ne prindem noi vro câţiva băieţi din sat/1 *să* ne ducem cu plugul./2
P1 = PP; P2 = F.
4. Dar fost-a scris părintelui Duhu/1 *să* nu asculte în totul sfaturile cuviosului stariţ./2
P1 = PP; P2 = SB.
5. Îmi pare bine/1 *că* ai răspuns invitaţiei noastre./2
P1 = PP; P2 = CI.
6. Să nu vadă picior de pisică pe aici,/1 *că* se supără foc./2
P1 = PP; P2 = CZ.
7. Cine m-o fi pus/1 *să* te ascult pe tine?/2
P1 = PP; P2 = CD/ C.I.
Obs: În limbajul popular, verbul *a pune* are sensul de *a obliga*, deci este dublu tranzitiv, acceptând o subordonată CD alături de un c.d. în regentă. Dacă nu acceptăm acest sens al verbului *a pune*,

Scanned with OKEN Scanner

subordonata va fi completivă indirectă, expansionarea unui complement indirect prepoziţional: „*a pune la ceva*".

8. De bună seamă/1 *că* şi noi vom aştepta alături de voi sosirea concurenţilor./2

P1 = PP; P2 = SB.

9. Nu mi-ar fi ciudă, încaltea,/1 *când* ai fi şi tu ceva şi de te miri unde./2

P1 = PP; P2 = CŢ.

Obs: *De te miri unde* = este nume predicativ în prop. 2; *te miri* nu este predicat, ci intră în componenţa unei locuţiuni adverbiale.

..... Total 9p. (1p./subord.)

III Modele de construcţii:

1. Lucrările de aici sunt ale unei treimi din studenţi.
2. Nu s-a hotărât ce rochie să poarte la recepţie.
3. I-au rezervat o primire călduroasă.
4. Părerile unora se impun cu multă uşurinţă.
5. A trecut examenul fără a fi parcurs toată bibliografia.
6. Datorită amândurora s-a întors.
7. În vederea pregătirii acestui colocviu s-au mobilizat toate forţele.
8. După premieră îl vor felicita toţi cunoscuţii.
9. A mers aşa kilometri întregi, prin zăpadă.

..... Total 18p. (2p./construcţie)

IV.

1.

corp de armată;	apă minerală;	cap de afiş;
corp de clădire;	apă grea;	cap-de-mort;
corp străin;	apă vie;	cap de acuzare;
corp ceresc;	apă moartă;	cap de pod;
corp compus;	apă oxigenată;	cap de ţară;
corp de aviaţie;	apă distilată;	cap de coloană;
corp de gardă;	apă tare;	cap de serie;
corp de legi;	apă neagră;	cap de listă;
corp legislativ;	apă dulce;	capul mesei.
corp geometric;	apă sărată;	
corp galben;	apă de ploaie;	
corp de literă;	apă de colonie.	
corp diplomatic.		

..... Total 9p. (3p./coloană)

2. laconic = concis, lapidar, scurt, succint, concentrat, telegrafic, sintetic, sumar.
moarte = deces, dispariţie, pieire, sfârşit, răposare, sucombare, exitus.
mofturos = capricios, năzuros, pretenţios, sclifosit, izmenit, boieros, fandosit, dificil.
percepe = a simţi, a înregistra, a distinge, a observa, a înţelege, a încasa, a strânge.
rudimentar = neevoluat, primitiv, nedezvoltat, elementar, grosolan, frust.

..... Total 7,5p. (1,5 p. fiecare serie de min. 3 sinonime)

3. inocenţă # vinovăţie, culpabilitate;
efemer # etern, veşnic, perpetuu;
identitate # nonidentitate, deosebire, diversitate;
prematur # postmatur (despre copii), tardiv, târziu;
sprinten # domol, greoi.

..... 2,5p.

Scanned with OKEN Scanner

4. ban - monedă;
- rang bisericesc;

blană - scândură groasă
- piele de animal;

bun (subst.) - proprietate, avere;
- moş, bunic;

(adjectiv) - de calitate, binevoitor, generos;

caz - circumstanţă, situaţie, eveniment, speţă;
- categorie gramaticală;

aspiraţie - năzuinţă, dorinţă;
- zgomotul produs prin frecarea aerului în trecerea prin laringe (sunete aspirate);
- deplasarea unui fluid printr-o conductă;

vie (adjectiv) - care are viaţă;

(subst.) -viţă.

..... 6p.

5. peregrin, pernă, paisprezece, parodontoză, pasteurizare, sacrosanct, sertar, sarma, sandală, talaş. ..... 5p.

6. bomfăier, torpédo, vectór, héring, hrisóv, impúber, indústrie, ínvers, ántrax, editór. 5p.

7. anacolute, arenzi, chiştoace, duzini, guturaiuri (şi guturaie), lăstari, lefuri, monede, nuclee, recife. ..... 5p.

8. de-ta-i-list, ex-pre-si-o-nist, ia-nu-a-ri-e, an-or-ga-nic, su-bli-ma-re.
..... 1p.

9. epitete metaforice: „*seară tristă*", „*zvon de-argint*", „*magic labirint*".
comparaţie: „*tristă ca un zvon de-argint*".
metaforă: „*cer întins*", „*păsările*".
..... 6p.

10. a intenţiona = a avea de gând;
a enerva = a scoate din minţi, a scoate din ţâţâni, a călca pe nervi;
a se aşeza = a lua loc;
a admonesta = a lua la rost, a trage un perdaf, a lua la refec;
a se strădui = a-şi da silinţa.
..... 3p. (0,6x5)
..... Total: 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 8A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. somnoros = adjectiv, patru forme flexionare, masc., sg., Ac, atribut adjectival.

2. din gară = substantiv comun, sg., fem., Ac, precedat de prepoziţia *din*, atribut substantival prepoziţional.

Obs: Substantivul este atribut şi nu circumstanţial de loc, pentru că regentul său este un substantiv: *plecarea*.

3. una = pronume nehotărât, fem., sg., Ac, c.d.

ca asta = pronume demonstrativ cu valoare neutră, fem., sg., Ac, atribut pronominal.

Obs: Am optat pentru interpretarea grupului *una ca asta* ca grupare analizabilă şi nu locuţiune pronominală, considerând că organizarea sintactică este clară, iar componentele îşi păstrează autonomia.

Scanned with OKEN Scanner

4. participanților = substantiv comun, masc., pl., D, atribut substantival.

Obs: și în acest caz, substantivul este determinant al unui substantiv postverbal: *trimiterea*; prin nominalizare, adică prin transformarea verbului în nume, determinanții verbali își vor modifica și ei statutul sintactic, astfel c.i. în D va deveni atribut în D: *Au trimis invitații participanților* > *trimiterea de invitații participanților*.

5. cinci = numeral cardinal cu valoare substantivală, N, apoziție.

Obs: Dacă e interpretat ca numeral ordinal *ora a cincea din zi*, sau ca în *etajul cinci* = *al cincilea*, atunci numeralul are valoare adjectivală și e atribut adjectival; considerăm însă că vorbitorii nu sunt sensibili la substituția celor două tipuri de numerale, ci consideră că, în exemple de tipul celui de mai sus, este vorba de „numele" orei, al paginii, al capitolului etc.

6. cinci = numeral cardinal cu valoare adjectivală, Ac, atribut adjectival.

7. pe marfă = subst. com., fem., sg., Ac, cu prep. *pe*, c.i.

livrată = adjectiv participial, fem., sg., Ac, atribut adjectival.

8. ceva = pronume nehotărât, Ac, complement direct (obiect secundar = al doilea complement direct al unui verb dublu tranzitiv).

câte = adverb, fără funcție sintactică.

pe fiecare = pronume nehotărât, Ac, prep. simplă *pe*, c.d.

9. al cărei = pronume relativ, G, atribut pronominal, relator al propoziției subordonate AT.

nisip = subst. com., sg., neutru, N, subiect.

10. v- = pron. pers., pers. II, pl., Ac, morfem al diatezei reflexive, nu are funcție sintactică.

și = adverb de întărire, (modalizator), fără funcție sintactică.

11. unul = pronume nehotărât, masc., sg., N, apoziție (având ca bază subiectul inclus *noi*).

de altul = pronume nehotărât, masc., sg., Ac, c.i.

12. iubiților = adj. propriu-zis, patru forme flexionare, masc., pl., D, atribut adjectival.

tăi = adjectiv posesiv, un posesor, pers. a II-a, mai multe obiecte posedate, masculin, D, atribut adjectival.

colegi = substantiv comun, pl., masc., D, c.i.

13. datorită... manifestări = substantiv comun, sg., fem., D prepozițional cu prep. *datorită*, complement circ. de cauză.

ei = pronume personal, pers. III, sg., feminin, G, atribut pronominal.

14. fiind inițiat = verb predicativ, personal, tranzitiv, conj. I, diateza pasivă, gerunziu, complement circumstanțial de cauză.

bine = adverb de mod, c.c.m.

destul de = adverb de mod de cantitate, precedat de prepoziția *de*, c.c.m.

Obs: Averbul funcționează ca marcă a aprecierii calitative față de adverbul *bine*. Apartenența prepoziției la adverbul *destul* și nu la adv. *bine* se poate demonstra prin testul suprimării: suprimarea adv. *destul* atrage și suprimarea prepoziției.

15. foarte aproape = adverb de loc, superlativ absolut, c.c.l.

de parc = substantiv comun, sg., neutru, Ac, cu prep. *de*, complement indirect.

Obs 1: În acest exemplu, prep. *de* însoțește substantivul pentru că adverbul își păstrează autonomia: *Locuiește aproape (de parc)* dar nu: *Locuiește aproape de* (v. L.R.C., I, 1985, p. 248).

Obs 2: G. G. Neamțu (1989, p. 109) consideră că prepoziția se grupează cu adverbul, alcătuind împreună o loc. prepozițională cu acuzativul: *aproape de*, *departe de* etc. Totuși, faptul că segmentele adverbiale ale *locuțiunii* pot primi morfeme ale comparației este o dovadă că adverbele - cel puțin cele de mai sus - nu și-au pierdut autonomia semantică.

16. de la ai tăi = pronume posesiv, un posesor, pers. II, mai multe obiecte posedate, masc., Ac, cu prepoziția compusă *de la*, c.c.l.

17. noaptea = substantiv cu rol de adverb, c.c.t.

Obs: Conversiunea substantivului la clasa adverbului este frecventă în cazul substantivelor care

Scanned with OKEN Scanner

denumesc secvențe sau intervale de timp; cunoscute sunt situațiile de tipul *Primăvara se întorc berzele* (adv.)/ *Primăvara aceasta e friguroasă*. (subst.); în cazul nostru, deşi este vorba de o conversiune a substantivului la clasa adverbului, am preferat interpretarea *clasică*, aceea de substantiv cu valoare adverbială, având în vedere specificul *didactic* al lucrării.
Considerăm totuşi util să prezentăm argumentele în favoarea interpretării ca adverb a substantivului *noaptea*: imposibilitatea substituirii prin pronume, ci numai prin adverb. excluderea din contextele substantivale: [-Adj]. sau limitarea posibilității de combinare cu adjectivul: **Se călătoreşte noaptea înstelată*, combinarea directă cu prepoziția *până*: *până noaptea*. (v. G. Ciompec, *L.R.C.*, I, 1985, p. 241).

18. el = pronume personal, pers. a III-a, masc., N, reluarea subiectului inclus.
ce = pronume relativ, Ac, c.d., relator al subordonatei CD.

..... Total 32 p. (1p./cuv.)

II.

1. Aşa de tare m-a jignit,/1 *că* nu vreau/2 *să*-l mai văd în viața mea./3
P1 = PP; P2 = CNS; P3 = CD.
2. *Dacă* n-ai învățat teoremele,/1 acum degeaba îți bați capul cu exercițiile./2
P1 = CZ; P2 = PP.
3. Dulapul rămâne/1 *unde* l-ai aşezat tu prima dată./2
P1 = PP; P2 = CL.
4. Rămâne acum doar/1 *să* mai insistăm asupra detaliilor./2
P1 = PP; P2 = SB.
5. *Când* l-a văzut/1 *că* n-are simțul umorului,/2 a încetat/3 *să*-l mai tachineze./4
P1 = CT; P2 = PS; P3 = PP; P4 = CD.
6. Ținea foarte mult/1 *să* vă felicite pentru premiu./2
P1 = PP; P2 = CD/ CI.
Obs: Sinonimia cu *a dori* pledează pentru tranzitivitatea verbului *a ține*. Totuşi regimul prepozițional al verbului va *"cere"* soluția CI.
7. Trebuie/1 *să*-l iei aşa/2 *cum* este./3
P1 = PP; P2 = SB; P3 = PS.
8. Au fost, cu siguranță, şi ei interesați/1 *ca* aceste probe *să* dispară./2
P1 = PP; P2 = CI. (sau REL)
9. Cuprins de sentimentul/2 *că* nu face bine trimițând-o,/1 rupse scrisoarea./2
P1 = PP; P2 = AT.
10. şi Ana,/2 *că* e mică/1 şi tot îşi face ordine în cameră./2
P1 = PP; P2 = CV.

..... Total 14 p. (1p./subord.)

III. Modele de construcții:

1. Se auzi deodată bum!
2. El nu părea a fi fost informat despre cele întâmplate.
3. I-au telefonat fiecărui invitat în parte.
4. A auzit bubuind în uşă./ tunând.
5. Au adus rezultatele pentru vreo douăzeci dintre noi.
6. Vestea cea bună a fost adusă de ai voştri.
7. Hai la noi!
8. Are mult de umblat pentru aceste acte.
9. Se descurcă de minune.

..... Total 9 p.

Scanned with OKEN Scanner

IV.

1. perceptibil # imperceptibil, insesizabil;
   plictisitor # amuzant, interesant, incitant, plăcut;
   smerenie # trufie;
   moale # dur, iute, tare, vârtos, aspru;
   canicular # răcoros.

..... 2,5 p. (0,5 x 5)

2. cec = document de bancă;
   = segment al intestinului gros;
   cod = culegere de legi;
   = sistem de semne convenționale;
   = peşte;
   coardă = strună;
   = segment de dreaptă (geom.);
   = ramură a butucului viței de vie;
   doc = țesătură;
   = antrepozit;
   = bazin înconjurat de ziduri unde vapoarele descarcă marfa;
   jur = spațiu, împrejmuire;
   = verbul „a jura", I sg., prez.;
   = (pop.) jurământ.

..... 5p.

3. aripă = organ al păsării;
   = parte a avionului/ maşinii;
   = segment al unei clădiri - *aripa clădirii;*
   = fracțiune - *aripa conservatoare a unui partid;*
   = curaj - *a tăia aripile - a da aripi;*
   = independență - *a prinde aripi;*
   = ocrotire - *a lua sub aripă.*

..... 3p.

a bate = a lovi;
= a atinge - *a bate pe umăr;*
= a învinge - *a bate o echipă;*
= a se lupta - *a se bate în duel;*
= a fixa - *a bate un cui;*
= a ciocăni - *a bate la uşă;*
= a sufla - *bate vântul;*
= a atinge cu razele, a încălzi - *bate soarele;*
= a scrie - *a bate la maşină;*
= a avea o nuanță de - *bate în verde;*

expresii: *a bate din gură, a i se bate ochiul, a-şi bate joc de cineva, a bate în retragere, a bate din picioare, a bate tactul, a bate palma, a se bate cu pumnii în piept* etc.

..... 3p.

4. negreală, negreață, înnegri, înnegrire, negricios ..... 2,5p.

5. cenuşiu = gri; nesățios = avid, insațiabil;
   obosit = surmenat; a scrânti = a luxa;
   vremelnic = temporar, tranzitoriu, pasager.

Scanned with OKEN Scanner

..... 3p. (0,6x5)

6. excavator, încrustație, maiou, mărfar, pick-up, hieroglifă, erbivor, șodron. 4p. (0,5x8)

7. *Nicicând n-am să uit clipa asta.* (adverb negativ)
Nici când dorm nu mă pot opri să mă gândesc la ea. (adverb de negație + adverb relativ)
Niciunde nu-i mai bine ca acasă. (adverb)
Nici unde l-am trimis eu nu s-a dus. (adverb de negație + adv. relativ)
Nu s-a mișcat nicidecât. (adverb - „deloc")
Nici de cât a suferit nu vorbește. (adv. + prep. + adv.)
Trăia odată un împărat... (adverb)
A venit o dată pe la noi. (numeral adverbial)
Este o dată memorabilă. (subst. + art. nehot.)
..... 5,5 p.

8. atlase, căpșune, cătune, coperte, diascoape, filtre.
..... 1,5p. (0,25x5)

9. a elida: Cratima marchează elidarea unei vocale.
a eluda: Adesea se eludează amănuntele în informările lor.
famat: Acesta e un local rău famat.
fanat: Obrazul ei fanat amintea totuși de o apusă frumusețe.
minut: Asteptați câteva minute!
minuturi: A comandat niște minuturi.
a prescrie: I s-au prescris multe medicamente.
a proscrie: Haiducii erau proscrișii. (alungați, condamnați)
pensie: Trăiește doar din modesta lui pensie.
pensiune: Caută pensiune completă. (găzduire și masă)
.....6p. (2p./perec.)

10. epitet: *aur argintiu* ..... 1p.
personificare: *cerne aur...* ..... 1p.
comparație: *o tipsie ca de jar* ..... 1p.
metaforă: întreaga imagine a lunii:
Cerne aur argintiu
O tipsie ca de jar,
Spânzurată-ntr-un arțar
..... 3p.
..... Total. 6p.
..... Total test 95 p. + 5 p.(oficiu)
..... 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 9A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. va fi știind = vb. pred., pers., tranz., conj. IV, d. activă, mod prezumtiv, prezent, pers. a II-a, sg., predicat verbal.
2. fără tine = pronume pers., pers. a II-a, sg., Ac, cu prep. *fără*, complement circumstanțial sociativ.
3. în ciuda frigului = subst. com., sg. (defectiv de plural); masc., G, cu loc. prep. *în ciuda*, complement circumstanțial concesiv.

Scanned with OKEN Scanner

4. a peşte = subst. com., sg., masc., Ac, cu prep. simplă *a*, c.c.m.
5. la sosire = subst. com., sg., fem., Ac, cu prep. *la*, c.c.t./ c.c.l. (pentru sensul de *punct terminus*).
6. de-a valma = loc. adverbială, c.c.m.
7. a trăda = vb. pred., pers., tranz., conj. I, d. activă, infinitiv, prezent, nume predicativ.
8. în ciuda = substantiv com., sg., fem., Ac, c. circ. de scop.
Obs: În acest context *în ciuda* nu funcţionează ca locuţiune prepoziţională, ci are valoare de substantiv, îşi păstrează sensul lexical.
spânului = subst. com., sg., masc., G, A. s. p.
9. ce = adverb, c.c.t.
10. pe lângă cele = pronume demonstrativ de depărtare, fem, pl., Ac cu prep. compusă *pe lângă*, c.c.m. de comparaţie.
ce = pronume relativ, Ac, c.d.
11. de bucurie = subst. com., fem., sg., Ac, cu prep. *de*, complement circumstanţial de cauză.
o să... cheme = vb. pred., pers., tranz., d. activă, indicativ, viitor popular, pers. a III-a, predicat verbal.
-l = pron. pers., pers. a III-a, sg, masc., Ac, c.d.
12. şi = pron. reflexiv, D, morfem al diatezei reflexive.
petrecute = adj. participial (participiu pasiv), atribut adjectival, acordat cu subst. *clipele*, fem., pl., Ac.
13. ai mei = pron. posesiv, un posesor pers. I, mai multe obiecte posedate, masc., N, subiect.
toţi = pron. nehotărât, masc., pl., N, apoziţie.
14. cu duh = locuţiune adjectivală, invar., Ac, E.p.s.
15. un nimeni = substantiv prov. din pronume negativ, N, nume predicativ.
16. puţină = adj., patru forme flexionare, fem., sg., Ac, atr. adjectival.
17. lume = subst. com., sg., fem., N, subiect.
la = adjectiv, atribut adjectival (sens de *multă*).
18. totuşi = adverb modalizator (cuvânt incident) fără funcţie sintactică.
19. din capul locului = loc. adverbiala de timp, c.c.t.
20. în oglindă = subst. com., sg., fem., Ac, c.i.
..... 27p. (1p/cuv.)

II.

1. I s-a urât/1 *să* tot aştepte veşti de la voi./2
1. PP; 2. CI.
2. Părea/1 *că* nu s-a schimbat nimic în viaţa ei./2
1. PP; 2. SB (*a părea* = impersonal)
3. *şi dacă* îl conduci tu până la uşă,/1 tot nu intră./2
1. CV; 2. PP.
4. *Dacă* nu te-am chemat,/1 am facut-o pentru a te menaja./2
1. CD; 2. PP.
Obs: CD este reluată în regentă prin forma neaccentuată a pron. pers. „*o*".
5. Întrebarea asta/2 e obligatoriu/1 *să* i-o pui şi lui./2
1. PP; 2. SB.
6. Nu e el atât de rău/1 *să*-l ocolească toată lumea./2
1. PP; 2. CNS.
7. El se simte mereu dator/1 *să* explice fiecare decizie luată./2
1. PP; 2. CI.
8. *Cum* întârziem puţin,/1 cum telefonează./2

Scanned with OKEN Scanner

1. CT; 2. PP.

9. *Ce*-l chinuia mai mult/1 era/2 *că* nu va putea termina la timp lucrarea./3

1. SB; 2. PP; 3. PR.

10. Chiar aşa *să* fie,/1 *cum* spui tu,/2 tot nu vin./3

1. CV; 2. AP; 3. PP.

Obs: P2 este apozitivă, având ca bază adverbul *aşa*; nu este modală, pentru că e izolată prin virgule de restul enunţului.

..... 12 p.

III. Modele de construcţii:

1. Au acţionat contra voastră.

2. Zgomotele bum! bum! se auzeau din nou.

Obs: Gramaticile înregistrează atributul interjecţional sub această formă, dar considerăm că acestea sunt, de fapt, apoziţii denominative, având în vedere coreferenţialitatea termenilor; interjecţia precizează *tipul* de zgomot.

3. Halal vouă!

4. şi-a luat toate lucrurile necesare în excursie.

5. Este prea dificil examenul pentru a-l trata cu indiferenţă.

6. Venind prea târziu la şcoală, a pierdut primele cursuri.

7. Cu toate piedicile puse de alţii, a reuşit să-şi termine raportul.

8. Se teme de a nu fi considerat superficial.

9. Chiar alergând cât te ţin puterile n-ai să mai prinzi autobuzul.

..... 9p.

IV.

1. clar = limpede, precis, curat, lămurit, desluşit, evident, învederat, vădit;
= pur, nealterat, cristalin;
= transparent;

corectare = corijare, îndreptare, rectificare;
= îmbunătăţire, remediere, retuş, reparare;

diluat = îndoit, slab, subţiat, subţire;
= prolix, dezlânat, deznodat;

drept = direct, rectiliniu, perpendicular, vertical neted, plan, plat, şters, ras;
= imparţial, obiectiv, nepărtinitor, corect;

severitate = asprime, constrângere, intransigenţă, rigoare, strictețe, duritate, exigenţă, seriozitate, sobrietate, austeritate, gravitate.

..... 10p. (5x2p.)

2. precis # imprecis, vag;
transparent # opac;
îndreptare # îndoire;
reparare # dereglare;
subţire # gros;
prolix # concis;
obiectiv # subiectiv;
vertical # orizontal;
asprime # blândeţe;
sobrietate # desfrâu.

..... 5p. (5x1p.)

Scanned with OKEN Scanner

..... 3. orb
..... 3p.

3.

orbi	vorbă
orbire	vorbuliță
orbitor	vorbărie
orbecăi	vorbăreț
orbecăire	a vorbi
orbesc	vorbire
orbește	vorbitor
orbet	vorbit
orbete	vorbă-lungă
orbie	convorbire
orbiș	
orbit	
orbul-găinii	

..... 3p. (min. 5 elem.)

4. cu-pru, mau-so-leu, punc-taj, mais-tru, ast-fel, e-ro-zi-u-ne, feld-ma-re-șal, glau-com, e-u-ro-pean, de-li-cios.

..... 3p.(0,3x10)

5. sare

sare de bucătărie;	sare amară;
sare de lămâie;	sarea pământului;
sare și piper;	sare gemă.

..... 1,5p.

cal

cal de poștă;	cal de bătaie;
calul dracului;	cai verzi (pe pereți);
cal-de-mare;	cal-putere;
paștele cailor;	cal sălbatic.

..... 1,5 p.
..... Total 3 p.

6. aldămaș, plebiscit, vistierie, filigran, fâsie, gherilă, flanelă, ingurgita, votca, ziler.

..... 5p.

7. nepot, cireașă, os, mașină, albastru, casă, cocoș, copil, a lua, a vedea.

..... 7,5p.

8. bănuiește, biruie, bombănește, minte, stăruie, se străduiește, se târguiește, copiază, zvântă, triumfă.

..... 5p.

9. chiar dacă, în afară că, o dată ce, cu toate că, pentru ca să etc.

..... 1,5p.

10. 1) S-au adunat sau nu s-au adunat fondurile?
2) Mânca-i-ar mama de copii harnici!
3) Du-te de-ți caută caietele de teme!
4) A lăsat țigara și s-a ascuns după ușă.
5) Odată ce-l vei găsi, să mă anunțați!

..... 6 p. (15 greșeli x 0,4p.)
..... Total 100 p.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 10A

I. Analiza morfo-sintactică:

1. anume = adjectiv, fem., sg., Ac, atr. adjectival.
în mişcări = subst. com., pl., fem., Ac, cu prep. simplă *în*, complement de relaţie.
2. cu supărare = loc. adverbială, nume predicativ.
3. lui = pron. pers., pers. a III-a, sg., masc., G, atribut pronominal.
la salon = subst. com., sg., neutru, Ac, cu prep. simplă *la*, atribut substantival prepoziţional.
acest = adjectiv demonstrativ, masc., sg., Ac, atribut adjectival.
4. de cute = subst. com., pl., fem., Ac, cu prep. *de*, c.i.
5. vouă = pron. pers., pers. a II-a, pl., D, c.i.
6. măre = interjecţie, fără f. sintactică.
7. benefică = adjectiv pr. zis, patru forme flexionare, fem., sg., poz., N, nume predicativ (are drept regent verbul copulativ *a fi*).
de ce te teme = construcţie relativă infinitivală.
Sunt posibile două interpretări:

a) întreaga construcţie este c.d. (nu se justifică însă prezenţa pronumelui relativ în *interiorul* complementului direct);

b) construcţia este CD, având un *predicat* exprimat prin verb la infinitiv (dar sinonim cu un conjunctiv), deci, în exemplul nostru de ce = pron. relativ, Ac, cu prep. *de*, c.i.
te teme = verb predicativ, personal, intranz., conj. a III-a, diateza reflexivă, infinitiv prezent.
8. se aprindeau = verb pred., pers., conj. a III-a, tranz., d. reflexiv-pasivă, indicativ, imperfect, pers. a III-a, pl., predicat verbal.
luminile = subst. com., fem., pl., N, subiect.
9. dată = subst. com., fem., sg., Ac, c.d.
la care = pron. relativ, Ac cu prep. simplă *la*, c.c.t.
telefonic = adverb de mod, c.c.m.
10. o idee = subst. com., fem., sg., Ac, cu art. nehot. *o*, c.d.
11. uluitor de = adverb de mod + prep. *de*, c.c.m. (marcă a aprecierii calitative).
frumos = adverb, c.c.m.
12. deşi mic = deşi e mic (propoziţie concesivă).
mic = adj., nume predicativ.
de statură = subst. com., sg., fem., Ac, cu prep. simplă, complement de relaţie.
13. dulce = adj. pr. -zis, fem., sg., N, nume predicativ.
ca mierea = subst. com., fem., defectiv de plural, Ac cu prep., c.c.m.
14. a titlului = subst. com., sg., neutru, G, atribut subst. genitival.
15. cu cine = pron. relativ, Ac, complement sociativ.
16. din bani = subst. com., masc., pl., Ac cu prep. simplă *din*, complement instrumental.
de căpătat = loc. adj., invar., Ac, atr. adjectival.
17. a fi = verb copulativ, personal, intr., d. activă, infinitiv prezent, c.d.
de acord = loc. adverbială, nume predicativ.
Doamne păzeşte! = interjecţie compusă.
18. ce = pronume relativ, N, nume predicativ al verbului *a ajunge*.

..... 32 p.

II.

1. I-am atras atenţia asupra faptului[/1] *că* va greşi şi el cândva.[/2]

Scanned with OKEN Scanner

P1 = PP; P2 = AT.
2. Nu-i chip/1 *să* mă înțeleg cu voi./2
P1 = PP; P2 = SB.
3. Își închipuise mereu/1 *că* va fi ușor/2 *să* reușească./3
P1 = PP; P2 = CD; P3 = SB.
4. știi doar/1 *ce* mult l-a durut/2 *că* nu l-ai felicitat de ziua lui./3
P1 = PP; P2 = CD; P3 = SB.
5. Deodată, îl văd/1 *că* se ridică de pe scaun cu o privire amenințătoare./2
P1 = PP; P2 = PS.
6. *De vreme ce*/1 ea/2 se pare/1 că nu are altă treabă/2 o luăm cu noi./3
P1 = CZ; P2 = SB; P3 = PP.
Obs: Am izolat pronumele *ea* din propoziția 1, încadrându-l în propoziția 2, pentru că verbul *se pare* este impersonal, deci pronumele va actualiza funcția de subiect în propoziția 2; *ea nu are altă treabă*.
7. Mare lucru n-ar fi fost/1 *dacă* ne-ar fi primit atunci./2
P1 = PP; P2 = SB.
8. Eu,/3 nu-i vorbă,/1 *măcar că*-i așa întuneric,/2 văd destul de bine./3
P1 = P incidentă; P2 = CV; P3 = PP.
9. Te întristezi/1 *când* le vezi așa: nici curate, nici împodobite./2
P1 = PP; P2 = CT. (cu nuanță cauzală)
10. Altă treabă n-a avut/1 decât *să* se ducă/2 *să*-i cheme./3
P1 = PP; P2 = EX; P3 = F.
11. Poți/1 *să* ai talent cu carul,/2 *că*/4 *dacă* n-ai un pic de protecție,/3 e tot degeaba./4
P1 = PP; P2 = CD; P3 = CT; P4 = CZ.
12. *Dacă* nu e/1 *cine* nu e/2 *cine* e/3 *să* nu mai fie./4
P1 = CT; P2 = SB; P3 = SB; P4 = PP.
..... 20 p.

III. Modele de construcții:

1. E un nimeni/ un ce.
2. Amândoi au înțeles că nu glumesc.
3. Rezolvarea unei treimi din problemă îi asigură promovarea.
4. Nu știu cu care ai discutat.
5. S-a hotărât cum va fi finalul cărții.
6. Din capul locului a știut că așa va fi.
7. Mergea poticnindu-se.
Obs: Atenție la confuzia cu E.p.s.!
8. S-au descurcat de minune.
9. Te rog să mă asculți, altfel mă supăr.
..... 9 p.

IV.

1. a tăia = a amputa;
a preveni = a avertiza;
bătrânețe = senectute;
a însoți = a acompania, a secunda;
tainic = misterios;
a opri = a sista;

Scanned with OKEN Scanner

mlădios = flexibil;
a scoate = a extrage;
a şovăi = a ezita;
uşor = facil.
..... 5 p.

2. tranzistor - tranzistori (componentă);
- tranzistoare (aparat);

bandă - bande;
- benzi;

element - elemente;
- elementi;

nivel - niveluri (stadiu, înalţime);
- nivele (instrument); sg. şi nivelă;

mijloc - mijloace;
- mijlocuri.

..... 5 p.

3. agreând, creând, purcezând, rămânând, veghind.
..... 1,5 p. (0,3x5)

4. a-us-pi-cii, au-gust, co-a-fe-ză, trans-da-nu-bi-an, deo-cam-da-tă.
..... 1,5 p. (0,3x5)

5. contra -
contraamiral, contrabaraj, contracandidat, contraface, contragreutate, contralovitură, contraordin, contrapoziţie.

Obs: Atenţie! Nu toate cuvintele care au ca element iniţial grupul „contra" sunt derivate în limba română cu acest prefix; de exemplu *contrage, contrabas, contramanda* etc. nu sunt derivate pe teren românesc, ci sunt împrumutate.

anti -
antiatom, anticanonic, anticar (de luptă), antichimic, anticivilizator, anticorosiv, antiepidemic, antivomitiv, antiuman, antiunionist.

Obs: Nu sunt derivate: *anticomunist, antibiotic, a anticipa* etc. (v. DEX)
..... 5 p. (0,5x10)

6. inserarea unui adaos într-un text;
înserare = crepuscul, amurg;
libret de economii; libret al unei opere lirice;
livret militar;
maestru emerit al scenei;
maistru instructor (meseriaş, meşter);
a releva o idee (a pune în evidenţă);
a i se revela o taină;
a revela o imagine fotografica;
apă termală;
agent termic.
..... 5 p. (0,5x10)

7. bunăstare - subst.: *Emanau bunăstare şi mulţumire de sine.*
în bună stare - subst. + adj.: *Totul era în bună stare.*
cateodată - adverb: *Câteodată mă întreb dacă nu greşesc.*
câte o dată - adv. + numeral: *Câte o dată trebuie luată pastila.*

Scanned with OKEN Scanner

totodată - adverb: *Ea e totodată şi naşa lor.*
tot o dată - adv. + numeral: *Tot o dată am întrebat şi eu.*
totuna - adverb: *Mi-e totuna.*
tot una - adverb + adverb: *Tot una o ţinea.*
- adverb + numeral: *Alesese tot una şi una erau.*
..... 4 p. (0,5x8)

8. lumbago, mucegai, eschimos, făraş, garderobă, ghetou, ghips, ghiuden, hanger, iredentism, lăuză, linoleum, lenjerie, lunatic.
..... 6 p. (0,5x12)

9. asiduitate, privaţiune, abjecţie, atrocitate, prezumţie.
..... 1 p. (0,5x5)
..... Total test 9: 95 p. + 5 p. (oficiu)
..... Total: 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 1B

I. Analiza morfo-sintactică:

1. la corb = subst. com., sg., masc., D cu prep. *la*, c.i.
şi = pron. reflexiv în D posesiv, atribut pronominal.
2. frate = subst. comun, sg., masc., Ac, complement de relaţie.
Obs: Proverbul este o construcţie contrasă:
De frate, îmi eşti/ îţi sunt frate, dar... sau *Chiar dacă îmi eşti frate...*
pe bani = subst. comun, pl., masc., Ac cu prep. *pe*, nume predicativ.
3. cine = pron. relativ, N, subiect.
oaie = subst. com., sg., fem., N, nume predicativ.
îl = pron. pers., pers. III, sg., masc., Ac, f. neacc., c.d., (reluarea subordonatei CD).
4. cu putinul = subst. com. (provenit din adjectiv, prin conversiune), sg., masc., art. hot. enclitic *-l*, Ac cu prep. *cu*, complement circ. instrumental.
multul = subst. com., sg., masc., art. hot. *l*, N, subiect.
5. se văd = vb. pred., personal, tranzitiv, d. reflexiv-reciprocă, indicativ, prezent, pers. a III-a, pl., pred. vb.
se = pron. reflexiv în Ac, c.d.
Obs: Verbele reciproce nu sunt reflexive „de bază", deci pronumele reflexiv nu este morfem al diatezei, ci îi reprezintă pe protagoniştii acţiunii: *Se văd unii pe alţii*, deci are funcţie sintactică de c.d.
se uită = vb. pred., pers., tranzitiv, d. reflexiv-reciprocă, indicativ, prezent, pers. a III-a, pl., pred. vb.
se = pron. reflexiv în Ac, c.d.
6. (de) ce = pron. relativ, Ac, c.d..
Obs: Formal, relativul este în Ac cu prep. *de*, dar prepoziţia e impusă de verbul din principală: *nu scapi de...*; funcţia de complement direct a relativului se actualizează pe lângă verbul *să păţeşti*, din propoziţia subiectivă (Aceasta este o frază în care se manifestă fenomenul *împletirii* regentei cu subordonatele). (v. Pană Dindelegan, 1993, p. 99).
ţi = pron. personal, pers. aII-a, sg., D, c.i.
7. grâu = subst. com., sg. (defectiv de plural), N, subiect.
fără neghină = subst. com., sg. (defectiv de pl.), Ac cu prep. simplă *fără*, atribut substantival prepoziţional.
8. de copaci = subst. com., pl., masc., Ac cu prep. *de*, complement circ. de cauză.
9. după corbi = subst. com., pl., masc., Ac cu prep. *după*, complement de relaţie.

Scanned with OKEN Scanner

morti = adj. pr. zis, cu patru forme flexionare, masc., pl., N, nume predicativ.
10. mai bine = subst. com. (provenit din adverb, prin conversiune), sg. (defectiv de pl.), N, subiect.
11. ce = pron. relativ, N, subiect.
şi = adverb fără funcţie sintactică (modalizator).
(î)n capuşă = subst. com., sg., fem., Ac cu prep. *în*, c.c.l
12. ce = pronume nehotarât (relativul îşi pierde calitatea de relator la nivelul frazei, N, nume predicativ.
mi = pron. pers., pers. I, sg., D, f. neacc., c.i.
Tanda = subst. propriu, feminin, N, subiect.
..... 26 p. (1 p. x 26 cuv.)

II.

3. *Cine* se face oaie/1 îl mănâncă lupul./2
P1 = C.D. (dublată în regentă prin pron. pers. „*îl*")
P2 = PP.
5. Ochii/1 *care* nu se văd/2 se uită./1
P1 = AT; P2 = PP.
6. *De ce* ţi-e dat/1 *să* păţeşti/2 nu scapi./3
P1 = CI; P2 = SB; P3 = PP.
9. *Când* ar fi după corbi,/1 toţi caii ar fi morţi./2
P1 = CŢ; P2 = PP.
11. *Ce*-i în guşă,/1 e şi-n căpuşă./2
P1 = SB; P2 = PP.
..... 6 p. (1 p. x 6 subord.)

III. Modele de construcţii:

SB: Fireşte/1 *că*, am să vin./2
PR: *Dacă* vine/1 înseamnă/2 *că* te iubeste/3.
AT: Afirmaţia lui/2 *că* n-a fost aici/1 nu e adevărată/3.
CD: ştie/1 *că* l-ai căutat/2.
CI: Se teme/1 *că* n-ai să vii/2.
CZ: N-a venit/1 *că* a fost bolnav/2.
CNS: Aşa de mult au insistat/1, *că* a acceptat până la urmă/2.
CV: şi noi/2 *că* am lipsit atunci/1 şi tot am aflat/2.
PS: Îl văd mereu/1 *că*-şi vizitează părinţii/2.
..... 9 p. (1 p. x 9 ex.)

IV.

Cine nu ştie/1 să rezolve astfel de probleme/2 nu va putea rezolva teste complexe/3 fiindcă nu va putea/4 să se descurce într-un timp limitat/5.
..... 6 p.

V.

Procurorul general prin recursul extraordinar scris critică hotărârile pronunţate, arătând că sunt înfederat netemeinice şi esenţial nelegale, întrucât nu s-a stabilit pe bază de probe cuantumul exact al cheltuielilor pentru lucrările ce incumbau proprietarilor, numai aşa putându-se cunoaşte suma datorată lor de reclamanţi.
..... 5 p.

Scanned with OKEN Scanner

VI.

loial, magaziner, mănăstire, mintal, onorariu, pălăvrăgeală, pedigriu, paupertate, petrifica, satin, relaş, tirbuşon.

..... 6 p. (0,5 p. x 12)

VII.

recviém, revolvér, rosbíf, sacerdót, sarcóm, scárnav, scrúpul, supórter, prevedére, zápis.

..... 5 p. (0,5 p x 10)

VIII.

noa-ten, or-to-e-pi-e, pe-remp-to-riu, per-pe-tu-um, pi-ni-on, pro-por-ţi-o-nal, re-gre-si-u-ne, re-fle-xi-e, vi-o-i-ci-u-ne, zgâ-ri-e-tu-ră.

..... 5 p. (0,5 p x 10)

IX.

aramă = cupru;
a aţâţa = a stimula, a provoca;
a bănui = a suspecta;
călătorie = voiaj;
chemare = apel;
chezăşie = garanţie, gir;
cuviincios = decent, educat, politicos;
a drege = a repara;
a fagădui = a promite;
mănos = fertil.

..... 10 p. (1 p x 10)

X.

a) disimilate, stilată, alogenă, sacrum, reziduală, restitutorie, ordinară, inoperante.

b) 1. disimulat (a disimula): Adevăratele lui setimente erau mereu disimulate.
- „*ascuns*"
- „*camuflat*"

2. stilizat - „*prelucrat*": A scris o doină stilizată
- „*revizuit*" - folclor stilizat; - text stilizat.

3. populaţie alogenă: „*venită din altă parte*", „*de origine străină*".
(halogen: „*element care formează săruri prin combinare cu metalele*".)

4. sacru: „*cu caracter religios*", „*care inspiră veneraţie*".

5. reziduar: „*care formează reziduuri*". (apa reziduală: „*care conţine impurităţi*", „*substanţe toxice*").

6. restituibil: care se poate restitui. (restitutoriu: „*prin care se cere o restituire*").

7. ordinal: „*care indică locul*", „*ordinea numerică într-o serie*". (fracţie ordinară: „*raportul a două numere întregi*").

8. inoperabil: „*care nu poate fi operat*". (inoperant: „*cu care nu se poate opera*").

..... 12 p. (4 p. recunoaşterea; 8 p. exemple)

XI.

a dezbobina, a decolora, a deconecta, a descompune, a desface, a dezgheţa, a dezveli, a descuraja, a dezinforma, a demobiliza.

..... 2 p. (0,2 p x 10)

Scanned with OKEN Scanner

XII.

Strofa schițează un tablou aproape static, în care personajul feminin este încadrat în atmosfera de vrajă marcată şi prin epitetul *fermecată*, gesturile sale sunt surprinse într-un *ralanti* sugerat de gerunziul *dându- (şi)* şi prin epitetul adverbial în inversiune *lin*. Versul al treilea se construieşte printr-o dislocare sintactică, obiectul direct este antepus verbului regent şi atributul adjectival este plasat la distanță de substantivul regent: *trandafiri aruncă roşii...* Efectul obținut prin această dislocare (în fapt o tematizare, o deplasare *la stânga* a constituentului obiect direct) este acela amintit mai sus, de *filmare cu încetinitorul*, căci numele este mai puțin dinamic decât verbul. În versul al doilea se poate observa o altă inversiune (subiect-predicat, de această dată), dar în acest caz, verbul *static* în poziția inițială sugerează mai bine *nemişcarea* decât în topica obişnuită: *copila stă...*

..... 8 p.

..... Total 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 2B

I. Analiza frazei:

1. *Sunt momente*[1] *când se pare*[2] *că ficțiunea oboseşte,*[3] *devine irespirabilă*[4] *şi atunci a evada în lumea documentului, într-o mapă cu acte de arhivă, e o binecuvântare.*[5] *Dar şi actul de arhivă poate osteni spiritul*[6] *pentru că sicitatea lui stimulează enorm fantazia*[7] *să recompună din cojile oferite forma întreagă*[8] *de pe care au fost desprinse*[9] *şi ale cărei contururi esențiale le sugerează irezistibil.*[10]

1. PP; 2. AT;
3. SB; 4. SB;
5. PP; 6. PP;
7. CZ; 8. F;
9. AT; 10. AT.

..... 15 p. (1,5 p. x 9 subord.; 1 p. PP; 0,5 p. schema)

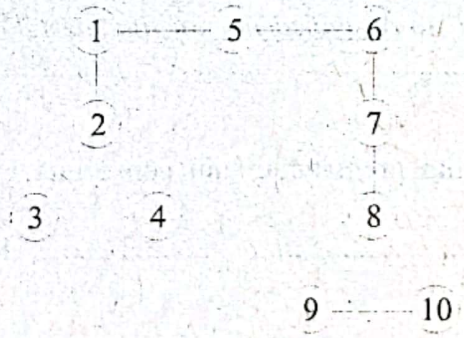

2. momente = substantiv comun, neutru, plural, N, neart., subiect.
irespirabilă = adjectiv propriu-zis, 2 term., fem., sg., pozitiv, N, nume predicativ.
a evada = verb predicativ, personal, intr., conj. I, d. activă, infinitiv prezent, subiect.
spiritul = subst. comun, neutru, singular, Ac, art. hot. enclitic *l*, complement direct.
ale cărei = pronume relativ, feminin, singular, G, atribut pronominal; relator al prop. atributive (10)

..... 5 p. (1 p. x 5 cuv.)

Scanned with OKEN Scanner

3. moment, ficțiune, irespirabil, a evada, document, mapă, arhivă, spirit, sicitate, a stimula, enorm, fantezie (fantazie), a recompune, a oferi, formă, contur, esențial, a sugera, irezistibil.
..... 7 p.

II.

se = pron. refl. în Ac, f. neacc., marcă a diatezei reflexiv-pasive (marcă impersonală).
se = pron. refl. în Ac, f. neacc., sg., marcă a diatezei reflexive.
se = pron. refl. în Ac, f. neacc., sg., complement direct.
s- = pron. refl. în Ac, f. neacc., pl., complement direct (dublu substitut al persoanei pe lângă un vb. reciproc).
se = pron. refl. în Ac, neacc., marcă impersonală.
..... 5 p.

III.

cratér, rolfílm, satír, tritón, ghéişă, godín, feúdă, facsimíl, épocă, dihór, duşmán, pónei, jílav, tróiță.
..... 7 p. (0,5 p. x 14)

IV.

o-biec-ți-e, ne-cu-vi-in-cios, şi-fo-ni-er, re-pa-us, a-ri-pioa-ră.
..... 5 p.

V.

briliantină, basorelief, chiftea, chiței, complementar, cvadratură, dicțiune, introvertit, galantom (admis de ÎOOP şi DOOM şi *galanton*), locaş.
..... 10 p.

VI.

Tuturor angajaților li s-a făcut cunoscută încă de la prima oară schimbarea strategiilor de dezvoltare a instituției, care presupun ca un mare număr de angajați/ amploaiați să fie disponibilizați. Aceştia s-au simțit profund nedreptățiți de decizia conducerii şi au protestat vehement. Se pare că această reacție va culmina cu declanşarea unei greve, întrucât salariații sprijină grupul protestatar, lista revendicărilor lor fiind destul de bogată.
..... 10 p.

VII.

afabil, victorios, lizibil, acvilin, prematur, craniu, consecință, avariție, a demola, a returna/ a retroceda.
..... 10 p.

VIII.

cazual, inteligibil, dependințe, comunicare, flagrant, a compărea, emisiune, imitative.
..... 8 p.

IX.

licență - titlu obținut la terminarea studiilor superioare;
- autorizație de exploatare a unui brevet de invenție;
- atitudine necuviincioasă (mai ales adj. - *licențios, limbaj licențios*).

1) şi-a luat licența în filozofie.

Scanned with OKEN Scanner

2) A obținut licența pentru producerea unei mărci celebre de ciocolată.

luna - astru (satelit al Pământului);
- diviziune a anului.

1) Expediția pe Lună a fost atunci o aventură.
2) Într-o lună va fi gata lucrarea.

nod - punct în care se leagă două fixe;
- unitate de măsură pentru viteza navelor.

1) Nu știe să-și facă nod la cravată.
2) Vaporul înainta cu 12 noduri pe oră.

morgă - cladire unde se depun cadavrele și se fac autopsii;
- aroganță, trufie.

1) A fost chemat la morgă să recunoască victima.
2) Morga pe care o afișa la aceste întruniri îi supăra pe toți.

..... 12 p.

X.

comparație: *ca o taină călătoare.* ..... 1 p.
epitet personificator: *taină călătoare.* ..... 1 p.
epitet în inversiune: *imens senin*; *un nor cu muntele vecin.* ..... 2 p.
personificare: *n-avea aripi să mai zboare.* ..... 2 p.
..... Total 6 p.
..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 3B

I. Analiza sintactică:

1. Dacă dialogul[/2] care va începe între cultura europeană și celelalte culturi[/1] e menit[/2] să fie fecund[/3] trebuie[/4] să se țină seama de universurile spirituale ale non-europenilor[/5]. și nu e deloc lipsit de semificație faptul[/6] că, în ultimul timp, gândirea europeană a făcut extraordinare eforturi[/7] ca să înțeleagă simbolismul[/8] și să revalorizeze miturile și arhetipurile[/9].

1 = AT; 2 = CT; 3 = CI; 4 = PP; 5 = SB; 6 = PP; 7 = AT; 8 = F; 9 = F.

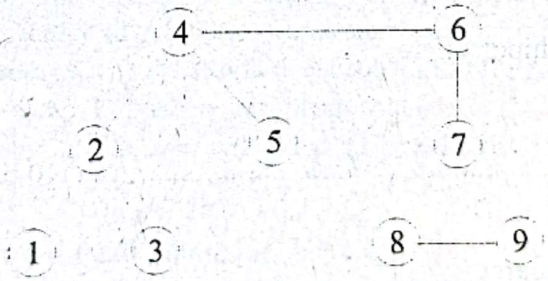

..... 9 p. subord.
..... 1 p. schema

2. care = pron. relativ, N, subiect, relator al subordonatei AT.
celelalte = adj. demonstrativ de non-identitate, fem., pl., Ac, atribut adjectival.
e menit = verb predicativ, tranz., conj. a IV-a, d. pasivă, mod indicativ, prezent, pers. a III-a, sg., predicat verbal.
de universurile = subst. com., sg., neutru, Ac cu prep. *de*, complement indirect.
deloc = adverb de mod, c.c.m.

Scanned with OKEN Scanner

în ultimul timp = loc. adverbială de timp, c.c.t.
miturile = subst. com., pl., neutru, Ac, c.d.
..... 7 p.

II.
1. AT; 2. CI; 3. CNS; 4. F; 5. PR; 6. SB; 7. CT; 8. CD; 9. REL; 10. CV.
..... 10 p.

III.
1. ce = pronume interogativ, Ac, c.d.
2. ce = adjectiv interogativ, Ac, atribut adjectival.
3. ce = pronume relativ, N, subiect.
4. un ce = substantiv, neutru, sg., art. cu art. nehot. *un*, Ac, c.d.
5. ce = adverb de mod de masură, c.c.m.
6. din ce în ce = loc. adv. de mod, c.c.m. ..... 6 p.

IV.
epitete: *sură-i sara*, *apa sură*, *mişcarea-i creaţă*, *lin suspină.*
personificări: *apa sură înfundă mişcarea...*, *pădurea lin suspină*, *rânduri - rânduri trece-un freamăt*.
epitet personificator: *sara sură*, *apa sură*.
repetiţie: *rânduri - rânduri*. ..... 10 p.

V.
posesiune, reazem, a secunda, citronadă, ştanţare, strâmt, stocastic, ştecăr, taxonomie, urcior.
10 p.

VI.
a succeda # a preceda;
durabil # efemer, pasager, momentan;
pedeapsă # recompensă;
ilustru # anonim;
himeră # realitate;
autohton # străin;
hipertrofiere # atrofiere, hipotrofiere;
mut # locvace;
nocturn # diurn;
postum # antum. ..... 10 p.

VII.
lac - apă stătătoare;
- lichid care protejează o suprafaţă;
cală - încăpere a unei nave;
- plantă decorativă;
port - îmbrăcăminte tradiţională;
- loc amenajat pentru acostarea navelor;
război - conflict armat;
- maşină de ţesut;
nouă - numeral cardinal;

Scanned with OKEN Scanner

- adjectiv (fem., sg.);
- pronume personal (pers. I, pl., D);
(omonimie parțială).
..... 10 p.

VIII.
campanie de presă/ companie petrolieră;
cruzimea agresorului/ cruditatea legumelor;
contor de apă/ contoar al unui bancher (birou);
eforturi sistematice/ configurație sistemică;
aparat portabil/ încălțăminte purtabilă în orice sezon. ..... 10 p.

IX.
– *N-o să aluneci cu el, mă? a întrebat jupânul.*
– *De, jupâne, știu eu?*
– *Haide! s-a răstit jupânul... Leneșule!*
..... 7 p.
..... Total test 90 p.

REZOLVAREA TESTULUI 4B

I. Analiza morfo-sintactică:

1. la calul = subst. com., sg., masc., D cu prep. *la*, c.i.
de ajuns = locuțiune adverbială, nume predicativ.
2. -ți = pron., pers., pers. a II-a, sg., D, f. neacc., c.i.
3. -ți = pron. pers., pers. a II-a, sg., D posesiv, f. neacc., atribut pronominal.
oală = subst. com., sg., fem., N, subiect.
4. trecut... în vârstă = locuțiune adjectivală, masc., sg., N, nume predicativ al gerunziului *fiind*.
fiind = verb copulativ, personal, intranz., conj. a IV-a, gerunziu, complement circ. concesiv.
5. unde = adverb, c.c.l.
Obs: Adverbul relativ *unde* este *dejonctionat*, își pierde calitatea de relativ; ambele propoziții sunt principale.
6. rău = substantiv (provenit din adverb, prin conversiune), Ac, c.d.
Obs: Funcția sintactică nespecifică adverbului confirmă conversiunea.
7. stânga = substantiv comun, (adj. convertit la clasa substantivului), fem., sg., neart., Ac, c.d.
îi = pron. pers., pers. a III-a, sg., D posesiv, atr. pronominal.
..... 11 p. (1 p. x 11 cuv.)

II.

1. la multe = substantiv prov. din adj., fem., pl., Ac, c.i.
2. la chip = subst. com., sg., neutru, Ac, complement de relație.
la inimă = subst. com., sg., fem., Ac, complement de relație.
3. la nevoie = subst. com., sg., fem., Ac, c.c.t.
4. la masă = subst. com., sg., fem., Ac, c.c.l.
5. la prăjit = verb pred., pers., tranz., conj. a IV-a, d. activă, supin, c.c. scop.
6. la cireșe = subst. com., pl., fem., Ac, c.d.
Obs: În acest exemplu *la* nu este prepoziție, ci are valoare adjectivală, este atr. adjectival; sensul sintagmei este *multe cireșe*.
..... 7 p.

Scanned with OKEN Scanner

III.

1. *Indiscutabil*[1] *că tot*[3] *ce ai spus tu*[2] *are desigur o raţiune întemeiată*[3] *pe ceea ce s-a petrecut,*[4] *dar rămâne de văzut*[5] *dacă în afară de tine mai sunt şi alţii*[6] *care să gândească*[7] *cum gândeşti tu,*[8] *pentru că numai într-un consens se poate hotărî*[9] *ceea ce s-ar cuveni*[10] *să se întreprindă în viitor;*[11] *ca să nu te trezeşti cu unii*[12] *care să-ţi reproşeze*[13] *că ei n-au fost de acord*[14] *cu ce s-a hotărât.*[15]

1. PP; 2. AT; 3. SB; 4. CI; 5. PP; 6. SB; 7. AT; 8. CM; 9. CZ; 10. SB; 11. SB; 12. F; 13. AT; 14. CD; 15. CI.

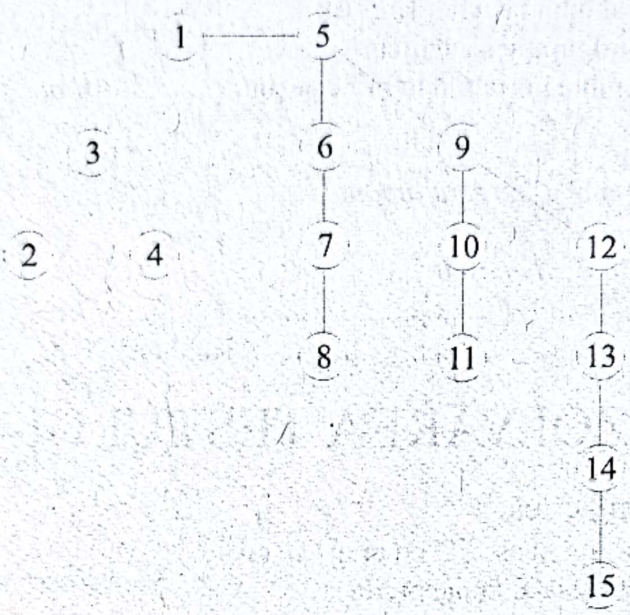

..... 15 p. (1 p. x 15 prop.)

..... 3 p. schema

Obs 1: Propoziţia 6 este subiectivă pentru că termenul ei regent este verbul la supin *de văzut* (subiect în prop. 5), care este la diateza reflexiv-pasivă, deci subordonata reprezintă expansionarea subiectului şi nu a complementului direct.

Obs 2: Propoziţia 10 este de asemenea subiectivă, având drept termen regent un verb la modul infinitiv, diateza reflexiv-pasivă (*se poate a se hotărî*), deci nu este posibilă interpretarea ei drept CD.

2. raţiune - raţional; consens - consensual. ..... 2 p.

3. a spune - a afirma, a grai, a comunica, a zice;
a avea - a poseda, a deţine, a dispune, a purta;
a (se) petrece - a (se) întâmpla, a se produce, a surveni, a avea loc;
a rămâne - a sta, a zăbovi, a dăinui, a întârzia, a poposi;
a vedea - a zări, a observa, a privi, a constata, a cerceta, a examina;
a fi - a exista, a trăi, a dăinui, a se afla, a se situa, a însemna, a merge, a costa, etc.;
a gândi - a chibzui, a considera, a concepe, a raţiona;
a (se) putea - a se cădea, a se cuveni;
a hotărî - a decide, a stabili, a determina, a ordona, a hărăzi;
a se cuveni - a se cădea, a trebui, a merita, a cadra, a putea;
a întreprinde - a efectua, a face, a executa, a îndeplini, a presta;
a se trezi - a se pomeni, a se întâlni;
a reproşa - a imputa, a atenţiona, a învinui. ..... 13 p.

IV.

adesea, avocatură, apropo, cazinou, capot, ricoşeu, receptacul, redundant, repercusiune, surescitant. ..... 10 p.

Scanned with OKEN Scanner

V.

Ivindu-se indiciile unei infracțiuni al cărei bilanț ar avea o înrâurire hotărâtoare/ decisivă asupra hotărârii ce urmează să se dea într-o cauză civilă, instanța poate suspenda judecata, potrivit dispozițiilor pe care le stipulează articolul X.

..... 10 p.

VI.

anticipez - anticipează - anticipând;
agreez - agreează - agreând;
cheltuiesc - cheltuiește - cheltuind;
ciocănesc - ciocănește - ciocănind;
contractez - contractează (și contractă „a se strânge") - contractând;
dilat - dilată - dilatând;
enumer - enumeră - enumerând;
investighez - investighează - investigând;
învii - învie - înviind;
ticluiesc - ticluiește - ticluind;
viciez - viciază - viciind;
voiesc - voiește - voind. ..... 12 p.

VII.

alternanță vocalică, baveta copilului, a-și pierde cunoștința, activitate cerebrală, misiune oficială, negarea vinovăției. ..... 6 p.

VIII.

ferm, laș, rapace*, sagace*, tenace*, verde. ..... 6 p.

Obs: Deși asemănătoare ca formă cu adjectivele invariabile *ferice, eficace, propice* etc., adjectivele marcate cu asterisc sunt variabile cu două forme flexionare, având la plural masculin formele: *rapaci, sagaci, tenaci* (v. G. Brâncuș, [în] "Sinteze de limba română", 1984, p. 222, menționează și adjectivele *feroce* și *precoce* în aceeași clasă, însă DOOM le înregistrează ca invariabile).

IX.

suf. -iș: păpuriș, grohotiș, aluniș, stejăriș (suf. colective); pieptiș, grăpiș (în loc. târâș - grăpiș) - (suf. adverbiale).
suf. -tor: tocător, storcător, uscător, întrerupător (suf. nume de instrument); respirator (suf. adj.); învățător, croitor (suf. nume de agent).
suf. -giu: giuvaergiu, sacagiu, cafegiu, laptagiu, cazangiu (suf. nume de agent).
suf. -ar: opincar, cofetar, cizmar, lăutar, panglicar, bișnițar (suf. de agent).
suf. -bil: băubil, citibil, mâncabil, multiplicabil, comparabil, sesizabil (suf. adjectival)

Obs: Foarte multe cuvinte care conțin sufixul *-bil* sunt împrumuturi din limba franceză, deci nu sunt creații ale limbii române; chiar și cele create pe teren românesc calchiază termeni existenți în alte limbi.

..... 5 p.
..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 5B

I. Analiza sintactică:

Hotărât [2] cum era, [1] ne-a declarat [2] că [6] orice s-ar întreprinde împotriva lui, [3] el serios [6] cum se consideră [4] că este [5] nu va renunța [6] la ce și-a pus în gând, cu atât mai mult ˜ cu cât [10] ce vrea

Scanned with OKEN Scanner

el[8] *să facă*[9] *este o dorință și a altor colegi, dorință*[10] *peste care nu poate*[11] *să treacă*[12] *chiar dacă*[13] *unele dificultăți*[14] *nu-i exclus*[13] *să mai apară.*[14]

1. CM de identificare; 2. PP; 3. CV; 4. CM de identificare; 5. PS; 6. CD; 7. CI; 8. SB; 9. CD; 10. CM; 11. AT; 12. CD; 13. CV; 14. SB.

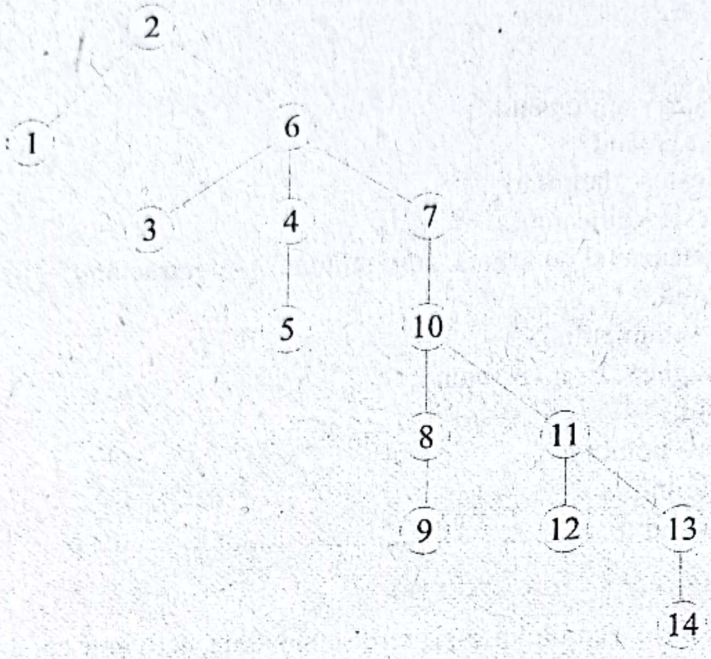

..... 14 p. (1 p. x 13 subord; 1 p. schema)

2. hotărât = adjectiv propriu-zis, patru forme flexionare, masc., sg., N, atribut circumstanțial.
cum = adverb relativ de mod, nume predicativ.
la ce = pronume relativ, N, subiect.
Obs: Formal, relativul e în Ac, cerut de prep. *la*, dar prepoziția e impusă de verbul *a renunța*.
dorință = subst. comun, sg., fem., neart., reluare a substantivului *dorință* - nume predicativ în prop. 10.
exclus = adverb de mod, nume predicativ, intră în componența expresiei verbale impersonale *nu-i exclus*. ..... 5 p. (1 p. x 5 cuv.)

II.

1. coordonare copulativă prin juxtapunere;
2. coordonare adversativă prin juxtapunere;
3. coordonare disjunctivă prin juxtapunere;
4. coordonare conclusivă;
5. coordonare alternativă prin juxtapunere. ..... 5 p.

III.

Întreaga strofă eminesciană este imaginea lunii, caracterizată prin două epitete adjectivale (*-ntreagă* și *bălaie*) și identificată apoi prin două apoziții dezvoltate - metaforele: *copila cea de aur* și *visul negurii eterne*. Farmecul pe care îl naște răsăritul lunii e sugerat prin imaginea reflexiei ei: *cărare de văpaie* (metaforă) durată *din țărm în țărm*. Dinamismul tabloului e conferit de verbele *se-nalță*, *iese*, dar mai ales printr-un inedit substantiv postverbal, având ca determinant un adverb: *repede-nmiire*. Sclipirea plină de farmec e sugerată prin aceeași imagine: *repede-nmiire de mici unde*. Din punct de vedere sintactic, se poate remarca folosirea elementului predicativ suplimentar - *iese-ntreagă* și *se-nalță bălaie* - care, prin dubla dependență față de verbele *iese* și *se-nalță* și numele *lună*, permite exprimarea acțiunii simultan cu starea.

Scanned with OKEN Scanner

Din punct de vedere cromatic, domină culorile calde: *bălaie*, *văpaie*, *aur*, pe fondul întunecat al nopții, sugerat de sintagma din final: *visul negurii*.
..... 5 p.

IV.
combate, cobeligerant, concetățean, confrate, colateral, colocatar, comasa, comesean, cooperare, coproprietar, coparticipare, compătimi, coraportor, coreferat, constrânge, conștiință, contopire. ..... 17 p.

V.
los-tri-ță, bu-ies-tru, bac-te-ri-e, onc-tu-os, punc-taj. ..... 5 p.

VI.
serviciu, șurub, stras, tumoare, urticarie, văratic, veşmânt, viageră, zalhana, zeppelin.
..... 10 p.

VII.
Or, în raport cu cele arătate, instanța trebuie să considere cererea de renunțare la judecată ca neavenită și să continue soluționarea acțiunii prin administrarea probelor admise. ..... 10 p.

VIII.

1	2	3
abstract	barbă	condicari
artificiu	bogăție	hatmănie
avarie	dor	jalbă
concert	femeie	scutier
embolie	furie	scutelnic
frecvență	ifose	zălog
labirint	mal	
mediu	mană	
orgoliu	necaz	
permanent	petic	
pictoriță	răzor	
radios	temei	
raid	vitreg	
scutier (polițist)	viței	
sudor		
talon		
tapet		
zinc		

..... 18 p. (0,5 x 36)
..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 6B

I. Analiza sintactică:

1. Se vede lucru[1] că așa e făcut omul,[/2] să nu fie singur.[/3] De multe ori i-a venit flăcăului în cap[/4] să se însoare,[/5] dar[/8] când își aducea aminte uneori[/6] de câte i-au spus că au pătimit unii și alții de la

Scanned with OKEN Scanner

femeile lor,/7 se lua pe gânduri/8 şi amâna, din zi în zi şi de joi până mai de-apoi, această poznaşă trebuşoară şi gingaşă în multe privinţi/9, după cum o numea el,/10 gândindu-se mereu la multe de toate.../9

1. PP; 2. SB; 3. PS; 4. PP; 5. SB; 6. CT; 7. CI; 8. CD; 9. PP; 10. PP; 11. P incidentă. ..... 11 p.

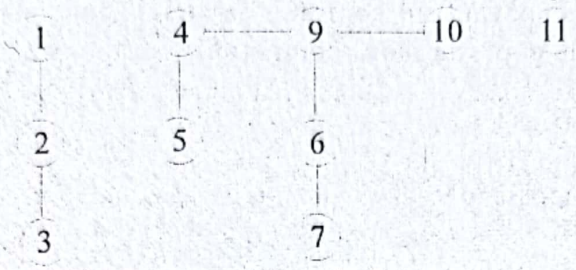

Obs 1: P 2 este subiectivă, având ca regent verbul reflexiv impersonal *se vede*; substantivul *lucru* este anticiparea subiectivei; nu are funcţie sintactică de subiect, fiind un termen cu sens neutru care reia sau anticipează un constituent, funcţionând ca pivot structural.

Obs 2: P 3 este predicativă suplimentară şi nu modală, în ciuda corelativului cu aspect modal din regentă - *aşa*, pentru că verbul *a face*, la diateza pasivă nu poate cere o modală de acest tip, nici o CD, iar prin contragerea subordonatei se va obţine un adjectiv fără prepoziţie (care nu poate fi c.c.m.), sau un verb la infinitiv cu nume predicativ - adjectiv: *singur* sau *a fi singur*.

2. omul = subst. com., sg., masc., N, subiect.
de la femeile = subst. com., pl., fem., Ac cu prep. compusă *de la*, complement circ. de cauză.
lor = pron. pers., pers. a III-a, pl., G, atribut pronominal.
din zi în zi = loc. adverbială de timp, c.c.t.
în privinţi = subst. com., pl., forma reg., fem., Ac, cu prep. simplă *în*, complement de relaţie.
multe = adjectiv propriu-zis, patru forme flexionare, fem., pl., Ac, atribut adjectival.
gândindu-se = verb pred., personal, intranz., d. reflexivă, gerunziu; (se = pron. reflexiv în Ac, f. neacc., morfem al diatezei reflexive.); complement circ. de cauză
la... de toate = locuţiune pronominală cu val. nehotărâtă, Ac, c.i.
multe = adj. pr. zis, 4 forme flexionare, fem., pl., Ac, atr. adjectival.
..... 9 p. (1 p. x 9 cuv.)

3. pătimit - patimă + suf. *-i* > pătimi;
poznaş - poznă + suf. *-aş* > poznaş;
trebuşoară - treabă + suf. *-şoară* > trebuşoară;
privinţi - privi + suf. *-inţă* > privinţă. ..... 5 p.

II.

1. a = articol genitival;
a = verb auxiliar;
2. a = morfem al infinitivului;
3. a = morfem al numeralului ordinal;
4. a = interjecţie;
5. a = substantiv (numele vocalei), Ac, cu prep. *pe*, c.d.
6. a = pronume semiindependent, N, subiect.
7. a = prepoziţie cu regim de acuzativ.
8. a = intră în componenţa unei locuţiuni.
9. a = prepoziţie cu regim de G (exprimă genitivul numeralului *trei*, lipsit de flexiune cazuală).
..... 10 p.

III.

neón, néutru (şi neútru), núbil, rétor, scorbút, simból.

Scanned with OKEN Scanner

..... 6 p.

IV.

cerşetor, chisea, cneji, colonei, convoaie, cvartal, cuarţ, cuantum, foarfece, ilar.

..... 10 p.

V.

crăpătură = fantă;	urâcios = ursuz;
a linguşi = a flata;	cutremur = seism;
leat = contingent;	a folosi = a utiliza;
leş = cadavru;	a începe = a debuta;
mâncăcios = gurmand;	a încolţi = a germina.

..... 10 p.

VI.

acord = 1. convenţie;
2. concordanţă agramaticală;
3. armonie muzicală;

expresii: „a fi de acord";
„de comun acord";

acru = 1. unitate de măsură;
2. care are gustul oţetului;

fig. „persoană acră" = ursuz, morocănos;

cămin = 1. a) sobă;
b) horn;
c) vatră; casă părintească, grădiniţă, internat;
2. căminul canalului;

expresii: „a-şi întemeia un cămin";

cheie = 1. a) obiect de metal cu care se deschide un lacăt;
b) soluţie a unei probleme;
2. unealtă de metal cu care se desfac şuruburile;
3. semnul convenţional în muzică;

golf = 1. a) joc sportiv;
b) pantaloni golf;
2. parte a unui ocean.

..... 10 p. (2 p. x 5 cuv.)

VII.

a se teme = a fi/ sta cu frica-n sân;
bogat = cu dare de mână, cu stare;
a se rostogoli = a se da de-a dura/ de-a berbeleacul;
a pleca = a-şi lua tălpăşiţa, a o şterge;
a lenevi = a tăia frunză la câini.

..... 5 p.

VIII.

O consecinţă a faptului că şi acestor categorii de acţiuni le sunt aplicabile prevederile art. X, este aceea legată de obligativitatea instanţei de-a invoca din oficiu prescripţia.

..... 10 p.

..... Total test 90 p.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 7B

I. Analiza sintactică:

1. şi/6 dacă mă vezi/1 că sunt/2 cum nu ţi-ai închipuit niciodată/3 că aş putea/4 să fiu/5 este/6 că n-a avut/7 cine să-mi dea îngrijirea/8 de care am avut nevoie/9 când am fost mic/10 iar/12 dacă m-ai fi văzut altfel/11, ar fi însemnat/12 că a avut/13 cine să mă facă/14 să fiu/15 cum sunt acum, cu atât mai mult/16 cu cât şi mie mi-ar fi plăcut/17 să fiu/18 cum sunt şi ceilalţi./19

1. SB; 2. PS; 3. PR; 4. CD; 5. CD; 6. PP; 7. CZ; 8. SB; 9. AT; 10. CT; 11. SB; 12. PP; 13. PR; 14. SB; 15. PS; 16. PR; 17. CM; 18. PR.

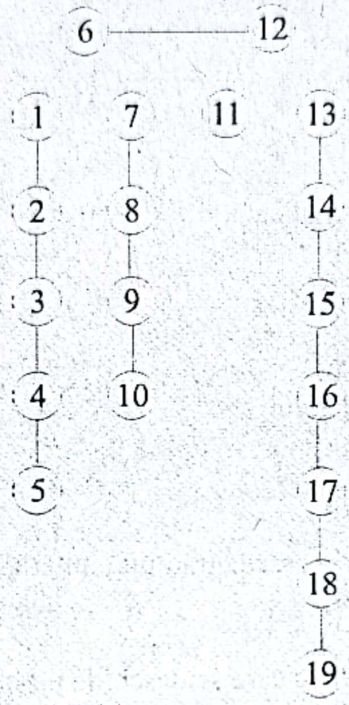

..... 19 p.

2. Contragerea:

... şi mie mi-ar fi plăcut a fi aidoma celorlalţi/ ca ceilalţi... .... 2 p.

3. Analiza predicatelor:

vezi = Pv, vb. pred., pers., tranz., conj. a II-a, d. activă, indicativ, prezent, pers. a II-a, sg.

sunt... = P. nominal incomplet (numele predicativ e realizat ca PR) verb copulativ personal, conj. a IV-a, intranz., d. activă, indicativ, prezent, pers. I, sg.

ţi-ai închipuit = pred. vb., vb. pred., pers., tranz., conj. a IV-a, d. reflexivă, cu pron. reflexiv în D, indicativ, perfect compus, pers. a II-a sg.

aş putea = pred. vb., vb. predicativ, personal, tranzitiv, conj. a II-a, d. activă, condiţional - optativ, prezent, pers. I, sg.

să fiu... cum = pred. nominal incomplet, alcăt. din vb. copulativ *a fi*, conj. a IV-a, conjunctiv prezent, pers. I, sg. şi numele predicativ (relator al prop. PR -3) exprimat prin adverb relativ *cum*.

este = predicat verbal, verb predicativ, impersonal, intranzitiv, conj. a IV-a, d. activă, indicativ prezent.

n-a avut = pred. vb., vb. predicativ, impers., intranz., conj. a II-a, d. activă, indicativ, perfect compus; nu = adverb de mod de negaţie

să... dea = pred. vb., vb. predicativ, pers., tranz., conj. I, conjunctiv, prezent.

am avut nevoie = pred. vb., locuţiune verbală intranzitivă, alcăt. din vb. a avea - personal, predicativ, tranzitiv, conj. a II-a, indicativ, prezent, pers. I, sg. şi subst. nevoie, sg., Ac.

Scanned with OKEN Scanner

am fost mic = predicat nominal, exprimat prin vb. cop., pers., intranz., conj. a IV-a, d. activă, indicativ, perfect compus, pers. I, sg. şi numele predicativ - adjectiv propriu -zis, masc., sg., N.
ai fi văzut = pred. vb., vb. pred., personal, tranz., conj. a II-a, condiţional-optativ, perfect, pers. a II-a, sg.
ar fi însemnat = pred. nominal incomplet, vb. cop., impersonal, conj. I, d. activă, condiţional-optativ, perfect.
a avut = pred. vb., vb. pred., impers., intranz., conj. a II-a, indicativ, perfect compus.
să... facă = pred. vb., vb. pred., pers., tranz., conj. a III-a, d. activă, conjunctiv, prezent, pers. a III-a.
să fiu = pred. nominal incomplet, alcătuit din vb. cop. personal *a fi*, conj. a IV a, d. activă, conjunctiv prezent, şi numele predicativ realizat propoziţional - PR 16.
cum sunt = pred. nominal - vb. cop., prezent, indicativ, pers. I, sg. şi numele predicativ expr. prin adverb relativ *cum*.
ar fi plăcut = pred. vb., vb. predicativ, impersonal, intranzitiv, conj. a II-a, d. activă, condiţional-optativ, perfect.
să fiu = predicat nominal incomplet, vb. cop., conjunctiv prezent şi numele pred. realizat propoziţional - PR 19. ..... 9 p. (0,5 x 18)

4. Analiza pronumelor:
mă = pron. pers., pers. I sg., f. neacc., Ac, c.d.
ţi- = pron. pers., pers. aII-a, sg., f. neacc., D, morfem al diatezei reflexive.
cine = pron. relativ, N, subiect, relator al SB.
-mi = pron. pers., pers. I, sg., f. neacc., D, c.i.
de care = pronume relativ, Ac cu prep. simplă *de*, c.i.
m- = pron. pers., pers. I, sg., f. neacc., Ac, c.d.
cine = pron. relativ, N, subiect. relator al SB.
mă = pron. pers., pers. I, sg., f. neacc., Ac, c.d.
mie = pron. pers., pers. I, sg., f. acc., D, c.i.
mi- = pron. pers., pers. I, sg., f. neacc., D, reluarea c.i.
ceilalţi = pronume demonstrativ de non-identitate, pl., masc., N, subiect.
..... 11 p. (1 p. x 11 pron.)

II. Model de construcţie:

Propunerea mea de a fi trimis la conferinţă înaintea altora a fost acceptată de conducerea instituţiei. ..... 9 p.

III.

1. o = interjecţie;
-o = pronume personal, pers. aIIIa, sg., fem., f. neacc., c.d.;
2. o = articol nehotărât, insoţeşte un substantiv feminin, sg.;
3. o = adjectiv nehotărât;
4. -o = pronume personal, pers. a III-a, sg., fem., Ac, cu valoare neutră, fără funcţie sintactică;
5. o = numeral cardinal, cu val. adjectivală, N, atribut adjectival;
6. o = substantiv în N, apoziţie. ..... 7 p.

IV.

întins = larg, vast, tensionat; neted; lărgit; culcat.
a lungi = a alungi, a întinde, a se tolăni; a dilua; a se prelungi, a trena.
mănunchi = buchet, legătură, fascicul, snop.
nepoftit = nechemat, inoportun, nedorit, neoportun.
a ocoli = a înconjura, a evita, a feri, a eluda.

Scanned with OKEN Scanner

prielnic = favorabil, binevenit, propice, binefăcător. ..... 6 p.

V.

acut # grav (despre sunete), cronic (despre boli);
occidental # oriental, răsăritean, estic;
simetric # asimetric;
temerar # fricos, laş;
vulgar # nobil, fin, rafinat. ..... 5 p.

VI.

Era foarte tristă. Pierduse pe unul din băieţii care avea maniere alese/ pe băiatul care avea manierele cele mai alese. Ar fi preferat să nu-l fi întâlnit decât să fie acum în starea aceasta înnebunitoare. Bineînţeles că viaţa ei va continua, dar acum era greu. Recapitula momentele în care fuseseră împreună, ziua de ieri, mai cu seamă, când îi spusese demnă că nu-l putea împiedica să plece.
..... 10 p.

VII.

coridor, colinde, crâcni, damnaţiune, demarcaţie, firimitură, hegemonie, incas, încorpora, îngurgita. ..... 10 p.

VIII.

ciubăr, congéner, dóctoriţă, gláspapir, isón, motríce, mízer, óftică, perceptór, púber, trufáş, zéro. ..... 12 p.
..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 8B

I. Analiza sintactică:

1. *Dacă vreodată ţi-a părut rău [1] că nu ai fost [2] ceea ce ai fi vrut [3] să fii, [4] chiar dacă de multe ori ai fost pe punctul de a ajunge [5] ceea ce ţi-ai dorit, [6] nu înseamnă [7] că de-acum trebuie [8] să renunţi [9] la ceea ce năzuieşti [10] ci, perseverent [13] cum te ştiu [11] că eşti [12] şi optimist, e bine [13] să nu-ţi abandonezi gândul [14] care, [15] mai devreme sau mai târziu, [16] nu este exclus [15] să se îndeplinească [16] precum ţi-e voia. [17]*

1. SB; 2. CI; 3. PR; 4. CD; 5. CV; 6. PR; 7. PP; 8. PR; 9. SB; 10. CI; 11. CM de id.; 12. PS; 13. PP; 14. SB; 15. AT; 16. SB; 17. CM.

SCHEMA RELAŢIONALĂ:

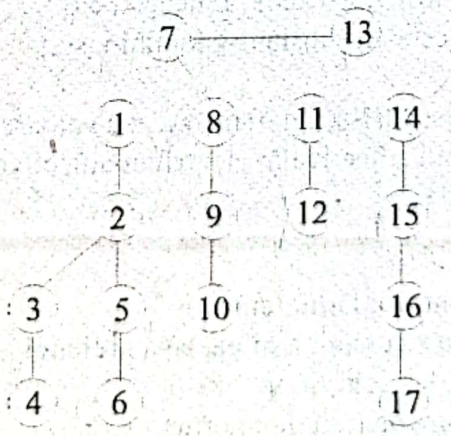

2. a vrea + suf. -re > vrere;
a dori + suf. - inţă > dorinţă;

Scanned with OKEN Scanner

a renunța + suf. -re > renunțare;
a năzui + suf. -ință > năzuință;
a ști + suf. -ință > știință;
a ști + suf. -re > știre;
a îndeplini + suf. -re > îndeplinire;
a abandona + suf. -re > abandonare (abandon = împrumut din lb. franceză sau derivat regresiv);
a părea rău > părere de rău.
..... 9 p.

3. vreodată = c.c.t., adverb de timp.
ți- = Ci, pron. pers., pers. a II-a, sg., D.
de multe ori = c. c. t., loc. adverbială de timp.
ți- = Ci, pron. pers., pers. a II-a, sg., D.
de-acum = c. c. t., adverb de timp cu prep. simplă *de.*
(la) ceea ce = Ci, pronume relativ compus, Ac, cu prep. *la.*
gândul = Cd, subst. comun, sg., neutru, Ac, art. hot.
mai devreme = c. c. t., adv. de timp, comparativ de superioritate.
mai târziu = c. c. t., adv. de timp, comparativ de superioritate.
..... 9 p.

II.
opaițele - au murit - personificare;
satul adormit - personificare;
glas domol de clopot - personificare și epitet;
dulce ropot - epitet metaforizant.

III.
Într-o dimineață, Victor și patru colegi de-ai săi s-au gândit că nu merită să mai aștepte până ce echipa lor de fotbal va lua o decizie în legătură cu participarea la campionat, căci în ceea ce privește rezultatele lor, erau destul de bine situați și s-au gândit să acționeze singuri, contactându-i personal pe organizatori.
..... 10 p.

IV.
irupe, iugăr, împelițat, însăila, încunoștința, minge, muchie, mutește, ozene, ghetou.
..... 10 p.

V.
aerolite, baldachine, bareme, brice, buhaiuri, ceaune, cenacluri, coli, chibrituri, cornete, cozoroace, crustacee, dihănii, fetișuri, fiori, hamacuri, jobenuri, menuete, noduli, otrăvuri, parbrize, pardesie, preavize, rapeluri, refrene, rubine, simptome, sindroame, sudălmi, tarife, temnițe, văgăuni, vlăstare.
..... 33 p.

VI.
acrópolă, adío, adultér, amnistíe, cobái, chepéng, colibrí, gârgăriță, véveriță, asterísc.
..... 10 p.

VII.
ab-sci-să, bi-se-xu-at, ba-ta-li-on, fu-moar, ma-es-tru, ver-sa-til.

Scanned with OKEN Scanner

..... 6 p.

VIII.

a înşela = a trişa;	pricină = motiv, pretext;
măreţie = grandoare;	a se slei = a se coagula;
mirodenii = condimente;	slugarnic = servil;
nesimţitor = insensibil;	a stârni = a provoca;
a păsui = a amâna;	a sui = a escalada.

..... 10 p.

IX.

bombă - proiectil; fig. (sport) - lovitură puternică;
- local rău famat; fig. ştire de senzaţie;

gravitate - seriozitate; aspect important prin consecinţele neplăcute, primejdioase;
- gravitaţie;

a încinge - a arde; a încinge un joc;
- a se înfăşura cu; a se manifesta puternic;
- a se înteţi (despre dans).

..... 6 p.

X.

proferează injurii; celulele proliferează - (fig.) un aspect negativ proliferează; nivelurile imobilului; nivele cu apă (instrumente de determinare a planului orizontal); a induce în eroare; oroare de şerpi.

..... 6 p.

..... Total test 130 p.

REZOLVAREA TESTULUI 9B

I. Analiza sintactică:

(...)Cred/1 că niciodată n-ar trebui/2 să folosească, vorbind, persoana a treia,/3 pentru că sentimentele/5 pe care le încearcă/4 sunt incomunicabile,/5 vorbele/7 cu care sunt etichetate/6 nu corespund aceluiaşi conţinut/7 şi/9 chiar dacă e vorba de acelaşi conţinut,/8 intensitatea şi durata sentimentului pot fi nesfârşit de felurite,/9 căci omul poate suferi atroce/10 că nevasta lui prinde pe sub masă mâna vecinului,/11 pe când altul ia asta drept o nuanţă fără importanţă,/12 încât/14 oricine iubeşte/13 e ca un călător, singur în speţa lui pe lume,/14 şi nu are drept decât doar/15 să bănuiască aceleaşi sentimente şi la alţii,/16 câtă vreme nu corespunde cu ei decât prin mijloace atât de imperfecte de comunicare/17 cum e cuvântul./18

P1 = PP;	P2 = CD;
P3 = SB;	P4 = AT;
P5 = CZ;	P6 = AT;
P7 = CZ;	P8 = CV;
P9 = CZ;	P10 = CZ;
P11 = CZ;	P12 = OP;
P13 = SB;	P14 = CNS;
P15 = CNS;	P16 = AT;
P17 = CZ;	P18 = CM.

..... 18 p.

Scanned with OKEN Scanner

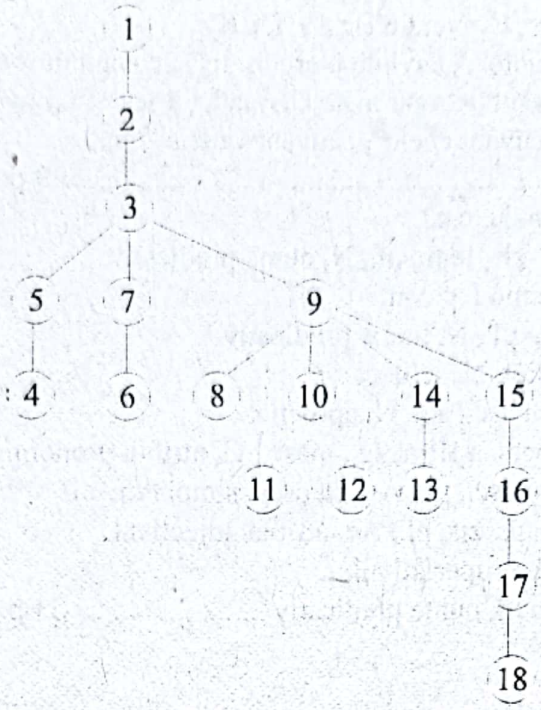

2) persoana; vorbele;
sentimentele; omul;
conținut; nevasta;
intensitatea; masă;
durata; mâna;
nuanță; vecinului;
importanța; călător;
speță; mijloace;
comunicare; cuvânt.

..... 2 p.

3) mână = a. membru superior;
b. persoană, individ - „mână de lucru";
- „mână moartă" (la jocul de cărți);
c. cantitate mică - „o mână de lucru";
- „o mână de făină";

expresii: „de mână" = manual;
„pe sub mână" = clandestin;
„peste mână" = incomod;

masă = a. mobilă;
b. mâncare;
c. obiect sau componente asemănătoare cu o masă;

expresii: „cap de masă", „masa verde", „masa rotundă", „a avea casă şi masă", „pe nepusă masă", „masa de operații".

cuvânt = a. unitate de bază a vocabularului;
b. gând, idee;
c. promisiune;
d. discurs, cuvântare;
e. libertate, părere, opinie;
f. ceartă;

Scanned with OKEN Scanner

g. înțelegere, convenție etc. (v. DEX);

expresii: „joc de cuvinte", „cuvinte încrucișate", „cuvânt introductiv", „cuvânt înainte", „om de cuvânt", „a nu avea cuvânt", „a ieși din cuvântul cuiva", „schimb de cuvinte", „cuvânt cheie", „cuvânt vedetă" etc.

..... 9 p.

4) vorbind = verb la gerunziu, c.c.t.
incomunicabile = adj. pr. -zis, fem., pl., N, nume predicativ.
nesfârșit (de) = adverb de mod, c.c.m.
felurite = adj. pr. zis, fem., pl., N, nume predicativ.
oricine = pronume nehotărât, N, subiect.
singur = adjectiv pr. -zis, masc., sg., N, apoziție.
lui = pronume personal, pers. a III-a, sg., masc., G, atribut pronominal.
la alții = pron. nehotărât, masc., pl., Ac, cu prep. simplă *la*, c.i.
(atât de) imperfecte = adj. pr. zis, pl., Ac, atribut adjectival.
atât de = loc. adv. - marcă a superlativului.
cum = adverb relativ de mod, nume predicativ. ..... 11 p.

II.

a pune pe cineva la popreală;
tanc petrolier;
cristaluri de Boemia;
șasiul autovehiculului;
câmpiile elizee. ..... 5 p..

III.

duminică, extravertit, indemnizatie, musafir, mușuroi, piedică, prezbiteră, pulover, stand, ultraj. 5 p. (0,5x10)

IV.

a regreta = a-i părea rău;
a secunda = a ține isonul, a ține hangul;
a exagera = a face din țânțar armăsar;
a dispărea = a se face nevăzut;
a procura = a face rost;
a se compromite = a se face de râs;
a muri = a da ortul popii;
a se căsători = a-și pune pirostriile;
a obliga = a strânge cu ușa;
a dormi = a trage la aghioase, a trage un pui de somn. ..... 10 p.

V.

morbíd, lectícă, preambúl, rúcsac, suntém, suburbíe, tranzistór, papílă, penuríe, pecéte. 5 p. (0,5 x 10)

VI.

a se căi = a regreta;
a coti = a vira;
a curma = a stopa;
greșeală = eroare;

Scanned with OKEN Scanner

greutate = dificultate, vicisitudine;
a năzui = a aspira;
a oglindi = a reflecta;
pământesc = teluric, terestru;
a rugini = a oxida;
soi = tip, varietate;
uşor = facil;
zeflemea = ironie. ..... 12 p.

VII.
arc-tic;
în-no-bi-lat;
fi-xi-ta-te;
sand-viş. ..... 4 p.

VIII.
brusc # lent, treptat;
credinţă # îndoială, necredinţă;
deştept # prost, adormit;
dezgheţat # îngheţat, timid;
gol # plin, îmbrăcat;
a pierde # a regăsi, a câştiga, a învinge. ..... 6 p.

IX.
Mai mult ca oricând m-am convins că dacă acţionez discret, fără să mă ştie nimeni, am să mă descurc de minune şi nu mă mai bazez pe alţii, căci nu are rost. Oricum, colegii mei sunt toţi nişte fricoşi/ laşi, niciodată n-au avut curajul să acţioneze decât forţaţi/ obligaţi, când şeful le-o impunea. ..... 13 p.
..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 10B

I. Analiza sintactică:

1. Acum/ guvernul/ trebuie/1 să spuie lămurit/2 ce este/3 şi ce nu este adevărat./4 Căci/6 dacă zgomotele răspândite sunt lipsite de temei,/5 este interesul ţării/6 ca nedumeririle zadarnice să se curme numaidecât;/7 iară/9 dacă în adevăr ne aflăm faţă cu eventualitatea retrocedării Basarabiei,/8 trebuie/9 să o ştim cu toţii,/10 pentru ca cel puţin acum să ne gândim,/11 să ne sfătuim/12 şi să hotărâm/13 ce este de făcut./14 (M. Eminescu)

1. PP; 2. SB; 3. CD; 4. CD; 5. CT; 6. CZ; 7. SB; 8. CD; 9. CP; 10. SB; 11. F; 12. F; 13. F; 14. CD.

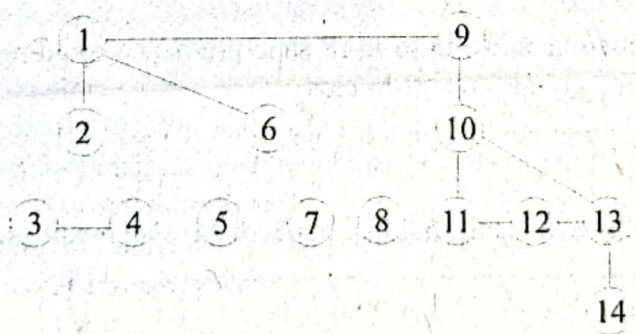

Scanned with OKEN Scanner

Obs 1: Substantivul *guvernul* este subiect al propoziției 2 (*să spuie lămurit*) și se va izola de verbul impersonal *trebuie*.
Obs 2: Cauzala are drept regentă propoziția P1, subordonându-i-se acesteia prin subordonare contextuală.
Obs 3: P8 este CD pentru că este reluată în propoziția regentă P10 prin forma neaccentuată a pronumelui personal *o*: *să o știm* (*aceasta = dacă în adevăr ne aflăm...*).
Obs 4: Propoziția P9 este tot cauzală, aflată în raport de coordonare contextuală cu cauzala P6 - prin conj. *iară*.
Obs 5: Propoziția P7 poate fi interpretată ca SB (v. contragerea: *Curmarea nedumeririlor este interesul țării*) sau PR, dacă considerăm *interesul* subiect al propoziției și acceptăm această "împletire" a constituenților.
..... 14 p.

2. lămurit = c.c.m., adv. de mod.
ce = pron. relativ, N, subiect.
interesul = subst. com., sg., neutru, N, nume predicativ.
se = pron. reflexiv în Ac, f. neacc., morfem al diatezei reflexiv-pasive.
numaidecât = adv. de timp., c.c.t.
față de eventualitatea = subst. în Ac + loc. prep. *față cu*, c.c.m.
cu toții = pron. nehotărât, masc., pl., Ac cu prep. *cu*, c. sociativ.
de făcut = verb pred., conj. a III-a, d. activă, supin, nume predicativ.
..... 8 p.
3. *curmarea nedumeririlor zadarnice este interesul țării*. ..... 1 p.
4. lămurit - adj.: N-a dat un răspuns lămurit.
ce - adverb: Au mers ei ce-au mers.
- substantiv: E un ce care nu-i da pace.
adevarat - adjectiv: E un adevărat nobil.
E o întâmplare adevărată.
trebuie - adverb: Trebuie că n-a aflat încă.
dacă - adverb: Dacă are douazeci de ani.
- substantiv: Acest dacă mă neliniștește. ..... 5 p.

II.
1. SB; 2. CNS; 3. CD; 4. CI; 5. PR; 6. AT; 7. OP (opozițională); 8. F.
P7 = Este o falsă finală, pentru că subiectul nu a *pierdut vremea* în scopul de *a fi copleșit*; cele două acțiuni sunt în opoziție. ..... 8 p.

III.
vis frumos ca pasărea măiastră -comparație;
zbor alb - epitet metaforizant;
visul... mă poartă-n viitor - personificare. ..... 3 p.

IV.
port-a-vi-on, trans-hu-man-ță, într-a-ju-to-ra-re, sanc-ți-u-ne, co-op-ta-re, îm-pros-pă-tat, tung-sten, sca-fan-dri-er, trans-gre-sa, con-ști-in-cios.
..... 10 p.

V.
best-seller, newyorkez, kitsch, caniș, buldog, bunăvoință, evul mediu, sud-est, posttraumatic, vasodilatator, extrafin. ..... 11 p.

Scanned with OKEN Scanner

VI.

întrerupător, marochinărie, matricolă, măceş, misogin, plapumă, piuneză, start, vinietă, vâscozitate. ..... 10 p.

VII.

încăpățânat = recalcitrant;	răzleț = disparat, solitar;
a împleti = a tricota;	sărat = salin;
leac = medicament;	sfânt = sacru, sacrosanct;
necuviință = indecență;	a stârni = a declanşa, a provoca;
primejdios = periculos;	usturător = condimentat.

..... 10 p.

VIII.

ácvilă, agorá, ágrişă, áisberg, banjó, bugét, conectór, críchet, fluór, ibídem.

..... 10 p.

IX.

ac
- ac de cusut;
- ace de gheață;
- acele ceasornicului;
- acul busolei;
- acele ariciului;
- macaz;

expresii:
- *a avea ac de cojocul cuiva*;
- *a scăpa ca prin urechile acului*;
- *a căuta acul în carul cu fân*;
- *a sta ca pe ace*;
- *a călca/ a umbla ca pe ace*;

alb
- alb ca laptele = culoare;
- carne albă = de pasăre sau peşte;
- coală albă/ rând alb = nescris(ă);
- armă albă = ~ fără foc;
- rasă albă;
- păr alb = cărunt;
- noapte albă = petrecută fără somn;
- alb la față = palid;
- versuri albe = fără rimă;

expresii:
- *a semna în alb*;
- *negru pe alb*;
- *a strânge bani albi pentru zile negre*;
- *ba e albă, ba e neagră*;

apă
- lichid incolor;
- valuri, unde;
- joc de culori făcut de obiecte lucioase - *a face ape*;
- transpirație - *a fi numai apă*;

expresii:
- *a bate apă-n piuă*;
- *a fi toți o apă şi-un pământ*;

Scanned with OKEN Scanner

- *a intra la apă/ a băga pe cineva la apă*;
- *a nu fi în apele lui*;
- *a-i veni apă la moară*;
- *a-i lăsa gura apă*;
- *ca pe apă*;
- *a nu avea după ce bea apă*;

a arunca
- a azvârli;
- a trânti (în grabă);
- a îndepărta ceva nefolositor;
- a răspândi lumină, umbră;
- (reflexiv) a semăna cu cineva din familie - *se arunca în neam*;

expresii:
- *a-şi arunca ochii*;
- *a arunca o vorbă*;
- *a arunca în închisoare/ în stradă*;

aur
- metal preţios;
- lucru valoros: aur negru, aur alb...;
- bun, milos: inimă de aur;
- avere, bogăţie;

expresii:
- *a avea gură de aur*;
- *epocă de aur*;
- *nuntă de aur*.

..... 10 p. (2 p. x 5 cuv.)

..... Total test 100 p.

REZOLVAREA TESTULUI 1C

I. Analiza sintactică:

1. Evident, mă întreb uneori/1 dacă eu nu-mi fac singur această suferinţă,/2 dacă nu cumva, prin excepţie,/4 oricine vorbeşte despre dragoste/3 n-ar trebui/4 să se îndoiască/5 şi să evite/6 să vorbească în numele celorlalţi/7 - ba cred/8 că niciodată n-ar trebui/9 să folosească, vorbind, persoana a treia.../10

P1 = PP.
P2 = CD (1) introd. prin cj. subord. *dacă*
P3 = SB (5) introd. prin pron. nehot. *oricine*
P4 = CD (1) introd. prin cj. subord. *dacă*, coord. prin juxt. cu P2
P5 = SB (4) introd. prin cj. subord. *să*
P6 = SB (4) introd. prin cj. subord. *să* şi coord. cu P5 prin cj. coord. cop. *şi*
P7 = CD (6) introd. prin cj. subord. *să*
P8 = PP
P9 = CD (8) introd. prin cj. subord. *că*
P10 = SB (9) introd. prin cj. subord. *să* ..... 5 p. (0,5 x 10)

2. evident = adverb incident, fără funcţie sintactică.
această = adjectiv demonstrativ, de apropiere, fem., sg., Ac, atribut adjectival.
oricine = pronume nehotărât, N, subiect.
celorlalţi = pronume demonstrativ de nonidentitate, masc., pl., G, atribut pronominal.

..... 1 p. (0,25 x 4)

Scanned with OKEN Scanner

II.

copie = reproducere, transcriere, duplicat, imitație;

ex: *A executat o reproducere a tabloului.*
A rugat-o să-i facă o transcriere a textului.
A obținut un duplicat al diplomei.
Nu era decât o imitație, nu era originalul.

a descrie = a expune, a înfățișa, a prezenta, a reda, a zugrăvi;

a evalua = a aprecia, a calcula, a estima, a măsura, a prețui, a socoti;

a difuza = a răspândi, a împrăștia, a se revărsa, a propaga.

..... 1 p. (0,25 x 4)

III.

cal -

căluț - cal + suf. -uț

căluș - cal + suf. -uș

căluşar - caluș + suf. -ar

căluşel - cal + suf. -uşel

călare

călări

călăreț — călări + suf. -eț

călăreşte (adv.) - călări + suf. -eşte

călărime - călare + suf. -ime

călăraș - călare + suf. -aș

călăresc (adj.) - călare + suf. -esc

călărie - călare + suf. -ie

..... 1 p. (0,1 x 10)

IV.

1) Îi place căldura.
2) Energia devine căldură.
3) Nu-şi dorea decât căldura căminului părintesc.
4) Era leşinat de căldură.
5) Era paralizat de căldură.

..... 1 p. (0,2 x 5)

..... Total 9 p. + 1 p. (oficiu) = 10 p.

REZOLVAREA TESTULUI 2C

I. Analiza sintactică:

1. *Am păşit mândru în sala luminată de torțe fumegoase, hotărât [1] să mă apăr, [2] să-i înfrunt pe bădăranii aceia [3] şi să sfârşesc, [4] dacă e [5] să sfârşesc aici, [6] cu fruntea sus, ca un ardelean [7] ce nu suferă umilința [8]... Ardelenii, [9] precum ştii, [8] sunt pregătiți în orice clipă [9] să răspundă limpede şi demn oricărei încercări de a-i îngenunchea, [10] ei văd în orice contact cu necunoscuții un fericit prilej de a-şi afirma legitimitatea română şi tăria de neînfrânt, de origine dacă. [11]*

P1 = PP; P2 = CI; P3 = CI; P4 = CI; P5 = Pinc.(CȚ); P6 = Pinc. (SB); P7 = AT; P8 = Pinc.; P9 = PP; P10 = CI; P11 = PP.

..... 6,6 p. (0,6 p. x 11)

Scanned with OKEN Scanner

..... 0,10 p. schema

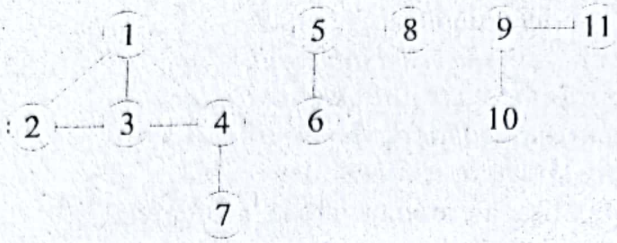

2) mândru = adj. pr. -zis, masc., sg., N, E.p.s.
hotărât = adj. participial, masc., sg., N, atribut circumstanțial.
mă = pron. pers., pers. I, sg., Ac, f. neacc., c.d.
umilința = subst. com., sg., fem., Ac, c.d.
de a... afirma = verb predicativ, pers., tranz., d. activă, infinitiv, prezent, cu prep. *de*, atribut verbal.
și- = pronume reflexiv în D posesiv, f. neacc., atribut pronominal.
..... 1,2 p. (0,2 p x 6)

3) luminată, fumegoase, umilința, ardelean, oricare, a îngenunchea, orice, necunoscuții, legitimitatea, română, neînfrânt ..... 1,1 p. (0,1 p. x 11)
..... total 9 p.

II.

imagine = înfățișare, reprezentare, viziune, reflectare, aspect, chip;
jignire = insultare, ofensare, ultragiere, vexare, rănire, lezare, injurie, ocară, ofensă;
protecție = sprijin, grijă, ocrotire, oblăduire, pavăză, favoare, apărare.
..... 1,8 p. (0,6 p. x 3)

III.

divan:	Stătea întins pe divan. (piesă de mobilier - sofa)
	A fost convocat Divanul. (consiliu alcatuit din sfetnicii tronului în vechea Turcie)
negativ:	Răspunsul lui este negativ.
	Nu mai are negativul acestor fotografii.
relație =	Între elementele sistemului se stabilesc relații.
	A cerut relații despre el.

..... 3 p. (1 p. x 3)

IV.

SB: Îmi place că l-ai chemat și pe el.
PR: Problema e că nu am să pot veni.
AT: Faptul că te implici în problemele acestea va fi apreciat,
CD: N-a știut că ai să te întorc.i.
CI: Se teme că nu va reuși.
CZ: N-au venit că n-au fost anunțați.
CNS: Vorbeau atât de tare că-i auzeau toți vecinii. 4,2 p. (0,6 p. x 7)
..... Total test 9 p.

Obs: Se face media punctajelor obținute la I și la II+III+IV.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA TESTULUI 3C

I. Analiza sintactică:

1. Bănuiala/5 că tinerii/4 de la care încercase/1 să afle/2 ce-l frământa/3 nu-i spuseseră adevărul/4 l-a fulgerat în clipa/5 când ea i-a atras atenția/6 că îi mai văzuse undeva,/7 dar nu-şi putea aminti/8 unde./9

P1 = AT; pron. relativ *care* + prep. comp. *de la*
P2 = CD; conj. subord. *să*
P3 = CD; pron. relativ *ce*
P4 = AT; conj. subord. *că*
P5 = PP;
P6 = AT; adv. relativ *când*
P7 = CRel; coord. adversativă cu P7
P9 = CD; adv. relativ *unde*

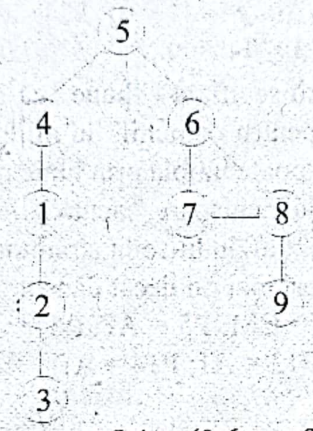

..... 5,4 p. (0,6 p. x 9 subord.)
..... 0,5 p. schema şi împărțirea
..... 1,6 p. (0,2 p. x 8 relații)

2) bănuiala = subst. com., sg., fem., N, subiect.
de la care = pron. relativ, Ac, c.i, cu prep. compusă *de la.*
nu... putea = vb. pred. pers., tranz., d. activă, indicativ, imperfect, Pv.
a-şi aminti = vb. pred., pers., tranz., d. reflexivă, infinitiv, prezent, c.d.; şi = pron. reflexiv, D, f. neacc., morfem al diatezei reflexive.
unde = adverb relativ de loc, c.c.l. în propoziția P9 cu predicatul eliptic *văzuse.*
..... 1,5 p. (0,3 p. x 5)
..... total 9 p.

II.

Dacă el îi chemase însemna că ştia ceva ce ei nu aflaseră şi se hotărâse acum, probabil, să le spună şi lor. ..... 4 p.

III.

o sumară evaluare a situației;
conferință exoterică (accesibilă, destinată tuturor);
preceptorul copiilor (pedagog, meditator);
raze ultraviolete;
atitudine revoltată.

Scanned with OKEN Scanner

..... 2,5 p. (0,5 p. x 5)

IV.

pri-goa-nă, şti-in-ţi-fic, post-trau-ma-tic, ta-li-on, te-o-re-ti-ci-an.

..... 1 p. (0,2 p. x 5)

V.

a cârmui = a conduce, a domni, a guverna, a administra;
a întrece = a depăşi, a eclipsa, a birui, a bate, a învinge;
neam = seminţie, trib, popor, viţă, clan, specie, rudă, familie.

..... 1,5 p. (0,5 p. x 3)

..... Total II+III+IV+V = 9 p.

Obs: Se face media între cele două totaluri şi se adaugă 1 p. din oficiu.

REZOLVAREA TESTULUI 4C

I. Analiza sintactică:

1. Acum/3 când chiar nici Pintea nu se afla a-i spune/1 că-l bănuieşte,/2 el se simţea mai bun/3 decât îl credeau alţii,/4 prea bun pentru oamenii/3 în mijlocul cărora se afla,/5 şi/10 dacă mai înainte îl apăsa gândul/6 că nu mai poate umbla prin lume decât sub scutul cinstei altora/7 şi că în curând va trebui poate/8 să cază la închisoare,/9 acum iar îşi ridica fruntea,/10 deoarece simţea/11 că toţi aceia/14 care îl osândeau,/12 aflându-se la strâmtoarea/14 în care se aflase el,/13 s-ar fi dovedit mai slabi, mai nesocotiţi ori mai răi decât dânsul./14

P1 = CT; P2 = CD; P3 = PP; P4 = CM; P5 = AT; P6 = OP*; P7 = AT; P8 = AT; P9 = SB; P10 = PP; P11 = CZ; P12 = CD; P13 = AT; P14 = AT.

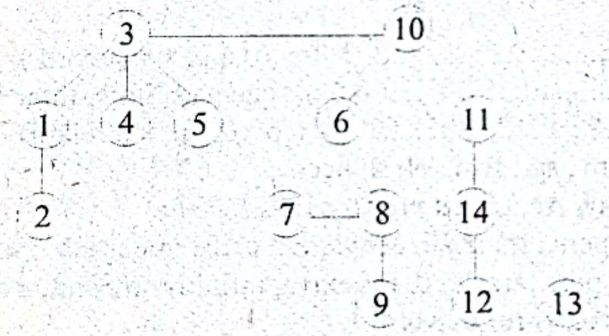

Obs: P6 este opoziţională şi nu CV sau CT, pentru că exprimă opoziţia faţă de regentă; adverbul *acum* funcţionează ca un corelativ pentru *dacă mai înainte...* din subordonată.

..... 7 p. (0,5 p. x 14)

2) Analiza cuvintelor subliniate:

mai bun = adj. pr. -zis, masc. sg., gr. comp. de superioritate, N, E.p.s.
(în mijlocul) cărora = pronume relativ, G, cu loc. prep. *în mijlocul*, c.c.l.
îşi = pronume reflexiv, f. neacc., D posesiv, atribut pronominal.
fruntea = substantiv comun, sg., fem., Ac, c.d.
decât dânsul = pron. pers., pers. a III-a, sg., masc., Ac, c.c.m. de comparaţie.

..... 2 p. (0,4 p. x 5)

II.

1. atribut adjectival: Ea are o haină roşie. ..... 0,5 p.
2. nume predicativ: Haina ei este roşie. ..... 0,5 p.

Scanned with OKEN Scanner

3. element predicativ suplimentar: Ele veneau vesele. ..... 0,5 p.
4. complement indirect: Din verde s-a făcut roşu. ..... 0,5 p.
5. complement de cauză: De obosită nici nu mai vede bine. .. 0,5 p.
6. complement de timp: De mică o ştiu pe Ana. ..... 0,5 p.
7. c.c.m. de comparaţie: Bluza asta este mai degrabă verde decât albastră.
..... 0,5 p.
8. c. de relaţie: De isteaţă, e isteaţă fata. ..... 0,2 p.
9. c. opoziţional: În loc de albe a cumpărat (flori) roşii. ..... 0,2 p.
10. c. cumulativ: Pe lângă albe, a mai adus şi câteva roşii. .... 0,2 p.
11. c. de excepţie: În afară de albe, n-a mai luat de nici un fel.
..... 0,2 p.
..... total 4 p.

III.

a rămâne

1. Rămâne să discutăm. (SB) - a rămâne = vb. predicativ, impersonal.
2. El va rămâne cum este. (PR) - a rămâne = vb. copulativ, personal.
3. El va rămâne unde este acum. (CL) - a rămâne = vb. predicativ, personal.

a însemna

1. Dacă te caută/1 înseamnă/2 că te iubeşte./3
P1 = SB
P2 = PP
P3 = PR
a însemna = vb. copulativ, impersonal.
2. El însemnase în carnet ce-l interesa. (CD)
a însemna = vb. predicativ, personal, tranzitiv.

a părea

1. Părea că se înseninează. (SB)
a părea = verb predicativ, impersonal.
2. El părea şi acum cum îl ştiam. (PR)
a părea = verb copulativ, personal.

a fi

1. Dacă e/1 să vii,/2 vino!/3
P1 = CT; P2 = SB; P3 = PP.
a fi = verb predicativ impersonal.
2. Este bine/1 să vii./2 (SB)
a fi = verb copulativ, impersonal.
3. Dorinţa lui este să vii. (PR)
a fi = verb copulativ, personal.
4. El este unde l-ai trimis. (CL)
a fi = verb predicativ, personal.

a ajunge

1. Nu-i ajungea/1 să-l audă,/2 voia/3 să-l şi vadă./4
a ajunge = verb predicativ, impersonal.
2. A ajuns ce şi-a dorit. (PR)
a ajunge = verb copulativ, personal.
3. A ajuns pe cine urmărea. (CD)

Scanned with OKEN Scanner

a ajunge = verb predicativ, personal, tranzitiv.
A ajuns abia azi unde avea treabă. (CL) ..... 7 p.
..... Total 20 p.

Obs: Nota se obține împărțindu-se totalul la 2.

REZOLVAREA TESTULUI 5C

I. Analiza sintactică:

1. Auzisem eu din oameni,/1 că/7 dacă vrei/2 să nu te muşte câinii/3 şi/ să te lese în pace,/4 cum îi vezi/5 că sar la tine,/6 să te tupilezi jos la pământ/7 şi/ să-i lasi/8 să te latre/9 cât le place/10 fără să te urnesti din loc,/11 căci ei bat/12 cât bat/13 şi de la o vreme te părăsesc/14 şi/ se duc./15

P1 = PP; P2 = CT; P3 = CD; P4 = CD; P5 = CT; P6 = PS; P7 = CD; P8 = CD; P9 = PS; P10 = CM de măsură; P11 = CM; P12 = CZ; P13 = CM de măsură; P14 = CZ; P15 = CZ.

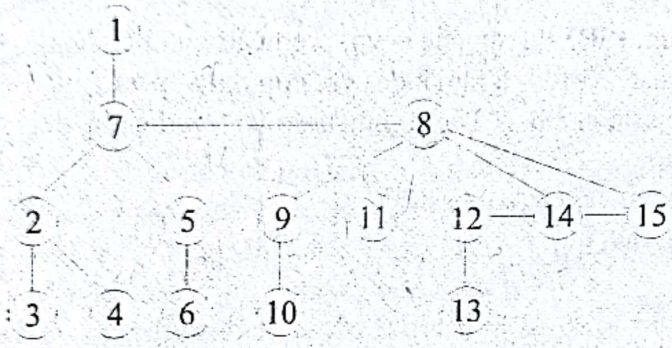

2. eu = pron. pers., pers. I, sg., N, subiect.
te = pron. pers., pers. a II-a, sg., Ac, f. neacc., c.d.
îi = pron. pers., pers. a III-a, pl., masc., Ac, f. neacc., c.d.
la tine = pron. pers., pers. a II-a, sg., Ac, f. neacc., cu prep. *la*, c.i.
te = pron. pers., pers. a II-a, sg., Ac, morfem al diatezei reflexive (să te tupilezi şi să te urnesti).
-i = pron. pers., pers. a III-a, pl., masc., Ac, f. neacc., c.d.
le = pron. pers., pers. a II-a, pl., D, f. neacc., c.i.
ei = pron. pers., pers. a III-a, pl., masc., N, subiect.
se = pron. reflexiv, f. neacc., Ac, morfem al diatezei reflexive.
..... 2,7 p. (0,3 p. x 9)

II.

De ce tăceţi, voi tineri cântăreţi?
Uitarăţi cântecul ce-l cere firea?
Sau aşteptaţi
Ca inima, ce are dreptul la odihnă,
Să cânte-n locul vostru şi iubirea? ..... 1 p.

III.

a abuza *de* cineva/ ceva;
a apela *la* cineva;
a culmina *cu* ceva;
a depinde *de* ceva;,

Scanned with OKEN Scanner

a milita *pentru* ceva;
a opta *pentru* ceva;;
a se sinchisi *de* ceva;
capabil *de;* - alături *de;*
compatibil *cu;* - concomitent *cu;*
diferit *de;* - conform *cu;*,
egal *cu;* - indiferent *de;*
sigur *de/ pe;* asemănător *cu;*
stăpân *pe.* ..... 1,8 p. (0,1 p. x 18)
..... Total 10 p.

REZOLVAREA TESTELOR-GRILĂ

	Testul 1D	Testul 2D	Testul 3D	Testul 4D	Testul 5D
1	c	b	c	a	c
2	b	a	a, b	b	c
3	c	b	b	c	a
4	b	b	c	-	c
5	a	a	-	b	b
6	b	b	c	b	c
7	b	a	c	a	b
8	c	a	a	a	c
9	c	b	b	c	b
10	b	a	a, c	c	a
11	a	b	-	b	c
12	c	c	c	a	c
13	c	c	c	b	c
14	b	a	a, b	b	c
15	b	b	b	b	b
16	a	a	c	a	b
17	c	c	b	b	c
18	c	b	a	a	a
19	a	a	b	a	c
20	b	a	c	b	a
21	b	a	a	c b,	c
22	b	b	a, c	b, c	b
23	b	a, c	-	b	a, b, c
24	c	a	b, c	a	b
25	a	a	b	a, b	b
26	c	a	b	b	a
27	-	c	c	c	a
28	a, c	b, c	c	c	a
29	b	a	a, c	b, c	c
30	c	a, b	c	b	a

Scanned with OKEN Scanner

TESTE PROPUSE PENTRU REZOLVARE

TESTUL 11A

I. Identificați subordonatele din textele de mai jos:

1. Era ca şi sum l-ar fi contrazis cineva.
2. Lumea ar face mai bine dacă ar lăsa lucrurile aşa cum sunt.
3. De-ar fi-n lume-un sat de mâțe, zău că-n el te-aş face vornic.
4. El avea obicei să ia pe slujitor cu dânsul.
5. Mi-e greu să-mi părăsesc acum prietenii.
6. Mi-e drag de toți, de ceea ce am lăsat în urmă.
7. Se întrebă dacă gestul lui ar fi aprobat de ceilalți.
8. Stavru nu lipsea să acosteze pe orice cunoştință îi ieşea în cale.
9. Dacă n-ai fost aici de la început, acum n-are rost să mai întrebi despre ce e vorba.

II. Analizați morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. Ei au sosit înaintea ta la hotel.
2. Ai tăi au venit de la mare?
3. Mergând prin pădure, am auzit chiuind o voce tânără.
4. Am văzut tot ce s-a petrecut.
5. Ce mândră îşi privea fiica!
6. Aşa-i că-mi dai dreptate?
7. Aşa sunt copiii, oriunde ar creşte.
8. Se poate să nu înceapă spectacolul la timp?
9. El nu se mai poate lipsi de ajutorul meu.
10. Lumea e aşa cum este şi ca dânsa suntem noi.
11. Auzindu-se o bubuitură în uşă, m-am speriat.
12. Nu-i destul că m-ați necăjit toată ziua, acum vreți să-mi stricați şi seara?

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. c.c. timp - adjectiv cu prepoziție;
2. c.c. concesiv - substantiv în G;
3. c.c. consecutiv - substantiv în Ac;
4. stribut pronominal - pronume nehotărât în G;
5. c.c. de loc - substantiv în D;
6. atribut verbal - verb la infinitiv prezent, diateza pasivă;
7. c.c. de cauză - verb la gerunziu, diateza pasivă;
8. c. indirect - pronume negativ în D, să determine un adjectiv;
9. c. indirect - substantiv în D, să determine o interjecție.

IV.

1. Folosiți în contexte potrivite paronimele:

detracat - detractat; bienal - bianual;
infectat - infestat; termic - termal.

2. Formați familiile lexicale ale cuvintelor:

gol, cult, a usca.

Scanned with OKEN Scanner

3. Ilustrați polisemia cuvintelor:
foc, arsenal.
4. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
lucios, viclean, răbdător, sihăstrie, măcel, a lepăda, nădejde.
5. Despărțiți în silabe cuvintele:
folcloristică, hagiografie, interastral, luxație, mofluz.
6. Găsiți cât mai multe expresii cu numerale.

TESTUL 12A

I. Identificați subordonatele din textele de mai jos:

1. E neîndoielnic că fiecare trebuie să hotărască singur.
2. I-ar plăcea să facă asta, dar nu ştie cum.
3. Din pricină că nu a avut timp să se gândească, a greşit.
4. Salvarea noastră poate fi că a plouat.
5. Cum ai face, cum ai da-o, tot nu e bine.
6. Dacă s-a gândit la voi, a făcut-o pentru că vă iubeşte.
7. Nu-i mare lucru să rezolvi testul acesta.
8. Trimițându-ni-se tot ce am cerut şi chiar ce nu am cerut, ne-am liniştit.
9. El a făcut tot posibilul să ajungă la timp.

II. Analizați morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. Avea o poftă de nestăvilit să-i spună ce simte.
2. Întotdeauna mersul pe nisip a fost recomandat.
3. Era nevasta dintâi a bătrânului.
4. M-a deranjat atitudinea lui în fața acestor probleme.
5. A discutat cu ai voştri îndelung.
6. Nu înțeleg deloc invidia ta pe Ion, pe succesele lui.
7. Auzeam un glas duios cântând o doină.
8. Plăcerea aceasta veche a ei de a răscoli prin scrisori mă enerva.
9. Aceste picturi reprezentând peisaje exotice se pot oferi oricui.
10. Nefiind fericit în actuala slujbă, îşi caută alta.
11. Un lucru de nimic i-a atras atenția.
12. Ne-am cunoscut câțiva dintre contracandidati.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. nume predicativ - verb la infinitiv perfect, diateza pasivă;
2. atribut adjectival - adjectiv nehotărât în D;
3. atribut pronominal - pronume negativ în D;
4. complement de agent - pronume posesiv în Ac;
5. c.c.l. - pronume personal să determine o interjecție;
6. c.c.m. - adverb să determine un adjectiv;
7. relativul "ce" - c.c.l. - să introducă o SB;
8. c.c. consecutiv - verb la supin;
9. c. indirect - verb la infinitiv prezent, d. pasivă.

Scanned with OKEN Scanner

IV.

1. Indicați antonimele cuvintelor:
grosolan, rasist, retrograd, demnitate, dens, smerenie.

2. Folosiți ca omonime cuvintele:
absolvi, acces, basc, mobil.

3. Ilustrați polisemia cuvintelor:
a coborî, a asimila.

4. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
cenușiu, nesățios, obosit, a scrânti, fioros, simțământ.

5. Folosiți în contexte paronimele:

deferent - diferent;	articol - articul;
lizibil - rizibil;	marcat - marcant;
postav - postavă;	fascicul - fasciculă.

6. Motivați faptul că sintagmele de mai jos sunt pleonasme:
poate fi pasibil; prea mult abuz; a aduce un aport; alegeri electorale.

TESTUL 13A

I. Identificați subordonatele din textele de mai jos:

1. După felul cum mergea, mi-am dat seama că a obosit.
2. Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus.
3. Îmi pare rău că nu te-am întâlnit mai devreme.
4. Astfel de ocazii nu-i exclus să mai apară.
5. Nefiind ea cum mă așteptam să fie, am renunțat la întâlnire.
6. Ea urma să anunțe astăzi cu cine va pleca și când.
7. Întrebarea cum va deveni articolul scris de ei îi frământa.
8. M-a deranjat că nimeni nu a avut încredere în mine.
9. Se fardase de n-o mai recunoșteai.

II. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Casa acestora este înaltă.
2. Se interzice coborârea pe scări în această clădire.
3. Căutarea de vinovați cu orice preț nu e o idee bună.
4. Am mers apoi acasă la tine, dar nu te-am găsit.
5. S-au oprit asupra amândurora, n-am putut alege.
6. În imediata vecinătate a campingului erau dușuri.
7. Urcarea neîntâlnită până atunci a tuturor prețurilor i-a neliniștit.
8. Nu dădea două parale pe părerile voastre.
9. Nu puteam înțelege unde bate el cu aceste întrebări.
10. Cei doi reprezentanți ai noștri au întrecut toate așteptările.
11. Au stat la noi zile întregi, dar n-am de ce mă plânge.
12. Dragă prietenă, n-am să te plictisesc cu amănunte.
13. Cu ai alor mei se făceau treizeci de invitați.
14. Adăugăm lui cinci, șapte unități.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. nume predicativ - substantiv în Ac;

Scanned with OKEN Scanner

2. complement indirect - pronume în G, să determine un adjectiv;
3. c.c. scop - substantiv în Ac, să determine un gerunziu;
4. c.c.m. - adjectiv;
5. relativul "care" - c. indirect - să introducă o PR;
6. c.c. cauză - pronume nehotărât în G;
7. c.c. cauză - substantiv în Ac, să determine un adjectiv;
8. relativul "cine" - atribut pronominal în G, să introducă o CI;
9. c. de agent - pronume interogativ.

IV.

1. Alcătuiți familiile lexicale de la cuvintele:
a cuceri, parte, vesel.
2. Indicați antonimele cuvintelor:
fals, indubitabil, nadir, merit, viciu, vulgar.
3. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
taină, gălăgie, cină, cerere, cutremur, bârfă, neliniște.
4. Despărțiți în silabe cuvintele:
dezobișnuit, jaguar, antiimperialist, îmbăiat, pentatlon, vrăjmășie, previziune.
5. Motivați caracterul pleonastic al sintagmelor:
prima prioritate; a prefera mai bine; prin prisma punctului de vedere; protagonist principal; a fructifica roadele.

TESTUL 14A

I. Indentificați subordonatele din textele de mai jos:

1. În cele trei luni, cât a stat acolo, a avut mari probleme.
2. Cerându-ni-se atunci să ne precizăm pozițiile, am renunțat.
3. Timpul nostru e scurt şi rânduiala ne este să ne ducem acolo.
4. Obligat să se abată de la drumul său, a întârziat câteva ore.
5. Ceea ce m-a mirat când am auzit de el a fost că nimeni nu-l văzuse.
6. De aici nu urmează că tu eşti dator să te recunoşti în toate acestea.
7. Era lesne de înțeles că el va fi capabil să se păzească.
8. Să fi avut curajul lui, de mult reuşeam să plec de aici.
9. El părea că se foloseşte de lumină, dar se pare că ne-am înşelat.

II. Analizați morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

1. A ajuns <u>la un stadiu apreciabil de bunăstare</u>.
2. Trebuie să ai puterea să te concentrezi <u>asupra problemei</u>.
3. Era <u>o pierdere de vreme</u> <u>bine</u> mascată <u>de cel ce</u> o făcea.
4. "Din partea mea, dat să-ți fie, dragul tatei, dar <u>mi-i de-a mirarea</u> de unde ai să-l iei".
5. Când <u>ai noştri</u> ne-au trimis să avem grijă <u>de toate</u>, ne-am speriat.
6. Plecând ei <u>la cules de struguri</u>, noi am rămas singuri.
7. Vezi <u>cum</u> eşti? Te-am rugat să nu te bizui <u>pe ei în chestiunea</u> asta.
8. Nu ştiu <u>ce</u> s-ar putea <u>scoate la iveală</u>.
9. Vom merge şi noi <u>la adunat balade</u> populare în satele <u>din nord</u>.
10. <u>Greul</u> de-abia începe <u>pentru câțiva dintre ei</u>.
11. Intrarea <u>lor în oraş</u> a fost un adevărat triumf.

Scanned with OKEN Scanner

12. Vorbea conform indicețiilor primite de la tânărul său șef.
13. Era o problemă străină oricărui elev cu o pregătire medie.
14. Avea un comportament neașteptat de ciudat în fața primejdiei.
15. În juru-i se găseau doar persoane cu calități superioare majorității.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. subiect - verb la infinitiv prezent, diateza pasivă;
2. predicat verbal - verb la prezumtiv prezent, diateza pasivă;
3. c. indirect - verb la gerunziu;
4. c.c.t. - verb la gerunziu, diateza reflexivă;
5. c.c. condițional - adverb;
6. relativul "care" - stribut adjectival în G, să introducă o SB;
7. "unde" - să introducă o CZ;
8. "dacă" - să introducă o CV;
9. "cum" - să introducă o ATR și să fie c.c. mod.

IV.

1. Despărțiți în silabe cuvintele:
acuarelă, maiestuos, ulicioară, binoclu, alcool, transcedental, lingvist, fiică.
2. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
a izbi, povară, putere, răzvrătire, obișnuit, generalizare, nordic, răsăritean.

TESTUL 15A

I. Indentificați subordonatele din textele de mai jos:

1. Numai prin forțe proprii ajunsese unde era acum.
2. Îi ajungea să audă primul vers și recunoștea întreaga poezie.
3. Cum era atâta lume prezentă, nu a putut să ne spună de ce venise.
4. Îi era teamă să-i spună că n-a terminat de scris articolul.
5. Am ajuns acum să ne reproșăm ceea ce am făcut împreună?
6. Aș veni și eu mâine, dar n-am cum.
7. Mi s-a urât să mă bați la cap.
8. Dacă am întârziat câteva minute înseamnă că nu vă respectăm?
9. Ei și-au cumpărat bilete fără a li se fi comunicat cum va fi vremea.

II. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Nu știa dacă e bine ceea ce face.
2. Mi-a dat multă bătaie de cap problema asta.
3. Piesele vechi circulă alături de cele mai noi.
4. Nu se mai pot trimite astăzi telegramele.
5. Atârnau deasupra-i zeci de candelabre.
6. Nu știe nimeni ce-i e dat să ajungă.
7. Se povârnea asupra lui.
8. Felul de a fi al lui Dan mă neliniștea.
9. Asta nu se spune decât anumitor oameni.
10. Fiindu-le lehamite să mai întrebe, au plecat.
11. Acontat în proporție de 30%, obiectul putea fi luat acasă..
12. După ce va fi instruit în privința strategiei pe care trebuie să o adopte, vom mai vorbi.

Scanned with OKEN Scanner

13. Îți sunt dator o explicație.
14. Îți sunt obligat cu o precizare a poziției mele..
15. Din punctul de vedere al legii, ai dreptate.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. c. direct - pronume reflexiv;
2. atribut pronominal prepozițional - pronume reflexiv în Ac;
3. c. indirect - substantiv în D, să determine un adverb;
4. c.c.l. - relativul "care" în G prepozițional;
5. nume predicativ - numeral fracționar în G;
6. relativul "ce" - c.c.m., să introducă o PR;
7. atribut pronominal - loc. pron. în D, fără prepoziție;
8. c. direct - verb la gerunziu;
9. c.c. consecutiv - verb la gerunziu.

IV.

1. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
situație, rod, drum, galeș, înserare, furt, neîncrezător, oboseală.
2. Folosiți în enunțuri paronimele și cuvintele cu aspect paronimic:

afectiv - afectuos;	batist - batistă;
comédie - comedie;	colegial - colegian;
conivență - convenință;	depanat - depănat.

3. Ilustrați polisemia cuvintelor:
apendice, a îndrepta, ramură.
4. Folosiți în contexte proprii omonimele:
capriciu, factură, extracție, coastă, coș.
5. Redactați o cerere și un proces-verbal.

TESTUL 11B

I. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul:

Dacă aceste uriașe deosebiri revelă existența timpului, dă punctului extensiune, și dacă fiecare neam își are felul său anume de timp, de aici, din România, se vede în racursiu, adună aprovimativ în aelași punct lucruri care la străini sunt bine și clar despărțite, ceea ce a făcut pe unii să creadă, prea repede, că s-ar traduce prin aceea că aici are dimensiuni mici ce aiurea este mare. (Radu Petrescu, "*Ocheanul întors*")

II. Analizați toate predicatele.

III. Analizați morfologic și sintactic pronumele și adjectivele pronominale sin textul de mai sus.

IV. Analizați cuvintele subliniate în textele de mai jos:

1. Se poate foarte bine să nu aibă timp de noi.
2. Poate că nu a avut timp.
3. N-a avut, poate, timp.
4. Va fi putând duce așa o povară?
5. Cu încă trei, ies douăzeci.

Scanned with OKEN Scanner

6. Înmulțește cu șapte cifra obținută.
7. Erau tot unul și unul.
8. Muncește cât șapte.

V. Folosiți în contexte paronimele:

avers - aversă;
lizibil - rizibil;
locatar - locator;
modelator - moderator.

VI. Explicați înțelesul expresiilor:

carne de tun, avocatul diavolului, cântecul lebedei, mană cerească.

VII. Identificați și comentați figurile de stil din versurile:

Pe aceeași ulicioară
Bate luna în fereşti,
Numai tu de după gratii
Vecinic nu te mai iveşti!

Altul este al tău suflet,
Alții ochii tăi acum,
Numai eu, rămas același,
Bat mereu același drum.

Şi aceeași pomi în floare
Crengi întind peste zaplaz,
Numai zilele trecute
Nu le fac să fie azi.

Ah, subțire și gingașă
Tu păşeai încet, încet,
Dulce îmi veneai în umbra
Tăinuitului boschet (...)

(M. Eminescu, "*Pe aceeași ulicioară*")

TESTUL 12B

I. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul:

Mă interesează ce se întâmplă când două personaje se găsesc față în față, ce se întâmplă cu fiecare în parte și cu amândouă împreună, ca în chimie. Vreau să văd procesul, nu rezumatul rezumativ al său, cum se întâmplă de cele mai multe ori, dacă nu totdeauna. Dacă raportez asta la felul cum înțeleg acțiunea privirii, creatoare de univers și interioare creației sale, lucrurile devin foarte complicate. (Radu Petrescu, "*Ocheanul întors*")

II. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

III. Formați propoziții în care prepoziția "pentru" să însoțească un substantiv care va avea de fiecare dată o altă funcție sintactică (atribut, c.c. scop, c.c. cauză, c. indirect).

IV. Ilustrați polisemia cuvintelor:

a merge, a ține.

V. Indicați antonimele cuvintelor:

peremptoriu, perpetuu, vesperal.

VI. Folosiți în contexte paronimele:

caro - carou;
calitate - caritate;
cală - cahlă.

Scanned with OKEN Scanner

VII. Identificați și comentați figurile de stil din versurile:

Avea Ileana ochi din soare
Și galben păr, un lan de grâu;
Vestmânt avea țesut în floare
Și-un brâu purta pe-ncingătoare.

Era de aur pe tot locul,
Un fulger pe-al ei trup încins.
El noaptea da lumini ca focul,
Și-n brâu sta fetei prins norocul
Precum e-n talismane prins.

Vrăjit era că de-l va pierde,
Norocul ei să piară-n veci,
Nici flori mai mult n-o s-o dezmierde,
Să n-afle umbră-n codru verde
Și verile să-i fie reci.

Dar sfântul Soare ziua-ntreagă
Pândește brâul - l-ar fura:
Că lui de mult i-e fata dragă
Iar fata nu vrea să-nțeleagă,
Și el acum s-ar răzbuna!

(G. Coșbuc, "*Brâul Cosânzenei*")

TESTUL 13B

I. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul:

Au fost aduși oameni din sat, ca să-l scuipe și să-l bată, pentru că amestecă vinul cu apa, ceea ce era adevărat în bună măsură, și îndeamnă oamenii să bea și să-și piardă mințile, ceea ce iar era adevărat, în parte, pentru că obișnuia să stea, gras și de obicei vesel, și el puțin băut, cu brațele încrucișate peste șorț, în fața prăvăliei, să îmbie oamenii "să cinstească", fie chiar și pe datorie, ceea ce foarte mulți și făceau, fără să aibă nevoie de îmbieri repetate. (Al. Ivasiuc, "*Iluminări*")

II. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

III. Formați enunțuri în care pronumele relativ compus să aibă alte funcții sintactice decât cele din textul de mai sus.

IV.

1. Folosiți în contexte paronimele:

impasibil - impasabil;
a profera - a prefera;
a propune - a prepune;
rază - razie;
facțiune - fracțiune;
vrac - vraf.

2. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:

prielnic, anevoios, zgrumțuros năprasnic, simplu, milos, neobișnuit, ardere, îndrăzneală, posomorât.

3. Indicați antonimele cuvintelor:

afecțiune, copt, a sufla, teză, senectute, înverzire.

4. Alcătuiți o scrisoare prin care vă felicitați părinții pentru sărbătorirea "nunții de argint" (structură: locul și data redactării, formula de adresare, felmcitarea propriu-zisă, formula de încheiere, semnătura).

5. Folosiți în contexte cuvintele onomine:

colț, colonie, colon, curs, divan, drept.

6. Marcați accentul cuvintelor:

fief, mahon, saltimbanc, simpozion, asiduu, acționar.

7. Despărțiți în silabe cuvintele de mai sus.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 14B

I. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul:

Nu urmări nimic, pentru că fu cuprins de o ciudată amețeală, ca de beție și nici nu-și dădu seama ce face. Pornise înspre școală, unde mamă-sa nu-l mai lăsa de două zile să se ducă, spunând că e bolnav, ca să-l ferească de pedepsele doamnei Donose pe care ea le suporta mai greu decât fiul ei, a cărui îndărătnicie n-o știa. (Al. Ivasiuc, "*Iluminări*")

II. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

III. Analiza predicatelor.

IV. Extrageți din textul de mai sus toate cuvintele derivate și arătați cum s-au format.

V. Redactați un memoriu de activitate și un curriculum vitae.

VI.

1. Ilustrați polisemia cuvintelor:
fișă, depunere, arsenal, gând, muchie.

2. Despărțiți în silabe cuvintele:
aspru, marșrutizare, marijuana, marciale, marmorean, maleabilizare, criolit, creuzet, necondiționat, voaletă.

3. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
amărăciune, ceartă, burlac, cui, a împodobi, gras, grai, haz, a învеli, mânie.

4. Folosiți în contexte expresiile:
a-și pună cenușă-n cap, aurea mediocritas, cheie de boltă, coadă de topor.

5. Indicați câte două antonime pentru cuvintele:
desconsiderare, relativism, inaccesibil, aton, gentil, malefic, torid, calm.

6. Folosiți în propoziții cuvintele omonime:
brâu, cheie, gin, lin, minor.

7. Găsiți câte un cuvânt (sau o expresie) echivalent cu expresiile:
a umbla cu plosca, a avea piper pe limbă, a-i pieri piuitul, a fi greu de mână, a se limpezi la minte.

TESTUL 15B

I. Analizați din punctul de vedere al sintaxei frazei textul:

Și dacă toate acestea există, și mai ales există așa, e pentru că în toate, în orice lucru, în orice întâmplare, dăinuie ceva din existența acelei doamne, ceva imaterial, așa cum vibrează în orice uragan, cât de neînsemnat, energia întregului. Și nimic nu poate să fie altfel, cum râul nu mai poate curge în sus. Mai ales de când a venit și lovitura cumplită (care m-a făcut să citesc atât și să caut explicații) lumea e azi pentru mine privită printr-o lupă și impregnată de gândul existenței acestei forme, cum e orice obiect verzui când privești lumea prin ochelari verzi. (Camil Petrescu, "*Patul lui Procust*")

Scanned with OKEN Scanner

II. Identificați toate complementele din text și analizați-le.

III. Analizați toate pronumele și adjectivele pronominale din textul I.

IV.

1. Ilustrați prin exemple diferitele valori morfologice ale cuvintelor:
ce, de ce, cum, conform, tot, niște.

2. Corectați toate greșelile din textul:
Pasul care l-a făcut o punese în situația celui care începe să învețe înotul: te-ai aruncat în apă, înnoată. Rămăsese dator conmesenilor cu cea ce numea el o monstră de bunăcuviință. Va să zică el nu se putea descurca? N-au înțeles de loc ce-l frământa de atâta vreme, poate nici nu le păsa, deși vedeau cu proprii ochi situația se repeta iar.

3. Despărțiți în silabe cuvintele:
deshidratare, împiedica, impietate, detensionare, efectua, fermoar, ficțional, galilean, gastroscop, jertfelnic.

4. Marcați accentul cuvintelor:
abație, aed, aglosie, best-seller, borgros, candel, nonsens, tempo.

5. Subliniați forma corectă din perechile:

bezmetic - besmetic;	înfățișază - înfățișează;
corozis - corosiv;	năpraznic - năprasnic;
micsandră - mixandră;	analogă - analoagă;
înșală - înșeală;	împăienjeni - împăiănjeni.

6. Identificați figurile de stil din textul de mai jos și comentați imaginile artistice:
Numai lebedele albe, când plutesc încet prin trestii
Domnitoare peste ape, oaspeți liniștei acestei,
Cu aripile întinse se mai scutură și-o taie,
Când în cercuri tremurânde, când în brazde de văpaie.
Papura se mișcă-n freamăt de al undelor cutrier,
Iar în iarba înflorită, somnoros suspin-un grier... (M. Eminescu, "*Scrisoarea IV*")

TEST 6C

Se dă textul:
Niciodată n-ar fi făcut ceva fără să știe ce va ieși din ceea ce făcea, dar bănuiala că toți acești oameni se duc să strige „jos guvernul" îi încolțise în minte încă din primele clipe și când camionul începu să alerge pe străzi, Anton vru să-și dea seama dacă nu se înșelau și întrebă pe cineva de-alături, care i se păru că aduce a țăran... (M. Preda, „*Întâlnirea din pământuri*")

1. Analizați sintactic fraza.
2. Contrageți prima subordonată.
3. Analizați morfo-sintactic cuvintele subliniate.
4. Indicați sinonime pentru cuvintele:
bănuială, străzi, clipe.

Scanned with OKEN Scanner

TEST 7C

Se dă textul:

Conştiinţa că apariţia ei în lumea modernă nu va fi primită cu entuziasm şi că va fi întovărăşită mai degrabă de sentimentul care însoţeşte naşterea bastarzilor, pare s-o fi avut şi acela care a găsit termenul de „estetică" consacrând ştiinţei astfel denumite un tratat în care pentru prima oară se încerca fundarea logică a unei discipline reprezentată, dealtfel, şi mai înainte. (T. Vianu, „*Gândirea estetică*")

1. Analiza frazei.

2. Analiza predicatelor şi a complementelor circumstanţiale.

3. Identificarea neologismelor din text.

TEST 8C

Se dă textul:

Dar dacă, prevăzând lucrurile, pusese condiţia aceea tocmai ca să ne ia, într-un mod să-i zic metaforic, orice nădejde de-a ne reîntâlni, de-a-l revedea? (...) Poate că habar n-a avut ce fel de lume a construit şi ce moştenire şubredă ne-a lăsat, prevăzând că, oricâte bunătăţi i-ar fi servite în viitor, acolo unde pleca, nici una nu va avea savoarea bucatelor preparate de mama... (M. H. Simionescu, „*Toxicologia*")

1. Analizaţi sintactic fraza.

2. Extrageţi toate adverbele din text, arătând ce funcţii sintactice îndeplinesc.

3. Alcătuiţi enunţuri în care relativul *ce* să îndeplinească alte funcţii sintactice decât cea din text.

TEST 9C

Se dă textul:

Se pune întrebarea dacă virusurile sunt vii sau sunt simple substanţe neanimate. La această întrebare în mod cu totul teoretic nici nu se poate da un răspuns precis deoarece noi nu avem încă o definiţie precisă cu ajutorul căreia să separăm fiinţele de nefiinţe, nu dispunem de un criteriu exact cu ajutorul căruia să putem delimita ce este viu de ce este mort. Interesant. (R. Petrescu, „*A treia dimensiune*")

1. Analizaţi sintactic fraza.

2. Analizaţi morfo-sintactic toate substantivele din text.

3. Alcătuiţi enunţuri în care adjectivele: *simplu*, *precis*, *exact* să-şi schimbe categoria gramaticală şi un alt set de enunţuri în care să folosiţi derivate cu sufixe de la aceleşi adjective.

4. Identificaţi în text perechi antonimice.

TEST 10C

Analizaţi cuvintele subliniate în proverbele de mai jos şi identificaţi subordonatele, unde este cazul:

1. Lacomul, <u>şi sătul</u>, flămând este.

Scanned with OKEN Scanner

2. Ai carte, ai parte.
3. Ban la ban trage.
4. Cine nimic nu ştie, de nimic nu se-ndoieşte.
5. Pisica bătrână nu se joacă cu şoarecele prins.
6. De unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere.
7. Cel ce dă altuia, lui însuşi îşi dă.
8. De ce ţi-e frică, nu scapi.
9. Nu alerga după umbră, că-l pierzi pe cel ce-o face.
10. Cusurgiul dacă nu găseşte pricină, tot născoceşte el ceva.
11. De haram a venit, de haram s-a dus.
12. Sfatul pe care îl dai altuia, urmează-l tu întâi.
13. Fă ce poţi, când nu poţi face cum ai vrea.
14. Bogat e cel care se mulţumeşte cu ce are.
15. Fie pâinea cât de rea, tot mai bună-n ţara mea.
16. De sfios ce e îi e ruşine să facă o fapta bună.
17. După faptă şi răsplată.
18. Calul de dar nu se caută la dinţi.
19. Cui îi arde cămeşa sa ştie ce e focul.
20. Nu se ştie cine i-a fost bolii tată, dar precis că lăcomia i-a fost mamă.

Scanned with OKEN Scanner

ANEXĂ

Subiecte date la limba română la universitățile:

București	• Jurnalism
	• Academia de Poliție (Drept)
	• Drept
Brașov	• Filologie, Științe Juridice
	• Educație Fizică și Sport
	• Bibliologie + Institutori
Cluj-Napoca	• Drept
	• Litere
Craiova	• Drept
	• Birotică, Administrație, Institutori
	• Litere și Istorie
	• Teologie Pastorală și Teologie Litere
Sibiu	• Litere, Istorie și Jurnalistică
	• Biblioteconomie (colegiu)
	• Litere, Istorie și Jurnalistică
Timișoara	• Educație Fizică și Sport, Kinetoterapie
	• Teologie Ortodoxă
	• Litere, Filozofie și Istorie

Scanned with OKEN Scanner

Bucureşti - Jurnalism

Se dă textul:

Pe de altă parte, fiindcă fenomenele cu care se ocupă critica literară sunt în strânsă legătură între ele prin aceea că există un raport de cauzalitate de la mediu (fizic şi social) la artist şi de la artist la operă, a urmat că şi părţile care o constituiesc şi care se ocupă cu ***studiul*** *acestor serii de fenomene trebuie să se pună şi ele în legătură una cu alta şi să steie într-o relaţiune de dependenţă şi de integrare reciprocă.* (Ovid Densuşianu)

I. Delimitaţi, numerotaţi şi transcrieţi propoziţiile din text, indicaţi felul lor, relaţiile dintre ele şi prin ce se exprimă aceste relaţii.

II.

1. Analizaţi morfosintactic cuvintele subliniate cu o linie.
2. a) Contrageţi propoziţiile din text introduse prin care (precedat sau nu de prepoziţie). Precizaţi modificările operate.

a) Dezvoltaţi într-o propoziţie secvenţa cu studiul. Precizaţi modificările operate.

3. Explicaţi (din punct de vedere gramatical şi semantic) în ce constă ambiguitatea construcţiei: Cine poate merge?

III. În maximum o pagină, comentaţi din punct de vedere gramatical şi stilistic textul următor (relevând particularităţile morfosintactice, lexicale, semantice, fonetice/grafice şi precizând funcţia stilistică a faptelor discutate):

Considerând că toate chiriaşele promit ca în cel mai scurt termen să achite resturile de datorii, iar chiriaşele vechi să plătească şi chiria pe semestrul următor, care proprietarul se-nvoieşte, iar d-şoara Matilda dice că sametegal ori la.No. 13 bis, ori la 13 simplu, căci a luat casa prividoriu până la sf. Gheorghe, iar proprietarul care e becher poate să se mute în alt imobil mai mic pe care-l are în aceeaşi stradă la No. 12 vidavi, unde a rămas nenchiriat pretindând amatorii că strada de curând construită nu are canal şi tramvaiu. (I.L. Caragiale, *"Proces-verbal"*)

Bucureşti - Academia de Poliţie (Drept)

Seria I

I.

1. Să se analizeze exclusiv din punctul de vedere al sintaxei frazei următorul text:

Pesemne că lui i-ar fi convenit mai mult să nu fie penalizat, cu toate că era vinovat, ci numai să se afirme şi despre el că nu e frumos ce a făcut şi cum a procedat, dar că este normal ca omul să mai şi greşească din când în când.

Notă: Analiza sintactică trebuie limitată la segmentare şi la calificarea propoziţiilor.

2. Să se extragă şi să se rescrie cinci neologisme existente în textul de mai sus.

II. Analizaţi din punct de vedere morfo-sintactic cuvintele subliniate din textul:

Şi soare nu-i să plângă risipirea,

Scanned with OKEN Scanner

Eu plâng atunci, căci tu-mi răsai în zare. (Octavian Goga - "*Dăscălița*")

III. Construiți enunțuri în care să folosiți următoarele adjective de întărire:
însuți, înseți, înșiși, înșine, însămi.
Precizați persoana, numărul, genul și cazul fiecăruia.

IV. Alcătuiți scurte enunțuri în care să apară corect folosite următoarele perechi de paronime:

familial - familiar;
literal - literar;
original - originar.

petrolier - petrolifer;
miner - minier;

V. Construiți enunțuri în care locuțiunile verbale: *a da buzna, a o lua la sănătoasa, a-și aduce aminte, a-și da obștescul sfârșit, a face din țânțar armăsar* să fie înlocuite prin verbele sinonimice corespunzătoare.

VI. Aplicând principiul sintactic sau logic al ortografiei noastre actuale, construiți 10 (zece) enunțuri scurte, în care să apară corect scrise următoarele secvențe lingvistice omofone (adică la fel pronunțate):

odată - o dată;
niciodată - nici o dată;
devreme - de vreme.

încontinuu - în continuu;
demult - de mult;

Model de urmat:
a) *Bineînțeles* că nici eu nu sunt de acord. (în care *bineînțeles* este adverb și înseamnă *firește, desigur, evident sau este de la sine înțeles*).
b) Un text citit trebuie bine înțeles. (adică *priceput cum trebuie* sau *înțeles în mod corect*).

VII. Să se indice câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte:
adânc, belșug, neatârnare, a hotărî, amănunțit, vină, cerere, veșnic, a născoci.

Seria II

I. Se dă textul:
Este sigur de eroarea ce fusese comisă de către colegii săi, dar se gândea că lucrurile s-ar putea corecta dacă aceștia ar fi receptivi la sugestiile oferite, măcar că nu aștepta ca ei să se transforme substanțial.

Cerințe:
1. Subliniați predicatele.
2. Delimitați propozițiile și rescrieți-le în ordinea succesiunii lor în text.
3. Precizați felul propozițiilor prin simpla clarificare a acestora (de ex.: principală, subiectivă etc.).
4. Identificați și rescrieți 4 (patru) neologisme existente în textul de mai sus.

II. Efectuați analiza morfo-sintactică a cuvintelor subliniate din textul:
Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapăr-n cale. (M. Eminescu - "*Sara pe deal*")

III. Înlocuiți punctele cu formele potrivite ale pronumelui relativ "care",

Scanned with OKEN Scanner

respectând regula acordului:

1. Tinerii ... le place muzica o ascultă cu plăcere.
2. Localitatea ... vin se află pe malul mării.
3. Filmul ... l-am văzut a fost interesant.
4. Soseşte toamna ... zile sunt ploioase.
5. Meciul ... desfăşurare a avut loc acum câteva zile ne-a dezamăgit.

IV. Aplicând principiul sintactic sau logic al ortografiei noastre actuale, construiţi 10 (zece) enunţuri scurte, în care să apară corect scrise următoarele secvenţe lingvistice omofone (deci cu pronunţare identică:

altădată - altă dată; întruna - într-una;
deloc - de loc; totuna - tot una;
numai - nu mai.

Model de urmat:

a) Te-aştept *deseară* să treci pe la mine. (în care *deseară* este adverb şi înseamnă *astă-seară*).
b) Se recomandă ca masa *de seară* să fie cât mai frugală. (în care prepoziţia *de* + substantivul *seară* formează o simplă îmbinare lexicală, ca şi *de prânz, de amiază şi de dimineaţă* etc.).

V. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului *floare*, explicând mecanismul de formare a cel puţin 5 (cinci) derivate.

VI. Alcătuiţi scurte enunţuri în care să apară corect folosite următoarele perechi de paronime:

adapta/ adopta, carbonier/ carbonifer, destins/ distins, temporal/ temporar, solidar/ solitar.

VII. Indicaţi câte un sinonim pentru următoarele cuvinte neologice:

bizar, competiţie, a consolida, detaliu, eroare, esenţial, incert, insolent, solitar, urbe.

Bucureşti - Drept

I.

1. Analizaţi exclusiv din punctul de vedere al sintaxei frazei următorul text:

E greu ca omul care este o fiinţă finită sau limitată, să priceapă şi mai ales să conceapă infinitul, care înseamnă nemărginire în timp şi în spaţiu şi pe care nu se poate să nu-l admitem, chiar dacă această viziune asupra universului depăşeşte posibilităţile noastre de înţelegere şi de exprimare.

Precizări: a) Segmentarea corectă a frazei, rescrierea obligatorie a propoziţiilor (în ordinea succesiunii lor în text), precum şi simpla calificare a acestora (de exemplu: principală, completivă directă, subiectivă etc.) sunt suficiente pentru obţinerea punctajului maxim.

b) Nu sunt necesare: schema frazei, precizările referitoare la structura prepoziţiilor, indicaţiile cu privire la felul acestora după scopul sau conţinutul exprimat etc.

c) Numerotarea propoziţiilor (în text şi cu ocazia rescrierii lor se poate face ţinându-se seama de succesiunea predicatelor în frază sau de primul cuvânt al unei propoziţii.

2. Analizaţi din punct de vedere morfo-sintactic (sau sintactico-morfologic) numai cuvintele subliniate în text: nemărginire, pe care, chiar dacă.

3. Identificaţi, extrageţi şi rescrieţi toate neologismele existente în textul de mai sus, dar fără a le însoţi de explicaţii semantice sau etimologice.

Scanned with OKEN Scanner

II. Precizați valorile morfologice și funcțiunile sintactice ale lui "ce" din următoarele contexte:

1. Și dacă ochii ce-am iubit/ N-or fi de raze plini,/ Tu mă privești liniștit cu stinsele lumini. (M. Eminescu)
2. Ce a fost și ce a devenit Eminescu este rezultatul geniului său înnăscut. (Titu Maiorescu)
3. De ce ți-e mai drag în lume, tocmai de aceea n-ai parte. (Ion Creangă)
4. Ce mi-e drag fuge de mine și urâtul calea-mi ține.
5. De bun ce este, mulți dintre cei care îl cunosc îl consideră prost.
6. A stat ce a stat pe gânduri și apoi a luat marea hotărâre de a pleca definitiv.
7. Ce a ajuns el după terminarea studiilor universitare acum doi ani?
8. Am rămas impresionat când l-am văzut ce frumos cânta din instrumentul lui preferat.
9. Spune-mi ce neplăceri ai mai avut în ultima vreme?
10. Văzându-mă alaltăieri, m-a întrebat de ce n-am fost și eu la concert.
11. Cel ce nu are un ideal în viață nu merită să trăiască.

III. Construiți câte două enunțuri scurte pentru fiecare dintre următoarele perechi de omografe lexicale net diferențiate semantic:

áugust - augúst;
compánie - companíe;
diréctor - directór;
mozáic - mozaíc;
colónie - coloníe;
comédie - comedíe;
imóbil - imobíl;
típic - tipíc.

Model de urmat: *áfin - afín.*

a. Afinul este un arbust care face fructe comestibile numite *áfine*.
b. În unele țări există anumite restricții referitoare la căsătoria între *afini* (sau rude).

IV. Construiți 10 (zece) enunțuri scurte în care să apară corect întrebuințate următoarele dublete lexicale specializate semantic în limba română contemporană:

fracție - fracțiune;
reacție - reacțiune;
stație - stațiune.
permisie - permisiune;
secție - secțiune;

Model de urmat: *fricție - fricțiune.*

a. Este recomandabil ca, după ce te-ai tuns, să-ți faci și o *fricție*.
b. De multe ori, pot interveni *fricțiuni* chiar între prietenii foarte buni.

V. Grupați în funcție de cele patru variante funcționale ale limbii literare (care sunt: stilul artistic sau beletristic, tehnico-științific, juridico-administrativ și publicistic) următoarele unități frazeologice:

calculator electronic, campanie electorală, circumstanțe atenuante, conferință de presă, încărcat de ani, în floarea vârstei, metabolism bazal, nucleu atomic, prezumție de nevinovăție, regina nopții, sondaj de opinie, stat de drept.

Precizare: Câteva din aceste unități frazeologice pot apărea în două dintre stilurile menționate ale limbii literare. La gruparea lor în cele patru categorii fundamentale se va ține seama de faptul că ele au apărut, totuși, într-o anumită variantă funcțională, căreia continuă să-i aparțină prin excelență.

VI. Rescrieți cele două texte de mai jos (A și B). În primul adăugați semnele de punctuație și (orto)grafice care îi lipsesc, iar în al doilea corectați

Scanned with OKEN Scanner

greşelile de ortografie pe care le conţine:

A. *Decât să tot vii la noi*
Mai bine meri badeo la boi
Nici l-aceea nu eşti bun
Când li-i sete le dai fân.
B. *Cine-a zice Niţu vine*
Daiaţi tot ce am pe mine;
Cine-a zice c-a venit
Daiaşi ce mam juruit.

VII. Corectaţi greşelile de orice natură existente în următoarele contexte, rescriind în întregime fiecare enunţ, *însă fără explicarea erorilor descoperite*:

1. Aceiaşi persoană, asupra căruia s-au găsit acte false, spunea că preţul ouălelor din import s-a scumpit foarte mult în ultima vreme.
2. Noi cercetări medicale, care au fost efectuate în apus, par să crediteze ideia că oamenii scunzi trăiesc mai mult decât cei înalţi.
3. Se pare că mai sunt în viaţă vreo 30 de persoane din cei 750 de supra-vieţuitor ai Titanicului, luxosul pachebot britanic naufragiat la 14 Aprilie 1912, după ciocnirea cu un aiceberg.
4. Un candidat la preşidenţie trebue să întrunească un summum de calităţi.

VIII. Identificaţi şi explicaţi, pe scurt, exclusiv construcţiile pleonastice din următoarele replici ale unor personaje caragialeşti:

1. Sunt un june tânăr şi nefericit, care sufere poate şi iubeşte la nemurire. (R. Venturiano)
2. Angel radios! De când te-am văzut întâiaşi dată pentru prima oară, mi-am pierdut uzul raţiunii. (idem)
3. Mă întrebi să-ţi spun ce caut... Ingrato! nu mi-ai scris chiar tu însuţi în original? (idem)
4. Apoi zău nu ştiu ce s-o mai alege de dumneata. Bărbatu-meu sufere grozav de gelozie şi e în stare a fi capabil să te omoare. (Veta)
5. Vai de mine! monşerul meu! mi-l omoară! (Ziţa)
6. Domnule, musiu, tot aici eşti? E foc mare, trebuie să fugi. (Spiridon)
7. D-apoi ce crezi! chiar el însuşi în persoană: e băiat bun, d-ai noştri, din popor. (Nae Ipingescu)
8. Onorabile, îndatorează-mă cu o ţigară de tutun. (idem)
9. Mai ales noi trei suntem stâlpii puterii: proprietani, membrii Comitetului permanent... ai Comitetului agricol şi eţetera. (Zaharia Trahanache)
10. Bravos naţiune! Halal să-ţi fie! Să trăiască Republic! Vivat Prinţipatele Unite! şi jos iscălit în original "Garibaldi". (Conul Leonida)

Precizare: Citatele au fost date după I.L. Caragiale, *Opere* vol. I (Ediţie critică de Al Rosetti, Şerban Cioculescu şi Liviu Călin), Bucureşti, ESPLA, 1959, în care a fost respectată punctuaţia autorului.

Braşov - Filologie, Ştiinţe Juridice

I. Identificaţi felul subordonatelor din textele:

1. Plictisindu-se să mai aştepte, a plecat supărat.
2. E mare lucru să ai caracter.
3. Măcar că a plouat, grâul n-a crescut.
4. Dacă şi-a cerut scuze, a făcut-o din politeţe.

Scanned with OKEN Scanner

5. Nemaiîntâmplându-i-se în ultimii ani să fie într-o astfel de situație, n-a putut reacționa.
6. El nu era prea bun să răspundă la toate pretențiile lor.
7. El poate ajunge să priceapă multe.
8. Dacă i-a observat mirarea, i-a explicat amănunțit totul.
9. Că l-am văzut la petrecere nu mi-a făcut plăcere.
10. Nu deschide ușa, oricine te-ar căuta.
11. De ce ai venit, de vreme ce nu te-am chemat?
12. Hai de mă ajută!
13. A ajuns unde a ajuns numai prin mari eforturi.
14. Decât o săptămână vrabie, mai bine o zi șoim.
15. Părându-i rău să-l părăsească, a acceptat compromisul.
16. Ca nu cumva să-l amendeze, a coborât.
17. Inteligent cum se credea, dădea lecții tuturor.
18. Dat fiind faptul că nu mai e timp de discuții, ne vom opri aici.

II. Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate în textele de mai jos:

1. Multe trecători sunt închise traficului rutier.
2. O ciudățenie de femeie îi răsări în drum.
3. Înaintea-ți se deschidea o minunată priveliște.
4. Nu i se întâmplase încă ceea ce cu toții eram convinși că avea să i se întâmple.
5. Oamenii în preajma cărora trăiești te influențează.
6. Când adevărul lipsește, "mi se pare" se apropie de adevăr.
7. Poate aș veni, la chemarea ta.
8. Asupra noastră și-au îndreptat atenția.
9. Nefiind pregătit de vizită, a întârziat puțin.
10. Au plecat la pescuit de crapi.

III. Construiți câte un exemplu pentru cerințele de mai jos:

1. o subordonată subiectivă în raport de coordonare cu un subiect exprimat prin pronume;
2. complement circumstanțial de scop - verb la infinitiv;
3. complement de agent - locuțiune pronominală;
4. un atribut exprimat prin numeral să aibă ca regent un pronume negativ;
5. atribut pronominal - pronume demonstrativ în D fără prepoziție;
6. complement indirect - substantiv în G cu regent adjectival;
7. o locuțiune interjecțională în construcție incidentă;
8. complement circumstanțial concesiv - substantiv în D cu prepoziție;
9. nume predicativ - verb la infinitiv perfect, diateza pasivă.

IV. Răspundeți cerințelor:

1. Indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
deznădejde, îndrăznet, lăcomie, încâlcit, groaznic, încrezător, searbăd, a împila, binevoitor, înfocat.
2. Indicați câte un antonim nederivat pentru cuvintele:
creștin, efemer, culant, ostil, succesiv, păcătos, sinteză, occident, tranșant, placid.
3. Folosiți în contexte paronimele de mai jos (sunt admise și sintagme):
conjectură - conjunctură; a prescrie - a proscrie;
factiune - fracțiune; genă - gemă.
4. Rescrieți forma corectă din perechile:
colinzi - colinde; sanda - sandală;

Scanned with OKEN Scanner

îngurgita - ingurgita;
hilar - ilar;
urticarie - urticare;
serviciu - servici;
marfar - mărfar;
erbicid - ierbicid;
deconspira - desconspira;
itinerar - itinerariu.

5. Despărțiți în silabe cuvintele de mai jos, încercuiți diftongii și subliniați vocalele în hiat: aghiotant, vizitii, societate, mi-ai adus, cocioabă, azalee, defectuos.

6. Rescrieți varianta accentuată corect:

taxí - táxi;
símbol - simból;
podgórie - podgoríe;
scrútin - scrutín;
véctor - vectór;
prevedére - prevédere;
mótrice - motríce.

Brașov - Educație Fizică și Sport

1. Cuvântul subliniat din enunțul: "Omul, a cărui judecată este superioară, cunoaște legile naturii." este:

a) subiect;
b) atribut pronominal;
c) atribut adjectival;
d) complement direct;
e) complement indirect.

2. Cuvântul subliniat din enunțul: "Dorința lui de a pleca era puternică." este:

a) interjecție;
b) verb auxiliar;
c) prepoziție a infinitivului;
d) articol genitival;
e) verb predicativ.

3. În perechile de mai jos prima formă corectă e:

a) pescator - pescador;
b) anticameră - antecameră;
c) pamblică - panglică;
d) paleativ - paliativ;
e) imistiune - imixtiune.

4. Identificați varianta corectă:

a) Sînt nemulțumiri în ceea ce privește creșterile prețurilor.
b) Sunt nemulțumiri în ceea ce privește creșterile prețurilor.
c) Sunt nemulțumiri în ce privesc creșterile prețurilor.
d) Sunt nemulțumiri în ce privește creșterile de prețuri.
e) Sunt nemulțumiri în ceea ce privesc creșterile de prețuri.

5. Propoziția subliniată din fraza: "Din câți s-au ispitit să citească slova, nimeni nu s-a priceput." este:

a) completivă directă;
b) subiectivă;
c) atributivă;
d) predicativă;
e) consecutivă.

Scanned with OKEN Scanner

6. Indicați grupa care conține paronime:
a) ocazional - temporar;
b) permanent - temporar;
c) temporar - originar;
d) temporar - temporal;
e) temporar - temperat.

7. Elocință are sensul:
a) inteligență ieșită din comun;
b) perseverență, insistență;
c) arta de a vorbi frumos, emoționant, convingător;
d) arta de a vorbi concis;
e) arta de a înfrumuseța ceva.

8. Cuvintele marafeți, mardeiaș, mucles sunt:
a) arhaisme;
b) regionalisme;
c) cuvinte de jargon;
d) cuvinte de argou;
e) neologisme.

9. Propoziția subliniată din fraza: "Muntele, că-i munte și tot are doruri multe." este:
a) cauzală;
b) condițională;
c) consecutivă;
d) concesivă;
e) atributivă.

10. În propoziția: "Clasa era plină de elevi." predicatul este:
a) era;
b) era plină;
c) clasa era;
d) era plină de elevi;
e) era plină clasa.

11. Propoziția subliniată din fraza: "Așa e lumea asta și de-i face ce-ai face rămâne cum este ea." este:
a) subiectivă;
b) predicativă;
c) modală;
d) completivă directă;
e) temporală.

12. Substantivele: Lacul-Roșu, Splaiul Independenței, Baia de arieș, Roata norocului sunt:
a) colective;
b) epicene;
c) mobile;
d) compuse;
e) comune.

13. Propoziția subliniată din fraza: "Măria-ta, ai doi meri în grădină unul lângă altul, că nu știi care sunt ramurile unuia și care ale altuia." este:
a) cauzală;
b) circumstanțială de scop;

Scanned with OKEN Scanner

c) consecutivă;
d) concesivă;
e) condiţională.

14. Indicaţi valoarea morfologică a cuvântului subliniat: "Cum n-am mai primit nici un răspuns, am plecat."
a) prepoziţie;
b) adverb relativ;
c) conjuncţie subordonatoare;
d) pronume relativ;
e) conjuncţie coordonatoare.

15. Indicaţi valoarea morfologică a cuvântului subliniat: "Ion a fost însurat fără voia lui."
a) adjectiv;
b) adjectiv participial;
c) participiul verbului la diateza pasivă;
d) substantiv;
e) verb la supin.

16. Indicaţi cazul cuvântului subliniat din propoziţia: "Mi-era frică de aşteptare!"
a) nominativ;
b) acuzativ;
c) fără caz, intră în componenţa locuţiunii;
d) vocativ;
e) genitiv.

17. Cuvântul subliniat din propoziţia: "Sunt ani de-atunci." are funcţia sintactică de:
a) complement direct;
b) subiect;
c) nume predicativ;
d) complement indirect;
e) complement circumstanţial de scop.

18. Determinaţi cuvântul subliniat din construcţia: "Deferenţa datorată vârstnicilor ne va bucura şi pe noi cândva."
a) substantiv în dativ, complement indirect;
b) substantiv în dativ, atribut;
c) substantiv în dativ, complement circumstanţial de cauză;
d) substantiv în genitiv, complement indirect;
e) substantiv în genitiv, atribut substantival.

19. Marcaţi grupa care conţine omonime:
a) toacă, simplu, cal;
b) tort, cap, ţol;
c) soare, zori, zodiac;
d) gras, slab, ponderal;
e) frumos, urât, benefic.

20. Prin topica defectuoasă se deturnează sensul comunicării în:
a) Sandale pentru dame din material plastic.
b) Nu trimiteţi copiii cu sifoanele la umplut!
c) Clienţi, nu răspundem de sifoanele care fac explozie!
d) Frumoasa interlocutoare mi se adresase.
e) Bravul soldat murise la datorie.

Scanned with OKEN Scanner

21. Indicați varianta corectă:
a) agțibild;
b) agțipild;
c) agțipilt;
d) apțibild;
e) abțibild.

22. Sinonimul locuțiunii verbale: "A da cu sâc" este:
a) a observa;
b) a necăji;
c) a sărăci;
d) a intenționa;
e) a sâcâi.

23. Substantivul onestitate s-a format prin:
a) schimbarea valorii gramaticale;
b) compunere prin alăturare;
c) compunere prin contopire;
d) derivare cu prefix;
e) derivare cu sufix.

24. Alegeți forma pe care o considerați incorectă:
a) vom fi vroit;
b) vom fi vrut;
c) vom fi voit;
d) vom fi fost;
e) vom fi avut.

25. Cuvintele mărite împărate, din fraza: "- Sunt gata, mărite împărate, zise el." s-au izolat prin virgule deoarece:
a) acestea constituie o apoziție explicativă;
b) despart numele predicativ de atributul adjectival;
c) substantivul și determinantul sunt în cazul vocativ;
d) sunt o construcție incidentă;
e) sunt o inversiune.

26. Marcați grupa de cuvinte care nu pot forma familie lexicală:
a) prieten, radio, cretă;
b) echer, hârtie, izlaz;
c) mamă, soră, moșie;
d) școală, televizor, vorbă;
e) a umbla, bătrân, izvor.

27. În comunicarea: "Salariile s-au indexat cu un procent de cinci la sută." expresia un procent este:
a) corectă întrucât indică sistemul de indexare;
b) corectă întrucât determină un verb și este complement;
c) incorectă întrucât în context devine o exprimare pleonastică;
d) incorectă întrucât indică un semnal de alarmă;
e) corectă întrucât stârnește panică.

28. Stabiliți forma corectă de genitiv-dativ a substantivelor Maria și Ion:
a) lui Ion, lui Maria;
b) Ion, Mariei;
c) Mariei, lui Ion;

Scanned with OKEN Scanner

d) lui Ion, Maria;
a) Ionului, Mariei.

29. Pot fi semne ortografice şi de punctuaţie:
a) punctul, virgula, linia de pauză;
b) semnul întrebării, semnul exclamării;
c) apostroful, două puncte;
d) punctele de suspensie, virgula;
e) paranteza, punctul.

30. Cuvântul acuarelă se desparte în silabe astfel:
a) a-cua-re-lă;
b) a-cu-a-re-lă;
c) ac-ua-re-lă;
d) acua-re-lă;
e) a-cua-rel-ă.

31. Cuvântul armistiţiu se desparte în silabe astfel:
a) a-rm-i-sti-ţi-u;
b) ar-mis-ti-ţiu;
c) ar-mi-sti-ţiu;
d) ar-mi-stiţi-u;
e) a-rmis-ti-ţi-u.

32. Recunoaşteţi grupa de adjective care conţin ideea de comparativ:
a) adânc, rău, repede;
b) superioară, anterior, ulterior;
c) minim, suprem, ultim;
d) mort, veşnic, rotund;
e) viu, pulmonar, endemic.

33. Termenul jurisdicţie are înţelesul de:
a) summum de legi penale aparţinând unui stat de drept;
b) ramură a dreptului constituţional care veghează ca legile unui stat să nu contravină prevederilor constituţionale;
c) putere competentă de a judeca a unui judecător sau a unei instanţe;
d) juriul care hotărăşte forma corectă sau incorectă a unui cuvânt;
e) ceea ce stabileşte conţinutul legilor.

34. Nu are valoare de superlativ absolut forma:
a) frumoasă, frumoasă;
b) frumoasa frumoaselor;
c) cea mai frumoasă din câte am văzut;
d) frumoaaasă;
e) foarte frumoasă.

35. Indicaţi situaţia în care negreşit este adverb predicativ:
a) Veţi fi citit negreşit cartea.
b) Negreşit veţi fi citit cartea.
c) Negreşit că veţi fi citit cartea.
d) Va veni mâine negreşit.
e) El negreşit reuşeşte.

36. În fraza: "De-o mai fi cum a-nceput îmi iau traista şi mă mut." sunt:
a) trei predicate verbale;

Scanned with OKEN Scanner

b) două predicate verbale;
c) patru predicate verbale;
d) cinci predicate verbale;
e) trei predicate nominale.

37. Sunt numai locuțiuni substantivale cuvintele din grupa:
a) ținere de minte, foc de paie, aducere aminte;
b) încurcă-lume, numai piele și os, din zori și până-n noapte;
c) zgârie-brânză, târâie-brâu, o aruncătură de băț;
d) în lung și-n lat, de-a lungul, în fața;
e) cu scaun la cap, dare de mână, luare aminte.

38. Indicați forma adjectivului demonstrativ, folosită incorect:
a) Ne-am întâlnit pe aceeați ulicioară.
b) Aceeași copii sunt zilnic la școală.
c) Aceeași haină a purtat-o și ieri.
d) Aceleiași haine i-am cusut nasturele.
e) Aceloraşi copii li se acordă premii.

39. Forme incorecte întâlnite în seria de verbe la prezent:
a) îngroașă, să îngroaşe;
b) așază, să așeze;
c) șede, să șeadă;
d) șuier, să șuiere;
e) animez, să animeze.

40. Indicați grupa de substantive scrise corect:
a) ștres, revendicare, pretenție;
b) ștofă, ștand, advocat;
c) cearșaf, delincvent, președinție;
d) șocolată, absolut, coșoabă;
e) sanșă, ecstaz, oprobriu.

41. În propoziția: "N-a văzut pe cine dorea." pronumele relativ stă în cazul:
a) nominativ;
b) acuzativ;
c) vocativ;
d) dativ;
e) genitiv.

42. Indicați contextul în care apare diateza reflexivă cu sens pasiv:
a) Lecția se învață greu.
b) Lecția a fost învățată greu.
c) Învață greu lecția.
d) Lecția va fi învățată.
e) Învățasem lecția.

43. În fraza: "Nu mi-a fost cu putință să aflu ceva." subordonata este:
a) completivă directă;
b) atributivă;
c) subiectivă;
d) predicativă;
e) completivă indirectă.

44. În contextul: "Cum treci Siretul, apa-i rea și lemnele pe sponci." adverbul cum introduce:

Scanned with OKEN Scanner

a) cauzală;
b) modală;
c) circumstanțială de timp;
d) circumstanțială de scop;
e) propoziție circumstanțială de loc.

45. Există verbe la perfectul simplu în construcția:
a) Ea dansa și cânta mereu.
b) Ea dansase și cântase mereu.
c) Ea dansă și cântă.
d) Ea privi și vorbise.
e) Eu zisei și spusesem.

46. În fraza: "Du-te de-l spală." subordonata este:
a) finală;
b) consecutivă;
c) modală;
d) cauzală;
e) concesivă.

47. Formele accentuate și neaccentuate ale pronumelui reflexiv de persoana a III-a singular dativ sunt:
a) îmi, mi-, ne;
b) vă, v-, îți;
c) sieși, -și, își;
d) pe sine, se, pe se;
e) pe ea, îl, o.

48. În contextul: "Șterge-o din calea mea!" cuvântul subliniat este:
a) interjecție;
b) pronume nehotărât;
c) numeral;
d) pronume cu valoare neutră;
e) articol nehotărât.

49. În contextul: "bătu-l-ar sfântul" verbul se află la modul:
a) imperativ;
b) condițional optativ;
c) conjunctiv;
d) indicativ - timpul perfectul compus;
e) indicativ - timpul perfectul simplu.

50. Conține adjective care exprimă caracteristici care nu pot fi comparate, seria completă:
a) slab, tare, tenace;
b) leneș, isteț, urât;
c) desăvârșit, complet, principal;
d) ulterior, major, grea;
e) optim, puternic, eficace.

51. Este incorectă despărțirea în silabe:
a) sub-li-ni-a, su-blim, pa-tri-e;
b) i-ne-gal, a-nor-ga-nic, fun-cți-o-nar;
c) sub-a-pre-ci-at, su-bli-ma-re, de-spre;
d) am-bi-an-ță, am-bi-gu-u, re-flex, re-fa-ce-re;

Scanned with OKEN Scanner

e) an-tu-raj, a-mal-gam, al-co-ol.

52. Aparține stilului familiar (colocvial) contextul:
a) - Degeaba te mai sclifoseşti, Ioane, răspunse mama cu nepăsare.
b) Se convoacă în sesiune extraordinară ambele camere ale Parlamentului.
c) Marți, 12 iulie, în baza Hotărârii Guvernului nr. 251/1994 s-a constituit...
d) Sulfații se încadrează unei categorii aparte.
e) Fonetica este o parte a gramaticii.

53. În contextul: "Deasupră-mi teiul sfânt să-şi scuture creanga." cuvântul subliniat este la cazul:
a) genitiv;
b) dativ;
c) acuzativ;
d) vocativ;
e) nominativ.

54. În fraza: "Iar ai greşit rezolvarea." cuvântul subliniat este:
a) conjuncție coordonatoare adversativă;
b) conjuncție subordonatoare;
c) adverb;
d) substantiv;
e) prepoziție.

55. Dubletele considerate corecte sunt:
a) a datora - a datori;
b) învălurit - învălurat;
c) defectuos - defectos;
d) ecvestru - egvestru;
e) estaz - extaz.

56. Ce tip de subordonată introduce interjecția predicativă iată:
a) subiectivă;
b) completivă directă;
c) completivă indirectă;
d) predicativă;
e) finală.

57. Alege forma corectă:
a) Profesoara fiului meu cel mare este directoarea şcolii.
b) Profesoara a dat fiului cel mare un trei.
c) Profesoara fiului meu celui mare este şi directoare.
d) Am dat profesoarei fiului meu cel mare un buchet de flori.
e) Pe profesoara fiului cel mare o cheamă Ana.

58. Verbul a deveni poate fi:
a) verb la diateza pasivă;
b) verb impersonal;
c) verb tranzitiv;
d) verb auxiliar;
e) verb copulativ.

59. În fraza: "În exteriorul casei erau mulți copaci." exteriorul este:
a) adverb;
b) substantiv cu prepoziție;
c) locuțiune prepozițională;

Scanned with OKEN Scanner

d) locuțiune adverbială;
e) locuțiune adjectivală.

60. Care este formula următoarei fraze: "Dacă vei pleca înseamnă că m-ai ascultat.":
a) SB + PP + NP;
b) SB + PP + PR;
c) CD + PP + SB;
d) SB + PP + CD;
e) CT + SB + PR.

Braşov - Bibliologie + Institutori

I. Delimitați propozițiile din frazele următoare și precizați felul subordonatelor:

1. De vreme ce nu m-am hotărât, nu-ți pot da răspunsul.
2. I se întâmpla deseori să revină la hotărârea dintâi.
3. Mi-e dor să mai revăd satul natal.
4. Andrei, că e bun la matematică, şi n-a rezolvat problema.
5. Înveți, reuşeşti.
6. Dorința lui să reuşească s-a împlinit.
7. Se mişca prea abil ca să observăm vreo stângăcie.
8. Supărarea lui era că nimeni nu-l credea.
9. Îl auzea pe Moromete cum bombănea.
10. Cum s-a apropiat de vale, a auzit buştenii rostogolindu-se.
11. A plecat fără să spună un cuvânt.
12. Pe dealuri, oriunde te întorceai, erau pământurile boierului.
13. S-a întors de şi-a luat rămas bun.
14. Şi-a adus aminte de locurile pe unde se jucau.
15. Oricât de bun părinte ai fi, greşeşti uneori.
16. S-a îndreptat spre cine i-a ieşit în cale.
17. Să-ți scriu despre el mi-ar fi greu.
18. S-a simțit dator să intervină.

II. Precizați funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate, specificând cazul sau diateza și modul:

1. Şi-a pierdut ochelarii.
2. Stai locului!
4. S-a aplecat deasupră-i.
4. E lucru mare să ştii să vorbeşti.
5. O cunosc de mică.
6. Dau cui cere.
7. Ale voastre vor fi pagubele!
8. Am cumpărat niște brânză.
9. Am întrebat pe fiecare din cei trei ce s-a întâmplat.
10. Eşti împotriva lui?
11. A votat contra mea.
12. Au venit la oameni, de s-a umplut piața!

Scanned with OKEN Scanner

13. M-aş fi îmbrăcat mai repede.
14. Pâinea aceasta este de ieri.
15. Nu pot fi convins de nimeni că asta e soluţia.
16. Nu avem timp de pierdut.
17. Neştiind răspunsul, tăcu.
18. Vai de capul lui!

III.

A. Construiţi câte un exemplu pentru cerinţele de mai jos:
- subiect - substantiv provenit din adverb;
- complement indirect - substantiv în dativ, să determine un adjectiv;
- atribut - verb la infinitiv perfect, diateza pasivă;
- complement circumstanţial de cauză - adjectiv.

B. Indicaţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele:
surghiun, a bănui, mănos, citeţ, urmare, duşmănie, uimit, trecător, întâmplător, întunecos.

C. Introduceţi în contexte paronimele:
- eufonie/ euforie;
- mortal/ mortar;
- smoc/ smog;
- anual/ anuar;
- manej/ menaj.

D. Despărţiţi în silabe cuvintele:
somnambul, vârstnic, binoclu, sancţiune, sculptor, mausoleu, pauperitate, fiică, altundeva, atlet.

Cluj-Napoca - Drept

Subiectul I se copiază şi se rezolvă conform cerinţelor a şi b.

I.

Dacă el a fost chemat la audieri şi nu s-a prezentat înseamnă că, în ciuda faptului că n-a fost direct implicat în afacere, dispune, conform afirmaţiilor unora, de propriile-i informaţii, a căror dezvăluire, înaintea anchetei oficiale, ar fi urmat să ducă la o concluzie contrară celei din mass-media şi i-ar fi pus sub reflector pe cei ce sunt vinovaţi şi, de aceea, împotriva dezvăluirilor pe această temă, acestora fiindu-le clar că, dacă adevărul a devenit public, ei nu vor mai beneficia de sprijinul nimănui, gazetari sau alţi oameni cu influenţă asupra opiniei publice, împrejurare ce ar pune capăt afacerilor lor.

Cerinţe:

a) Analiza sintactică a frazei (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).
b) Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

Subiectul al II-lea nu se copiază, cu excepţia punctului 8. Soluţiile se dau în ordinea de pe foaie.

II.

1. Trăsăturile genului personal.

Scanned with OKEN Scanner

2. Explicați și ilustrați: dativul posesiv, dativul etic și dativul locativ.
3. Definiți și ilustrați modul prezumtiv.
4. Familia cuvintelor: a crede și obraz.
5. Enumerați, cu exemple, trei modalități de exprimare a ideii de aproximare.
6. Adjectivul ca termen regent în propoziție.
7. Ce deosebiri gramaticale există între cuvintele subliniate din următoarele exemple:
   a) Sigur că ne vom revedea.
   b) Desigur că ne vom revedea.
   c) Sigur ne vom revedea?
8. Transcrieți fraza următoare, punând virgulele necesare:
   Dragă Mihai ți s-a spus ieri știu bine că ești liderul echipei de gimnastică iar colaboratorul tău psihologul te va ajuta dacă va fi cazul să rezolvi unele probleme delicate care presupun s-ar putea să apară.
9. Fie exemplul:
   Nu-mi prii/priii observația lui.
Subliniați forma corectă și motivați-vă decizia.
10. Declinați următoarele structuri la singular și la plural:
   a) problema însăși;
   b) băiatul însuși.
11. Se dau structurile:
   a) Unii colegi s-au supărat pe Ionuț.
   b) Unii colegi l-au supărat pe Ionuț.
Determinați funcția cuvintelor subliniate, motivând-o.
12. Adjectivele pronominale (cu exemple).

Cluj-Napoca - Litere

I.

a) Se dă textul:

Era așa de firesc să nădăjduiesc ca la cea dintâi ocazie să fiu înaintat, încât n-am stăruit prin nimeni, ci am lăsat ca lucrurile să-și urmeze calea lor firească, mai ales că nu mi-a plăcut să sap nimănui groapa, iar o stăruință din parte-mi în acest sens, când încă nu se știa nimic sigur despre un loc vacant, s-ar fi putut interpreta rău.

Se cere:

1. Analiza sintactică a frazei.
2. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor subliniate.

b) Adjectivele pronominale în limba română.

II. Comentați următoarea strofă:

Când privesc zilele de-aur a scripturilor române,
Mă cufund ca într-o mare de visări dulci și senine
Și în jur parcă-mi colindă dulci și mândre primăveri,
Sau văd nopți ce-ntind deasupră-mi oceanele de stele,
Zile cu trei sori în frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu izvoare-ale gândirii și cu râuri de cântări.

Notă: Textele de analizat (I și II) nu se copiază pe foaia de examen.

Scanned with OKEN Scanner

Cluj - Litere

I. Se dă fraza:

Fiind cam departe, cu toată dorința mea arzătoare, mi-era cu neputință să surprind măcar vreun fragment din conturul inteligibil al unei fraze, ca să pot reconstitui convorbirea lor, ale cărei frânturi de-abia puteau fi auzite din camera unde mă aflam, dar, cum îl știam pe el foarte inteligent, iar pe ea, în pofida tuturor aparențelor, extrem de emotivă, eram sigur că acolo e o devenire, în care eu aș fi fost de prisos, devenindu-mi clar că, și dacă aș fi fost acceptat de cei doi "prieteni" ai noștri, aș fi avut parte numai de compătimirea ei, fapt care nu mi-ar fi convenit, nici mie și, de altfel, nici unuia dintre cei pe care-i cunosc, prieteni ori dușmani; firește că aceste susceptibilități sunt doar ale mele.

Cerințe:

1. Analiza sintactică a frazei.
2. Analiza sintactică a cuvintelor subliniate.

Notă: Pe foaia de examen nu se copiază textul în forma dată, ci se reproduc doar propozițiile și cuvintele de analizat.

II.

1. Sufixele lexicale - clasificări și exemple.

2. a) Dați exemple cu adverbe și pronume relative nehotărâte în frază (două pentru adverbe, două pentru pronume).

b) Fie exemplul: Ca dascăl, el acordă mai multă atenție copiilor altora.

Cuvântul altora este pronume nehotărât sau adjectiv pronominal nehotărât? Argumentați-vă răspunsul și faceți analiza gramaticală a cuvântului dat.

3. Se dă următorul text:

Primul gol al partidei, a fost marcat în repriza întâi, la o lovitură liberă ne mai pomenită, a cărui efect a surprins pe toată lumea. În partea doua a meciului, oaspeții au început aș ordona jocul și, ajutați și de cei trei arbitrii au preluat frânele partidei.

Fortuită de adversari, echipa noastră va dispare treptat din joc și va mai primii încă două goluri. E adevărat, că cele trei bări care le-am avut puteau asigura alor noștrii un happy-end fericit dar ineficacitatea e o boală mai veche, care a recidivat iarăși.

Mi-a displăcut arbitrajul și atitudinea publicului. Însăși antrenorul oaspeților a recunoscut că nu agrează această manieră de arbitraj. La conferința de presă el a reluat din nou ideia. Aceasta nu înseamnă că putem fii de acord cu acei suporteri care i-au făcut pe arbitrii excroci, declicvenți, etc. și care erau gata ai linșa, dacă nu interveneau organele de ordine.

Mi jenă să recunosc, dar însăși conducerii clubului îi revine o bună parte din vină pentru că a incitat într-una publicul spectator, așa cum a făcut și altă-dată. Să fii făcut altfel, atmosfera n-ar fi fost aceiași.

Cerințe:

Identificați greșelile de limbă (lexicale, ortografice, de punctuație, gramaticale etc.), explicați în ce constau acestea și dați formele corecte. (Nu transcrieți textul în varianta corectă!)

Notă: Pe foaia de examen nu se reproduc cerințele, ci doar numerele acestora, obligatoriu în ordinea dată, urmate de răspunsuri.

Scanned with OKEN Scanner

Craiova - Drept

1. Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
   a) răzfrânge, dezaxa, deslănțui, dezpresura, îmbujora, desmăț;
   b) despresura, dezaxa, dezlănțui, dezmăț, răzbate, înota;
   c) dezaxa, răzfrânge, deslănțui, dezpresura, îmbujora, desmăț;
   d) deslipi, dezvăța, răzbate, înnoda, răzcroi, înbujora;
   e) răscroi, dezlipi, înnoda, deslănțui, răsfrânge, desvăța.
2. Cuvântul malgaș înseamnă:
   a) privitor la Oman și la populația lui;
   b) privitor la Madagascar și la populația lui;
   c) privitor la Bahrein și la populația lui;
   d) privitor la Mali și la populația lui;
   e) nomad aparținând unor populații din Africa Sahariană.
3. Sunt corecte formele din seria:
   a) dă-i-i, să aibă, usuc, să îngrașe;
   b) busc, să aibe, dă-i-i, să îngrașă;
   c) să aibă, dă-i-i, să îngrașe, usc;
   d) să îngrașe, usuc, dăi-i, să aibă;
   e) usuc, să aibă, să îngrașă, dăi-i.
4. Cuvântul frig din mi-e frig este:
   a) adjectiv-nume predicativ;
   b) adverb-nume predicativ;
   c) adverb-subiect;
   d) adjectiv-subiect;
   e) substantiv-subiect.
5. Cuvântul ingerință este folosit corect în enunțurile:
   a) S-a observat o ingerință nedorită în treburile altui stat.
   b) A reclamat ingerința abuzivă a directorului în treburile secției.
   c) Au existat ingerințe ale unor organe superioare în activitatea societății.
   d) Tot timpul mesei a făcut ingerințe neavenite.
   e) Ingerințele la mâncare au displăcut musafirilor.
6. Cuvântul lusitan înseamnă:
   a) privitor la Andorra și la populația ei;
   b) privitor la regiunea sudică a Spaniei și la populația ei;
   c) privitor la regiunea sudică a Franței și la populația ei;
   d) privitor la Portugalia și la populația ei;
   e) termen din geologie desemnând al treilea etaj al jurasicului superior.
7. Care este desinența de persoana a III-a singular indicativ prezent al verbelor: acoperi, suferi, oferi și preceda
   a) -e;
   b) -ează;
   c) -ă;
   d) -ește;
   e) -e (la acoperi, suferi, preceda) și -ă (la oferi).
8. Precizați rădăcina cuvântului înfățișare:
   a) înfăț-;

Scanned with OKEN Scanner

b) -făţiş-;
c) înfăţiş-;
d) -făţişa-;
e) -făţ-.

9. În enunţul: "Na-ţi-o frântă, că ţi-am dres-o!" o este:
a) complement direct exprimat prin pronume personal în acuzativ;
b) pronume personal cu valoare neutră, fără funcţie sintactică;
c) articol nehotărât;
d) complement indirect exprimat prin pronume personal în acuzativ;
e) pronume personal în dativul etic, fără funcţie sintactică.

10. În care din frazele următoare apare perfectul modului prezumtiv:
a) Voi fi plecat demult, când vei veni tu.
b) Va fi terminat lucrarea, când va intra profesoara în clasă.
c) Va fi terminat treaba, dacă a plecat.
d) Vom fi adormiţi, dacă veţi veni după miezul nopţii.
e) Vor fi pierdut orice speranţă, până îi veţi ajuta voi.

11. Care este pronunţarea corectă a cuvântului pasteuriza:
a) pasteuriza;
b) pastioriza;
c) pasteriza;
d) pasturiza;
e) pastöriza.

12. Cuvântul sinologie înseamnă:
a) ştiinţă care studiază cultura japoneză;
b) ştiinţă care studiază cultura coreeană;
c) ştiinţă care studiază cultura chineză;
d) analiză şi interpretare a radiografiei sinusurilor;
e) patologia inflamaţiilor mucoasei sinusurilor nazale.

13. Litera "i" corespunde la trei sunete diferite în seria:
a) cinci, poţi, azi, in;
b) cină, piatră, înalţi, chiar;
c) chipeş, iar, pin, unghi;
d) zi, chin, iarbă, cioară;
e) din, plin, chipiu, iepure.

14. Precizaţi rădăcina cuvântului încetoşat:
a) înceţ-;
b) ceţo-;
c) ceţoş-;
d) încetoş-;
e) -ceţ-.

15. În enunţurile:
1. Nu-mi place a fura munca altuia.
2. Bucuria lui era de a fi băgat în seamă.
3. Obligaţia de a învăţa o are orice candidat.
4. Se aude plouând.
5. S-a săturat de copiat exerciţiile.

cuvintele subliniate sunt în ordine:

Scanned with OKEN Scanner

a) complement direct, nume predicativ, atribut verbal, complement direct, complement indirect;
b) subiect, nume predicativ, atribut verbal, subiect, complement indirect;
c) complement direct, complement direct, atribut verbal, complement circumstanțial de mod, complement indirect;
d) complement direct, complement circumstanțial de mod, atribut verbal, complement direct, complement direct;
e) complement direct, complement circumstanțial de mod, atribut verbal, subiect, complement direct.

16. Care este seria în care toate îmbinările de cuvinte au formă corectă:
a) un prieten de-al meu, o prietenă de-a mea, nişte prieteni de-ai mei, nişte prietene de-ale mele;
b) un prieten de-al meu, o prietenă de-ale mele, nişte prieteni de-ai mei, nişte prietene de-a mele;
c) un prieten de-ai mei, o prietenă de-ale mele, nişte prieteni de-ai mei, nişte prietene de-ale mele;
d) un prieten de-a meu, o prietenă de-ale mele, nişte prieteni de-ai mei, nişte prietene de-a mele;
e) un prieten de-ai mei, o prietenă de-a mea, nişte prieteni de-ai mei, nişte prietene de-ale mele.

17. Care este sensul propriu al cuvântului inextricabil:
a) solid;
b) de nezdruncinat;
c) fiabil;
d) puternic;
e) încurcat.

18. Sunt corecte toate formulările din seria:
a) altercație verbală, mică alocuțiune, (a) avertiza din timp, atelier de blănărie;
b) caligrafie frumoasă, coexistență pașnică, mare colos industrial, ceremonie protocolară;
c) altercație frecventă, alocuțiune laudativă, aprobare imediată, (a) avertiza binevoitor;
d) debuşeu pe piață, debut inițial, echivalentă ca valoare, a extermina în masă;
e) altercație plăcută, (a) face supraetajări, evocare retrospectivă, ecranizare reuşită.

19. Ce este noastră din contra noastră din punct de vedere morfologic:
a) pronume personal în genitiv;
b) pronume posesiv în genitiv;
c) adjectiv posesiv în genitiv;
d) pronume posesiv în acuzativ;
e) adjectiv posesiv în acuzativ.

20. În enunțurile:
1. S-a vorbit cu şefii fiecăruia.
2. Acționează împotriva oricui.
3. Lucrează pentru nu știu cine.
4. I-a dat o carte te miri cui.

cuvintele subliniate sunt:
a) 1 - pronume nehotărât, atribut pronominal genitival; 2 - pronume nehotărât, complement indirect; 3 - locuțiune pronomială nehotărâtă, complement circumstanțial de mod; 4 - locuțiune pronomială nehotărâtă, complement indirect;
b) 1 - pronume relativ, atribut pronominal genitival; 2 - pronume nehotărât, complement circumstanțial de mod; 3 - pronume relativ precedat de prepoziție, complement circumstanțial de mod; verb, predicat verbal; 4 - verb, predicat verbal; pronume relativ, complement indirect;

Scanned with OKEN Scanner

c) 1 - pronume nehotărât, atribut pronominal genitival; 2 - pronume nehotărât, complement indirect; 3 - pronume relativ precedat de prepoziție, complement circumstanțial de mod; 4 - verb, predicat verbal; pronume relativ, complement indirect;
d) 1 - adjectiv pronominal nehotărât, atribut adjectival; 2 - pronume nehotărât, complement circumstanțial de mod; 3 - pronume relativ precedat de prepoziție, complement circumstanțial de mod; verb, predicat verbal; 4 - pronume personal, complement direct; verb, predicat verbal; pronume relativ, complement indirect;
e) 1 - pronume nehotărât, atribut pronominal genitival; 2 - pronume nehotărât, complement indirect; 3, 4 - locuțiune pronominală nehotărâtă, complement indirect.

21. Sunetul [i] are patru valori morfologice în seria:
a) auriii-i ochi, spune-i, codrii;
b) spune-i, nu-i bine, codrii;
c) auriii ochi, spune-i, nu-i bine;
d) spune-i, codrii, aurii-i ochi;
e) nu-i plac, spune-i, auriii ochi.

22. Cuvântul sui - generis înseamnă:
a) imprevizibil, inopinat;
b) general, abstract, universal;
c) special, original, particular;
d) subiacent;
e) abscons.

23. În propoziția: "L-am lăsat extrem de bucuros." cuvintele subliniate sunt:
a) complement indirect exprimat prin adverb la superlativ absolut;
b) complement indirect exprimat prin adjectiv la comparativ de superioritate;
c) element predicativ suplimentar exprimat prin adjectiv la superlativ absolut;
d) element predicativ suplimentar exprimat prin adjectiv la superlativ de superioritate;
e) complement direct exprimat prin adjectiv la superlativ absolut.

24. Care persoane ale verbului se exprimă prin câte o desinență identică la toate modurile și timpurile verbale personale (cu excepția conjunctivului perfect)?
a) persoanele 1 și a 2-a plural;
b) persoanele 1 și a 2-a singular;
c) persoana a 3-a singular și plural;
d) persoana 1 singular și plural;
e) persoana a 2-a singular și plural.

25. În propoziția: "Președintele țării este un deschizător de drumuri." cuvintele subliniate sunt:
a) complement direct exprimat prin substantiv și atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv;
b) complement direct exprimat prin locuțiune substantivală;
c) element predicativ suplimentar exprimat prin locuțiune substantivală;
d) nume predicativ suplimentar exprimat prin locuțiune substantivală;
e) complement circumstanțial de mod exprimat prin substantiv și atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv.

26. Sunt compuse cuvintele din seria:
a) bunăvoință, bunătate, bun de gură, SUA;
b) bunică, zgârie-brânză, Poiana Brașov;
c) fărădelege, IMGB, nu-mă-uita, Aviasan;
d) dna, o dată ce, prim-ministru;

Scanned with OKEN Scanner

e) băgare de seamă, CAR, d-ta, din cauză că.

27. Termenul eurocrat înseamnă:
a) membru al Parlamentului European;
b) element chimic din familia pământurilor rare;
c) funcționar al organismelor europene;
d) defect al cristalinului ochiului;
e) membru al unei uniuni democrate europene.

28. În enunțurile:
1. Are de învățat.
2. N-are ce face.
3. Învățând mult, vei reuși la facultate.
4. N-avea unde pleca în concediu.
5. Neștiind limba engleză, tot s-a descurcat.

cuvintele subliniate sunt în ordine:
a) complement direct, complement direct, complement circumstanțial concesiv, complement circumstanțial de mod, complement circumstanțial condițional;
b) complement direct, complement direct, complement circumstanțial condițional, complement direct, complement circumstanțial concesiv;
c) complement direct, complement indirect, complement circumstanțial de mod, complement circumstanțial concesiv;
d) complement indirect, complement direct, complement circumstanțial de mod, complement direct, complement circumstanțial condițional;
e) complement indirect, complement direct, complement circumstanțial de mod, complement circumstanțial de mod, complement circumstanțial concesiv.

29. În enunțul: "Fiind bolnav, n-a fost în stare să-i spună ce ar fi dacă ar fi ajutați zi de zi", valorile gramaticale ale verbului a fi sunt în ordine:
a) auxiliar, predicativ, copulativ, copulativ;
b) predicativ, predicativ, predicativ, copulativ;
c) copulativ, predicativ, predicativ, auxiliar;
d) copulativ, copulativ, predicativ, auxiliar;
e) copulativ, predicativ, copulativ, copulativ.

30. Care este sensul propriu al cuvântului condescendență:
a) respect binevoitor din partea unei persoane situată pe o poziție superioară;
b) invidie;
c) bănuială;
d) aroganță;
e) dispreț.

31. Ce reprezintă "i" din oricând, ochi și oribil în ordinea dată:
a) sunetul [i] scurt, o literă fără valoare fonetică, vocala [i];
b) sunetul [i] scurt, desinență de plural, vocala [i];
c) o semivocală, desinență de plural, vocala [i];
d) o semivocală, sunetul [i] scurt, vocala [i];
e) sunetul [i] scurt, desinență de plural, sunetul [i] accentuat și sunetul [i] neaccentuat.

32. Sunt perechi antonimice grupurile de cuvinte din seria:
a) crud/ proaspăt, emfatic/ afectat, culant/ zgârcit;
b) (a) frapa/ (a) șoca, curent/ frecvent, somptuos/ simplu;
c) nevinovat/ culpabil, revolut/ neîncheiat, rezistent/ fragil;

Scanned with OKEN Scanner

d) frenetic/ violent, (a) retroceda/ (a) remunera, rezervat/ nestăpânit;
e) specios/ artificial, handicap/ avantaj, haotic/ ordonat.

33. În ce caz este subiectul propoziției: "Ai mei au fost copleşiți de musafiri."
a) genitiv;
b) acuzativ;
c) dativ;
d) vocativ;
e) nominativ.

34. Semivocalele nescrise, dar pronunțate apar în toate cuvintele din seria:
a) eu, ea, ei, ele, erau;
b) este, (a) sui, laudă, ei, ele;
c) ea, laudă, sui, ie, ele;
d) eşti, ea, ei, ele, erau;
e) el, ea, ei, ele, eu.

35. Conțin triftongi toate cuvintele din seria:
a) ziceau, păzeau, ghioagă;
b) leoarcă, turcoaică, oierit;
c) ghioagă, mieună, inimioară;
d) turcoaică, cafeneaua, oierit;
e) păzeau, inimioară, chiulangioaică.

36. În enunțurile:
1. Ce se aude?
2. Ce este istoria?
3. Pe ce te bazezi?
4. Pentru ce înveți atâta?
5. Despre ce vorbiți?

cuvintele subliniate sunt:
a) 1 - subiect; 2, 3, 5 - complement indirect; 4 - complement circumstanțial de cauză;
b) 1 - subiect; 2, 3 - complement direct; 4 - complement circumstanțial de cauză; 5 - complement indirect;
c) 1, 3, 5 - complement direct; 2 - nume predicativ; 4 - complement circumstanțial de cauză;
d) 1 - complement direct; 2 - nume predicativ; 3, 4, 5 - complement indirect;
e) 1 - subiect; 2 - nume predicativ; 3, 5 - complement indirect; 4 - complement circumstanțial de scop.

37. Precizați în care serie toate cuvintele sunt derivate simultan cu sufixe şi prefixe:
a) răsfrângător, învederat, neajungere, conlucrare;
b) zburător, neaoş, năzdrăvan, balonaş;
c) repezeală, necăji, înființat, reface;
d) străbătător, tânjală, îngălbenit, repejor;
e) tândăli, neațos, vulturoaică, prespăla.

38. Precizați în care serie sunt cuvinte derivate cu prefixul trans-:
a) transalpin, transbordare, transfer;
b) transcaucazian, transaminaze, transă;
c) transcarpatic, transmediteranean, transrenan;
d) transpira, transdanubian, transla;
e) transperant, transsiberian, transmontan.

39. Care este forma corectă din îmbinările cu pronume relativ:

Scanned with OKEN Scanner

a) eleva ai cărui părinți;
b) eleva ale cărui părinți;
c) eleva a cărui părinți;
d) eleva a cărei părinți;
e) eleva ai cărei părinți.

40. Cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:
a) amalgam, amărât, amâna, bate, bântui, bănui;
b) albastru, bărbat, curaj, clivaj, intrigă, întâi;
c) acum, anterior, alteori, dintotdeauna, suprem, și;
d) sincer, suprem, teamă, tânăr, vină, verde, zid;
e) predestinat, presupus, pronume, repertoriu, șicană, șuiera, țipăt.

41. Sunt scrise corect cuvintele din seria:
a) Măria voastră, Meritul Științific, România literară, Munții Pădurea Neagră, Ordinul "Mihai Viteazul";
b) Măria Voastră, Meritul științific, România Literară, munții Pădurea Neagră, ordinul "Mihai Viteazul";
c) meritul Științific, România Literară, munții Pădurea Neagră, ordinul "Mihai Viteazul", Măria voastră;
d) România literară, meritul Științific, Munții Pădurea Neagră, Ordinul "Mihai Viteazul", Măria voastră;
e) Ordinul "Mihai Viteazul", munții Pădurea Neagră, Meritul Științific, Măria Voastră, România Literară.

42. Cuvântul <u>lizieră</u> are sensul de:
a) mijlocul unui câmp;
b) haină de damă;
c) șir de linii;
d) marginea unei păduri;
e) text ușor de citit.

43. În enunțul: "Am văzut că <u>de bun</u> ce era, toți îl socoteau <u>prost</u>." cuvintele subliniate sunt:
a) complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb și complement circumstanțial de mod exprimat prin substantiv;
b) complement indirect exprimat prin adjectiv și complement indirect exprimat prin adjectiv;
c) complement circumstanțial de cauză exprimat prin adverb și complement indirect exprimat prin adjectiv;
d) complement circumstanțial de cauză exprimat prin adjectiv cu prepoziție și element predicativ suplimentar exprimat prin adjectiv;
e) complement circumstanțial de mod exprimat prin adjectiv și complement circumstanțial de mod exprimat prin substantiv.

44. Substantivul <u>legat</u> înseamnă:
a) contract de asociație comercială;
b) sistem de decontări fără numerar folosit în comerțul exterior;
c) reprezentant al unei legații;
d) decizie a unei instanțe supreme prin care unui condamnat I se comută pedeapsa;
e) dispoziție testamentară prin care se lasă un bun cuiva.

45. Sunt conjuncții coordonatoare toate cuvintele din seria:
a) și, iar, însă, căci;
b) ori, sau, dar, deși;

Scanned with OKEN Scanner

c) ci, şi, iar, însă;
d) şi, însă, ci, deşi;
e) ori, căci, sau, iar.

46. Cuvântul acrofobie are sensul de:
a) indispoziţie;
b) teamă de întuneric;
c) spaimă de adânc;
d) teamă patologică de înălţimi;
e) teamă patologică de locuri închise.

47. Cuvântul duopol înseamnă:
a) termen din muzică desemnând un interval cu 12 trepte;
b) rezecţie a duodenului;
c) dominaţie a două companii asupra pieţei unuia sau mai multor produse;
d) inflamaţie a mucoasei duodenului;
e) guvernare exercitată de doi regi.

48. În enunţurile:
1. Cei trei elevi ai clasei au participat la concurs.
2. Cei de acolo nu sunt prietenii mei.
3. Cei oameni aşteaptă trenu. (Exprimare populară)
4. Ştefan cel Mare a purtat multe războaie.
5. Cei care ascultă sunt mai înţelepţi.
6. Am primit cărţile de la cei din ţară.
7. Cât cei pe dânsa? (Exprimare populară)
8. Am vorbit cu cel de-al doilea.
9. El este cel mai frumos.

cuvintele subliniate sunt:
a) 1, 2, 5, 6 - pronume demonstrativ; 3, 4 - adjectiv pronominal demonstrativ; 7, 8 - articol demonstrativ;
b) 1, 4, 8, 9 - articol demonstrativ; 2, 5, 6 - pronume demonstrativ; 3 - adjectiv pronominal demonstrativ; 7 - verb;
c) 1, 4, 8, 9 - articol demonstrativ; 2, 3, 5, 6 - pronume demonstrativ; 7 - verb;
d) 1, 8, 9 - articol demonstrativ; 2, 3 - adjectiv pronominal demonstrativ; 4, 5, 6 - pronume demonstrativ; 7 - verb;
e) 1, 4, 8, 9 - articol demonstrativ; 5, 6 - pronume demonstrativ; 2, 3 - adjectiv pronominal demonstrativ; 7 - verb.

49. Numiţi părţile de vorbire subliniate în ordinea în care apar în următorul text:
"Simţindu-mă slăbită, mi-am întrerupt lucrul şi m-am gândit cui să-i cer ajutor."
a) pronume reflexiv în acuzativ, pronume reflexiv în dativ, pronume reflexiv în acuzativ, pronume relativ interogativ cine în dativ, pronume personal în dativ;
b) pronume personal în acuzativ, pronume personal în dativ, pronume personal în acuzativ, pronume relativ care în dativ, pronume personal în dativ;
c) pronume reflexiv în acuzativ, pronume reflexiv în dativ, pronume reflexiv în acuzativ, pronume relativ care în dativ, pronume personal în dativ;
d) pronume reflexiv în acuzativ, pronume reflexiv în dativ, pronume reflexiv în acuzativ, pronume relativ cine în dativ, pronume reflexiv în dativ;
e) pronume reflexiv în acuzativ, pronume reflexiv în dativ, pronume personal în acuzativ, pronume relativ care în dativ, pronume personal în dativ.

Scanned with OKEN Scanner

50. Toate cuvintele sunt formate din două silabe în seria:
a) social, teatru, viață, pian, haos;
b) ocean, social, piață, haos, pian;
c) viață, pian, teatru, haos, ocean;
d) social, teatru, pian, haos, viață;
e) piață, social, viață, teatru, haos.

51. Este corectă depărțirea în silabe a cuvintelor din seria:
a) di-zeur,ră-u-ta-te, pre-sti-gi-os, rău-fă-că-tor;
b) di-ze-ur, ră-u-ta-te, pres-ti-gi-os, rău-fă-că-tor;
c) di-ze-ur, rău-ta-te, pre-sti-gi-os, ră-u-fă-că-tor;
d) di-zeur, ră-u-ta-te, pres-ti-gios, rău-fă-că-tor;
e) diz-eur, ră-u-ta-te, pres-ti-gi-os, rău-făcă-tor.

52. Conțin diftongi toate cuvintele din seria:
a) îngheață, mieuna, inimioară, ceapă;
b) treceau, chioară, ghionoaie, nuiaua;
c) sui, inimioară, ceapă, treceau;
d) mieuna, sui, inimioară, chioară;
e) nuiaua, ghionoaie, sui, ceapă.

53. În cuvântul ghiocei sunt:
a) 2 consoane, 2 vocale, 2 semivocale;
b) 3 consoane, 3 vocale, 1 semivocală;
c) 2 consoane, 3 vocale, 1 semivocală;
d) 2 consoane, 3 vocale, 2 semivocale;
e) 3 consoane, 1 vocală, 3 semivocale.

54. În enunțurile:
1. La cât o vinzi?
2. La cât mănânci?
3. La cât îi apreciezi valoarea?

cuvintele subliniate sunt:
a) 1 - complement indirect; 2 - complement circumstanțial de timp; 3 - complement circumstanțial de mod;
b) 1, 3 - complement circumstanțial de mod; 2 - complement circumstanțial de timp;
c) 1 - complement circumstanțial de mod; 2 - complement circumstanțial de timp; 3 - complement direct;
d) 1, 3 - complement indirect; 2 - complement circumstanțial de mod;
e) 1, 2 - complement circumstanțial de mod; 3 - complement indirect.

55. Seriile de cuvinte:
1. colector/ conector;
2. resentiment/ dușmănie;
3. aversiune/ eversiune;
4. segmental/ segmentar;
5. auxiliar/ anex.

sunt:
a) toate sinonime;
b) 1, 4 - paronime; 3 - antonime; 2, 5 - sinonime;
c) 1, 5 - sinonime; 3, 4 - paronime; 2 - antonime;
d) 1, 3 - paronime; 4 - sinonime; 2, 5 - antonime;

Scanned with OKEN Scanner

e) 1, 3, 4 - paronime; 2, 5 - sinonime.

56. Toate cuvintele sunt compuse în seria:
a) untdelemn, neştiut, descleia, străbate;
b) atotştiinţă, înfloritor, ceţos, biruitor;
c) cumsecade, frunziş, încetini, reveni;
d) deochi, preafin, dreptunghi, binevoi;
e) destul, teleghida, înnoura, răsciti.

57. Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a) borax, sforzando, ofsaid, bridge, oberliht;
b) brigi, sforzando, off-side, oberliht, boracs;
c) oberlicht, sforţando, ofsaid, brigi, boracs;
d) sforzando, offsaid, oberlicht, borax, bridge;
e) off-side, sforsando, oberlecht, bridge, borax.

58. În enunţurile:
1. La olimpiadă au plecat Dan şi Ion, doi dintre cei mai buni matematicieni.
2. Totul a fost o reuşită datorită unuia din cei patru soldaţi.
3. Am vorbit cu prietenii a câte trei dintre ei.

cuvintele subliniate sunt:
a) 1 - apoziţie; 2 - complement circumstanţial de cauză; 3 - atribut substantival prepoziţional exprimat prin numeral;
b) 1 - subiect; 2 - complement indirect; 3 - atribut substantival genitival;
c) 1 - subiect; 2 - complement circumstanţial de cauză; 3 - atribut substantival prepoziţional;
d) 1 - apoziţie; 2 - complement indirect; 3 - atribut adjectival;
e) 1 - subiect; 2 - complement circumstanţial de cauză; 3 - atribut adjectival.

59. Sinonimul cuvântului tratã este:
a) troliu;
b) corrigenda;
c) preaviz;
d) cambie;
e) carat.

60. Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a) prevédere, scrutín, bólnav, furíe, fébruarie;
b) prévedere, scrútin, bolnáv, fúrie, februárie;
c) prevedére, scrútin, bólnav, furíe, februárie;
d) prevedére, scrutín, bolnáv, fúrie, februárie;
e) prevédere, scrutín, bolnáv, fúrie, februárie.

61. Prin ce procedeu intern de formare a cuvintelor se explică prepoziţiile mulţumită şi datorită:
a) derivare progresivă;
b) derivare regresivă;
c) împrumut;
d) compunere;
e) conversiune.

62. În enunţul: "Cărţile de la ai săi erau noi" cuvintele subliniate sunt:
a) complement circumstanţial de loc exprimat prin pronume posesiv în acuzativ;
b) atribut pronomial prepoziţional exprimat prin adjectiv pronomial posesiv în acuzativ;
c) atribut pronomial prepoziţional exprimat prin pronume posesiv în acuzativ;
d) complement circumstanţial de loc exprimat prin adjectiv pronomial posesiv în acuzativ;

Scanned with OKEN Scanner

e) atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronomial posesiv în acuzativ.

63. În enunțurile:

1. În privința lor, am unele obiecții.
2. Cu totul erau șapte oameni.
3. Mânca, de parcă era hămesit.
4. De asta nu învăț, pentru că nu îmi place.
5. Au plecat toți, afară de Ion.
6. Relativ la bibliografie, am parcurs-o în întregime.
7. Față de cât învățase, merita nota zece.

cuvintele subliniate sunt:

a) 1, 6 - locuțiune prepozițională; 2, 4 - locuțiune adverbială; 3, 5, 7 - locuțiune conjuncțională;
b) 1, 5, 6 - locuțiune adverbială; 2, 3, 4 - locuțiune adverbială; 7 - locuțiune conjuncțională;
c) 1, 5 - locuțiune prepozițională; 2, 4, 6 - locuțiune adverbială; 3, 7 - locuțiune prepozițională;
d) 1, 5, 6 - locuțiune prepozițională; 2, 4 - locuțiune adverbială; 3, 7 - locuțiune conjuncțională;
e) 1, 6 - locuțiune adverbială; 2, 3, 4 - locuțiune prepozițională; 5, 7 - locuțiune adverbială.

64. Precizați care cuvinte sunt derivate:

1. beteală;
2. consemna;
3. monopol;
4. abține;
5. moral;
6. imprevizibil.

a) 2, 4, 6;
b) 1, 2, 4;
c) 3, 5, 6;
d) 4, 5, 2;
e) 5, 1, 6.

65. Sunt perechi sinonimice toate grupurile de cuvinte din seria:

a) maiestuos/ grandios; reflecta/ oglindi; (a) regiza/ (a) dirija; neviabil/ nevralgic;
b) regenera/ reface; sordid/ plăcut; (a) spicui/ (a) bârfi; (a) specula/ (a) folosi;
c) major/ important; (a) reintegra/ (a) contopi; solidar/ singuratic; solvent/ solvabil;
d) nipon/ japonez; regres/ declin; spirit/ glumă; referință/ înclinație;
e) reiterat/ repetat; malacof/ crinolină; poetard/ poetastru; nociv/ dăunător.

66. În propoziția: "El s-a schimbat din alb în roșu." cuvintele subliniate sunt:

a) element predicativ suplimentar exprimat prin adjectiv;
b) complement circumstanțial de mod exprimat prin adjectiv;
c) complement indirect exprimat prin adjectiv precedat de prepoziție;
d) complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb precedat de prepoziție;
e) complement indirect exprimat prin adverb precedat de prepoziție.

67. Care este sensul propriu al cuvântului mutual:

a) tacit;
b) liniștit;
c) insistent;
d) reciproc;
e) perseverent.

68. Cuvântul coluziune are sensul de:

a) ceartă;

Scanned with OKEN Scanner

b) încăierare;
c) dispută verbală în public;
d) înțelegere secretă între două persoane în prejudiciul alteia;
e) defavorizarea unei persoane într-o afacere.

69. Care sunt formele de imperativ singular negativ ale verbelor a fi, a zice, a duce, a face:
a) nu fii, nu zi, nu duce, nu face;
b) nu fi, nu zi, nu duce, nu fă;
c) nu fii, nu zice, nu duce, nu fă;
d) nu fii, nu zice, nu duce, nu face;
e) nu fi, nu zice, nu duce, nu face.

70. Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a) după-prînz, dis de dimineață, de-cu-seară, de cu vreme;
b) dis-de-dimineață, de cu vreme, de cu seară, după-prânz;
c) de-cu-seară, după prânz, dis de dimineață, de-cu-vreme;
d) de cu vreme, dis-de-dimineață, de-cu-seară, după prânz;
e) după-prânz, dis de dimineață, de-cu-vreme, de cu seară.

71. Precizați relația dintre gera și gira:
a) sinonimie;
b) omonimie;
c) variante fonetice;
d) gera nu exista;
e) paronimie.

72. Este corectă despărțirea în silabe a cuvintelor din seria:
a) pre-lu-diu, inf-la-ma, e-fu-ziu-ne, de-li-ci-os, co-loc-vi-u;
b) pre-lu-di-u, in-fla-ma, e-fu-ziu-ne, de-li-ci-os, co-loc-vi-u;
c) pre-lu-diu, in-fla-ma, e-fu-zi-u-ne, de-li-cios, co-loc-viu;
d) pre-lu-di-u, in-fla-ma, e-fu-zi-u-ne, de-li-ci-os, co-loc-vi-u;
e) pre-lu-di-u, in-fla-ma, e-fu-ziu-ne, de-li-cios, col-oc-viu.

73. În enunțurile:
1. Nu știu al cui este caietul.
2. A aflat contra cui s-a pronunțat directorul.
3. Elevii cărora li s-a făcut observație nu mai lipsesc.
4. Nu se știe împreună cu cine a plecat în excursie.
5. Planul potrivit căruia am acționat s-a dovedit bun.

cuvintele subliniate sunt:
a) 1 - nume predicativ; 2, 3, 5 - complement indirect; 4 - complement circumstanțial de mod;
b) 1 - nume predicativ; 2 - complement circumstanțial de mod; 3 - atribut pronominal genitival; 4 - complement circumstanțial de timp; 5 - complement indirect;
c) 1 - nume predicativ; 2, 3 - complement indirect; 4 - complement indirect; 5 - complement circumstanțial de mod;
d) 1, 2, 3 - complement indirect; 4, 5 - complement circumstanțial de mod;
e) 1 - nume predicativ; 2, 4, 5 - complement circumstanțial de mod; 3 - atribut pronominal genitival.

74. Litera "e" nu redă vocala în cuvintele din seria:
a) cheag, gherghef, cine, ceai;
b) cer, ea, este, cearcăn;
c) ghimpe, leac, bea, cercei;

Scanned with OKEN Scanner

d) deal, cerc, cheală, pleacă;
e) el, cheag, deal, cearcăn, gheață.

75. În cuvintele executoriu, geografie, închipuire sunt:
a) șase silabe;
b) patru silabe;
c) șapte silabe;
d) cinci silabe;
e) trei silabe.

76. În propoziția: "Întârziind trenul, nu am ajuns la timp acasă." cuvântul subliniat este:
a) complement circumstanțial de timp exprimat prin verb la gerunziu;
b) complement circumstanțial de mod exprimat prin verb la gerunziu;
c) complement circumstanțial de scop exprimat prin verb la gerunziu;
d) complement circumstanțial de cauză exprimat prin verb la gerunziu;
e) complement circumstanțial de timp exprimat prin verb la supin.

77. În enunțurile:
1. Al cui este stiloul?
2. Contra cui suntem noi?
3. Care este cartea primită?
4. Cu al cui creion ai scris?
5. De cine ai fost bătut?

cuvintele subliniate sunt:
a) 1, 2 - nume predicativ; 3, 4 - complement indirect; 5 - complement de agent;
b) 1, 2, 3, 5 - complement indirect; 4 - atribut pronominal genitival;
c) 1, 2, 3 - nume predicativ; 4 - atribut pronominal genitival; 5 - complement indirect;
d) 1, 2, 3 - nume predicativ; 4 - atribut pronominal genitival; 5 - complement de agent;
e) 1 - nume predicativ; 2, 3, 5 - complement indirect; 4 - atribut pronominal genitival.

78. Cuvântul intravilan are sensul de:
a) zonă situată între două orașe învecinate;
b) zonă situată între un oraș și o localitate rurală;
c) zonă care cuprinde suprafața unei așezări umane limitată administrativ;
d) formă complexă de așezare umană alcătuită dintr-un mare oraș de care depind regiunile învecinate;
e) zonă care cuprinde suprafața din afara unei așezări umane.

79. În propoziția: "Câtă s-a vândut?" cuvântul subliniat este:
a) subiect exprimat prin pronume interogativ în nominativ;
b) complement circumstanțial de mod exprimat prin pronume interogativ în acuzativ;
c) complement circumstanțial de mod exprimat prin pronume interogativ în nominativ;
d) complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb de mod;
e) complement circumstanțial de mod exprimat prin pronume relativ.

80. Cuvântul (a) refula are sensul:
a) (a-și) schimba concepțiile;
b) (a-și) împlini aspirațiile;
c) (a-și) asuma o răspundere;
d) (a-și) înăbuși dorințe neîmplinite;
e) (a) combate vehement o idee.

Scanned with OKEN Scanner

Craiova - Birotică, Administrație, Institutori

I. Se dă textul:

Dacă m-ar fi întrebat o singură dată măcar, fie şi din greşeală, cum trăiesc, ce gust are singurătatea mea, dacă mai pot suporta obiectele din jur care, uneori, noaptea - când nu eram capabilă decât să-i recitesc scrisorile - sunau bizar, ca firele de telegraf bătute de vânt, poate că nu m-aş fi desprins atât de brutal de el. (Augustin Buzura, *"Refugii"*, p. 139)

Se cere:

1. Analizaţi sintactic fraza (sublinierea predicatelor, încercuirea elementelor de relaţie, delimitarea şi numerotarea propoziţiilor, identificarea lor, precum şi relaţiile dintre ele).

Notă: **a) Propoziţiile se rescriu şi se analizează.**

b) Nu se cere schema frazei.

2. Funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate:

Rămas singur, dădu telefon.

N-are ce face/ cum veni/ unde sta/ cine-l aştepta.

Întârziind profesorul, clasa era neliniştită.

De la gară până în centru se circulă cu autobuzul.

Distanţa dintre gară şi centru este mică.

II.

1. Daţi câte un exemplu de locuţiuni sau expresii ale cuvintelor:

a face, a da, cap, mână, faţă, gură, rost, minte, cot, trai.

2. Alcătuiţi enunţuri în care să existe trei cuvinte cu valori morfologice diferite.

III.

1. Stabiliţi numărul de sunete şi de litere din cuvintele:

chirci, Techirghiol, îngenunchea, ghem, exil, tuci, întreceau, xenofob, erau, unghi.

2. Despărţiţi în silabe cuvintele:

aspectuoasă, peninsulă, diftong, inadecvat, chintesenţă, somptuos, jertfă, punctuaţie, sinonim, tăbliţă.

Notă: **Subiectele nu se transcriu pe teză.**

Craiova - Litere şi Istorie

I. Se dă textul:

Nu, nu i-a fost teamă că ea n-a explicat bine la ce hotel se află şi nici că Mişco n-ar fi înţeles şi nici că a avut o pană şi nici că a fugit cu mia ei de lei, deşi se făcuse ora două şi el nu apărea şi ea telefonase încă o dată Adelei să-i spună că pleacă la ora unu. Nu i-a fost teamă şi s-a dovedit că a avut dreptate pentru că Mişco a venit şi nu s-a scuzat de întârziere... (Alexandra Stănescu, *"Regula paralelogramului"*)

Se cere:

1. Analizaţi sintactic fraza (sublinierea predicatelor, încercuirea elementelor de relaţie, delimitarea şi numerotarea propoziţiilor, identificarea lor, precum şi relaţiile dintre ele).

Notă: **a) Propoziţiile se rescriu şi se analizează.**

b) Nu se cere schema frazei.

2. Analizaţi morfosintactic cuvintele subliniate din textul dat.

Scanned with OKEN Scanner

3. Formulați enunțuri în care verbele a căuta și a termina puse la moduri nepersonale să aibă funcții sintactice diferite (cel puțin 10). Menționați-le.

II.

1. Formați 10 cuvinte derivate cu prefixe diferite.
2. Explicați sensul următoarelor paronime și alcătuiți câte un enunț cu fiecare cuvânt dat: eminent/ iminent; vedetă/ vendetă; elida/ eluda; ficțiune/ fricțiune; amputa/ imputa.
3. Identificați rădăcina și cuvântul de bază ale următoarelor cuvinte (derivate și compuse): ațoasă, îndrăgit, băiețel, (a) cerui, mărinimos.

III.

1. Arătați felul sunetelor reprezentate prin litera "e" în fiecare cuvânt din enunțul următor:
   Ea este eleva mea de nota zece.
2. Analizați grupul de litere subliniate, menționând la fiecare cuvânt fenomenul fonetic (diftong sau hiat):
augur, augmenta, mausoleu, autor, (a) doua, steaua, ziua, ecuator, ecuație, inaugura.
3. Motivați folosirea fiecărei cratime din enunțurile:
   Dați-mi-l înapoi!
   Plânsu-mi-s-a.

Nota: **Enunțurile subiectelor de mai sus nu se transcriu pe lucrare.**

Craiova - Teologie Pastorală și Teologie-Litere

I. Se dă textul:

Întrebările neliniștite ale Tatianei se izbeau ca de un zid; nu era capabilă să reacționeze în nici un fel, știa că i se vorbește, că măcar de formă nu trebuia să pară învinsă, rănită, bănuia că este definitiv eliberată de orice grijă sau răspundere, dar tocmai acum își dădea seama că, în subconștient, nu asta își dorea, că nepăsarea sau tăcerea lui prelungită, neînțeleasă îi tăiase orice legătură cu lumea. (Augustin Buzura, "*Refugii*")

Se cere:

1. Analiza sintactică a frazei (sublinierea predicatelor, încercuirea elementelor de relație, delimitarea și numerotarea propozițiilor, indicarea felului propozițiilor și a relațiilor dintre ele).

Notă: **a) Pentru analiză, se rescriu propozițiile;**
b) Nu se cere schema frazei.

2. Analiza morfosintactică a cuvintelor subliniate din textul dat.
3. Alcătuiți enunțuri în care substantivul lume să aibă 5 (cinci funcții) sintactice diferite. Menționați-le.

II.

1. Extrageți din textul dat la pct. I cuvintele derivate cu prefixe și scrieți separat prefixele.
2. Construiți câte un enunț în care cuvintele (a) elibera, rănită, legătură să aibă un alt înțeles decât cel din textul dat (pct. I).
3. Dați câte 2 (două) exemple de perechi sinonimice pentru fiecare dintre următoarele părți de vorbire: substantiv, adjectiv, verb.

III.

1. Motivați scrierea cu "i" în enunțurile:

Scanned with OKEN Scanner

propriii-i fii;
eu mă sfiii;
nu-i rău.

2. Indicați felul sunetelor și literele corespunzătoare lor din cuvintele:
Giurgiu, picior, Chiajna.

3. Despărțiți în silabe cuvintele:
inadecvat, somnambul, anestezie, inaugura, diftong, sinucide, panamerican, sublocotenent, penumbră, amnezie.

Sibiu - Litere, Istorie și Jurnalistică

1. Se dă textul:

De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăcé,
Pentru că-n toat-a ei făptură
E-un "nu știu cum" ș-un "nu știu ce".

De-aceea una-mi este mie
De ar vorbi, de ar tăcé;
Dac-al ei glas e armonie,
E și-n tăcere-i "nu știu ce".

(Mihai Eminescu)

Cerințe:

a) precizați felul predicatelor și valoarea lor morfologică;
b) identificați felul propozițiilor (principale și natura subordonatelor);
c) analizați sintactic și morfologic cuvintele: cum, tot, toat-, a ei, un "nu știu cum" ș-un "nu știu ce", armonie, și-n tăcere-i;
d) explicați raporturile sintactice din strofa a doua;
e) explicați utilizarea semnelor de punctuație și ortografie din strofa a doua.

2. Identificați cinci funcții sintactice ale verbelor la gerunziu (cu exemple).

3. Vocabularul fundamental: concept, caracteristici și exemple; menționați zece cuvinte de origine latină din vocabularul fundamental românesc, precizând și forma lor originară.

4. Alcătuiți propoziții cu câte un nume predicativ în cazurile: nominativ, genitiv, dativ și acuzativ.

5. Alcătuiți propoziții cu câte un complement indirect în cazurile: dativ, acuzativ și genitiv.

6. Precizați funcția sintactică, valoarea morfologică și cazul - dacă au flexiune nominală - părților de propoziție subliniate:

a) În jurul orașului sunt trei lacuri.
b) El a privit în juru-i, dar în jurul său nu era nimeni.
c) Nici una dintre cele de acolo nu-și precizase opinia despre ceea ce s-a întâmplat.
d) Părerile despre sine erau exagerate, dar propunerea în sine nu se putea rezolva de la sine.
e) Era imperios necesar să caute în sine răspunsul așteptat de toți.

Scanned with OKEN Scanner

7. Comentați, în maximum zece rânduri, stilul autorului:

Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis. (Tudor Arghezi)

Sibiu - Biblioteconomie (colegiu)

1. Se dă textul:

El părea foarte încurcat, iar ea, pornită, avea aerul că depinde de răspunsul lui; mi-era cu neputință să surprind măcar vreun fragment din conturul inteligibil al unei fraze, ca să pot reconstitui convorbirea lor, dar cum îl știam pe el foarte inteligent și pe ea atât de emotivă, simțeam că acolo e o devenire în care eu eram de prisos. (Camil Petrescu)

Cerințe:

a) identificați felul propozițiilor (principale și natura subordonatelor) și raporturile dintre ele;
b) analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate din text.

2.

a) Valorile numeralului (câte trei exemple pentru fiecare valoare);
b) Menționați cinci termeni regenți ai complementului indirect (cu exemple);
c) Declinați grupurile "acest codru negru" la plural și "aceeași carte" la singular;
d) Construiți enunțuri pentru următoarele cerințe:
1) complement direct exprimat prin pronume nehotărât având ca regent un supin.
2) complement circumstanțial de mod exprimat prin substantiv cu prepoziția "a".
3) complement circumstanțial de timp exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziție sau locuțiune prepozițională.
4) subiect exprimat prin verb la infinitiv perfect, diateza pasivă.
5) propoziție subordonată predicativă, având ca regent un verb copulativ, altul decât "a fi", introdusă prin pronume relativ.
6) propoziție subordonată circumstanțială de timp introdusă prin "cum", care să aibă un adverb corelativ.
7) propoziție subordonată circumstanțială concesivă introdusă prin "dacă".
8) propoziție subordonată atributivă având ca regent un pronume.
e) Explicați modul de formare a următoarelor cuvinte:
împroprietărire, răufăcător, zi-muncă, ASIROM, a desface.
f) Transcrieți fraza următoare, punând virgulele necesare:
"Ție dragă prietene vreau să-ți spun adevărul deoarece din fericire mă apreciezi însă alții consider eu că nu vor fi înțelegători ci nepăsători chiar dușmănoși."

Sibiu - Litere, Istorie și Jurnalistică

1. Se dă textul:

Și cine nu înțelege lupta aceasta de trei ori sfântă, trebuie să se coboare la locul care este mai potrivit cu gradul lui de înțelegere a lucrurilor. Să se știe că toate au o margine chiar și în

Scanned with OKEN Scanner

țara noastră binecuvântată și că pietrele s-ar ridica singure să ne lovească dacă am tolera ca sângele românilor să plătească incapacitatea guvernului. (Liviu Rebreanu, *"Răscoala"*)

Cerințe:

a) identificați felul propozițiilor și precizați raporturile dintre ele;
b) analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;
c) extrageți din text și rescrieți cuvintele care conțin diftongi.

2.

a) Indicați și exemplificați cinci funcții sintactice diferite ale supinului.
b) Alcătuiți subordonate diferite care să aibă ca element regent verbul a rămâne.
c) Exemplificați expresii sau locuțiuni care să cuprindă cuvintele:
lume, inimă.
d) Alegeți forma corectă prin încercuirea cifrei de reper:
1. Nu fiii indolent când știi că trebuie să fii altfel.
2. Nu fi indolent când știi că trebuie să fii altfel.
3. Nu fii indolent când știi că trebuie să fi altfel.

Timișoara - Educație Fizică și Sport, Kinetoterapie

I.

1. Regulile de despărțire a cuvintelor în silabe, cu exemple.
2. Sinonimele: definiție, exemple în propoziții (minimum cinci perechi de sinonime).

II. Arătați, prin exemple, tipurile de subordonate care pot fi introduse prin conjuncția subordonatoare dacă.

III. Propoziția subordonată predicativă.

IV. Se dă textul:

Ne pare folositor să arătăm prin mai multe citări că această glorioasă încredere în sine nu se mărginește la câteva exemple izolate, ci se produce așa de des în scrierile române, încât pare să fie una din tendințele caracteristice ale spiritului public. (Titu Maiorescu, Opere)

Cerințe:

a) felul propozițiilor și raporturile dintre ele;
b) analiza sintactică și morfologică a fragmentului subliniat.

Notă: Se rescrie fiecare propoziție separat; nu se face schema frazei.

Timișoara - Teologie ortodoxă

Se dă textul:

- Tată, eu cred că mie mi se cuvine această cinste, pentru că sunt cel mai mare dintre frați.
- Bine, dragul tatei, dacă te bizuiești că-i putea răzbate până acolo și crezi că ești în stare a cârmui și pe alții, alege-ți un cal din herghelie, care-i vrea tu, ie-ți bani câți ți-ar trebui, haine care ți-or plăcé, arme care-i crede că-ți vin la socoteală, și mergi cu bine,

Scanned with OKEN Scanner

fătul meu. (Ion Creangă, Opere, 1972, p. 107)

Cerințe:

I. a) analiza sintactică a textului;
b) identificarea predicatelor din text.
II. a) analiza morfosintactică a cuvintelor subliniate;
b) identificarea elementelor de limbă vorbită prezente în text (elementele de oralitate a stilului);
c) identificarea cuvintelor derivate și compuse din text.

Notă: **Fiecare propoziție se va scrie separat; nu se face schema frazei.**

Timișoara - Litere, Filozofie și Istorie

I. Se dă textul:

Nu eram atent la el, ci la fiica lui: nu stătea drept la masă, ci cu genunchii întorși spre mine. Îmi amintii cum la început vrusesem să verific dacă făcea la fel cu oricine îi era familiar. Uitasem acest gând, dar acum eram sigur că nu, și nu mă putui stăpâni și îi mângâiai ușor frumoasa ei tâmplă.

Cerințe:

a) felul propozițiilor și raporturile dintre ele;
b) analiza sintactică și morfologică a pronumelor din text;
c) identificați și explicați cuvintele din text formate prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului.

Notă: Se rescrie textul fiecărei propoziții separat; nu se precizează felul propoziției după scopul comunicării, structură și formă; nu se face schema frazei.

II. Declinați pronumele personal eu și alcătuiți scurte enunțuri cu fiecare formă neaccentuată cu toate variantele ortografice.

III. Deosebiri între propoziția subiectivă și propoziția predicativă.

IV.

a) Identificați propozițiile subordonate și arătați felul lor:

1. Cine cade în gârlă, el de ploaie nu se mai fereşte.
2. Cum am ajuns prea târziu, n-am mai putut intra.
3. Plăcându-i să facă sport, s-a înscris într-un club.

Notă: Se rescrie propoziția subordonată și se arată felul ei.

b) Construiți enunțuri care să cuprindă:

1. relativul care - atribut pronominal genitival;
2. un complement circumstanțial de cauză exprimat prin adjectiv;
3. un predicat verbal exprimat printr-un verb la diateza pasivă, modul indicativ, timpul viitor II (viitorul anterior).

V.

a) Despărțiți în silabe cuvintele următoare arătând regulile aplicate:
femeie, arctic, apropiere, inoperant, mierlă, dezacord.

b) Indicați câte două sinonime neologice pentru următoarele cuvinte:
dascăl, a muri, amănunțit, cuminte, a înștiința, rost.

Scanned with OKEN Scanner

c) Construiți propoziții cu următoarele perechi de cuvinte:
a insera - a însera; fisă - fișă;
glacial - glaciar; a releva - a revela;
fiabil - friabil;transă - tranșă.

Biblioteconomie

Moşneagul, fiind un gură-cască sau cum îți vrea să-i ziceți, se uita în coarnele ei şi ce-i spunea ea sfânt era. Într-una din zile, noşneagul fiind foarte amărât de câte-i spunea baba, chemă fata şi-i zise:
- Draga tatei, iaca ce-mi tot spune mă-ta de tine: că n-o asculți şi că nu este chip să mai stai la casa mea.

I. Rescrieți propozițiile, arătând felul acestora, raporturile dintre ele şi ce sunt elementele de legătură din punct de vedere morfologic.

II. Analizați cuvintele subliniate.

III. Cuvintele compuse şi derivate; arătați modul de formare, din textul:
Din nenorocire, nu pot, fiindcă nu-ți închipui ce amărăciune lasă în sufletul meu răutatea nepedepsită. Îndeplinește-mi, te rog, o dorință: dă-mi puterea ta pentru o zi, şi vei vedea că nu-ți va pare rău.

Litere

I. Se dă textul:
Constatând că, în ciuda eforturilor de câțiva ani, nu se obținuseră încă rezultate convingătoare, investitorul a renunțat să ne mai finanțeze proiectul, decizând ca, în timpul cel mai scurt, să-şi îndrepte fondurile spre alți cercetători, în stare să-i aducă beneficii rapide şi sigure. Nouă nu ne rămâne, în aceste condiții, decât să reluăm cercetările anterioare, căci proiecte noi este aproape imposibil să primim.

Analizați sintactic fraza; segmentați textul în propoziții şi rescrieți propozițiile; arătați felul lor, stabiliți relațiile dintre ele.

II. Tăiați cu o linie oblică soluțiile incorecte; ilustrați printr-un exemplu fiecare soluție corectă:
1. Pronumele reflexiv poate apărea la următoarele cazuri: nominativ - genitiv - dativ - acuzativ - vocativ.
2. Formele neaccentuate ale pronumelui personal îndeplinesc funcțiile: subiect - atribut adjectival - atribut pronominal - complement direct - complement indirect - nume predicativ - complement circumstanțial.
3. Regentul unui atribut aparține următoarelor părți de vorbire: substantiv - adjectiv - pronume - numeral - adverb - verb.
4. Adjectivul îndeplinește următoarele funcții sintactice: atribut adjectival - atribut pronominal

Scanned with OKEN Scanner

- subiect - complement direct - nume predicativ - complement circumstanțial de cauză.
5. Conjuncția dacă introduce următoarele tipuri de subordonate: subiectivă - predicativă - completivă directă - completivă indirectă - circumstanțială de cauză - circumstanțială concesivă.

III.

1. Alegeți din text un exemplu de cuvânt format prin compunere în interiorul limbii române, unul prin sufixare și altul prin prefixare; descrieți modul lor de formare.
2. Stabiliți familia lexicală a verbului a putea, explicând modul de formare a fiecărui cuvânt.

IV. Se dă textul:

Vezi că mai are și omu-meu dreptate:
- Tu știi numa să te plângi de mine, da'aș vrea să văz ce-ai zice dacă i-ai vedea și pe alții... Săracu omu-meu, ursuz, mut, rău de clanță cum e, da' stăm noi împreună de patruj-nouă de ani!? Stăm. Ursuz, mut, rău de clanță, da' după ce-am închis prăvălia s-a băgat el la fabrică să avem și noi o pensie la bătrânețe? Și când îl vedeam la amiază cum vine, ditamai namila, în salopeta aia albastră a lui, și se mai și scărpina pe mâini, făcuse o urticarie de la chimicalele-alea, dar-ar dracu-n ele; și lapte-a băut, și ce n-a făcut, da' de râia aia n-a scăpat, ani de zile. Când îl vedeam cum apare în capu-străzii, și cum vine așa. lipa-lipa, ca ursu, mă apuca, dracu știe ce mă apuca. Dracu știe ce mă apuca, așa, din senin, că-mi venea să plâng. Ursuz, mut, rău de clanță cum e, da-n ziua lefii scotea banii din buzunar, și mi-i dădea toți în mână. Io-i număram, io-i împărțeam: care la chirie, care la televizor, care la cărbuni și la lemne. El săracu nu-și oprea nimica, atâta doar ce-i mai dădeam io. (Gabriela Adameșteanu, "*Dimineață pierdută*")

Care este trăsătura stilistică dominantă a textului? Identificați mijloacele de realizare a acestei trăsături. Ce tipuri de vorbire sunt reprezentate în text? (Comentariul să nu depășească o pagină).

Scanned with OKEN Scanner

Lista abrevierilor

Ac - acuzativ
adj - adjectiv
adv - adverb
ag - agent
Apg - atribut pronominal genitival
arh - arhaic
art - articol
Asg - atribut substantival prepoziţional
atr - atribut
cc - complement circumstanţial
cag - complement de agent
CAG - completivă de agent
ccl - complement circumstanţial de loc
CL - circumstanţială de loc
ccm - complement circumstanţial de mod
CM - circumstanţială de mod
cct - complement circumstanţial de timp
CT - circumstanţială de timp
cd - complement direct
CD - completivă directă
ci - complement indirect
CI - completivă indirectă
cj - conjuncţie
CNS - circumstanţială consecutivă
com - comun
conj - conjugare
cop - copulativ
CŢ - circumstanţială condiţională
CV - circumstanţială concesivă
CZ - circumstanţială cauzală
d - diateză
D - dativ
dem - demonstrativ
Eps - element predicativ suplimentar
EX - propoziţie de excepţie
F - circumstanţială finală
fem - feminin
fig - figurat
G - genitiv
hot - hotărât
inf - infinitiv
intr - intranzitiv
loc - locuţiune
masc - masculin
N - nominativ
neart - nearticulat
nehot - nehotărât
neg - negativ, negaţie
Np - nume predicativ
nr - număr
OP - propoziţie opoziţională
P - propoziţie, predicat
pers - persoană, personal
pl - plural
Pv - predicat verbal
Pn - predicat nominal
pos - posesiv
pred - predicativ
pron - pronume
pr.zis - propriu-zis
PP - propoziţie principală
PR - propoziţie predicativă
PS - propoziţie predicativă suplimentară
refl - reflexiv
REL - propoziţie de relaţie
Sb - subiect
SB - propoziţie subiectivă
sg - singular
tranz - tranzitiv
V - vocativ
vb - verb, verbal

N.B. În testele 2B - 9C, la numerotarea propoziţiilor din frazele analizate s-a ţinut seama de ordinea predicatelor.

Scanned with OKEN Scanner

Bibliografie selectivă

Angelescu, Gabriel, 1991, "Dicţionar de dificultăţi ale limbii române", Ed. Coresi, Bucureşti.
Angelescu, Gabriel, 1995, "Dicţionar de pleonasme", Ed. Coresi, Bucureşti.
Avram, Mioara, 1986, "Gramatica pentru toţi", Ed. Academiei, Bucureşti.
Avram, Mioara, 1987, "Probleme ale exprimării corecte", Ed. Academiei, Bucureşti.
Bejan, Dumitru, 1995, "Gramatica limbii române. Compendiu", Ed. Echinox, Cluj.
Bidiu-Vrânceanu, Angela şi Narcisa Forăscu, 1988 "Cuvinte şi sensuri", Ed. Şt.E., Bucureşti.
Chiriac, Marilena, 1996, "Probleme de vocabular prin explicaţii şi teste", Ed. Recif, Bucureşti.
Coteanu, Ion (coord.), 1985, "Limba română contemporană" (LRC), E.D.P., Bucureşti.
Diaconescu, Ion, 1977, "Infinitivul în limba română", Ed. Şt.E., Bucureşti.
Diaconescu, Ion, 1989, "Probleme de sintaxă a limbii române actuale", Ed. Şt.E., Bucureşti.
Diaconescu, Ion, 1992, "Sintaxa limbii române", vol. I-II, T.U.B.
Florea, Melania, 1983, "Structura grupului nominal în limba română contemporană", Ed. Şt.E., Bucureşti.
Goga, Mircea, 1996, "Limba română fără profesor", Ed. Echinox, Cluj.
Goian, Maria E., 1995, "Limba română. Probleme de sintaxă", ed. a II-a, Ed. Recif, Bucureşti.
Graur, Al., 1987, "Puţină gramatică", Ed. Academiei, Bucureşti.
Gruiţă, G., 1994, "Gramatică normativă", Ed. Dacia, Cluj-Napoca.
Hristea, Theodor (coord.), 1984, "Sinteze de limba română", Ed. Albatros, Bucureşti.
Manoliu-Manea, Maria, 1993, "Gramatică, pragmasemantică şi discurs", Ed. Litera, Bucureşti.
Neamţu, G.G., 1989, "Elemente de analiză gramaticală", Ed. Şt.E., Bucureşti.
Pană-Dindelegan, Gabriela, 1976, "Sintaxa limbii române. Partea I, Sintaxa grupului verbal", T.U.B.
Pană-Dindelegan, Gabriela, 1992, "Sintaxă şi semantică", T.U.B.
Pană-Dindelegan, Gabriela, 1993, "Teorie şi analiză gramaticală", Ed. Coresi, Bucureşti.
Pietreanu, Marica, 1995, "Exerciţii lexicale pentru limba română", Ed. Garamond-Junior, Bucureşti.
Vasilache, Gh.N., 1993, "Probleme teoretice şi practice de ortografie în învăţământul preuniversitar", Ed. Portofranco, Galaţi.
"Gramatica limbii române", 1966, Ed. Academiei, Bucureşti.

Dicţionare

DEX - "Dicţionarul explicativ al limbii române", Ed. Academiei, Bucureşti, 1975.
DEX-S - "Supliment la dicţionarul explicativ al limbii române", Ed. Academiei, Bucureşti, 1988.
DOOM - "Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române", Ed. Şt. E., Bucureşti, 1982.
Bucă, Marin - Onufrie Vinţeler, 1990, "Dicţionar de antonime al limbii române", Ed. Şt. E., Bucureşti.
Popescu-Mihăeşti, Alexandru, 1993, "Omonimia, Dicţionar de omonime", Ed. Avram Iancu, Bucureşti.
Seche, Luiza - M. Seche, Irina Preda, 1989, "Dicţionar de sinonime", Ed. Şt. E., Bucureşti.
Şuteu, Flora şi Elisabeta Şoşa, 1994, "Dicţionar ortografic al limbii române", Ed. Vestala şi Ed. Atos, Bucureşti.
Marcu, Florin - Constant Maneca, 1978, "Dicţionar de neologisme", ed. a II-a, Ed. Academiei, Bucureşti.

Scanned with OKEN Scanner

Alte cărţi ale editurii "MAGISTER"

Gheorghe Crăciun
"Introducere în teoria literaturii"

De la "Teoria literaturii" a lui Wellek şi Warren este prima carte, apărută la noi, care sintetizează şi sistematizează câmpul extrem de vast al domeniului. Sunt luate în considerare atât chestiuni "clasice", cât şi ultimele probleme în discuţie şi abordările de ultimă oră. Reputat prozator şi teoretician, Gheorghe Crăciun demonstrează aici, remarcabile calităţi de profesor, oferindu-ne un curs realmente magistral.

Originală, limpede, precisă, de un superior didacticism, "Introducere în teoria literaturii" este un **instrument de lucru indispensabil pentru orice student la litere** sau care studiază teoria literaturii.

Format 225/145, 220 pagini, 18.000 lei.

Gheorghe Crăciun (coordonator)
"Istoria didactică a literaturii române"

Scrisă din perspectiva **practicii** predării şi studiului literaturii, cu bibliografia adusă la zi şi ţinând seama de cele mai noi interpretări ale criticilor şi istoricilor literari, cartea se adresează elevilor de liceu şi studenţilor de la facultăţile de profil.

Este un compendiu de istorie a literaturii române de la origini până astăzi, dublat de sinteze, de prezentări generale de epoci, autori, opere şi de comentarii literare. Fiecare "modul" cuprinde o bibliografie critică minimală extrem de utilă, în special studenţilor de la cursurile fără frecvenţă.

Format 170/245, 500 pagini, 39.500 lei.

Cei care doresc pot comanda volumele editate de noi, inclusiv ***"TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ"***,

- fie în scris (Editura "Magister", Calea Bucureşti nr. 97, sc. C, ap. 27, Braşov, 2200),
- fie telefonic 068 / 12.68.56 sau 068 / 12.24.58.

Volumele solicitate vor fi expediate prin poştă, cu plata ramburs.

Cheltuielile de expediţie vor fi suportate de editură.

Timbrul literar se varsă în contul ASPRO nr. 45.10.80.12.108, BCR - Sector 1, Bucureşti

Scanned with OKEN Scanner

Limba română a devenit în ultimii ani o probă fundamentală, decisivă pentru reuşita la examenul de admitere la una din următoarele facultăţi sau secţii: **Litere (Română, Limbi străine, Traducători, Limbi moderne aplicate etc.), Drept (Juridic, Economic şi Administrativ), Jurnalistică, Comunicare şi Relaţii Publice, Teologie – Litere, Biblioteconomie, Educaţie fizică, Birotică şi Secretariat, Academia de Poliţie.**

Succesul (în rândul specialiştilor şi al profesorilor, dar mai ales al candidaţilor) de care s-au bucurat primele două ediţii ale **Testelor de limba română** – considerată de mulţi drept cea mai bună carte de profil, o carte absolut necesară pentru reuşita la una din facultăţile de mai sus, se datorează faptului că ea a fost gândită pentru a anula următorii **factori de risc** de care trebuie să ţină seama fiecare candidat:

1) deşi **teoretic**, programa analitică nu cere decât materia din clasele V–VIII, **practic**, examenul de admitere în învăţământul superior e nu doar mult mai dificil, ci presupune şi cunoştinţe superioare;
2) există diferenţe sensibile în materie de formulare a subiectelor şi de cerinţe între diversele centre universitare, facultăţi şi secţii;
3) subiectele de examen pun de multe ori accentul pe anumite părţi ale gramaticii care îndeobşte sunt fie tratate superficial, fie ignorate.

De aceea, cele 45 de teste sunt împărţite în patru categorii: A, B, C şi D, în funcţie de gradul de dificultate, de modalitatea de alcătuire a subiectului, de accentul pus pe una sau pe alta dintre părţile gramaticii. Ele acoperă toate tipurile de subiecte din toate centrele universitare ale ţării (pentru edificare, vezi **Anexa**, cu subiectele din anul 1997). Ele pot fi rezolvate fie *vertical* (un test într-o singură şedinţă, fiecare test fiind echivalentul unui subiect de examen), fie *orizontal* (pentru recapitularea sau verificarea succesivă a cunoştinţelor de vocabular, morfologie, sintaxă etc.).

Cartea universitarei **Mihaela Gheorghe** vă permite nu doar să recapitulaţi materia propusă, să vă ***autotestaţi*** (sau să vă testaţi elevii), ci şi să sesizaţi ***golurile*** din pregătire, pentru a le remedia la timp, să vă familiarizaţi cu ***toate tipurile de subiecte de examen***, aşa încât să nu fiţi luaţi prin surprindere (modalitatea de alcătuire a subiectelor se poate schimba de la un an la altul).

Rezultatele obţinute deja de cei care s-au pregătit folosind cartea de faţă mă fac să fiu convins că v-am oferit o carte nu doar utilă, ci şi care să vă poarte noroc. Aşa încât nu îmi mai rămâne decât să vă urez ***„Baftă la examen!“***

Editorul

Scanned with OKEN Scanner